

İthaf

Canım, ciğerim yavrularıma, gözümün nuru, gönlümün süruru sevgili evlatlarıma; Beyefendi Muhammed Sami, Hoca Efendi Abdullah Ensar, İlim ve fikir yolunda ilerleyen sempatik Abdurrahman Özdemir ve her zaman biricik olan Ayşe Hümeýra kızıma “bir muhabbet vesilesi daha” diyerek ithaf ederim.

Cemal Nar

CEMAL NAR

07. 01. 1955 de Kahramanmaraş/ Hartlap'ta doğdu. 1973 de Diyarbakır İmam Hatip Lisesini, 1977 de Kayseri Yüksek İslam Enstitüsü'nü bitirdi ve aynı yılda Andırın Lisesine din dersi öğretmeni olarak atandı. 1980 de tayin edildiği Kahramanmaraş İmam Hatip Lisesinde eğitim ve öğretimin yanında Arapça ve İslamî ilimlerde özel dersler aldı ve uzun yıllar değişik yerlerde sohbet, vaaz, seminer, konferans ve yazılarıyla halk eğitimine katkı sundu, irşad ve tebliğ hizmetlerinde bulundu. Aynı okuldan 2003 yılında emekli olan yazar, halen okuma, yazma, irşad ve tebliğ çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır.

Cemal Nar yazılı çalışmalarının bir kısmını www.cemalnar.com sitesinde yayınlamakta, sohbet, vaaz, ders, seminer, konferans gibi sözel ve görsel çalışmalarının bir kısmını da videolar halinde www.ilimistan.com sitesinde sunmaktadır. 2007 yılının başından beri başta www.habervaktim.com internet haber sitesinde olmak üzere birçok sitede köşe yazarlığı yapmaktadır. İnternette yazarın binden fazla makalesine erişilmektedir.

Yayınlanmayı bekleyen birçok hazır eseri olan yazarımız Cemal Nar'ın, yayınlanmış kitapları şunlardır:

- 1-Anılar ve İbretler
- 2-Bu Sistemden İslam'a
- 3-İslamlaşma Bilinci
- 4-İslam Sancısı
- 5-Arş Gölgesi
- 6-Tasavvufun Anahtarı
- 7-Alimin Önderliği
- 8-İslam'da Devlet Ve Siyaset
- 9-İlim Ve Özgürlük
- 10-İlim Ve İktidar
- 11- İmanın Kıymeti Ve Korunması

- 12- İman Ve Etkisi
- 13- Aydınlanma Yolu Tasavvuf
- 14- İnançta Arınma
- 15- İnançta Kirlenme
- 16- Okuma Aşkı
- 17- İslam'a Göre Irkçılık ve PKK Ekseninde Kürt Sorunu
- 18- İnsana Ulaşmak
- 19- Cihad ve Zafer Şartları
- 20- İnançın Kıvancı
- 21- Sistem ve Şeriat

CEMAL NAR

OSMANLIDAN CUMHURİYETE
BÜYÜK KIRILMA

YAYINEVİ

Kitap tanıtımı

İÇİNDEKİLER

Önsöz

BİRİNCİ BÖLÜM: FAY HATTI BATICILIK

FAY HATTI OSMANLIDAN KALMA

Osmanlıcılık

İslamcılık

Türkçülük

Batılılaşmanın Tarihi

Küresel Batılılaşama

Baticılık Düşüncesi

Çağdaşlaşma ve Küreselleşme
Batıcılık Akımına Eleştiriler
İslamcı Eleştiriler
İslam İzin Vermiyor
Bölümün Sonucu

İKİNCİ BÖLÜM: BÜYÜK KIRILMA

AYAK BASTIĞIMIZ ZEMİN

Sosyal Deprem
Toplumun Kıymeti
Ayak Bastığımız Zemin
İnsanın Varlık Sebebi

KAFİRLERE UYMA

Müslümanlar ve Önderlik
Kafirlere Uyulmaz
Ümmetin Misyonu
Allah'a Sarılın
En büyük Tehlike
Geçmişte olmayan bir savaş
Bu nasıl oldu?
İtirazlara Cevaplar
Doğru Ama Acı Bir Tespit
Aynı Ayak Oyunları
Davete Devam
Sükutu Yanlış Anlamak

İMAN İNKAR SAVAŞI

İşin Başına Gidelim
Ne Diyor Mustafa Efendi?

Tevhit Çeken Kafir Olur mu?
Acı Ama Gerçek Bu
Din Devlet Siyaset
Korkunç Bir Şey Oldu
Tarihte İlk Dinsiz Devlet
Kimler Yaptı Bunu?

KIRILMANIN DİN BOYUTU

Neden Kafirlerle Uydular?
Biz Niçin Varız?
Böyle Bir Şey Olabilir mi?

ŞERİATİ KALDIRMA

Yasama Yetkisi
İnsanı Rab Edinmek
Allah Kimi Azarladı?
En Kötü Örnek
Ömer Nasıl “Faruk” Oldu?
Kanun Varsa Ne yapacak?
Kime ve Neye İtaat?
Şeriata Kimin Emri?
Şeriatın Kestiği Parmak Acımaz
Laik batı Hukukuna Geçiş
Kıyameti Yaşadık

HİLAFETİ KALDIRMA

İnkılapların Ana Kapısı
Halifenin Görevleri Hakları
Halifeliğin Kaldırılması
Hilafet Niçin Kaldırıldı?
Hilafetin Son Günleri

M. Kemal Halife Olmak İstedi mi?
Lozan İyi Bilinmeli
Hilafeti Kaldırmanın Zararları

MÜSLÜMANLARI HİRİSTİYAN YAPMA

Kimler Niçin Yaptılar?
Beterin de Beteri Varmış
Millet Hıristiyan Yapacaklardı
“İslam İle Olmaz” Safsatası
Büyük Kavga
“Arap Oğlunun Yaveleri” Ne Demek?

DİL YARASI HARF DEVRİMİ

Konuya Giriş
Osmanlının Yaramaz Çocukları
Harf Devrimi Tarihçesi
Harf İnkılabı Saçmalıktır
Türkçe İbadet Meselesi
Pişman Olmak neye Yarar?
“Kemalizmin Türkçeye Zararları”
“Düşünemiyorum, Öyleyse Çağdaşım!”
Haşmet Babaoğlu’ndan
Ve Cemil Meriç

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: DEPREMİN ARTÇILARI

ANAYASAL KURUMLAR

Cumhuriyet Diktatörlüğü
Cumhurbaşkanlığı
Yargı
Eğitim Kurumları

Ordu
Milli Güvenlik Kurulu ve Genel Sekreterliği
Devlet Muhalifini Yaratıyor

HER ALANDA ÇATIŞMA

Neden Hep Kaostayız?
Batılılaşma Çatışma Demektir
Zavallı Aydınlar
Sonsöz
Kaynaklar

Önsöz.

Yüce Allah, önce şu muhteşem evreni yarattı. Sonra evrenin içinde en güzel, en değerli varlık olan insanı yarattı. Ondan istediği de şuydu: İşte sana muhteşem bir evren ve işte sana Kur'an gibi muhteşem bir kullanma kılavuzu. Bu evreni bu kullanma kılavuzu ile kullanırsan, hem faydalanır ve mutlu olursun, hem de beni memnun edersin. Değilse hem zarar görür, hem de beni gücendirirsin. Bu da sana azap olarak geri döner.

Kur'an ve ondan fıskıran İslam, kelimenin tam manasıyla fert ve toplum için bir kullanma kılavuzudur. Bizim ayak bastığımız coğrafi ve sosyal zemin işte budur.

Evren, insan ve İslam üçlemesinde oluşacak olan her kopma, ayrışma, her kırılma ve kayma, sonuçta bu sosyal zeminde yaşayan insan için büyük bir felaket olacaktır. İşte biz "Sosyal deprem" veya "kırılma" derken bunu kastediyoruz.

Zaman zaman sınava çekiliriz. Gerek korkudan, gerek açlıktan, gerek acı ve ızdırap verici bela ve musibetlerden, gerek amansız işkencelerden ötürü sesimiz soluğumuz çıkmasa da, hiç kimse, hele hele İslam düşmanları, bu sessizliğe bakarak asla bizim bu davadan vazgeçtiğimizi düşünmesin, akıllarına bile getirmesinler. Biz bu evren, insan ve İslam birlikteliğinden asla ayrılacak değiliz.

Bu sözlerimizden şu mana kendiliğinden çıkıyor: Bu evrende yaşayan insanlardan kimileri zaman zaman İslam'dan uzaklaşacak, İslam'la savaşacak, belki bir müddet müslümanlara galebe de çalabilecek, maddi açıdan üstün de gelebileceklerdir.

Aslında bu bir fay hattının kırılması, ayak bastığımız yerin yarılması ve sonuçta içinde oturduğumuz binanın tepetaklak yıkılışı demektir.

İslamsızlık büyük bir sosyal depremdir insanlık için. Hak batıl mücadelesine sahne olan evren, zaman içinde az yaşamamıştır böylesi kırılmaları, depremleri. “Cihat ve Zafer Şartları” kitabımızın ilk bölümünde bunu anlatmaya çalıştık. Bu kitabımızda ise, bizden evvel hiç görülmemiş bir kırılmayı, bir depremi konu ettik. Öyle bir deprem ki, bütün kurumlarımız yerle bir oldu. Bütün değerlerimiz toprağa gömüldü. Yanımıza bile yaklaşmayan kadim dostlarımız, “Türkler mürted olmuş” diyerek yıllarca bizi büsbütün kaybettiklerine ağladı durdu.

Bugün bu depremin altından yavaş yavaş kalkmaya başladık. Üstümüz başımızdaki tozu toprağı siliyor, ciğerlerimiz açılınsın diye yavaş yavaş içimize temiz hava çekiyoruz. İçtiğimiz su, yediğimiz ekmek rengimizi değiştirecek, gözümüze fer, dizimize derman gelecek ve biz kaldığımız yerden bu kırılmanın sebeplerini araştırarak yeni inşalara girişecek, “hayat iman ve cihattır” diyerek yaşamaya devam edeceğiz. Bu büyük sosyal deprem, bu büyük kırılma felaketi içinde vazifemiz, ömür boyu yıkıntılar arasında “sesimi duyan var mı?” diye haykırarak adam aramak, “orda kimse yok mu?” diyenlere yardıma koşmak olacaktır.

Biz, İslam’a inanmış ve Allah’a (azze ve celle) teslim olmuş Müslümanlarız hamdolsun. Bundan da çok büyük bir şeref, çok büyük bir izzet, çok büyük bir iftihar ve çok büyük bir mutluluk duyuyoruz. İslam’ı malesef hakkıyla idrak edemesek ve yaşayamasak da, Yüce Allah’a hakkıyla kulluk yapamasak da, hep böyle bunu dileyecek, bunu söyleyecek, bunu yaşayacak, bunu yaşatmaya çalışacağız.

Allahım! Bu vadimizi hep geçerli kılmanı senden istiyor, yar ve yardımcımız olmanı diliyoruz. Daima “Hasbünallah ve ni’me’l vekil, ni’me’l mevla ve ni’me’n nasir.” Diyoruz ve buna hep inanıyoruz. Bir kerre daha amenna ve soddakna.

Duamızı kabul buyurarak tut ellerimizden!

Cemal Nar
Kahramanmaraş
2013 Haziran

BİRİNCİ BÖLÜM: FAY HATTI

FAY HATTI OSMANLIDAN KALMA

Yaşadığımız sosyal depremin fay hatlarında kırılma, bir başka ifade ile dananın kuyruğunun kopması, Devlet-i Ebed Müddet denilen büyük, onurlu ve dünyaya nizam veren Osmanlı Devletinin Batı karşısında mağlup olmasıyla başlar. Nu nasıl olmuştur?

Evet, Avrupa'nın içlerine kadar giren ve oralarda yüzyıllarca hakimiyet kurarak çok çeşitli halkları bu zamana kadar görmedikleri bir şekilde adalet ve barış içinde yaşatan bir devlete şimdi Batı top yekun savaş açmış ve galip gelmiştir. Aziz Müslümanlar zelil küffar önünde mağlup olarak geri çekilmek ve toprak kaybetmek durumunda kalmıştır. Bu korkunç vaziyet üstelik bir müddet daha devam edeceğe benzemektedir. Bu çok büyük bir ar, utanç, hakaret ve istiskaldir Müslümanlar için. Bu kabul edilemez, içe sindirilemez bir durumdur.

Peki ama ne yapmalıdır? Bu mağlubiyet nasıl aşılabılır? Yeniden zafer günlerine nasıl ulaşılabilir?

Artık padişah da, yöneticiler, alimler, mütefekkirler, edipler, şairler, yazarlar, çizerler de bunu düşünmekte ve konuşmaktadırlar. Ortalıkta iki ana görüş oluşmaktadır yavaş yavaş: Batıcılık ve İslamcılık. Ama bu ana kollar da kendi içinde bazı ayrıntılarda ayrışmakta, fikir akımları yazılıp çizildikçe netleşmektedir. Sonuçta bu hercümerçten Osmanlıdaki fikir akımları ortaya çıkar. Biz “İslama Göre Irkçılık ve PKK

Ekseninde Kürt Sorunu” kitabımızda bu akımları biraz işlemiştik. Şimdi oradan da faydalanarak kısaca diğer akımları görüp Batıcılık üstünde yeniden duralım istiyorum.

Osmanlıcılık

“Osmanlıcılık”, Osmanlı Devletinin siyasi bütünlüğünü sağlayabilmek amacıyla ortaya çıkmış bir düşünce akımıdır. II. Abdülhamit tarafından da desteklenen, II. Meşrutiyet'in ilk yıllarına kadar devam eden bir düşünce akımıdır.

Asıl amacı, iç barışı sağlayarak birlik ve dirlik içinde yaşayıp devletin siyasi bütünlüğünü sürdürmek, böylece onu yıkılmaktan korumaktır. Bu düşünceye göre Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları içinde yaşayan herkes ırk, din, dil ayrımı olmaksızın eşit kabul edilmeli; herkes aynı haklara sahip olmalıdır.

“Osmanlıcılık” fikri şartların getirdiği bir zaruretin neticesidir ve bu yüzden kavga eden düşüncelerin nisbeten üzerinde anlaştığı bir barış alanıdır. O günlerde artık herkes görüyordu ki koca “Osmanlı”, “devlet-i ebed müddet” elden gidiyor. Bunu durdurmak için herkes biraz taviz vererek bu düşünce etrafında bir birlik oluşturmaya çalışıyordu. Yani milliyetçi Türkçüler, kendi ırklarının dışındaki unsurları devlet içinde tutabilmek, bölünme ve parçalanmadan kurtulmak için mecburen Osmanlıcılık fikrini destekliyorlardı. Aynı durum benzerî gerekçelerle İslamcılar için de geçerliydi. Zaten devlet ve toplum içinde gayr-i Müslimleri dışlamıyorlardı ama Müslümanlara denk de görmüyorlardı. Artık bu yüzden onları kendilerine mecburen eşit görmeye başlamışlardı.

Bu açıdan bakıldığında “Osmanlıcılık”, “Batıcılık” ve “Milliyetçilik-İrkçılık” akımlarına göre nispeten yerlidir, yabancı kaynaklı değildir.

Osmanlıcılık, etnik milliyetçiliğe karşı Osmanlı'nın bulduğu ve dolayısıyla ilk etapta milliyetçilik karşıtı bir akım

olarak görülebilir. Ama klasik Osmanlı “ümme - millet” sisteminden farklı bir model olarak aynı zamanda yeni bir olgudur. Osmanlılık da bir “birlik ideolojisi” olarak bir nevi “kültürel milliyetçiliğin” bir biçimi şeklinde yorumlanabilir. Klasik “ümme millet” sisteminde müslim Gayr-ı Müslim farklılıkları ve bu farklılıkların kurumsallaşması esas iken, “Osmanlılık”ta devlet ve hukuk karşısında müslim Gayr-ı Müslim yurttaşların eşitliği ilke olarak benimsenmiştir. İrk, din ve mezhep farkı gözetmeksizin herkesin temel hak ve özgürlüklerini güvence altına alan Tanzimat Fermanı, Osmanlılık düşüncesinin ilk somut adımudur.

İttihad ve Terakki Cemiyeti, ilk döneminde Osmanlıdır. Cemiyetin temel amacı, genelin menfaatini korumak, hiçbir şekilde milliyet, kavmiyet, cinsiyet, mezhep farkı gütmemek ve üyeler arasında tam bir eşitlik bulunduğunu belirtmektedir. Bu fikrin arkasında “ortak vatan” ve “Osmanlı devletine bağlılık” fikri yatmaktadır. Ancak daha sonraki yıllarda farklı grupların oluşması ve Osmanlılık idealinin suya düşmesinden sonra bu görüşün sahipleri daha “Milliyetçi”, yani “Türkçü, ırkçı” bir çizgiye gelecektir. Böylece Osmanlı'nın son zamanlarında devlet yönetimini ele geçiren İttihat ve Terakki Partisinin en bariz özelliği ırkçı, batıcı, laik ve din dışı bir hayat tarzını benimsemiş olmasıdır. Bu bariz özellikleriyle bu maceraperestler iş başına geldikten kısa bir zaman sonra “iyi niyetle” koca Osmanlı Devleti'nin yıkılmasına sebep oldular.

İslamcılık

İslamcılık, İslamı inanç, düşünce, ahlak, siyaset, idare ve hukuk bakımından hayata hakim kılmak, Müslümanlar arasında birlik ve dayanışmayı tesis ederek İslam ülkelerini batı karşısında geri kalmışlıktan kurtarmak amacına yönelik bir çözüm arayışları sunan bir düşünce akımıdır. 19. yüzyılın ikinci

yarısından itibaren Osmanlı aydınları tarafından dile getirmeye ve tartışılmaya başlanmıştır. ¹

İlk defa yeni Osmanlı'lar arasında gündeme gelen bu ideoloji, II. Abdulhamit döneminde faydacı bir politika unsuru olarak değerlendirilmiş, ikinci meşrutiyetten sonra ihya ve ıslah çizgisinde bir İslam düşüncesi şeklinde takdim edilmesinin yanında alternatif ve modernist bir toplum ve devlet yönetimi projesi olarak cumhuriyetin kuruluşuna kadar varlığını sürdürmüştür.

Cumhuriyet döneminde bu hareketin giderek ilmi ve kültürel bir ilgi alanı haline dönüştüğü, 1960'lardan itibaren de adlandırma aynı kalsa bile mahiyet değişimine uğrayarak yeni bir popüler kimlik kazandığı görülür.

İslamcılık düşüncesine göre toplumu bir arada tutan temel faktör dindir. Hangi ulustan olursa olsun, bütün Müslümanlar halifenin etrafında toplanmalıdır. İslamcılar, Batı'nın Osmanlı'ya göre çok ileride olduğunu kabul ediyorlardı. İmparatorluğun çöküş durumu söz konusudur. Ancak bunun sebebi Batıcıların dediği gibi İslam dini değildir. İslamiyet, bilime ve yeniliklere açık bir dindir. Batı'nın bilim ve teknolojisi alınmalıdır; bunda bir sakınca yoktur. Ancak Batı'nın ahlakı bizden daha ileri değildir. Onların ahlakının ve yaşantısının taklit edilmesi yanlıştır. Batının tekniği alınmalı, ama taklitçilik olmamalıdır. Batı'nın Osmanlı İmparatorluğuna ve öteki Müslüman ülkelere uyguladığı politikaları engellemenin tek yolu "İttihad-ı İslam", yani İslam birliği'dir.

Said Halim Paşa, Şemsettin Günaltay, M. Akif Ersoy, Eşref Edip, Şeyhül-İslam Musa Kâzım Efendi İslamcılık düşüncesinin önemli isimleridir. Bu düşünceyi savunanlar Sırat-ı Müstakim, Sebilü'r - Reşat, Beyanül-Hâkim gibi dergilerin çevresinde toplanmışlardır.

---

¹Mümtaz'er Türköne, TDV İslam Ansiklopedisi, "İslamcılık" md. XXIII. 61.

Bizim bu kitabımız da İslamcılar ile Batıcılar arasındaki fikrî çatışmanın ana unsurlarını ele alacaktır. Bir başka ifade ile İslamcı bakış açısı ile Batıcılığın reddiyesidir.

Türkçülük

Türkçülükle ilgili çalışmaların geçmişi Tanzimat dönemine uzanır. Tanzimat dönemine kadar Türk sözünden yalnız Osmanlı Türkleri anlaşılıyordu; Tanzimat devrinde Türk kelimesinin anlamı birdenbire genişledi ve "Türk" sözü dünyadaki bütün Türkler için kullanılır hale geldi. Ahmet Vefik Paşa'nın Şecere-i Türkî tercümesi vardır.

Türkçülük düşüncesi sadece Türkiye'de yaşayanları değil, dünyanın her yerindeki Türkleri kapsayan, "Bütün Türkçülük" fikrini canlandırmaya çalışan bir harekettir. Türk sözü anlamı genişleyerek, yalnız Osmanlı Türkleri için değil, dünyada çeşitli adlar altında yaşamış, devlet kurmuş ve yaşayan bütün Türkler için kullanılmaya başlanmıştır.

Milliyetçilik hareketi 1908'den sonra önce kültürel bir akım olarak başladı. Bu hareket, Balkan Savaşları'ndan sonra dernekler ve yayın organları oluşturmak suretiyle siyasi bir nitelik kazandı, teşkilatlanmaya başladı. Rusya'dan kaçarak İstanbul'a gelen bazı Türklerin kurduğu "Türk Derneği", bu hareketin merkezi oldu. Bu derneğin kapanmasından sonra önce "Türk Yurdu Cemiyeti" daha sonra da "Türk Ocağı" kuruldu. Türk Yurdu Cemiyeti, Türk Yurdu dergisini çıkardı. Türk Ocağı derneğinin kurucuları Mehmet Emin Yurdakul, Ağaoğlu Ahmet ve Dr. Fuat Sabit'tir. Türk Ocağı milliyetçi dernekler için de en sürekli olanıdır.

Türkçülük akımı, Osmanlıcılık düşüncesinin Balkan Savaşları'nda başarısız olmasıyla ortaya çıkmıştır. Türkçülük akımının amaçları şöyle sıralanabilir: Bilinçsiz şekilde yaşayan Türkleri bilinçlendirip milliyetini idrak ettirmek. Türk milletini İslam dünyasında yeniden etkili kılmak. Modernleşmek, ancak

körü körüne Batı'yı taklit etmemek. Türk milletini Batı medeniyeti çerçevesinde sürekli ilerleyen, hiçbir milletten geri kalma-yan bir seviyeye yükseltmek. Dilde sadeleşmeye gitmek. Tarih bilincini aşılama. Son hedef olarak bütün dünyadaki Türkleri tek bayrak altında toplamak (Turancılık).

Dikkatli bir bakış İslam açısından Türkçülükteki iki yanışı çok rahat görür. Birincisi, bu ırkçı bir söylemdir. Irkçılık ise İslam dünyasında birlik ve beraberliği bozan bir ayrımcılıktır. Üstelik İslam'ın kan değil iman bağına esas alan insan ve kardeşlik anlayışıyla gelişmektedir. İkincisi ise Türkçülük nihayetinde Batıcı bir harekettir. Batı medeniyetine bağlı, batılı yaşam biçimini esas alan, devlet yönetiminde dini dışlamış laik bir anlayışa sahiptir. Bu ise kendi medeniyet ve yaşam biçimine ters düşerek kendi içinde yaman bir çelişki yaşamaktır. Kaldı ki Türkler Müslümandır ve asırlarca İslam Şeriatını uygulamışlardır. Bunu atarak yerine Türkün ruh dünyasına, ahlak ve maneviyatına aykırı Avrupa kanunlarını tercüme ederek almak, Türke bir ihanettir.

Batılılaşmanın Tarihi

Batılılaşma üzerinde yoğun çalışmaları olan D. Mehmet Doğan'ın bu konuda "Sosyal Bilimler Ansiklopedisi" için yazdıklarını alıntılama, bu konuda kaynakları tarayarak yeniden yazmaktan daha faydalı bulduk. Çünkü burada konuyu uzmanı tarafından derli toplu işlenmiş olduğunu gördük. Şimdi biz bu bilgileri yazara teşekkürlerimizle beraber sizlere sunuyoruz:

"Osmanlı Devletinde batılılaşma hareketlerinin başlangıcı 17. yüzyıl sonlarına kadar götürülebilir. Bu tarihe kadar kendi tarihini kendi yapan ve batı karşısında ağır basan Osmanlılar, batıda gelişen yeni teknoloji ve askerî sistem karşısında galebe çalamaz, batıyla baş edemez duruma düştü. Askerî alanda batı üstünlüğünün belirginleşmesi Osmanlıların kendilerine olan

güvenlerini sarstı. Kuruluşundan beri devamlı hareket halinde olan ve sürekli kendini yenileyen Osmanlı toplumu, 17.yüzyılın sonlarında 1683 Viyana bozgunundan sonra Avusturya, Venedik, Lehistan ve Rusya 15 yıl savaştan sonra imzalanan Karlofça anlaşması (1699) ile "ıslahat" ihtiyacını kabul etmek zorunda kaldı. O zamana kadar kötü durumlardan kurtuluş, nizam-ı kadîmin (eski düzenin) diriltmesinde, ihyasında aranırken, bu tarihten itibaren galip batının usullerini alma düşüncesi ağırlık kazanmaya başladı. Bu durum, Avusturya savaşından sonra imzalanan Pasarofça (1718) anlaşmasından sonra uygulamaya dönüştü. Böylece batılılaşma, bir nefis mücadelesi aracı olarak askerî alanda başladı. Teknoloji iktibası bu safhada ön plandaydı. Askerî alanda kısmî değişiklikler, müslümanlığı kabul etmiş batılılar vasıtasıyla gerçekleştirildi. Bu başlangıç safhasında bile batılılaşmanın kültürel bir hüviyete sahip olduğu görülmektedir. Nitekim, "Lâle devri" olarak adlandırılan 1718'den sonraki dönem, bütün diğer cepheleri yanında "kültürel farklılaşma" yönüyle de dikkati çeker. Fransaya elçi olarak gönderilen Yirmisekiz Mehmed Çelebi, Fransız yaşayışı ve kültürü ile ilgili unsurların taşınmasına da vasıtalık etti. Mimarîden günlük hayata kadar batı tarzının yansımaları ilk defa bu dönemde görüldü. Matbaa ve tercüme faaliyetleri yanında hayat tarzı ile ilgili değişmeler batılılaşmanın sonraki yüzyıllardaki gelişme yönünü belirler.

Batılılaşma çabaları 18.yüzyılın sonundan itibaren daha sistemli bir şekil aldı. 3.Selimle başlayan ıslahatlar 2. Mahmud ve Abdülmecid dönemlerinde gelişerek sürdü. 3.Selim yeni bir ordu teşkil etmeye çalıştı (Nizam-ı Cedid) ve hayatım bu yolda kaybetti. Halefi 2. Mahmud, Yeniçeri ocağını ilga ve mensuplarını yok etmeye kadar varan (1826) bir uygulama ile çok yönlü değişikliklere yöneldi. 2.Mahmud ülkenin bir süre ordusuz kalması pahasına bu fiili gerçekleştirdikten başka, kılık-kıyafet ve yaşayışla ilgili iktibaslara girişti. Sultan Mahmud Osmanlı idarî sisteminde ağırlığı olan kurumları ya ortadan

kaldırıldı ya da güçsüz hâle düşürdü. Bu cümleden olmak üzere, Yeniçeri Ocağım tamamen ortadan kaldırdı, ilmiye sınıfını etkisiz hâle getirdi. İktisadî gerileme sonucu esnaf ve tüccar da güç kaybetti. 2. Mahmud döneminden itibaren batı eğitilmiş ve eğilimli bürokrasi güç kazandı. 2. Mahmud, Osmanlı ülkesinde siyasete ağırlık koyabilecek kuvvetlerin dengesini değiştirirken hasıl olan boşlukları doldurarak geçmiş padişahlara oranla çok despot bir yönetim kurdu. Sonraki devrelerde de tayin edici olacak batılılaşmacılığın cebrîlik yönünü bu padişahın uygulamaları belirlemiştir.

Batılılaşmanın askerî-teknolojik sahadan siyasî, idarî, hukukî ve iktisadî sahalara doğru resmen genişlemesi Tanzimatla gerçekleşti. M. Reşit Paşa tarafından esasları belirlenen "Gülhane Hatt-ı Hümayunu" 1839'da ilan edildi. Tanzimat Fermanı sonraki meşrutiyet ve anayasacılık cereyanının da başlangıcı sayılabilecek unsurlar taşımaktadır. Tanzimat bürokrasisi padişahın otoritesinin sınırlanmasını esas almalarına rağmen, halkın yönetime katılması yönünde bir fikir ve çaba içinde olmamışlardır.

Tanzimat dönemi, Osmanlı Devletinin iktisadî açıdan batı sömürüsüne kesin olarak açılmasına zemin hazırladı. Gülhane Hatt-ı hümayunundan bir yıl önce İngilizlerle imzalanan Baltalimanı andlaşması, Osmanlı Devletinin iktisaden sömürüye açılmasını süratlendiren önemli bir belgedir.

Tanzimatla birlikte Osmanlı Devleti Avrupa ile bütünleşme, Avrupa devletler camiasına dahil olma arzusunu kuvveden fiile çıkarmaya çalıştı. Gerek 1856 Islahat Fermanı, gerekse Meşrutiyetin İlanı (1876) aynı zamanda bu yöndeki çabaları belgeleyen metinlerdir.

Tanzimatla birlikte Osmanlı kurumları ikili karakter taşımaya başladı. Gelenekli kurumların yanında batı tarzı kurumlara yer verildi. Bu durum öğretimden adliyeye kadar geniş bir alanda gözlenebilmektedir. Bu dönemde hukuk ve norm iktibasına geniş ölçüde yönelinmiştir. I. Meşrutiyetle

birlikte batının anayasalı ve parlamentolu toplumlarına benzeme yönünde kuvvetli bir adım atıldı.

Tanzimatla birlikte iktidar bürokrasinin eline geçmiştir. Bürokrasi batıda mutlakî yönetimlerin sınıf savaşları sonucu kısıtlanması sürecini kendi lehine yorumlayarak padişah iktidarını bu çerçevede sınırladı.

Bürokratlar ve aydınlar batının ileriliğini parlamentoya, kralın iktidarının sınırlanmasına ve anayasaya bağlamaktaydılar. Bu mânada 2.Mahmud'un ayanla imzaladığı sened-i ittifak, 1839 Tanzimat ve 1856 Islahat fermanları Önemli belgeler sayılır. Bütün bunlar olurken, 2. Mahmud'dan sonra teşkil edilen askerî bürokrasi siyasî hayatta rol oynayabilecek bir güç hâline gelmeye başladı. 1859 Kuleli Vak'ası asekrî bürokrasinin gelişme yönü hakkında fikir verecek mahiyettedir.

1876'da Mithat-Rüşti-Hüseyn Avni ve Süleyman paşalar ve Şeyhülislamın ittifakıyla bir darbe gerçekleştirildi. Sultan Aziz tahttan indirildi. Böylece ordu siyasî hayatta ilk defa kesin şekilde rol aldı. Neticede aynı yıl Kanun-ı Esasî ilân edildi. Kanun-ı Esasiye dayalı olarak oluşturulan Meclis 1877'de açıldı. Üyelerin 69'u müslüman, 46'sı hıristiyan veya muse-vî idi. 2.Abdülhamid ertesi yıl Meclisi dağıttı, Kanun-ı Esasî'yi yürürlükten kaldırdı (ilga etmedi). Böylece bürokrasinin iktidara ortaklığına son verdi. Halk kitleleri bu hususta Sultan Hamid'i desteklemiştir.

2.Abdülhamid çeşitli sebeplerle, anayasayı (Kanun-ı esasî) yürürlükten kaldırıp meclisi feshetmesine rağmen batılılaşma yönünde kurumlaşmaları güçlendirerek devam ettirdi. Sultan Abdüthamid'in ayırd edici özelliği, bütün bunlarla birlikte islamcı bir siyaset gütmeye yönündeki gayretleridir.

Meşrutiyetle birlikte ihtilalci batılılaşmacılık akımı belirleyici olmaya başlamıştır. "Jön Türk, Genç Türk, Yeni Osmanlı" gibi adlarla anılan ihtilalci batılılaşmacılar bütün Abdülhamid dönemi boyunca bilhassa yurtdışında teşkilatlandılar. 1908'de ihtilalci cemiyetlerden İttihat ve Terakki

ayaklanmalar başlattı. Sultan Abdülhamid meşrutiyeti 2. defa ilan etti, Kanun-ı esasiyi yürürlüğe koydu. İttihatçılar önce geri planda kalarak ülkeyi yönetmeyi denediler. Sonra 31 Mart olayını bahane ederek iktidara el koydular. Daha sonra da tayin ettikleri sadriazamı öldürerek (Bab-ı ali baskını) kendileri yönetici oldular. İttihat ve Terakki iktidarı batılılaşma yönünde hayli adım attı ve bir bakıma Cumhuriyet döneminin hazırlayıcısı oldu. İkinci Meşrutiyet'ten sonra siyasî partiler ortaya çıktı ama, muhalifler İttihatçıların terörüne hedef oldular. I. Dünya Savaşının kaybı İttihatçıları İktidardan düşürdü.

Batılılaşma yönünde zecrî, cebri ve bütüncü uygulamalar Osmanlı Devletinin yıkılması, hilafetin ortadan kaldırılması ve Türkiye toprakları üzerinde yeni bir devlet kurulmasından sonra gerçekleştirildi. Osmanlı Devletinin sona ermesi ve Türkiye Cumhuriyetinin kurulması sürecinde antiemperyalist ve antimonarşik mücadeleler iç içe geçmiş görünür. Bununla birlikte bugün dahi, I. Dünya Savaşı sonrasında yaşanan ve "Millî Mücadele", "Millî Mücadele", "Millî Savaş", "İstiklâl Harbi", "Kurtuluş Savaşı" ve "Yunan Harbi" gibi adlarla anılan mücadelenin sonunda Osmanlı Devletinin büyük bir süratle tasfiyesini gerçekçi temellere oturtmak imkânına sahip değiliz. Dolayısıyla "yeni Türk devleti"nin kuruluşu ile ilgili görünür ve kayıtlara geçmiş bilgilerimizi aşan arka plan konusunda da aynı şeyleri söylemek durumundayız.

"Cumhuriyet" aydınlar nezdinde idealize edilen bir sistemdi, batının en mükemmel sistemiydi. Halkın hâkim olduğu bir rejimdi. 1923'de Cumhuriyetin ilânından sonra, sonradan "Atatürk devrimleri" veya "Atatürk devrimi" olarak adlandırılan gelişmeler yaşanmıştır. Cumhuriyetle birlikte Türkiye batılılaşma yolundaki bütün engellerden sıyrılmış oldu. Batılılaşma yönündeki devrimler kılık kıyafetten ağırlık ve uzunluk ölçülerine kadar çok değişik alanları kapsıyordu. Öğretimin birleştirilmesi (yani dini kaynaklı tahsil kurumlarının ortadan kaldırılması), tekke ve zaviyelerin kapatılması (bir nevi

dini klüp durumundaki bu kurumlaşmaların ortadan kaldırılması) şer'i mahkemelerin ortadan kaldırılması ve Latin harflerinin kabulü gibi uygulamalar gelenekçi aydınların tam manasıyla tasfiyesine ve netice olarak ülkedeki siyasî gücün batıcı asker ve sivil bürokrasi elinde merkezileşmesine yol açtı. Netice olarak, "hâkimiyet bila kayd-ü şart milletindir" şiarıyla ortaya çıkan cumhuriyetçiler, çok partililikten kaçındılar ve halk yönetimi değil asker-sivil bürokrat iktidarı kurdular.

Cumhuriyetle birlikte Türkiye'de demokrasiye halk idaresine geçiş yolunda somut bir örnek ortaya konulmazken (1924'de Terakkiperver ve 1930'da Serbest fırka denemeleri sonuçsuz kalmıştır), batının daha çok faşist yönetimlerine benzeyen bir tek parti idaresi 2.Dünya Savaşı sonuna kadar yürütüldü. Bu dönemde, Teşkilat-ı esasiye kanunundan Türkiye devletinin dini maddesi (ki "din-i islam'dı) önce çıkarıldı (1928) sonra da yerine 1937'de laiklik ilkesi konuldu.

İlk cumhuriyet yöneticilerinin, geri kalış sebebi olarak gördükleri İslamiyeti terk ederek hıristiyanlığı benimsemeyi ciddi olarak tartıştıklarını Kazım Karabekir Paşa tarafından ifade edilmiştir. Bu durumda laikliğe yönelme bir ara çözüm olarak kabul edilebilir.

1946'dan itibaren daha çok dış etkilerle çok partili siyasî hayata geçildi. 1946'daki çok partili seçim İktidarın karışması sonucu siyasî sonuçlar doğurmadı. Ancak 1950'de yapılan seçim Türkiye'de seçimli bir iktidar değişikliğine yol açtı. Türkiye o tarihten beri kesintilere rağmen çok partili demokratik bir sisteme sahip oldu.

Çok partili hayata geçildikten sonra, cumhuriyetten sonra oluşturulan din ve inanç üzerindeki baskılar kısmen hafiflemeye başladı. Bu bakımdan bir "normalleşme süreci" yaşanmaya başlandı. Çok ağır işleyen bu normalleşme süreci hali hazırda tamamlanmış değildir. Bununla birlikte, bu normalleşme süreci bile asker sivil bürokrasinin şiddetli tepkileriyle karşılaştı. Sonraki askerî müdahalelerin gerekçeleri arasında bu

normalleşme sonucunda ortaya çıkan sosyal oluşumlara karşı duyulan tepkiler önemli yer tutar.

Türkiye Cumhuriyetinin tek partili dönemi boyunca şekli batılılaşma yönünde, çok partili hayata geçişten sonra ise idare, kapitalistleşme ve sanayileşme yönünde önemli değişimler yaşanmıştır. Batılılaşma Türkiye'de halen yaşanan sosyal, kültürel çok sayıda meselenin ve kimlik krizinin asıl sebebi olmak vasfını korumaktadır. Batılılaşma toplumumuzu çok derinden etkilemiş, bununla birlikte direnç unsurlarının ortaya çıkmasına da yol açmıştır, bugün kılık-kıyafetten günlük hayatta karşılaşılan bir çok davranışlara ve dilde yaşanan değişmeye rağmen batılılaşmanın tam manasıyla gerçekleştiği söylenemez. Bununla birlikte batılılaşma sonucu Türkiye'de hem maddî hem de manevî kültür alanında büyük değişiklikler yaşandığı da kabul edilmesi gereken bir gerçektir.

Türkiye'nin batılılaşma macerasının Avrupa Topluluğuna dahil olmasıyla bir sonuca varması beklenebilir. Ancak bu hâlde dahi tam bir entegrasyon (en azından manevî-kültürel alanlarda) sağlanabileceği söylenemez.²

Küresel Batılılaşma

Avrupa'da Rönesans'tan sonra gelişen ilim ve teknik, Avrupa'nın sömürgeci devletlerine, Amerika, Asya, Afrika ve Avustralya'ya hâkim olma imkânını verdi. Avrupa'dan giden koloniler, Kuzey ve Güney Amerika ile Avustralya'ya yerleşerek, buralarda yaşayan yerli halkları hemen hemen tamamıyla yok ettiler. Avrupalılar yakın zamanlara kadar Afrika ile Asya'da koloniler kurmağa çalıştılsa da fazla başarı kazanamadılar. Fakat kendi medeniyetlerini buralara da taşıdılar ve yerleştirdiler. Asya ve Afrika'nın yerli halkları başarılı

---

² Bkz. D.Mehmet Doğan, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, Risale Yayınları, "Batılılaşma" md.

sonuçlar veren Batı'nın ilim ve tekniğini kendiliklerinden benimsediler ve taklit ettiler. Batılılaşma denilince, yalnız Türkiye'de değil, Rusya, Japonya, Hindistan ve İslâm ülkelerinde de Batı medeniyetini veya Batılı milletleri taklit etme, onlara benzeme hareketi anlaşılır. İlim ve teknik üniversal bir mahiyeti hâiz olduğu için, girdiği her ülkede Batı'dakilere benzer müesseseler, aydın zümreleri, davranışlar ve zihniyetler yarattı.

Fakat Batı'yı taklit eden kavimler, Batılılardan farklı oldukları için, Türkiye dahil, hiç bir yerde tam bir taklide gidildiği söylenemez. Batı'yı taklit eden her ülkede ona karşı tepkiler de doğdu. Bugün Asya ve Afrika, Batı'nın sömürgeciliğine karşı baş kaldırmıştır. Bu hareket kültür sahasında da kendini göstererek millî ve mahallî kültürlerle bir dönüş şeklinde tecelli etmektedir.

Avrupalılar kendi medeniyetlerini eski Yunan ve Roma kültürleri ile Hıristiyanlığa, ilim ve tekniğe dayandırırılar. Tarih ve kültürleri eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlığa dayanmayan Asya ve Afrika kavimleri Batı'nın sadece üniversal mahiyette olan ilim ve tekniğini almışlardır. Doğru ve mümkün olan da budur. Bununla beraber, Batılılaşmayı aşırıya götürenler, Batı örneğine uymak için kendi tarih, din ve kültürlerini red ve inkâra kadar gidenler de vardır. Millî kültürlerle Batı kültür ve medeniyetinin karşılaşması her yerde çatışmalar doğurmuştur.

Tarihinin son bin yılını İslâm medeniyeti içinde geçiren Türkiye'de de batılılaşma XIX. yüzyılın başından bugüne kadar her sahada, bazen kanlı şekilde tecelli eden çatışmalar doğurmuştur. 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nın yok edilerek yerine Nizam-ı Cedid adı verilen yeni bir düzen kurma teşebbüsü, esas itibariyle askerî olmakla beraber, onu aşan bir Batılılaşma hareketidir. Bu tarihten sonra Türkiye'de hayatın her sahasında Batılılaşma, yenileşme ve çağdaşlaşma ile bir tutulmuştur. Halbuki bunlar arasında fark vardır.

Son yıllarda Batılılaşma hareketine karşı bir tepki başlamış bulunmakla beraber, bu ilim ve tekniğin reddi mânasını

taşımamaktadır. Asya, Avrupa'dan aldığını kendi bünyesine uydurmak için tamamıyla değiştirir, hatta ona düşman bir şekil ve mahiyet verir. Tanzimat'tan sonraki Türk edebiyatında Batı tesiri geniş bir yer tutar. Fakat Türk aydınları arasında da Batı'ya karşı İslâmî ve millî kültürü savunanlar vardır. Türkiye'deki yenileşme hareketleri Batı'yı körü körüne taklitten ziyade, zaman zaman onu da senteze katan terkipçi bir davranış şeklinde tecelli etmiştir.³

Batıcılık Düşüncesi

Batı medeniyetini veya batılı milletleri taklit etme, onlara benzeme hareketi. (Batılılaşma, garbhlaşma, avrupalılaşma, modernleşme, asrîleşme, çağdaşlaşma da denir).

Avrupanın ve Amerikanın başta teknolojisini olmak üzere siyasî, sosyal ve hatta kültürel sistemini aktarma ya da iktibas etmeye dayanan fikirler ve uygulamaların tamamı bu kavramın çerçevesine girer. Bu anlamda batılılaşma sadece Türkiye ile ilgili bir mesele değildir. Bütün İslâm dünyası ile birlikte, Rusya, Japonya, Hind, Çin ve giderek bütün Batı Avrupa ile Amerika (Amerika Birleşik Devletleri-ABD) dışında kalan dünyanın meselesi olmuştur.

Bu durumda, batı, Avrupa ile ABD olmakta, bunlara nisbetle diğer ülkeler "doğu" itibar edilmektedir.

Avrupa 15.yüzyıldan itibaren büyük coğrafi keşiflerle yeni teknolojilerin uygulanmasıyla 18.yüzyıldan itibaren sanayileşme ile üstün bir konuma sahip oldu. Batı sömürgeciliğinin boyutları coğrafi keşiflerle olduğu kadar, sanayileşmenin gelişmesiyle de genişledi ve sonunda bütün dünyayı etkisi altına aldı. 18.yüzyıldan beri bütün dünya batının tesiri ya da tahakkümü altına girdi. Batı üstün teknolojisini kendi dışındaki ülkeleri sömürüye yöneldi. Çeşitli ölçülerde batı sömürsününün etki alanında bulunan ülkeler, toplumlar batıya

---

³ Bkz. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yayınları, 1/ 348-350.

karşı mücadele etmek için de batıya benzemek, onun iktisadî, siyasî, sosyal sistemini benimsemek gerektiği fikrine sahip oldular. Bu benzeyiş gerçekleştikçe, batının sömürme usulleri değişerek, fakat daha etkili biçimde, bu ülkeler ve topluluklar üzerinde sürdü.⁴

Batıcılık, Osmanlı Devletini kurtarmak ve modernleştirmek amacıyla Tanzimat'tan sonra ortaya çıkan fikir akımlarından biridir. Batıcılık fikrinin temelinde Tanzimat dönemindeki ve daha önceki ıslahat hareketleri yatar. I. Meşrutiyet, Batılılaşma hareketlerinde bir dönüm noktasını teşkil eder.

“Batılılaşma” bir hareket olarak sadece Avrupa'yı değil, aslında çok uzaklarda bulunan Amerika ve Japonya da dahil bütün medeni ülkeleri içerisine alan bir harekettir. Batıcılık hareketi III. Ahmet zamanında başlamış III. Selim ile ilk başarısını kazanmıştır desek yanlış olmaz. Ondan sonra Türkiye'nin sürekli yöneldiği taraf batıdır. Çünkü yenilmelerine sebep olarak Batının üstünlüğü görülmektedir.⁵

Batıcılık, 18. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda ortaya çıkmış bir siyasi görüşün adıdır. Osmanlı İmparatorluğunun Batı karşısında geri kalmış olduğunu vurgulayarak, devletin devamlılığı için her tür alanda Batı medeniyetinin örnek alınmasını ve Avrupa devletleri ile yakın ve iyi ilişkiler kurulmasını zorunlu kılar. Batıcılık özellikle Osmanlılık ile birçok alanda benzerlik taşır ve bu yüzden onunla birlikte aynı görüşün iki farklı görünümü olarak da adlandırılmıştır. Gerçekten de batıcı olarak adlandırılan birçok kişi, aynı zamanda Osmanlılığı da savunuyorlardı. Bu akımın Türkçülük üzerinde de önemli etkileri olmuştur.

Batıcılık düşüncesini benimseyen insanlar kendi aralarında da tam bir uyum gösterememişlerdir. Çünkü

---

⁴ Bkz. D.Mehmet Doğan, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, Risale Yayınları, “Batılılaşma” md.

⁵ Bkz. Hilmi Ziya Ülken, a.g.e. s. 313vd.

batılılaşmayı isteyen iki grup vardır ve bu iki grup karşı fikirdedirler. “Her şeyi ile Batı” diyen birinci grubun lideri Abdullah Cevdet’tir ve batının “bir gül olduğunu ve bu gülü dikenleriyle benimsememiz gerektiğini” savunur. İkinci grup ise, Batıdan alacağımız ilim ve tekniktir, din, ahlak, örf ve adet değildir. Her millet kendi kültür ve medeniyetini yaşmalıdır. İkinci grubun başında ise Celal Nuri ve arkadaşları vardır. Celal Nuri’nin Batı düşüncesi ise “batının sadece ilmini, teknolojisini almamızın yeterliliğini, Osmanlı Devleti hakkında düşmanca duygular besleyen Batıya, kültürel açıdan karşı çıkmamızın gerektiğini” savunur.

Batılılaşmayı demokratikleşmeyle, parlamentarizmle, kapitalistleşmeyle, laikleşmeyle eşdeğer sayan görüşler vardır. Batılılaşmanın cemaatçi yapıdan ferdiyetçi sosyal yapıya geçişle gerçekleşebileceği de bu tür tezler arasında zikredilebilir (Mesleki içtimaîciler, Prens Sabahaddin).⁶

Sonuçta Batıcılar, İslam din ve medeniyetinden, özellikle de onun idarî ve hukukî, eğitim ve askerî kurumlarından koparak, Batı’nın idarî, ictimai, siyasî, hukukî, iktisadî, ilmî ve felsefî fikirlerine uygun bir devlet ve toplum oluşturulması gerektiği düşüncesindedir. Hatta bir kısım Batıcılara göre Batı’nın her yönüyle, yani kılık kıyafetten tutun da, içki, kumar, dans, balo, sosyal ilişkiler vs. benimsenmesi gerektiğini belirtirler. Hatta işi “Batıdan damızlık erkek ithal etme ve yeni bir Türk tipi oluşturma” edepsizliğine kadar vardırıran oldu aralarında. Onlara göre bu bir yaşam biçimidir, bölünme ve parçalanma kabul etmez.

Batıcılara göre; Batılılaşmak, yani Avrupa devletlerine benzemek kaçınılmazdır. İslamiyet ve batıl inançlar, hurafeler, bunların öğretildiği medreseler, tekkeler ve zaviyeler kalkınmaya engel oluşturmaktadır. Onlardan tamamen kurtulmak gerekir. “Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.” Gökten gelen din, vahiy ve şeriat insana ilim kazandırmaz. İlim aklın ve beş duyu

---

⁶ Bkz. D.Mehmet Doğan, a.y.

organlarımızın bize öğrettiği bilgilerdir ve bu bize yeter. İlim ve fenn'in haricinde din gibi, peygamber gibi, müçtehit, şeyh gibi yol gösterici “mürşit” aramak gaflettir, cehalettir, dalâlettir.

Bu yüzden dini, imanı, vahyi, Kur'an'ı, Peygamberi, medreseyi, tekkeyi, tasavvufu, tarikatı, fakihî, şeyhi, mollayı, mürşidi, müridi terketmedikçe, yani bize ayak bağı olan topyekun gerici, tutucu, yobaz, irticacı çağdıışı hurafeleri terketmedikçe, hatta vatandan büsbütün kovmadıkça, ilerlemek, kalkınmak ve çağdaşlaşmak mümkün değildir. Bu vatan artık şeyhler, dervişler, müritler, meczuplar ve mollaların yurdu olamaz.

Batıcılar o dönem için onlara göre radikal, bize göre çılğın diyebileceğimiz bir kısım fikirleri savunmaktadırlar. Bunların arasında padişahın tek eşli olması, fes'in atılarak şapkanın benimsenmesi, kadınların diledikleri tarzda giyinmelerine ve dolaşmalarına izin verilmesi, mevcut alfabenin atılarak Latin harflerinin kabul edilmesi, okuyuculuk, üfürücülük, falcılık vb. davranışların yasaklanması, medreselerin kapatılarak batı kolejleri tipinde okulların açılması, birer tembellek yuvası olan tekke ve zaviyelerin kapatılması. Batıcılık düşüncesini savunanlar o günün siyasî partilerinden doğrudan destek görmediler. Ancak, fikirlerinin önemli bir kısmı Cumhuriyet'in ilanından sonra uygulama alanı buldu. Bu fikirlerin içinde İslam devletinin laik devlete dönüştürülmesi, şeriatın devlet ve yönetimden, kamu kurumlarından atılması, hatta özel hayatta bile eğitim ve uygulanmasına izin verilmemesi, saltanat hadi neyse ama maalesef hilafetin bile kaldırılması eklenerek “Atatürk inkılapları” adı altında batıcılığın cumhuriyet döneminde tamamlanması ve cebir, şiddet, eziyet, işkence ve tehdit yoluyla hayata geçirilmesi gerçekleştirilmiştir.

Batıcılara göre Osmanlı Devleti'nin en büyük problemi Batılı olmaktan kaynaklanmaktadır. İslam, refah ve kalkınmaya manidir. Ona dönmek irticadır. Orda orta çağın

karanlığı vardır. Oysa ışık batıdan gelmektedir. Dolayısıyla tek kurtuluş yolu vardır, o da bu yüzyılın fikir ve ihtiyaçlarına cevap verecek medenî bir devlet ve millet halini almaktır. Yani o zamanki tabiriyle manasıyla “Evrupaîliliktir”, "Garplılaştırma", zira "nur" oradadır. Ona gitmek mecburidir. Çünkü ona karşı çıkacak ikinci bir medeniyet yoktur. Şimdi aklın, bilimin, felsefenin, hukukun, fennin, tekniğin, sanayinin, kalkınma ve refahın kaynağı Batı'dır, biz de bunları elde etmek istiyorsak ona gitmek şarttır.⁷ Tek kurtuluş yolu çağın fikir ve ihtiyaçlarına uygun uygar bir devlet ve millet haline gelmek, yani Batılılaşmaktır. Şimdikilerin “modernleşme”, “çağdaşlaşma, “aydınlanma” dedikleri şey yani.

Bizim bilgilerimize göre bu düşünce ve davranış İslam açısından, küfürdür ve irtidattır, yani dinden dönme, İslam'dan çıkma ve kafir olmadır, asla tasvip edilemez.⁸ Bu yüzden Batılılaşma milletimizin intiharı demektir.

İşte biz buna “sosyal deprem” diyoruz. Bu depremi çok acı bir şekilde yaşadık. Üstelik o günden bu zamana henüz bitmemiş artçı depremlerle bir acı serüveni yaşamaya devam etmekteyiz.

Çağdaşlaşma ve Küreselleşme

Tıpkı daha önce de zikrettiğimiz “Batılılaşma”, “demokratikleşme”, “parlamentarizm”, “kapitalistleşme”, “laikleşme”, “sekülerleşme”, “aydınlanma”, “modernleşme”, “rasyonelleşme”, “liberalleşme” kavramları gibi bu iki kavramın da Batılılaşma ile arasında yakın ilişkiler vardır. İzzet Er bu ilişkileri, “çağdaşlaşma” kavramını açıklarken şöyle belirler:

“Çağdaşlaşma sosyal değişimin özel bir şeklidir. Modern (çağdaş), yaşadığımız zaman ya da yaşadığımız zamana uygun demektir. Kelime latincedeki "modenus"tan, o da,

---

⁷ Bkz. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Bat%C4%B1c%C4%B1%C4%B1%C4%B1>

⁸ Bkz. Cemal Nar, İnançta Arınma, Toprak y.

"hemen şimdi" anlamına gelen "modo"dan türetilmiştir. Çağdaşlaşma, terim olarak, tarih boyunca gelişmiş kurumların bilimsel bilgidaki olağanüstü artışı yansıtan ve hızla değişen fonksiyonlara adapte edilmesi (uyarlanması) süreci diye tanımlanır.

XIX. yüzyılın ikinci yarısından başlayarak günümüzde de geçerli olan bir anlayışa göre, modern, yani çağdaş kelimesi, toplumlar arasına en çok gelişmiş olanların temsil ettiği teknik, bilgi ve ilmi zihniyetin karşılığıdır. Aynı anlayışa göre "çağdaşlık", teknolojik, siyasi, ekonomik ve sosyal gelişmede en ileri olan ülkelerin ortak özelliklerinin ifadesi "Çağdaşlaşma" da, ülkelerin bu Özellikleri elde etme çaba ve özlemlerini, yahut aynı mahiyette bir cereyanı dile getiren bir terimdir. Oysa benzer durumları İfade etmek için başka kelimeler de kullanılmaktadır. Yakın zamanlarda, özellikle gelişmiş ülkelerin az gelişmiş ülkeler üzerindeki etkisini belirtmek üzere "Avnıpalılaştırma", "Batılılaşma", "Sanayileşme" terimlerinin de kelime hazinemize katıldığını görürüz.

Uluslararası Sosyal Bilimler Ansiklopedisi (International Encyclopdia of ihe Social Sci-ences, 1967) modernizasyonun eski bir olayın zamanımızdaki adı olduğunu ve "azgelişmiş ülkelere, gelişmiş ülkelerin vasıflarını kazandıran sosyal değişme sürecini ifade ettiğini belirtir. Aynı maddenin yazarı adı geçen ansiklopedide konuya şöyle devam eder: Emperyalizm çağında, geleceklerinin imaj ve tasvirleri, sömürge halklarına sömürgeciler tarafından sunuluyordu. Hind'den söz ederken "İngilizleşiyor", Hind'in'den söz ederken "Fransızlaşılıyor" deniyordu. Uzun süren sömürgecilik yılları, emperyalist rejimler arasında -millî menşeleri bir yana- büyük benzerlikler olduğunu gösterir; eski deyimler -İngilizleşmek, Fransızlaşmak vb.- kullanılmaz oldu. Avrupalılaştırmaktan söz edilmeye başlandı.

Sosyolog G.Young'a göre, Avrupalılaştırma, rönesans düşüncesi ve protestan zihniyetinin hakim olduğu modern Avrupa'daki sanayi devriminin ürünü olan belli sosyal sistemleri

nüfuz yolu ile Asya, Amerika, Afrika kültür ve medeniyetleri üzerine yaptığı tesirlerdir. II. Dünya Savaşı Avrupa devletlerinin zayıflamasına ve Amerikan nüfuzunun yayılmasına neden oldu. Böylece batı dilleri yeni bir kelime ile zenginleşti: Amerikalılaştırma. Avrupa Amerikanlaşıyordu. Ama, dünyanın diğer ülkeleri söz konusu olunca kullanılan terim "Batılılaştırma" idi. Ne var ki, savaş sonrası yıllar, bu daha geniş ifadenin bile gereğinden fazla dar olduğunu ispat elti. Topyekun bir terime ihtiyaç vardı. Bu ihtiyacı karşılamak için "modernizasyon" kelimesi uyduruldu.

Burada Fransa'da cereyan eden bir hadiseyi zikretmek faydalı olacaktır. Fransa'da araba üreten bir fabrikanın yüksek maaşla sosyolog ve psikolog arayan bir ilanına orada doktora yapan bir müslüman sosyolog müracaat eder. Fakat, fabrikanın sosyolog ve psikolog aramasına bir türlü anlam verememiştir. Fabrikanın halkla ilişkiler müdürü, bir Asya ve Afrika haritası üzerinde gösterdiği bazı şehirlerde pek çok müşterileri olduğu halde, diğer bazı kasaba ve şehirlerde arabalarının hiç satılmadığını belirtir ve devamla: "Bunun nedenini mühendislerden öğrenemiyoruz. Bu halkın neden hoşlandığını, bu arabaları niçin tercih edip almadıklarını araştırmak sosyologların görevidir; Mümkünse arabanın şekil ve rengini onların isteklerine göre değiştirebiliriz, yok olmazsa, onların zevkini değiştiririz" der.

Bu arada bazı sosyologların modernleşme adı altında, önceleri hiç araba almayan bir Afrika kabilesinin örf ve âdetlerini değiştirerek nasıl müşterileri haline getirdiklerinden bahsetmeyi ihmal etmez.

Bu örnekten de anlaşılacağı üzere, modernleşme, emperyalist güçlerin sömürgecilik emellerini sürdürmek için hakimiyetleri altındaki sömürge ülkelerinin âdetlerini, hayat şeklini, dünya görüşünü, hatta gerekiyorsa, -ki hep böyle olmuştur-, dini değerlerini değiştirmek maksadiyle yürüttükleri faaliyetin genel adı ise de, bu durum, çağdaştırma sürecinin

sadece bir parçasının ifadesidir. Ne gelişmiş ülkelerin geleneksel durumlarını yeni şartlara adapte etme çabalarını, ne de az gelişmiş ülke-lerin kendilerinden daha geri olanlar üzerindeki etkilerini kapsamaktadır. Çağdaşlaşma, kurumları çağdaş şartlara ve anlayışa uyarılmanın başlangıcının, genel olarak düşünülürse tarihin hemen her devrinde vuku bulduğu söylenebilir. Ancak çok belirgin şekildeki örneklerini XII. ve XIII. yüzyıldan başlayarak yoğun olarak XVII. ve XVIII. yüzyıl Batı Avrupa toplumlarında görüyoruz. XIX. ve XX. yüzyıllarda bu değişiklikler bütün toplumları ve bütün beşeri ilişkileri etkisine alan bir dönüşüme yol açar. Onun için XVII. ve XVIII. yüzyıllarda İngiltere ve Fransa'nın "Batılılaş-ma"sından, ya da XX. yüzyılda Japonya'nın ve onun tarafından Mançurya'nın "Avrupalılaştırma"sından bahsetmek güç olsa gerektir.

Esasında çağdaşlaşma, son yüzyılların engin tecrübelerine istinad eden teknik, bilim ve bilimsel zihniyete göre geleneksel kurumları yeni şartlara uyarılma çabası, bir başka ifadeyle yenileştirme sürecidir. Buna modernleştirme süreci de denir. Tarihi açıdan bakılacak olursa, modernleşme sürecinden geçen kurumlar, bütün dünya milletlerinin geleneksel (ananevi) kurumlarıdır. Fakat, modern (çağdaş) ve geleneksel kelimelerinin izafi olduğunu unutmamak gerekir. Batı Avrupa toplumları için geleneksel kurumlar ortaçağın müesseseleridir. Orada modernleşmenin geleneksel sistemle çatışması XII. ve XIII. yüzyıllarda ortaya çıkmıştır. Mütakip asırlarda Elizabelh döneminde adalet sisteminin Osmanlı sistemine göre yenileştirilmesi amacıyla bir ingiliz heyetinin İstanbul'a geldiği bilinmektedir. Benzer geleneksel safhalar, ana çizgileriyle, modernleşmenin geleneği zorlamasından önce diğer toplumlarda da görülür. Az gelişmiş olanlarda geleneksel dönem XX. yüzyıla kadar sürmüştür. Buna göre, bu gibi ülkelerde yenileşme-çağdaşlaşma sürecine giren kurumlar XX. yüzyıldaki!erdir. Japonya'da ise, XIX. yüzyıl kurumlarıdır. Hemen ilave edelim ki,

bugünün modern kurumları bir zaman sonra gelenekselleşecektir.

Tarihi metod kullanarak sosyolojik bir değerlendirme yapılacak olursa, günümüzün batılı çağdaş (modern) toplumlarındaki bu gelişme dahili ve kendi kendine bir sosyal değişimin ürünüdür. Klasik kurumları çağdaşlaştırma süreci asırlar boyunca yavaş yavaş ve her—hangi bir sosyal sarsıntıya meydan vermeksizin gerçekleşmiştir. Gelişen bilim, teknoloji ve bilimsel zihniyetin gereği olan değişiklikler toplumun mevcut sosyal değerleri ve kurumları arasındaki denge zedelenmeden sahip olunan kültürün unsurları yeniden yorumlanmak ve gelişen şartlara tutarlı bir şekilde uyarlanmak suretiyle olmuştur. Sonradan çağdaşlaşanlarda İse, özellikle farklı kültür özellikleri gösteren toplumlarda gelişen bilimsel seviye, teknoloji ve bilimsel zihniyete sahip kültürler tarafından gittikçe artan bir dış baskı hususiyeti taşır; bu ülkelerde değişimler hızlı, hatta birdenbire olmuştur. Onun için o ülkelerde geleneksel kurum ve anlayışlarla modernleşme çabaları arasında kronik mücadeleler, iç sarsıntılar, kültürel yozlaşma ve yabancılaşmalar görülür. Bazen o hale gelinir ki, artık toplum ne geleneksel, ne de modern bir toplumdur.

Bazı sosyal bilimciler, gerek sömürge ülkelerindeki tecrübelerine, gerek bilimsel birikime istinaden bir takım çağdaşlaşma modelleri üzerinde durmuşlardır. Hemen hepsinde, önce toplumda çağdaşlaşma eğilimi oluşturmak, yerli çağdaşlaştırma ajanları (idareci ve aydın tabakadan) bulmak ve çalıştırmak, siyasi ve askeri güçlere nüfuz edip ele geçirmek, bunun için tüm eğilim kurumlarından, kitle basın yayın araçlarından azami ölçüde istifade etmek, çeşitli güç odaklarını halkın gözünden düşürmek ve yok etmek gibi ortak hareket planları mevcuttur. Yaygın sosyolojik kanaata göre, böyle standart modeller yerine, her toplumun kendi kültürüne dayalı, kendi sosyal değerlerine dayanan çağdaşlaşma usulleri daha yararlıdır. Özellikle İslâm toplumları için, İslûmî değerlere

dayanmayan, onlara aykırı olabilen usuller toplumda sosyal çözümlere (dejenerasyon) vesile olur.”⁹

Evet, bütün bu metotların ülkemizde nasıl uygulandığını önümüzdeki blümfe göemeye çalışacağız. Ancak bu bölümü Hayrettin Karaman’ın iu cümleleri ile bitirmek istiyorum:

“Bilim, teknik ve insânî değerler açısından ilerlemek, gelişmek, medeniyete katkıda bulunmak belli bir milletin, kavmin ve ırkın tekelinde değildir. Böyle düşünen ırkçı görüşler tarihe karışmıştır. Kavimler, milletler birbirini engellemez, sömürmez, asimile etmeye çalışmazlarsa, aksine destekler ve yardımlaşarlarsa her millette (insan oldukları için) gelişme, kalkınma, kültür oluşturma ve insanlığa değerler sunma kâbiliyeti vardır.

"Din terakkiye mânîdir, değildir" tartışması, Batılılaşma âfetinin haberci rüzgârı olarak ortaya çıktı; Ziyâ Paşa'nın deyişi ile "Evvel yoğidi işbu rivâyet yeni çıktı". "Din terakkiye mânîdir" diyenlere göre hem müslüman olmak, hem de ileri, gelişmiş, çağdaş olmak mümkün değildir.

Bu tartışmaya girmeden önce çağdaşlaşmaktan maksadın ne olduğunu açıkça ortaya koymak şarttır. Çağdaşlaşmak madalyonun iki yüzü ile (hem bilim, teknik, teknoloji, ekonomik kalkınma, insan hakları, hayatı kolaylaştırıcı icatlar, keşifler..., hem de stres, terör, cinsel özgürlük, ahlâksızlık, dinsizlik, sekülerizm, kirlilik, tene ve toprağa mahbûsiyet, Allah yerine kendine tapınma... ile) Batılılaşma, Batı standartlarını yakalama ise, buna hem milliyet, hem de din mânîdir, engeldir, ikisi bir arada olamaz.

Çağdaşlaşmaktan maksat, madalyonun güzel, insana yakışan yüzünü temsil etmekse -ki bu da ya alternatif değerler üretmekle, yahut da bünyeyi, öz kültürü koruyucu tedbirler alınarak, buna özen gösterilerek yapılacak zarûrî iktibaslarla gerçekleşir- buna İslâm mânî değildir. Mânî olmadığını geçmişte isbat etmiştir.

---

⁹ Bkz. İzzet Er, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, “çağdaşlaşma” md.

Günümüzde insanlığın selâmetini, mutluluğunu ve gerçek mânâda maddî ve mânedî alanlarda gelişmesini; müslümanların kendi değerlerine dönerek, dinamiklerini kullanarak alternatif kültür ve medeniyetlerini tecdîd etmelerinde, yeniden insanlığa sunmalarında görüyoruz. Bu yeniden doğuş imkânı İslâm insanında bilkuvve mevcuttur, fiilen mevcûdiyeti, gün ışığına çıkması ise şuura, gayrete, eğitime, rehberliğe ve güce bağlıdır.”¹⁰

Batıcılık Akımına Eleştiriler

Ancak bugün değişik görüşlerden aydınlar, ama en yoğun olarak da İslamcılar Batılılaşma ve onun adına yapılan devrimlere büyük eleştiriler getirmişlerdir. Batılı bir düşüncenin bir kolu olan solcular, yerli düşünce adına değil, yine kendi batıl düşünceleri adına zaman içinde Atatürk Devrimlerini eleştirmişler, yapılanları “gardrop devrimciliği” diye aşağılamışlar, ama sonunda yine gelip Kemalizm limanına demir atmışlardır. Zira tabansız bir hareket, bitip tükenmemek adına devleti istismar etmekte çıkar görmüştür. Böylece fikir çıkara bir kere daha kurban verilmiştir.

İşte o eleştirilerden birkaç paragraf:

“Ne yazık ki Mustafa Kemal’in ortaya koymaya çalıştığı dönüşüm şekilcilikle sınırlı kalmış düşünsel boyuta bir türlü geçememiştir. Mustafa Kemal’in ardından gelenler ise Türk Devrimi’ni şekilcilikten kurtarıp düşünsel ve kültürel boyuta taşımak bir yana şekilciliğini gittikçe perçinlenen bir hamasete muhatap etmiştir. Mustafa Kemal’in devrimlerine sahip çıkacak bir devrimci kuşak yetişememiş, yenilikçi, özgürlükçü, düşünsel ve kültürel olarak değişimi gerçekleştirebilecek bir nesli besleyecek bir eğitim sisteminden bilerek kaçınılmıştır. Devrimin ilk yıllarında cesaretli birkaç gözü karanın çabaları

---

¹⁰ Bkz. <http://www.hayrettinkaraman.net/kitap/meseleler/0975.htm> (Yeni Toplum, Mart, 1992.)

Moskof korkusuna kurban edilmiş ülke giderek yükselen gericiliğin ve muhafazakarlığın cenderesine mahkum edilmiştir.

Türk devrimi ateşini yitirdikçe batıcı şekilciliğin yüzeyselliğinde yaşanan boş tartışmalarda vakit kaybetmiş ve bir insan ömrünü geçen süreyi boş yere yitirmiştir. Şeklin muhteviyatı teşkil ettiği su götürmez ama öz her zaman nesnenin önünde gelmelidir. Şekle odaklanmış bir toplumsal kalkınmacılık anlayışı yüzeysel bir dönüşümü sağlamış olsa da toplamda ne kültürel ne de düşünsel bir devinimi sağlayamaz.

Sonuç da böyle olmuştur. Şekle odaklanan ülkemizdeki batıcılarımız ve genel olarak doğulu toplumlardaki bütün batıcılar, yaşadıkları toplumdan her geçen kopmuşlar ve toplumsal tabanlarını yitirmişlerdir. Gericilere karşı yitirilmiş bir mücadelenin mağlupları olarak batıcıların halkın sorunlarına olan uzaklıklarını kapatmaları, toplumun kültürel ve düşünsel temellerine odaklanıp halkla yüzleşmelidir ki bir şeyler yapabilsinler. Yoksa temel meselelere asla geçilemeden sadece yüzeysel bir takım boş tartışmalarla vakit geçirilecek ve asla kültürsüzlüğümüze ve düşüncesizliğimize bir çözüm getirilemeyecektir.

Doğunun yaşadığı bütün sorunların temelinde kültürsüzlük ve düşüncesizlik olduğu görülmeden, bu sorunun çözümüne geçilmeden gerçek yerel ve toplumsal bir temel edinilmeden atılacak bütün adımlar yüzeysel kalacaktır. Bugün halkımızın büyük bir çoğunluğu televizyon izleyebilmekte, bilgisayar kullanabilmekte, mobil iletişim araçlarıyla sesli, görüntülü yada yazılı iletişimin bütün nimetlerinden yararlanabilmektedir. Ancak ülkemizin bu teknolojik gelişimi zihinsel bir dönüşüme neden olmamaktadır. Çatal bıçak kullanmak, sarık yerine fes, fes yerine şapka takmak, yerde değil masada oturmak, entari yerine gömlek giyip kravat bağlamak yada envai çeşit elektronik alet kullanmak sizi batılı yada çağdaş

yapmaz. Zihninizde ve vicdanınızda dūşünsel ve kültürel bir dönüşüm geçiremezseniz o bütün şeklen batılı standartlardaki güzelliğimize rağmen doğulu kalmaya ve doğulu olmaya mahkûmsunuz.

Sonuç olarak bir kere daha tekrar etmek gerekirse kullandığınız alfabenin Arap mı yoksa Latin harfleri mi olduğu değil, o harflerle yazıya döktüğünüz düşüncelerinizin sahip olduğu dūşünsel ve kültürel düzey sizi milletler arenasında bir adım yukarı taşır.”¹¹

Müslümanların önünde ise fikirlerini beyan etmeye mani hala daha birçok yasa vardır. Bunlar kalkıp ülkede tam anlamıyla bir fikir ve ifade özgürlüğü oluşmadıkça, bu sorun devam edecektir. Ama biz bazı riskleri de göze alarak bu batılılaşma akımına ve uygulamalardaki akıl almaz işlere önümüzdeki bölümde eleştirilerimizi peş peşe sıralayacağız. Ama şimdi burada bir mukaddime babından kimi aydınlarımızın fikirlerini takdim edeceğiz.

İslamcı Eleştiriler

İsmail Kara, İslamcılık başta olmak üzere düşünce akımları ve sahipleri hakkında derin araştırmaları olan bir ilim adamımızdır. Onun birçok eserleri yanında bir ansiklopediye verdiği yazıda Batılılaşmaya şu eleştirileri getirdiğini görüyoruz.

“Çok sade bir tanımlama ile Batı gibi olmaya Batılılaşma, Batılı gibi olmaya da Batılılaşma denebilir. Bir adım ilerisinde Batı Avrupa'nın siyasî, sosyal, medenî ve kültürel değerlerinin benimsenmesi/benimsetilmesi söz konusudur. Bugün için ise bu kavram çağdaşlaşma, modernleşme, rasyonelleşme, laikleşme, kalkınma, ilerleme gibi birbirine çok yakın anlamlar ifade eden veya biri diğerini gerektiren kavramlarla eş ya da yakın anlamlı olarak kullanılmaktadır.

---

¹¹ <http://www.gunceltarih.org/2012/01/kultursuzlugumuzun-batclktan.html>

Bir insan, bir devlet, bir kültür niçin Batılılaşmaya yönelir veya buna mecbur kalır? Burada birbirinden ayrılması hemen hemen imkansız olan iki durum söz konusudur: Bir kültür ortamı, bir yaşama tarzı kendine yeterliliği şu veya bu nedenle kaybettiği bir ruh hâli içinde başka yerlere sarılmak, bağlanmak ihtiyacını duyar; bu taklitle sonuçlanır. İkinci olarak bir siyasî organizasyon, bünyesini tek başına taşıyamayacak, savunamayacak mağlubiyetlerle yüz yüze geldiğinde güçlü dış baskılara maruz kalır veya kendini ezik hisseder, bu da emperyalist hareketlere güç katar. Biri içten, biri dıştan gelen bu çok yönlü baskılar Batılılaşma tarihi açısından açıklayıcı özelliklere sahiptir.

Osmanlı ordularının Batılı askerî kuvvetler önünde yenilgilerle karşılaşması ve toprak kayıpları, Osmanlı devlet erkânını, -daha önce küfür diyarı ve kâfir olarak küçümsediği ve bu yüzden tanımaya bile tenezzül etmediği- gücün temsilcisi olan Batı'ya ve Batılıya yönelmeye mecbur etti. İlk anda düşünülen şey yalnızca Batı teknolojisinin transferi ile askerî reformların gerçekleştirilmesi ve bu sayede devletin eski gücüne tekrar erişmesi idi. Bu noktada Batı'ya yönelişin bir tercihten çok bir zaruret olarak algılandığı görülmektedir. Vurgulanması gereken bir diğer husus, Batılılaşmanın ilk aşamalarında devlet erkanının kendilerinin manevî üstünlüğü konusunda henüz bir şüphe taşımadığıdır. Fakat ikamet elçilikleri, ordunun ıslahı için getirilen yabancı teknisyenler, tahsil için Avrupa'ya gönderilen öğrenciler gibi aktarıcı ve taşıyıcı unsurlar Batılı değerleri Osmanlı ülkesine taşıdıkça hem şüpheler, hem de ıslah alanları çoğalma ve yaygınlaşma gösterdi.

Denebilir ki, XIX. yüzyılın başlarından 1924 yılına kadar Batılılaşma teşebbüsleri, birbirleriyle çatışan ve çekişen ikili yapılar oluşturmuştur. Bu ikilik devletin organizasyonundan eğitime, adli teşkilata, günlük hayata kadar yansımıştı. Devletin ve aydınların yerleştirmek ve yaygınlaştırmak istedikleri genel çerçeve de ikili ve uzlaşmacı bir karakter arz ediyordu. Buna

göre teknik, medeniyet ve maddî hayat dıştan alınacak; kültür ve manevî hayat ise içten katılacaktır. Böyle bir sentezin ülkeyi kurtaracağı ve kalkındıracağı inancı, Batılılaşmanın bugünlere kadar gelen miraslarının en belirginlerindedir. Ziya Gökalp'in klişeleştirdiği kültür (millî) medeniyet (uluslararası) yapay ayırımı da buna dayanmaktadır. 1924 Martında başlayan ve 1924'e kadar uzanan inkılâplarla Cumhuriyet idaresi bu ikiliği millî unsurlar aleyhine ortadan kaldırmaya yönelmiştir.

Batılılaşma hareketlerinin önündeki en büyük engel, şüphesiz İslâm dini ve bu dinin düşünceye, hayata, günlük ilişkilere yansıyan ahlâk anlayışı idi. İlk ürünlere bakıldığında İslâmiyetin değil müslümanların, yani İslâmın o gün aldığı şeklin eleştirildiği ve dinin esasta ilerlemeye engel olmadığı vurgulandığı görülecektir. Hatta Batılılaşma teşebbüslerinin önemli bir kısmı şer'-i şerif adına ve onun için yapılmıştır. Fakat Önce ahlâk anlayışına yönelen eleştiriler gittikçe dine, dinî düşünce ve yaşantıya ve İslâmiyete gelip dayanmıştır. 1924'e kadar batılılaşmaya bir destek, bazen da bir kılıf olarak ele alınan dinî düşünce, bu tarihten itibaren batılılaşma ve gayri millî unsurlar lehine saf dışı edilerek ikilik kaldırılmaya çalışılmış ve tamamen dünyevî laik bir uygulama tercih edilir olmuştur.

Türkiye'de ve diğer İslâm ülkelerinde görülen batılılaşma hareketleri her şeyden önce yukardan aşağıya ve zorla yerleştirilmiş kısmî ve ikili bir karakterdedir. Bu açıdan Tanzimat'la Cumhuriyet devri uygulamaları arasında esasta fark yoktur. Halk ise bu hareketlere hemen her zaman karşı çıkmış, istikrahla karşılamıştır. Bu nedenle batılılaşma, aynı zamanda idareci kadro ve aydınlarla halkın arasının gittikçe açılmasını, hatta bu farklılaşmanın düşmanlığa dönüşmesini de ifade eder. İlerici-gerici sınıflandırmaları yine böyle bir yaklaşımın ürünüdür. Batılılaşmanın empoze edildiği ülkelerde demokratik bir geleneğin yerleşmemesi de bu tarihî birikimle yakından ilgilidir. Çünkü olup biten şeyleri halk ne istemiştir, ne olması

için gayret sarf etmiş, kan dökmüştür, ne de benimsemiş, içine sindirmiştir.

Bugünden geriye doğru bakıldığında batılılaşma hareketlerinin özellikle İslâm ülkeleri ve bu arada Türkiye'nin lehinde sonuçlar vermediği söylenebilir. Osmanlı Devleti, batılılaşmaya resmen karar verdiği ve bunu uygulamaya koyduğu zaman dünya sistemi içinde belli bir yeri olduğu gibi devlet, ordu, eğitim vb. alanlarda da kendine has yapıları, kayda değer özellikleri vardı. Bunlar yenileşme adına zayıflatıldı ve ortadan kaldırıldı, yerine konanlar ise ne eskilerin fonksiyonlarını icra edebildi, ne de kendisinden beklenenleri gerçekleştirebildi. Bugün kimse gelinen seviyenin (devlet mekanizması, ordu, eğitim, insan unsuru, düşünce hayatı, kültürel kalite vs.) özgünlüğünden ve yeterliliğinden söz açamazken, "muasır medeniyet seviyesine ulaşmak" aldatmacası hala en yaygın slogan olarak milletin önüne sürülüyor.

Özellikle II. Meşrutiyet'ten sonra oluşan fikir hareketleri (İslamcılık, Batıcılık, Türkçülük) içinde batılılaşmaya bütünüyle karşı olanı yoktur. Bununla beraber tercihini bütünüyle batılılaşmaktan yana koyan ve bu çerçevede din ve milliyeti ikinci ve daha geri sıralara iten akım, Batıcılık (Garbcılık) adıyla anılır.”¹²

Hayrettin Karaman ilmî eserleriyle beraber güncel yazılarla da ümmete yazarak yol gösteren bir alimimizdir. Yazdığı makaleler, bu sistemle kavgasını ifade eden başlıklarla kitaplaşmıştır. Biz onlardan birkaç satırla konuya ışık tutalım istedik:

“Batı medeniyeti Yahudi-Hıristiyan dinine, Grek-Roma mirasına, sekülerlik ve demokrasi ilkelerine dayanıyor. Başka alanları da etkileyen çağdaş düzenlerinin adı da liberal kapitalist düzendir. İslam medeniyeti, Hz. İbrahim'den beri aynı isimle

---

¹² Bkz. İsmail Kara, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, Risale Yayınları, “Batılılaşma” md.

devam eden İslam vahyine, tevhid gerçeğine, Allah'ın yarattıklarının insanlara emanet edildiği ve onlara şefkatle muamele etmek gerektiği esasına dayanmakta, "yöneticilerin seçimle işbaşına gelmeleri, danışma yoluyla yönetmeleri, yönettiklerine hesap vermeleri, başarısızlık veya ehliyetin kaybı halinde emaneti ehline teslim etmeleri" şeklinde özetleyebileceğimiz siyaset usulünü içermektedir. İslam ile Batı medeniyetlerini ayıran farkın "demokrasi ve teokrasi" farkına indirgenmesi cehalet değil, bilmezden gelmektir, tecahüldür. Fark çok daha geniş ve derindir. İslam medeniyeti geçmiş asırlarda iyi bir imtihan vermiş, insanları geliştirip mutlu edebileceğini, dünyaya huzur, adalet ve hürriyet getirebileceğini ispat etmiştir.

Çağdaş batı medeniyetinin karnesine bakıldığında görülen manzara şudur: Önce sömürgecilik şimdi ise küreselleşme yoluyla dünyayı sömürmek, yoksulların ve zayıfların bu durumlarından istifade ederek gücünü ve servetini arttırmak; emanet olan tabiatla hemhal olacak yerde ona hakim olmaya kalkışarak kirletmek, tüketmek, bozmak; hesaba gelmez servetin ve canın heba olmasına sebep olan iki dünya savaşı, Batı ve Doğu için ayrı insan hakları anlayış ve uygulamaları, çifte standart; insanın aşkın boyutunu yok etmek, onu dünya hayatına mahbus, nefsanî arzularına mahkum kılmak, akli ve iradesi olmayan canlıların derekesine indirmek, bu son düşüşün tabîî bir sonucu olarak ensest ilişki ve cinsel sapıklığın yayılması, aile bağlarının gevşemesi, insanın yalnızlaşması...

İslam'dan hareketle ortaya konabilecek siyasi sistemin teokrasi olması mümkün değildir; çünkü Peygamber'den başka hiçbir beşer Allah'tan vahiy alamaz, her bir insan isabet ve hata edebilir, kendi siyasî, dinî, ictimai, ekonomik... görüşünü Allah'a izafe edemez, siyasi otoritesini Allah'tan veya aşkın bir kaynaktan alamaz; idare edilenlerin rızasından alır, Allah'a itaat etmek ve onlara hesap vermek mecburiyetindedir.

Batı demokrasilerinin ayrılmaz unsuru seküler oluşlarıdır; Allah'ı ve dini siyasete, dünya işlerinin idaresine karıştırmazlar. Zaten Allah'tan vahiy yoluyla alınmış ve korunmuş bir dinleri de yoktur; böyle olunca da idareciler -haşa- tanrı olur, çıkardıkları kanunları, aldıkları kararları insanlara dayatırlar. Temsil bir aldatmacadan ibarettir, siyasi otoriteyi sermaye belirler, yönlendirir ve halka illüzyon yoluyla kabul ettirir.

Türkiye yukarıda özelliklerini ve marifetlerini özetlediğimiz Batı uygarlığını kendi halkına dayatmak, benimsetme amacıyla 2 asırdır mücadele vermek, "Batı idealleri için savaşmak" yerine keşke dünyaya, insanlığın muhtaç olduğu İslam medeniyetini çağdaşlaştırarak sunabilseydi.

Türkiye şimdi, çaresizlik içinde AB'ne giriyor. AB'nin idealleri İslam'ın idealleri ile örtüşüyor mu? Örtüşmüyorsa Türkiye bu idealleri etkileyebilecek, insanlığın hayrına yöneltebilecek mi? Yoksa kendisi de bu idealleri sorgulamadan benimseyecek ve "ötekilere" zulmederek kendini "kurtarmanın" yoluna mı koyulacak? Her akıllı, iman ve vicdanı olanın düşünüp cevap bulması gereken sorulardır bunlar.”¹³

İslam İzin Vermiyor

İlim adamlarımızın bu eleştirilerine ek olarak ilerleyen bölümlerde biz de Batılılaşmaya daha bir çok eleştiriler getireceğiz inşallah. Ama burada konuyu iman ve İslam açısından kısaca gündeme getirerek bu bölümü bitirmek istiyoruz.

Eğer olaya iman ve İslam açısından bakacak olursak, şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki “Batılılaşma” bir Müslüman için nerden bakarsanız bakınız, katmerli bir fecaat ve felakettir. Biz Müslümanların maalesef kendi kimliğimizden, imanî izzetimiz ve özlü medeniyetimizden ayrılarak, aşağılık bir taklit ile, “çağdaş uygarlık düzeyi” diye zavallı ve sefil bir “küfür

---

¹³ Bkz. <http://www.hayrettinkaraman.net/yazi/turkiyeveislam/0067.htm>

medeniyetinin” bütün sorunlarını, açmazlarını, saçmalıklarını, tehlikelerini az bir teknik karşılığında almak zorunda bırakılışımız, yaşadığımız en büyük felaketimiz olmuştur.

Olaya şuradan başlayabiliriz; medeni ve ictimaî bir varlık olan insanın, yaşadığı toplum içinde belirleyici ve düzenleyici yasalar olmadan da yaşayabileceğini söylemek, akıl dışılıktır, bu bir.

Bir İslam toplumunda, İslamî inanç, tasavvur, akide, ahlak, hukuk ve yasaların dışında, başka inanç, ahlak, ahkam ve yasaların da olabileceğini ve müslümanlara uygulanabileceğini düşünmek ve söylemek, İslam dışılıktır, bu iki.

İslam'ın Kur'an ve Sünnet gibi ana kaynakları ortada iken buna itiraz da bilgisizliktir, bu da üç.

Ne var ki zaman zaman bu bilgisizlik ve akıl dışılığı önermiş insanlar da çıkmıştır içimizden. İçimizden diyorum, çünkü dışımızdan bunu seslendirenler zaten çoktur ve elbette olacaktır. Onların varlığı bizce normaldir, bir yere kadar makuldür de. Yani anlaşılabilir bir vaziyettir. Bir yerde bizi gayrete getirmesi ve bilimsel çabalara yönlendirmesi bakımından faydalıdır da. Ama içimizden birisinin, İslam'a bu kadar yabancılaşması, doğrusu üzücüdür. Bu da Batılılaşmanın bir neticesidir. Bunların en büyük temsilcisi, Osmanlı'da Ali Suâvî denilen fakihdir. Fakih, yani İslam Hukuku hocasıdır ama Paris'ten padişaha laikliği teklif eden mektuplar yazmaktadır. Bir insan ancak bu kadar “gavurlaşabilir”.herhalde. bir de Mısır'dan çıkmış, büyük gürültü koparan "el-İslam ve Usûlü'l Hüküm" kitabının yazarı Ali Abdürrezzaktır. Bu kitabı Ömer Rıza Doğrul, "İslamiyet ve Hükümet" adıyla Türkçeye tercüme etmiştir. Kitabın Yazarı ve içindeki fikirlerin serdi, reddi ve karşı görüşleri içeren eserler hakkında geniş bilgi için Hayrettin Karaman'ın “İslamın Işığında Günün Meseleleri” kitabına bakılabilir.¹⁴ Baştan sona ele alınarak bütün yanlış fikirleri bir çok yazar tarafından çürütülen bu kişinin iddiaları, iki çürük

---

¹⁴ Bkz. a.g.e. 3/201-211.

temele dayandırılmıştır:

1-İslam, Ruhsal ve bireysel bir inanç örgüsünden başka bir şey değildir; dünya, hayat, toplum ve toplumsal ilişkilerle hiçbir ilgisi yoktur.

2-Allah Rasulü'nün (s.) ölümü ile hem risalet, hem de devlet başkanlığı sona ermiştir. İster risaletinde, ister devlet başkanlığında hiç kimse onun yerine geçemez, ona halife olamaz.¹⁵

O "asla, asla... ortada ne yönetim, ne devlet, ne yürütme, ne de siyasal eğilimler yoktur. Bunlar, hiçbir zaman olmamıştır" derken, "Allah, dünyayı yarattıysa yarattı. Artık –haşa- çeksin elini dünyamızdan. Biz, kendi yönetimimizi, kendi yasalarımızla yaparız" diyen laik, seküler, pozitivist inkarcılardan ne farkı kalmıştır ki? Hem bu sesler bir yerden kulağınıza çalmıyor mu? Bu ülkede de benzer çatlak sesler ne kadar çıkıyor değil mi? Nerden kaynaklandı bunlar?

Batılılaşma bataklığından!

Onlar, eğer inanıyorlarsa nasıl bir yaratıcıya inanıyorlar bilemeyiz, ama bizim inandığımız Allah Teala, kendini bize Kur'an'da gayet açık seçik anlatmaktadır. İşte oradan aldığımız bazı gerçekleri aktarmak istiyoruz. Kuşkusuz bu gerçeklerle ilgili Kur'an'da birçok ayetler vardır. Ama biz onlardan bir kaçını zikrederek yazımızı kısaltmaya çalışacağız.

1-Evet, Allah bütün evrenin, içindekilerin ve bu arada elbette ki insanların da yaratıcısıdır:

"O, Yerde ne varsa hepsini sizin için yarattı. Sonra semaya yöneldi, onu yedi kat olarak yaratıp düzenledi. O, her şeyi hakkıyla bilendir."¹⁶

"O , gökleri ve yeri, hak (ve hikmet) ile yaratandır."¹⁷

2-Bu kainatın hakimi, maliki, idarecisi, düzenleyicisi

---

¹⁵ Kaynaklar ve fikirlerinin çürütülmesi için bkz. M.Ziyauddin Rayyis, a.g.e. s. 202 vd; H.Karaman, age. 3/201-211.)

¹⁶ Bakara 29

¹⁷ En'am 73.

Allah'tır. Kainatta hakimiyet, tamamen O'na aittir:

"Bilmez misin, göklerin ve yerin mülkiyet ve hükümranlığı yalnızca Allah'ındır. Sizin için Allah'tan başka ne bir dost, ne de bir yardımcı vardır."¹⁸

"Şüphesiz ki Rabbimiz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, sonra Arş'a istiva eden, geceyi, durmadan kendisini kovalayan gündüze bürüyüp örten; güneşi, ayı ve yıldızları emrine boyun eğmiş durumda yaratan Allah'tır. Bilseniz ki, yaratmak da, emretmek de O'na mahsustur. Alemlerin Rabbi Allah ne yücedir."¹⁹

3-Kulları üzerinde hükmetme ve emretme hakkı da yalnızca Allah'a aittir:

"Ayrılığa düştüğünüz herhangi bir şeyde hüküm vermek, Allah'a mahsustur."²⁰

"Ey iman edenler! Allah 'a itaat edin, peygambere itaat edin. Sizden olan ulü'leml'e (idareci ve alimlere) de. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz – Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız- onu Allah'a ve Rasul'üne götürün (onların talimatına göre halledin); bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir."²¹

4-Allah'ın kanunlarından başkasına uymak, kesinlikle yasaklanmıştır:

"Hayır! Rabbine andolsun ki, aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp da verdiği hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın onu tam manasıyla kabullenmedikçe, iman etmiş olamazlar."²²

"Onlar cahiliye (İslam dışı) hükmünü mü istiyorlar? İyi anlayan bir topluma göre, hakimiyeti, hükümranlığı Allah'tan

---

¹⁸ Bakara, 107.

¹⁹ A'raf 54.

²⁰ Şura.10.

²¹ Nisa 59.

²² Nisa 65.

daha güzel kim vardır?"²³"Kim ki Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse, işte onlar, kafirlerin ta kendileridir."²⁴

5-Bütün peygamberler, son Allah Rasulü olan Hz Muhammed (sav) gibi, Allah'ın kanunlarını bize ulaştıran insanlardır. Onlar, aynı zamanda Allah'ın kanunlarını söz, fiil ve takrirleriyle açıklamış ve uygulamışlardır.

Bu yönleriyle onlar Allah'ın hakimiyetinin kanunî temsilcileridir. Onların, bu konuda emanetlerini yerine getirmemeleri, yani Allah'ın kanunlarını gizlemeleri, değiştirmeleri, bozmaları, aksini söylemeleri asla caiz değildir. Farz-ı muhal böyle yapacak olsalar, Kur'an'ın kesin ifadesine göre, anında Allah'u Teala tarafından parçalanırlar.²⁵

İşte yukarıdaki ayette de geçtiği gibi, Rasule itaat, Allah'a itaat gibidir ve farzdır. Dolayısıyla onların emir ve yasaklarına uymak kesinlikle gerekir:

Kim Resul'e itaat ederse, gerçekte Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, Biz seni onların üzerine koruyucu göndermedik. ²⁶ "Biz Peygamberleri Allah'ın izniyle ancak kendilerine itaat edilmesi için gönderdik." ²⁷

"Peygamber size neyi verdiyse onu alın, size neyi yasakladıysa ondan da sakının. Allah'tan korkun. Çünkü, Allah'ın azabı çetindir." ²⁸

6- Allah ve Rasulünün koyduğu kanunlar, üstün ve öncelikli kanunlardır. Anayasa hükmünde olan bu kanunlara itaat ve inkiyat, her müslümana kesinlikle farzdır. Böyle bir kanun karşısında hiç bir Müslümanın görüş beyan etmeye, itiraz veya bir başka kanunla değiştirmeye hak ve salahiyeti yoktur. Bunlar, ya alınmakla iman korunan, ya da

---

²³ Maide 50

²⁴ Maide 44

²⁵ Hakka, 44-47.

²⁶ Nisa Suresi, 80

²⁷ Nisa Suresi, 64

²⁸ Haşr 7

atılmakla kafir olunan kanunlardır. Bir başka seçenek yoktur insan için.

"Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim peygambere karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; o ne kötü bir yerdir."²⁹ "Bazı insanlar, "Allah'a ve peygambere inandık ve itaat ettik" diyorlar; ondan sonra da içlerinden bir gurup yüz çeviriyor. Bunlar inanmış değillerdir. Onlar, aralarında hüküm vermesi için, Allah'a ve Peygambere çağrıldıklarında, bakarsın ki içlerinden bir kısmı yüz çevirip dönerler."³⁰

"Aralarında hüküm vermesi için Allah'a ve Resulüne davet edildiklerinde, müminlerin sözü ancak, 'İştittik ve itaat ettik' demeleridir. İşte asıl bunlar kurtuluşa erenlerdir."³⁵

"Allah ve Rasul'ü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur."³¹

İşte bu kısacık bilgiler bile bir Müslüman için batılılaşmanın ne ifade ettiğini açık seçik ortaya koymaya yeter. Daha fazla bilgiler almak isteyenler, bizim başka kitaplarımıza, özellikle de "İnançta Arınma" kitabımıza bakabilirler.

Bölümün Sonucu

Bu kör taklit konusunda Allah'ın onca ikazına rağmen, yine de düştük maalesef. Bizi biz yapan değerlerden bu kaçışımız, affedilemez bir hatadır. Bizi "yardan uçuran bir tutam ot", onların maddi üstünlükleri olmuştur. Aldandık maalesef.

"İhanete uğradık" desek de olur. Çünkü güvendiğimiz dağlara kar yağmıştı.

---

²⁹ Nisa 115

³⁰ Nur, 48

³¹ Ahzab, 36

Kabul edelim ki ikisi de bizim gibi büyük medeniyetler kurmuş bir millet için ardır, ayıptır. Bu utancı yaşadık, hala da yaşıyoruz maalesef.

Her neyse. “Olanda hayır var” denilir. Olan oldu. Artık sızlanma yerine, çarelere bakalım.

Hak şerleri hayreyler
Zannetme ki gayreyler
Arif anı seyreyler
Mevla görelim neyler
Neylerse güzel eyler.

denilmiştir. Bunda ne gibi hayırlar vardır veya ne gibi hayırları doğuracaktır henüz bilemiyoruz. Bildiğimiz şu; bir kere yıkıldık, ama ne yıkıldık!..

Neden?

İçimizde bir bozgun yaşadık çünkü. Kendimizi değiştirdiğimiz için, Allah da bizi değiştirdi. Onun değişmeyen adetidir bu.

Ancak bu yıkılışımız, uzun tarihî süreç içerisinde radyasyon gibi üstümüze çöken bid’ad, hurafe ve yanlış yapılanmalar gibi tortulardan kurtulup yeniden yaman bir kalkış için belki de gerekliydi, bilemiyoruz.

Kitap ve sünnetten uzak düşen, Peygamberimiz ve Hulefa-i Raşidin’in tatbik ettiği şûra’ya dayalı bir idari sistemden ayrılıp, krallığa dönüşen, tecdit ve ihya düşüncelerinden uzak, mevcut her türlü statükoyu sorgulamadan muhafazaya çalışan, taklitle savunmadığı zamane balyozlarıyla sarsılmış, çatlamış, oynamış bir binayı, belki yamama ve sıvama yerine, yıkıp yeniden yapmak gerekiyordu.

Belki kalkışımız asr-ı saadetteki gibi bir dinamizmi yeniden yaşamak, bütün dünyaya arz edilecek İslam’ın aziz yükü altında ezilmeyecek yakın bir imanı ve cihat şuurunu elde etmek içindir, bilemiyoruz.

Ancak, kesin bildiğimiz Şu ki, dŕnya ve ahiret saadeti ancak ve ancak imana ve onun gerekliliklerine bağlıdır.

İslam'ın, onun iman, ibadet, hukuk ve ahlakının değeri, bireysel ve toplumsal fayda ve kıymetleri konusunda sayısız eserlerimiz vardır.

Eskilerin yazdığı ‘‘hikmet-i teŐrî’’lerin yanında, çağımızda da değişik coğrafiyadan bir çok alim ve dŕşŕnŕrŕmŕz bu konuda kalem oynatmışlardır. Çünkü materyalizm ve pozitivizm gibi bir çok batılı dŕşŕnce imana saldırmakta, topyekun dinleri reddetmekte idi ve malesef umulmadık bir Şekilde yayılmakta idi.

Laiklik, sekŕlerizm, sosyalizm, komŕnizm, kapitalizm, liberalizm... çağdaş putlar olarak dikiliyorlardı. Bunlar adına insanları kurban etmeye hazır hastalar da vardı.

Maalesef korkulan da oluyordu dŕnyanın Őarkında, garbında. İslam'ın bunlara bir diyeceği olmalıydı elbette. Mŕslŕmanlar o sŕzŕ söylediler de. Biz bir kere daha delilleriyle birlikte dinimizin kesin hŕkmŕnŕ ifade edelim gelecek bŕlŕmlerde.

İKİNCİ BÖLÜM: BÜYÜK KIRILMA

AYAK BASTIĞIMIZ ZEMİN

Sosyal Deprem

Geçen bölümde belirttiğimiz gibi asırlar öncesinde bir sosyal kırılma, bir deprem yaşamışız. Şimdi yaşadığımız "buhranlarımız" hep ondan sonra gelen artçı depremlerdir.

Said Halim Paşa'yı okuyorum. Meselelerimize o kadar yakın ki; sanki aynı zamanı paylaşıyoruz. Gördüğüm fark; onun korkup da tehlikesini anlattığı şeyi, bizim gerçekleşmiş olarak görüp yazıyor olmamız.

Diyor ki; "Her milletin milli kanun ve an'aneleri, üzerinde yaşadığı topraktan daha kıymetli bir "Manevi Vatan" meydana getirirler. Çünkü insan topluluklarını bir millet haline getiren onlardır. Başka bir kavmin tahakkümü altına düşen bir millet, arazisini değil, kanun ve an'anelerini kaybettiği için istiklâlden olur. Üzerinde yaşadığı toprağı, çoğu zaman terke mecbur olmadığı ve belki de ondan daha fazla istifade ettiği halde esirdir. Çünkü milli değerlerini kaybetmiştir"³²

---

³² Buhranlarımız, s.111.

Evet aynen öyledir. Çünkü biz bunu yaşıyoruz. Bu idraki ayakta alkışlıyorum. Bugün büyük bir ızdırap içinde izliyoruz. İnsanımız acılı, çileli, sancılı. Ülke, yangın yeri. Anarşi, terör, bölücülük ve inkâr yangınları ülkeyi alev alev yakıyor. İşsizlik, yoksulluk, yolsuzluk karşısında perişanız. İnsan hakları diye avaz avaz bağıriyoruz. Din ve vicdan hürriyeti yok; düşünce ve ifade özgürlüğü yok Giydiğimiz kıyafet bile binbir dert açıyor başımıza. Eğitim felç, kültür felç, ekonomi felç, adalet felç, emniyet felç. Bunları ıslah edecek siyaset ve yönetim felç... Nereye baksan ölmüş, ulmuş, kokuşmuş... Benlik ve cinsellik her şeye hakim. Öyle bir manevi deprem ki. enkazı bile kaç nesli perişan eder.

Medeniyet değiştirmenin, milliyet değiştirmek olduğunu keşke bu kadar acılardan sonra olsun öğrenebilseydik. Medeniyetimizle birlikte milliyetimizi de kaybettiğimiz günden beri esir hayatı yaşıyoruz bütün bir ülke olarak. Dün Mehmet Akif: "Bugün hanümansız bir serseriyim öz diyarımda" derken, aradan yıllar geçmesine rağmen Necip Fazıl hâlâ: "Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya" diye haykırmaktadır.

Daha da kötüsü, kimileri milliyetini tamamen kaybetmiş ve iyice mankurtlaşmış, tıpkı bir İngiliz, Fransız, Alman veya Yunan gibi bu feryatlara bir anlam verememenin şaşkınlık ve korkusuyla etrafa bakmakta, korktukça da bir yandan kendi halkını tehdit ederken, bir yandan da "sahip"lerine sığınarak daha da "köle" olmaktadır.

Açık söyleyelim: Bizim bütün inancımız, ahlakımız, sosyal, siyasal ve ekonomik kanaat ve kanunlarımız, hiç kuşkusuz önce dinimizden doğar. Sonra örfler, adetler, töreler ve bunlar ışığında muhtaç olunan yasalar oluşur. Hayatımız İslâm merkezlidir. Oysa batıcılık, dinimize doğrudan düşmanlık yaparak, hayatımıza kasetmiştir. Bütün şikayetlerimizin, sosyal, siyasi, İktisadi buhranlarımızın kaynağında, İslâm'ı inkar vardır. Yaşanan sosyal depremin altında açıkçası İslâmsızlık yatıyor.. Paşa, yerinde bir soru soruyor: Birisi çıkıp ta Almanlara,

kurtuluşlarının ancak Alman kültür, medeniyet ve irfanını bırakmakla kabil olacağını söylemiş olsa, acaba nasıl bir karşılık görürdü? Böyle bir iddiada bulunan "Alman" hele de bir "Alman ıslahatçısı" sayılır mıydı?³³

Bir Alman, bir Fransız, bir İngiliz, bir Yunanlı için asla olmayacak olan bir şey, bizim için niye olsun? Nerde bizim aklımız, fikrimiz, iz'anımız, irfanımız, tecrübemiz. Ama maalesef bizde olan budur.... "Batılılaşma," "Çağdaşlaşma", "Aydınlanma" adı altında, maddi vatanımız için o kadar kan akıtmamıza rağmen gönüllü esareti kabullendi aydınlarımız, ıslahatçılarımız. Ve millete zorla, baskıyla, kan ve can pahasına kabul ettirdiler milliyetsizliği. manevi vatansızlığı, manevi esareti.

Neden, niçin, nasıl ve hangi bir zaruretle?

Akıllı mantıklı bir cevap yok. Sadece takrir-i sükunlar, istiklal mahkemeleri ve devrim yasaları var. Siyasetçilerden oluşan hakimlerin (!) görev yaptığı tekerlekli mahkemeler.

Hadi orada önceleri iyi niyet vardı diyelim. Bize güzel bir elbise giydireceklerdi. Bizim elbiseleri niye beğenmemişlerdi ki? Hadi onu da sormayalım. Ama başkasının üzerinde güzel görünen (!) elbise, bize uymadı. Çünkü kalıp başkasının bedenine göreymiş. Halkımız "bu elbise bize uymadı" dedi.

"Hayır" dedi aydınımız, "bu elbise çok güzel, onu kesemem. Onun yerine, senin vücudunun elbiseye uymayan yerlerini keselim. Böylece elbise üstüne uyar, gayet de güzel görünür."

Şaka değil gerçek. Ve aynen dedikleri gibi bunu da yaptılar. Bağırta bağırta ketiler milleti ve teselli için sadece "büyürsen unutursun" dediler ve dört gözle unutacağı günü beklediler. Ama halk hiçbir zaman unutmadı. Unutulacak şey mi bu yahu?

Ne yazık ki, bizi cellat gibi kesip biçenlere kötü söylemek bile yasak. Hatta şikayetlenmek, sızlanmak bile...

---

³³ Age. s.108.

Yıkılan bütün kurumların altında kalan insanımız çürüdü, bozuldu, kokuştı. Ülkenin her yerinden pis kokular geliyor. Ağzımızı, burnumuzu kapatmak çare değil. Elimizdeki, ayaklarımızdaki prangaları, yokmuş kabul etmek esaretten kurtuluş değil.

Gelin bizim dinimizden, kültür ve medeniyetimizden uzak olan bu yabancı vatandan; bizim manevi vatanımıza hicret edelim. Gelin bu fay hattını terkedelim. Kendi değerlerimizin sağlamlaştığı zeminlerde, dinimiz, örfümüz ve irfanımıza göre yeniden, sağlam bir toplum inşa edelim manevi vatanımızda.

Gelin bu sosyal depremden böyle bir ders çıkararak kıyamete kadar yaşayacak yeni bir inanç toplumu oluşturalım ülkemizde. Bizim ülkemizde, bizim insanımızla bizim medeniyetimizi inşa edelim yenide. Dünya ve tarih bir kere daha görsün ders ve ibret alacağı iftiharımız uygarlığımızı...

Toplumun Kıymeti

İslam toplumunun bu günkü zafiyeti, onun içte ve dıştaki yönetimin temelini teşkil eder. “Nasılsanız öyle yönetilirsiniz” sözü aynen hakikat.

Toplumun kıymeti, fertlerinin kıymetinde gizlidir. Toplumunu oluşturan fertler ne kadar ahlaklı, bilgili, kültürlü, seviyeli, olgun insanlarsa, toplum da o kadar ahlaklı, kaliteli ve kıymetli olacaktır. Dolayısıyla o toplumu idare eden siyasetçiler ve idareciler de o kadar ahlaklı, kaliteli ve kıymetli olacaktır. Bizatihi yönetim biçimi ve kurumlar da o oranda kıymet ve kalite kazanacaktır.

Toplumsal yapı öylesine sağlam ve kaliteli olunca, elbette o toplumun alimleri, önderleri, bürokratları ve memurları, adaletli, düzenli ve intizamlı bir toplum için çalışacak, gelecek neslleri gayet güzel yetiştirecek, ülkenini yer altı ve yer üstü zenginliklerini en faydalı bir şekilde kullanarak refah seviyesini

yükseltecek, kötülüğe, düzensizliğe, ahlaksızlığa, adaletsizliğe ve anarşiye imkan vermeyecektir.

Toplumun ve devletin bu kıymet ve kaliteyi yakalaması, ancak kendi din ve imanını, yani İslam'ı uygulamakla mümkündür. İnancı, ibadeti, hukuku ve ahlakıyla Allah (azze ve celle) ın dini İslam'ı bir bütün halinde uygulamakla ahlaklı ve faziletli bir birey ve topluma, ancak din ile erişilir.

Bunun aksini iddia, tarihi gerçeklere de aykırıdır, yaşanan gerçeklere dei Bu gün yanlış olan, dini sosyal alandan, yani idareden, eğitimden, ekonomiden ve hukuktan uzak tutmaktır. Oysa dinsiz ve ahlaksız kurtuluş yolu kapalıdır. Bu çıplak gerçeği kabul etmemede ne kadar direnirsek, batışımız da o kadar derin ve korkunç olacaktır.

Biz şunu yaptık: öğrencilerimize her türlü ilmi öğrettik ama, dini, ahlakı öğretmedik. Eğitimde laiklik dedik ve bununla öğündük. “Tevhid-I tedrisat” dedik, başka kişi ve kurumların öğretmesine de yasak getirdik, engelledik. “Allah’ın ilk emri oku” dedik ama “Allah’ın adıyla” kısmını görmemezlikten geldik. Kitabın bir kısmın aldık işimize geldiğinde, ama bir kısmını hep attık. Sandık ki, kendimizde eksik olan sadece din dışı “müsbet” veya “pozitif” ilimdir. Bu maddi ilim edinilirse, her şey halledilir. İlim, her derdin devasıdır, her sorunu ilim çözer.

Bu ne büyük bir saflıktır. Oysa şimdi gördük ki, bilgi sahibi kişiler de kötülük yapabiliyor. Hem de cahillerin yapamayacağı çapta, bir toplumu sarsarak, yok edecek büyüklükte kötülük yapabiliyorlar...

Dün de böyle bir yanlış yaşamıştık oysa. Niye ibret almadık?

Osmanlının sonunda devletin zaf'ını düşmanlarının güç ve artan kuvvetlerini gören, ummadıkları mağlubiyetlerin altında ezilen yetkililer, en zeki gençlerini, avrupaya gönderdiler. Gitsinler, araştırınlar, öğrensinler ve ülkeyi kurtarsınlar...

Gidenler orada depdebe gördü, şaşaa gördü. Zevk ve sefahat gördü. Maddi bir medeniyet, bir yaşam biçimi, bir örf ve

adet, hatta bir ahlak anlayışı gördü. Gördüğü eserlerdi. Ama o eserleri meydana getiren gerçek sebepler neydi? Hangi çaba ve gayret, hangi disiplinli çalışma, hangi irade eğitimi ve fedakarlıktı? Onu bir türlü göremediler kamaşmış gözlerinden!

Sandılar ki, Fransızca, İngilizce konuşurlar, içki içer, kumar oynar, dans ederlerse, metres tutar, zina eder, açılır saçılırlarsa, kendileri de o medeniyetin eserlerinden istifade ederler. Ve yine sandılar ki bu istifadeye kim karşı çıkıyor, engel oluyorsa, kuşgusuz o gericidir, yobazdır; asla dinlememeli, ayaklar altına alıp tepelemeli, ezilip geçilmelidir.

Peki, böyle bir hayata kim karşı çıkıyor, engel oluyor?

İslam ve Müslümanlar. Bu mübarek milletin inancı, ahlakı, örf ve adaletleri...

Öyleyse tehlike tespit edilmiştir. Derhal milletin inancı, ahlakı, örf ve adetleri yok edilmeli, yerine galiplerin, medenilerin inancı, ahlakı, örf ve adaletleri yerleştirilmeli... Bizi geri bırakan unsur ölmeli, uygarlık yaşatılmalı. Bunu duyan Ziya Paşa şaşkındır:

“İslam imiş millete pâ-bendi-i terakki

Evvel yok idi, iş bu rivayet yeni çıktı...”

Halk, elbette buna tepki duyarak, inançlarına sahip çıkacaktı. İşte bu çatışma, bir çok kötülüğün anası oldu. Hangi birini sayalım; Önce, halkla aydın arasında meydana gelen bir çatışma, başlıbaşına bir kötülük, bir kayıptır. Millet, bir yandan emeklilerin başa gittiğini görüyor, başsız kaldığına yanıyor, bir yandanda zarar görmesin diye, yarım yamalak bildiği din ve örflerine, sıkı sıkıya, taassupkâraze sarılıyor, her yeniliği ürkerek reddediyordu. Bu red ise, onu çağın gerektirdiği bir çok ihtiyacını karşılamaktan mahrum bırakıyor, fakirlik ve sefaletin içine atıyordu.

Ne olurdu, sadece matematik, sosyal ve fen bilimlerinin bir millet için yetmeyeceğini anlayabilseydik. Kısır bir taklitten

kurtulabilseydik, milletin dinini, ahlakını, örf ve adetlerini de öğretebilseydik. Ama öyle olmadı. Öğrencilere akla ve fenne uymayan her şeyi reddetmeli bilimselliği (!) aydınlanmasallığı (!) öğretildi. Din afyon yerine konuldu. Sonuç, çöken birey, çöken aile ve çöken toplum. Ve çöken devlet... Koca Osmanlı gümbür gümbür yıkıldı!

Biz bu felaketlerden niye ibret almadık?

Bugün hala eksikliğimiz ilimdir diyor, cehaleti en büyük ayıp ve noksanlık görüyor, okuma yazma seferberliğine koyuluyor, her ile üniversiteler açıyor, ama hala dini, imanı, ahlakı, milli kültürü ihmal ediyoruz. Saadet ne ilimde, ne parada. O tamamen ahlaki, vizdani, kalbi bir olay... Bunu görmeliyiz artık.

Azim ve iradeden, çalışkanlık ve gayretten, fedakarlık ve hizmetten mahkum yetişen aydınımıza halk, hala niçin güvenmiyor? Haksız mı? Devlet adamı millet malını götürüyorsa; doktor, parası yoksa hastanın ölümüne aldırmyorsa, mahkemeler adelet dağıtmıyorsa, karakolda işkenceden korkuluyorsa, devlet dairelerinde rüşvetten sızlanılıyorsa, öğretmen öğretmiyor, ziraat mühendisi çiftçinin ayağına gitmiyor, sanayici üretimden kaliteyi çalışıyorsa... ve bütün bunlar, milletin okuttuğu insanlardan oluyorsa... Cahiller değil, bu ülkede anarşistler, teröristler hep tahsilliler arasından çıkıyorsa... Vergi verilmiyor, verilenler çarçur ediliyorsa... saymayalım, şikayet feryatları her yerde kulağı tırmalıyorsa... bunlar ilim değil, din ve ahlak yoksulluğundandır. Bunu görelim artık!

Din, iman ve ahlaktaki eksikliklerimiz, bizi hata ve yanlışla sürüklüyor, yapmamız gereken sorumluluklarımızı yerine getirmeye engel oluyor. Gururumuz, banallliğimiz, aklımızı ve gözlerimizi bürüyorda yanlışımızı göremiyoruz.

Kurtuluşun tek yolu dine dönmek, ahlaklı olmak, sorumluluklarımızı yerine getirmektir. Bugüne kadar başımıza gelen bütün felaketler, ahlak ve dindarlıktaki eksikliklerimiz

yüzündendir. Noksanını bilmekte bir irfanmış. Artık, kendimizle hesaplaşalım. Kaçmayalım. Korkmayalım. Utanmayalım; noksanımızı itiraf ederek telafiye çalışalım.

Herkes, kendi nisbetinde, genel kötülükten bir pay sahibidir. Ve herkes, kendini ıslah etmekte, aslında toplumdan kötülükleri kaldırmıl olacaktır. Bu iş, zannedildiği gibi büyük ve zor değildir. Herkes kapısının önünü süpürse, evet, sokaklar tertemiz olacaktır.

Gelin ilmi, ahlak ile destekleyelim. Gelin bilimin gücüne, din ile güç katalım. Gelin, içimizdeki şehveti, hırsı, cümle kötü temayüllerimizi gidermede, yetersiz kaldığını gördüğümüz ilmi din ile destekleyerek, faziletli bir toplum ve devlet inşa edelim. Gelin aklın ve ilmin yanına, onlardan gerçekten faydalanabilmek için, dini ve ahlakıda koyalım.

Yüzyıllık felaketlerimizi ancak böyle aşabiliriz!

Ayak Bastığımız Zemin

İkibinli yılların ilk çeyreği sayılan bugünlerde büyük sancılar, büyük değişim ve dönüşümler, sessiz sedasız devrim niteliğinde güzellikler, kendi din ve medeniyetimiz adına kazançlar ve başarılar yaşıyoruz hamdolsun. Kollarımızı ve paçalarımızı sıvayalım, yeni bir hamle ile din ve medeniyetimize hizmet adına güçlü azim ve iradelerle yeni planlar, yeni faaliyetler yapalım inşallah.

Bazıları “ne kadar iyimsersin” diyeceklerdir. Evet, öyleyimdir, ama öyle olmam bu gerçeği değiştirmez. Kazançlarımızı görmeli ve Allah Teâlâ’ya şükretmeliyiz. Etmeliyiz ki nimetini korusun ve artırsın.

Hali anlamak, geleceği görmek için, mecburen yine maziye dönecek ve tarihe bakacağız. Günlük siyasetin kargaşasından uzak, doğru düşünmenin iki ölçüsünden birisidir bu. Diğeri ise ilkelerimiz, ölçülerimizdir elbette.

Bir zamanlar “Batıcılık” adına köksüz devrimler silindir gibi geçti bu ülkenin insanları üzerinden. Din, inanç, mezhep, tarikat, tasavvuf, tekke, medrese, sanat, hat, siyaset, eğitim, kültür, musiki, velhasıl yerli medeniyet adına ne varsa, ezdi geçti. Önüne çıkan ne varsa yerle bir etti, insanları da kurumları da.

Sayıları çok azdı bütün bunları yapanların. Ama güçleri ve etkinlikleri çok fazlaydı. Osmanlı'yı işgal eden güçler, bunlara sonsuz destek veriyordu. “Bunlar” dediklerim ise “Batı” adına kaleyi içten fethedenlerdi. Bizim içimizde yaşıyorlardı ama bizden bambaşka bir hayat tarzı, yaşama biçimleri vardı. Bir Müslümandan çok, bir batılı gibi, bir gayri müslim gibi, bir Yahudi ve Hristiyan gibi yaşıyorlardı. İşin kötüsü, milletin de öyle yaşamasını istiyorlardı. Millet Batılılaşsın istiyorlardı. Daha da kötüsü, buna zorluyor, mecbur ve mahkum ediyorlardı. Elllerinden gelseydi kanun zoruyla milletin “tanassur etmesini”, yani nasranileşmesini, hristiyanlaşmasını isteyeceklerdi. Baktılar ki kendi aralarında bile iç muhalefet çok büyük, vazgeçtiler. Bunu zamana yayarak halletmeyi seçtiler. Amaçları bu önce milleti dininden koparmak, sonra da batılılaşma adına hristiyanlaştırmak, bir hristiyan gibi inanıp yaşar hale getirmektir.

Bu ne anlama gelir?

Bunun İslam'ın bu ülkeden sürülmesi, Müslümanlar'ın gayr-i müslimleştirilmesi anlamına gelir.

Bunu nerden mi anlıyoruz?

Bunu yapılan icraatlardan anlıyoruz. Böyle niyetlerin varlığını da biliyoruz. Ama onu başka bir yazıya bırakalım isterseniz. Burada daha somut gerçeklerden bahsedelim. Yani icraat ve uygulamalardan.

Bu icraat ve uygulamalar meyvesini verdi. Bugün ülkede ne Müslüman gibi davranan, ne de hristiyan olduğunu kabul eden, dinden imandan, haliyle edep ve terbiyeden uzak, dünyada bütün amacı zevk ve sefa sürmek olan bir nesil yetişti.

Bu nesli yetiştirmek için bu laikçi sistem özel çaba harcadı. Dini hayat dışına attı, Müslümanları etkisizleştirdi, İslamlaşma çabalarını “irtica” yaftasıyla suç kabul ederek cezalandırdı. Cumhuriyetin tek parti dönemi bu tür uygulamaların yaşanması için akıl almaz eziyet ve işkencelerin yapıldığı, insan haklarının hiçe sayıldığı, halka rağmen halkçı kesilen çok zalim bir faşist devirdir.

Bu devrin kırılma noktası çok partili hayata geçiş olarak tanımlanır. Öyle olsun. Bu devirde siyasetçiler halktan oy alabilmek için onlara bazı haklar vermek zorunda kalmışlardır, o kadar. Ama İslamlaştırma çabaları hep sivil Müslümanların hizmet ve gayretleriyle olmuştur. Buna bile tahammül edemeyen sistemin zorba bekçileri bunu önlemek için birkaç kez askerî darbe yapmışlar, devlet yönetiminden din ve dindarları atmışlar, yönetimi, “din ve vicdan özgürlüğünü gerçekleştirme” anlamına gelmesi gereken laikliği, “din ve dindar düşmanlığı” şekline sokan uygulamaları acımasızca tatbik etmişlerdir.

Ama değişen, küreselleşen ve küçülen dünyada bu tür davranışların acı faturası, fakirlik, geri kalmışlık, zillet ve ezilmişlik olarak açığa çıkmıştır. Üstelik kitle iletişim araçlarının kontrol edilemeyecek kadar gelişmesi, gerici, tutucu, aşağılık duygusu içinde yaşayan zavallıları teşhir etmiştir. Artık halk, kendisine yapılan aşağılık zulümleri görmüş ve bu dinazorları dışlamıştır. Seçimlerden galip çıkanlar, halkın inanç ve düşüncelerine değer vermek zorunda olduklarını anlamışlar ve ona göre davranmaya başlamışlardır.

İşte bu süreç, bütün kurumlarıyla yıkılıp yerle bir edilen İslam’ın yeniden diriliş ve gelişmesine zemin hazırlamış, haklar ve özgürlükler en çok da onlara yaramıştır. Zira bunlardan en fazla mahrum edilenler onlardı. Şimdi de haliyle en karlı onlar olacaktır.

İşte bu imkan ve fırsatları dini öğrenme, yaşama ve yaşatma adına değerlendirelim diyorum. İslam’a davet adına, tebliğ ve irşat için yeni bir hamle, yeni bir gayret ve çaba

diyorum. Yeni en başta dediğimiz şu cümleleri bir daha düşünerek harekete geçelim, gayret ve çabayı, davet ve cihası artıralım diyorum:

Bugünlerde büyük sancılar, büyük değişim ve dönüşümler, sessiz sedasız devrim niteliğinde güzellikler, kendi din ve medeniyetimiz adına kazançlar ve başarılar yaşıyoruz hamdolsun. Kollarımızı ve paçalarımızı sıvayalım, yeni bir hamle ile din ve medeniyetimize hizmet adına güçlü azim ve iradelerle yeni planlar, yeni faaliyetler yapalım inşallah.

İslam'a davet ve tebliğ işinde, milletimizin din, tarih, kültür ve medeniyetine hizmet faaliyetlerimizde ayaklarımızın yere sağlam basması için, içinde bulunduğumuz zaman ve zemini iyi bilmeli, ortam ve imkanlarımızı doğru tespit etmeliyiz. Allah Teâlâ'nın her işini bir kanunla yarattığını ve yürüttüğünü biliyoruz. O yüzden, O'nun yardımına her zaman muhtaç ve bunu bekler olduğumuzu iman çapında bir kesinlikle ifade etmekle beraber, bu yardımların dahi birer vesile ve esbap perdesi arkasından geleceğini biliyoruz.³⁴

Osmanlı saltanat ve hilafetle yönetilen bir İslam devletiydi. "Saltanat" deyince kimileri kırmızı görmüş boğa gibi üstümüze atılmak için gerileceklerdir. Biz onlara deriz ki, "yavaş olun. Biz saltanata karşıyız. Hilafet aslında saltanat ve veliahtlık sistemini reddeder. Ama ne yazık ki Emevilerle yerleşen bu bid'at, zalim yöneticilerin işine geldiğinden kalıcı olarak yerleşir maalesef. Yeni bir İslam toplumuna yeni bir yönetim kurmaya muvaffak olduğumuz gün, hilafet devleti olacak inşallah, ama asla saltanat ve veliahtlık olmayacaktır. Yönetime halkın seçtiği ehliyeti sabit bir devlet başkanı gelecek ve yine ehliyete dayalı atamalarla İslam ülkesini yönetecektir.

Osmanlıyı yıkarak Cumhuriyet adıyla gelen yeni devlet ve yönetim, işe Hilafeti ve saltanatı kaldırmakla başlıyor. Sonra Allah'ın Kur'an'da bizlere sunduğu ilahi yasaları, kanunları, yani

---

³⁴ İlahî yardımlar ve zafer şartları için bkz. Cemal Nar, Hak Batıl Mücadelesi ve Zafer Şartları.

aziz şeriatımızı kaldırıyor, bunların öğretim ve eğitiminin yapıldığı medreseler ve tekkeleri kaldırıyor.

Arkasından peş peşe halkın okuyup yazdığı İslamî harfler kaldırılıyor, İslam'ı hatırlatan kılık kıyafetler kaldırılıyor, camilerin bir kısmı satılıyor, bir kısmı başka işlerde kullanılıyor, bir kısmı yıkılıyor, kalan bir kısmı da kamusal alan yapılarak içlerine devlet memurları tayin ediliyor, böylece daha önce kendini yetiştirmiş alimler, mürşitler işsiz ve ücretsiz kalıyor, devlet ve toplumsal hayattan atılarak devre dışı bırakılmak isteniyor. Halkın kendi dinini öğrenmesi yasaklanıyor. Hatta bilenlerin kendi evladına olsun Kur'an-ı Kerim okumasını öğretmesi yasak sayılarak şiddetli cezaya tabi tutuluyor.

Gerisini saymayalım, şu bildiğiniz malum zulümler tek tek uygulanıyor. Sonuçta din, devlet ve toplum hayatından dışlanarak, ferdin vicdanına gömülüyor. Orada duracak ve asla dışarı çıkmayacak.

Aslında Müslüman bir halk bu zulümlere katlanmazdı. Ama zamanlama müthişti. Büyük bir harp ümmetin evlatlarını yemiş bitirmişti. Geride kalanlar aç ve susuzdu. Düşman yurdu işgal etmişti. Bazı yerlerden kendiliklerinden çekilip gitmişlerdi, ama sonuçta Yunanlılar gibi de olsa hala vatanımızda düşmanlar vardı. Aslında onun da danışıklı bir döğüş olduğunu zavallı millet nerden bilecekti!

Yeni bir savaş, yeni bir fedakarlıklar gerektiriyordu. O da yapıldı. Arkasından zafer günleri gelmişti. İşte O zaferi kazanan insanların başındaki bir avuç topluluk, halka ve onun dinine bu işleri yapıyordu.

Halk şaşkındı, yorgundu, bitkindi, bezgindi. Yer yer homurdanmalar oldu, isyanlar oldu, ama en ufak bir muhalefete göz dağı vermek için en acımasız cezayı veren devlet gücüne karşı çok zayıftı. Hiçbir şey yapamadı. Perişan oldu, sindi ve kendi kabuğuna çekilerek içine kapandı kaldı.

Bu ortamda insanlar evlerine çekildiler. Kendi kendilerine "yapacak bir şey yok" diyorlardı. "ahir zaman

fitnesinde yaşıyoruz. Dahilde savaş olmaz. Fitne zamanında oturan ayakta olandan daha hayırlıdır" diyorlardı. Yapabileceklerini gizli gizli yapmaya gayret ediyorlar, açıktan faaliyetleri bitiriyorlardı. Açıktan çalışan kimi kahramanlar varsa da bunlar hem bedelini çok şiddetli ödüyor, hem de özel kalıyorlardı.

Bu İslamî hayat ve hareketin yer altına inmesi demektir. Devlet bu çalışmalardan elbette habersiz değildi ama çok sıkışan kedi gibi üzerlerine atlamalarını da istemiyor, büsbütün bitirilmesini zamana havale ediyorlardı.

Mehmet Akif o günler için "Müslümanlık bizden evvel böyle zillet görmedi" der. Ne kadar haklıdır. Biz bu hallere nasıl düştük? Kendimizi nasıl kötülüğe kaydırıp kaybettik ki Allah da bizi değiştirdi, bu hallere soktu. Akif'in mısrasının bulunduğu şiir tam okunursa orada kısmen izah vardır ama şimdi o bizim konumuz değildir. Ancak bu mevzu bütün bütün terke de gelmez. Öyleyse şimdi kendi meramımızı anlatırken, ona da dokunan şu sözleri zikretmenin zamanıdır herhalde.

İnsanın Varlık Sebebi

Müslümanlar için ilim elde etme yolları üçtür: Akıl, duyu organları ve vahiy. Yani Allah duyu organlarımız dünyanın bilinmesi ve imar edilmesi için olduğu kadar, vahyi doğru anlamak içindir de. Akı olmayanın dini de yoktur sözü meşhurdur. Bu yüzden biz, akıl ile tam olarak bilinemeyecek dini, dinin inanç ve amel esaslarını vahiyden alırız. Bizimle kafirlerin ve laikçilerin farkı buradadır. Onlar vahyi bilgi kaynağı olarak kabul etmezler.

Biz Müslümanlar ise inançlarımızı, düşüncelerimizi, hukuk ve ahlâk kurallarımızı Allah'tan alırız. Çünkü hayatlarımızın ve var olmamızın temel amacı budur. Bunun için varızdır dünyada. Müslümanlar, aslında bütün insanlar bunun

imtihanı için germişlerdir yeryüzüne. Bunun ötesi ise cahiliyettir, küfürdür.

Bu yüzden Müslümanlar buna karşı çıkan ve kendilerini bundan alıkoyamak isteyenlerle hep mücadele ederler. Çünkü onlar için İslam, az önce de dediği gibi, varoluş sebebidir. Üstelik bu Allah Teâlâ'nın kanunlarından bu zamana kadar bir zarar da görmemişlerdir. Aksine hep fayda görmüşler, onun gölgesinde barış ve huzur içinde yaşamış, büyük devletler ve medeniyetler kurmuşlardır.

KAFİRLERE UYMA

Müslümanlar ve Önderlik

Bu ümmet insanlığa bu gerçekleri öğretmek için, bu uğurda onlara önderlik yapmak için var olmuş iken, bunun için hep mücadele etmiş, cihat etmişken, şimdi nasıl olur da, kafirler öyle istiyor diye bu çağda bu dinden vaz geçebilirler? Nasıl olur da Allah'a bağlamak istediği kafirlere itaat ederek Allah Teâlâ'dan kopabilir? Nasıl olur da Allah'ın öğrettiği gibi kendisine önderlik yapmak için geldiği cahiliyyeye başvurup ona teslim olabilir mi? Varoluş amacı olan önderlik görevinden uzaklaştığı an, varlığının ne önemi kalır?

İslam'a karşı çıkan, Batılılaşma adına ona savaş açanların iddiası şudur: İslam bizi geri bırakmıştır. Onu atmadan kalkınmamız ve refaha kavuşmamız mümkün değildir!

Bu kadar saçma bir söz insan denilen akıllı bir varlıktan nasıl çıkabilir?

Hadi diyelim İslam'ı tanımayan kimi gayr-i müslimler bunu söylüyorlar, -hoş, tanımadıkları bir din için böyle bir hükme varmakta ne kadar haklı olabilirler, bu elbette sorulur- peki onu tanıyan, en azından tanınması gereken Müslümanlar (!) nasıl böyle bir yargıya varabilirler?

Bu saçmalığı ilk duyduğunda Ziya Paşa şöyle söylemişti:

“İslam imiş millete pâbend-i terakkî,
Evvel yoğidi iş bu rivayet yeni çıktı.”

İslam ilim ve kalkınmaya destek verir, asla köstek olmaz. Olmamıştır da. Kur'an-ı Kerîm ve Sünnet-i Seniyye buna şahittir. İslam medeniyetinin muazzam eserleri buna şahittir. Tarih buna şahittir. Kimi hakperest müsteşrikler buna şahittir. Bu kadar iftira ancak sahibini küçültür.

Batılların “ancak dini bırakır da bizim düşüncemize, felsefemize, hukuk ve yaşam biçimimize uyarsanız ilerler, kalkınır, güçlü olursunuz” demeleri boştur, batıldır, demagojidir. Neden mi? Cevabını az önce verdik. Şimdi biz soralım:

Sin ilme ve terakkiye mani midir?

Yoksa en büyük destekçisi ve yardımcısı mıdır?

Dinin ilme, kalkınmaya, güçlü olmaya engel olan bir yanı mı vardır?

Varsa ecdadımız nasıl bu kadar büyük devlet ve medeniyetler kurmuştur?

Kafirlerin bu son “tek dişi kalmış canavar” olan medeniyetlerinden başka tarihte insanlığa bir fayda getirmiş medeniyetleri mi vardır?

Bu bile ne kadar yarar veya zarar, tartışma konusudur. Belki o bile değildir. İnsanlığa yaptığı zulümler işte ortada.

Evet, bu ümmet liderlik için var olmuştur. Sahih ve sağlam bir düşüncenin, akidenin, şuurun, ibadetin, hukukun, ahlâkın liderliği. Adalet, eşitlik, hukukun üstünlüğü, barış, eğitim ve bilime dayalı, insanları birlik ve dirlik içinde yöneten, istişareye ve ehliyete değer eren, adam kayırma ve zulmü yasaklayan bir yönetim, bir idarenin önderliği.

Bir ülkede bunlar sağlanırsa böylesi sağlıklı ortamlarda akıllar gelişir, eğitim ve ilim gelişir, insanlar özgür araştırmaları ile kâinatın sayfalarını açıp tanıyabilir ve eşyanın sırlarını çözebilir. Bu durumda, kâinattaki güçleri, enerji kaynaklarını ve çeşit çeşit bitip tükenmez hazinelerini hizmete sokabilir. Ne var

ki bütün bunları da, bugünkü kafirlerin yaptıkları gibi değil, insanlığın yararına kullanmak için elde edecektir. Batı medeniyeti gibi yıkıp yok etmek için değil, tehdit ve sömürü için değil, insanlığın iyiliği için kullanacaktır. Bu da ancak, bütün bu kaynakları fitne, fesat, felaket ve şehvetler için kullanmayacak bir iman sayesinde olur. İlkelerini, ölçülerini Allah'ın kullarından değil de bizzat Allah'tan alarak hidayete ermiş müslüman cemaatin önderliğinde olmakla mümkündür.

Kafirlere Uyulmaz

Şimdi Müslümanlar bütün bunları gözardı edip İslam'dan vazgeçecek ve kafirlere uyacak öyle mi? Bu asla mümkün değildir. Çünkü Allah Teâlâ bunu yasaklamıştır. Bu yüzden Allah Teâlâ'nın kafirlere uymaktan sakındıran ayetleri üzerinde iyi düşünmemiz gerekmektedir:

"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar.

*Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun peygamberi aranızdayken nasıl kâfir olabilirsiniz? Kim Allah'a sınımsız sarılırsa doğru yola iletilmiş olur."*³⁵

Ehl-i kitap olan Yahudi ve Hıristiyanlara uyup itaat etmek, dünyanın yönetimi hakkındaki kanunlarda onlara başvurmak, din dışı sistemlerini almak, kanunlarında, ilkelerinde ve hayat tarzlarında onları taklit etmek, Allah'ın dininden şüphe etmek anlamına gelmez mi?

Onun yetersizliğini ifade etmek manasına gelmez mi?

İslam'ın insan hayatına verecek bir şeyinin olmadığı anlamına gelmez mi?

Bu durum, öncelikle bir iç yenilgi ve bozgun yaşama, müslüman ümmetin varlık nedeni olan önderlik rolünden vazgeçme anlamına gelmez mi?

---

³⁵ Al-i İmran 3/100-101.

Bu da sessiz sedasız dinden çıkıp küfre düşmek değil midir?

Ayet çok açık:

"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar."

Batılıların bu çağrısına bir Müslüman nasıl olur da "evet" der?

Müslüman için hiçbir şey; imandan sonra küfre dönmek, Cennet'e girecekken cehenneme düşmek kadar korkunç olamaz. Bu, sadece bizim zamanımız için söz konusu olan bir durum değildir. Bu, her çağda ve her mekandaki gerçek müslümanların özelliğidir. İşte Ashab-ı Uhdut ve Ashab-ı Kehf, işte Firavunun sihirbazları, işte ashab-ı kiram.³⁶

Biz müslümanlar için iki ilim fıskırtan kaynak elimizdedir: Allah'ın kitabı ve Allah'ın Peygamberinin sünneti. Allah'ın kitabı da, Allah elçisinin sünneti de bizim aramızdadır. Bu, bizim için Allah'tan gelen büyük bir nimet ve rahmettir. Bu kitab ve sünnette iman, ibadet, kanunlar, helâllar ve haramlar, ahlak esasları ile beraber yaşama yol ve yöntemleri, devlet, toplum ve medeniyet umdeleri açıklanmıştır. Bunlar, bu büyük nimet ve lütuflar, rahmet ve bereketler bizim elimizde iken, bunları terketmek ve inkarcıların eğri büğrü karanlık yollarına sapmak, aman Allah'ım, ne korkunç bir nankörlük ve sapıklıktır.

Bu nedenledir ki bu ikaz, vicdanları derinden yakalayan ve sarsan bir uyarıdır. İçimizi alev alev yakan kavuran bir uyarıdır. Biz bu ikaza kulak vermek zorundayız.

Olacak şey midir ya hu? Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğu, Allah'ın Resulü de aralarında olduğu, iman davetçileri hazır bulunduğu ve iman davası sürdüğü, küfürle iman arasındaki yol ayrımına da karanlıkları yok eden bu ilahî nur

---

³⁶ Kitabımızın hacmini büyütmemek için bu kıssaları okuyucularımızın ilmine havale ederek kısaca da olsa yazamıyoruz.

kondugu halde, Müslümanlar kafirlerin davetine icabet ederek, Müslüman olduktan sonra tekrar küfre dönecekler...

Olacak şey midir bu Allah aşkına!

Ümmetin Misyonu

Böyle bir şey olamazdı. Çünkü bu ayetlerin tefsirinde Seyyit Kutub'un da belirttiği gibi bu İslâm ümmeti, her yönüyle beşeri düzenlerden farklı olan Allah'ın nizamını yaşamak ve yeryüzüne hakim kılmak misyonu, vazifesi için vardı. Varoluş amacı bu dini insanlara duyurmak ve yaşanır kılmak için çabalamaktı. Bu ümmet insan hayatında, kendisinden başka kimsenin yerine getiremediği özel rolünü ifa etmek için vardı. Allah'ın hayat için koyduğu metodunu yerleştirmek, bunun sadece kuru bir iman davasında koymayıp, hareket, amel, prensip, ahlâk, gidişat ve ilişkilere dönüştürmek, pratik bir hayat nizamı şeklinde gerçekleştirmek için varolmuştur.

Bu yüzden bu ümmet her konuda yalnızca Allah'a başvurmak zorundadır. Doğudan veya batıdan bir beşerden birisine başvurmaksızın, insandan birisiinne tabi olmaksızın ve beşerden birine itaat etmeksizin yalnızca Allah'a başvurarak beşeriyet önderliğini yerine getirmelidir. Bunu yapmadıkça, varlığının hikmetini gerçekleştirmiş olamaz. Evet, bunun aksi bir tutum ve davranış, küfürdür, sapıklıktır ve bozulmadır.

Bu düşünce, Kur'an'ın her münasebette te'kit edip tekrarladığı bir hakikattir. Müslüman cemaat her fırsatta kendi prensiplerini, düşüncelerini ve ahlâk kurallarını bu hakikat üzerine bina eder. İşte geçen ayetlerde de konu edilen budur. Her fırsatta ehl-i kitapla girişilen mücadele ve onların Medine'deki müslüman cemaate yönelik tuzak ve komploları unutulmamalı, ayetler asla akıldan çıkarılmamalıdır. Elbette konu sadece o günkü Medine'dekilerle sınırlı değildir. Bu ayetler her nesilden müslümanlara hitabeder. Çünkü hayatlarının ve varlıklarının temel kuralı budur.

Bu ümmet insanlığa önderlik yapmak için varolmuştur. O halde, değiştirip Allah'a bağlamak ve Allah'ın metoduyla kendisine önderlik yapmak için geldiği cahiliyyeye herhangi bir konuda başvurabilir mi? Veya önderlik görevinden uzaklaştığı an varlığının bir önemi kalır mı? Tabii ki bu durumda varlığının bir hikmeti olamaz.

Evet, bu ümmet önderlik için varolmuştur. Sağlam bir düşüncenin, akidenin, bilincin, ahlâkın, düşünce ve idarenin önderliği... Ancak böylesine sağlıklı ortamlarda akıllar gelişebilir, kâinatın sayfalarını açıp tanıyabilir ve sırlarını çözebilir. Bu durumda, kâinattaki güçleri, enerji kaynaklarını ve hazinelerini hizmetine alabilir. Ancak, bütün bunları elde edecek, tümüne egemen olacak, yıkıp yok etmekle tehdit etmeyip insanlığın iyiliği için kullanacaktır. Bu da ancak, bütün bu kaynakları felaketler ve şehvetler için kullanmayacak bir iman önderliği sayesinde ve yönlendirmelerini, talimatlarını Allah'ın kullarından değil de bizzat Allah'tan alarak hidayete ermiş müslüman cemaatin önderliğinde olmakla mümkündür.

İşte burada, bu derste, müslüman ümmet kendisinden başkasına uymaktan sakındırılarak, sağlıklı bir ortamın oluşturulmasının yolu açıklanıyor. Öncelikle ehl-i kitaba uymamaları, aksi takdirde kendisini kurtuluşu olmayan küfre sevk edecekleri konusunda uyarılıyorlar:

"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar."

"Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun peygamberi aranızdayken nasıl kâfir olabilirsiniz? Kim Allah'a sınımsız sarılırsa doğru yola iletilmiş olur."

Ehl-i kitaba itaat etmek, herhangi bir konuda onlara başvurmak, metodlarını ve sistemlerini ictibas etmek; Allah'ın metodunun hayata önderlik edip düzenlemesinin yeterliliğinden, gelişme, ilerleme ve kalkınma yolunda onunla hareket edilmesinin faydalılığından şüphe etmek anlamına gelir. Bu

durum, öncelikle imanda bir bozgun, bir iç yenilgi ve müslüman ümmetin, varlık nedeni olan önderlik rolünden feragatı anlamına gelir. Bu da, müslümanların, bizzat idrak etmedikleri ve tehlikesini sezmedikleri küfrün, nefislerde sessizce depresmesi demektir.

Bu, konunun müslümanları ilgilendiren kısmıdır. Diğer tarafta ise, ehl-i kitabın bu ümmeti akidesinden saptırmak için harcadıkları ve başka hiçbir konuda göstermedikleri hırsları dikkat çekmektedir. Çünkü bu iman müslüman ümmetin kurtuluş siperi, savunma hattı ve içten gelen gücünün kaynağıdır. Düşmanları bunu çok iyi biliyor. Eskiden olduğu gibi bugün de biliyorlar. Bu yüzden bütün imkanlarını, tuzaklarını, hilelerini, kuvvet ve malzemelerini bu ümmeti imanından uzaklaştırma yolunda kullanıyorlar. Bu akideyle açıktan açığa savaşmadıkları zaman, desise ve tuzaklara başvuruyorlar. Tek başlarına savaşmakta zorluk çektikleri zaman; içten içe bu akideyi karıştırmak, insanları ona uymaktan alıkoymak, İslâm'ın metodundan başka metodları, sisteminden başka sistemleri ve önderliğinden başka önderlikleri süslü göstermek için, müslümanlıklarını ilân etmiş münafıklardan ya da korkularından İslâm'a girmiş olanlardan gönüllü askerler edinirler.

Evet, Ehl-i kitap, müslümanlardan bazılarını kendilerini dinleyip, itaat etmeye istekli olarak gördükleri an, zaman geçirmeden emelleri uğruna onları kullanarak kolaylıkla müslüman cemaati küfür ve sapıklığa sürüklemeye çalışırlar.

İşte bu yüzden, bu derece kesin ve korkunç uyarı geliyor:

"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar."

Peki bunun alternatifini nedir diye sormaya gerek var mı? Ayetlerin devamını onu açıkça ifade ediyor:

Allah'a Sarılın

“Ey inananlar, Allah'tan , O'na yaraşır biçimde korkun ve ancak müslümanlar olarak ölin. Ve topluca Allah'ın ipine yapışın, ayrılmayın, Al-lah'ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman idiniz, kalblerinizi uzlaştırdı. O'nun nimetiyle kardeşler oldunuz. Siz ateşten bir çukurun kenarında[104] bulunuyordunuz, sizi ondan kurtardı. Allah size ayetlerini böyle açıklıyor ki, yola gelesiniz.”³⁷

Evet, Allah'a sarılmak kurtuluştur. Çünkü yüce Allah bakîdir, daima diri ve yarattıklarının üzerinde mutlak otorite sahibidir. Resulullah (s.) ahabıyla birlikte, imanî düşünce, sosyal düzen ve insan hayatını düzenleyen konularla ilgisi bulunmayan, ziraat, savaş taktikleri vb. gibi pratik hayatta daha çok deneye ve bilgi edinmeye bırakılan konularda görüş bildirme ve tecrübe edinmede son derece hoşgörülü ve danışmaya açık olmakla beraber, iman, ibadet, şeriat ve hayat metodu için başvurulacak kaynak konusunda son derece titizdir. Bu ikisi arasındaki fark gayet açıktır. Hayat metodu başka şey, deney ve uygulamaya dayanan pozitif bilimler başka şeydir. Ancak, Allah'ın metoduyla insanlığa önderlik etmek için gelen İslâm, aynı zamanda insan aklını, bilgiye ve hayat metodu dairesinde bütün maddi buluşlardan yararlanmaya yöneltmektedir.

Hz. Ömer, Resulullah'a (s.) gelerek şöyle dedi:

- Ya Resulullah, ben, Beni Kureyza'dan bir yahudi kardeşe Tevrat'tan bazı parçalar yazmasını söyledim. Görmek ister misiniz?

Bunun üzerine Resulullah'ın rengi değişti. Abdullah b. Sabit diyor ki:

- Ya Ömer, Resulullah'ın yüzünü görmüyor musun? dedim.

Bunun üzerine Hz. Ömer;

- “Rab olarak Allah'tan, din olarak İslâm'dan ve Resul olarak Muhammed'den razıyım, dedi.

---

³⁷ Al-i İmran 102-103.

Bundan dolayı Peygamberimizin öfkesi geçti ve şöyle buyurdu:

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki, Musa (as) aranızda olsaydı ve siz de beni bırakıp ona uysaydınız şüphesiz sapıttırınız. Ümmetlerden benim payıma siz, nebilerden de sizin payınıza ben düştüm."

Resulullah şöyle buyurdu: *"Ehl-i kitaptan bir şey sormayın. Onlar sapık olduklarından sizi doğruya iletemezler. Bu durumda siz ya batılı doğrulayacaksınız ya da gerçeği yalanlayacaksınız. Allah'a yemin ederim ki şayet Musa aranızda sağ olsaydı bana uymaktan başka bir şey yapamazdı."*

Başka hadislerde de şöyle dediği rivayet edilir:

"Musa ve İsa (as) sağ olsalardı bana uymaktan başka seçenekleri olmazdı."

İşte ehl-i kitap ve işte Resulullah'ın inanç, düşünce, şeriat ve metodla ilgili bir konuda onlara başvurma hususundaki tavırları. Bununla beraber, İslâm'ın ruhuna ve hedefine uygun olduğu sürece, imanî metoda bağlı kalındığı, bilinç açısından, yüce Allah'ın yarattıklarını insanoğlunun hizmetine verdiği idrak edildiği müddetçe, amacı bakımından da insanlığın iyiliği, güvenliği ve refahı uğruna kullanıldığı, bilgi ve kâinattaki güç ve enerji kaynaklarını hizmetlerine verdiği için yüce Allah'a kulluk yapmak ve bu bilgiyi insanlığın iyiliğine kullanmak suretiyle şükredildiği müddetçe inanç, düşünce, şeriat ve metod gibi konuların dışında, teorik ve pratik olarak pozitif bilimler gibi bütün insanlığın her türlü çabasından yararlanmanın herhangi bir sakıncası yoktur. İlim ve hikmet Müslümanın yitiğidir, nerde bulursa alır.

Ancak, imanî düşünce, varlığın yorumu, insan varlığının

gayesi, hayat nizamı ve yasaları, ahlâk ve gidişat metodu gibi konularda insanlara başvurmak, işte Resulullah'ın rengini değiştiren budur. Yüce Allah'ın müslüman ümmeti sonucundan sakındırmasına sebep olan bu konudur. Allah Teâlâ'nın kanunlarından başka kanunlar almak için başka bir insana veya kitaba baş vurmak, evet, işte bu apaçık küfürdür.

İşte yüce Allah'ın müslüman ümmete yönelik uyarıları ve işte O'nun yüce Resulünün, Hz. Ömer gibi metin bir insanın dizlerinin bağıni çözerek diz üstü düşürecek tavrı.

Peki ama bize ne oluyor?

Bir de bakıyoruz ki varlık ve hayat hakkında felsefemizi ya da düşüncelerimizi yok şu adamdan, yok bu adamdan alıyoruz. Eski Yunan, Roma, Avrupa ve Amerikan felsefe ve filozoflarına bakıyoruz.. Ya da hayat düzenimiz, yasalarımız ve kanunlarımız o kaynaklardan gelme. Bakıyorsunuz ki, tavırlarımız, davranışlarımız ve ahlâkımız İslâm ruhundan uzaklaştırılmış, materyalist uygarlığın zirvesi sayılan kokuşmuş bir bataklıktan alıyoruz. Sonra da Müslümanlıktan bahsediyoruz. Hiç kendimizi kandırmayalım: Hangi dinden söz ediyoruz? Başta yasama, yürütme ve yargı olmak üzere devlet ve kamu kuruluşlarından İslam'ı atıyoruz, şeriatı çirkin görerek hayatımızdan kovuyoruz, sonra da kendimizi müslüman zannediyoruz, öyle mi? Peygamber gibi yaşamayı çağdaşlaşmaya ters buluyoruz, sonra da onun ümmeti olmaktan dem vuruyoruz, öyle mi?

İslâm bir hayat dinidir, bir yaşama metodudur. Gerek itikadi düşünce açısından, gerek hayattaki bütün ilişkileri düzenleyen kanunlar açısından ve gerekse siyasî, ekonomik ve toplumsal ilişkilerin dayandığı ahlâki kurallar açısından kendine özgü belirgin özellikleri bulunan bir din ve yöntemdir İslam. Üstelik bu din ve nizam, insanlığa önderlik için gelmiştir. O

halde insanlığa önderlik yapabilmesi için bu dini hayatında tatbik eden bir kitlenin varlığı kaçınılmazdır. Daha önce söylediğimiz gibi bu kitlenin, herhangi bir konuda kendi hayat metodundan başkasına başvurması önderliğin tabiatıyla çelişmektedir.

Nasıl ki bu din, ilk geldiği gün insanlığın iyiliği için gelmiştir, aynı şekilde bugün de, yarın da bu din ve nizamın hükmetmesi için çaba sarfeden davetçiler de insanlığın iyiliğini istemektedirler.

Batılılaşma bunun neresindedir dersiniz?

Yüce Allah kullarını, şurada burada cahiliyyeye çağırın insanlık düşmanlarının eline bırakmayacak kadar merhametlidir. İşte yüce Allah'ın Kur'ana Kerim'inde müslüman cemaate telkin etmeye irade buyurduğu ve Hz. Peygamberin de sağlam öğretisiyle öğretmeye özen gösterdiği hakikat budur: Allah Teâlâ'nın kitabına sıkı sıkık sarılmak, ondan kopmamak, batıl din ve sistemlerden uzak olmak. Kafirlere itaat edip uymaktan sakınmak.

Allah Teâlâ müslüman cemaate seslenmekte ve onları, hayatlarının ve metodlarının üzerine bina edildiği Allah'ın kendilerine bahsettiği ve kendilerinin de O'nun uğruna varetği yüce emaneti yüklenebilmeleri için gerekli olan iki temel kural ile yüzyüze getirmektedir. Herbiri sürekli diğerinin varlığını gerektiren bu iki temel kural: İman ve Kardeşliktir.

Allah'a iman ve takva. Yani O'ndan korkup hayatın her anında O'nun kontrolünde olduğunu bilme. Ve müslüman cemaatten, beşer hayatında ve insanlık tarihinde üstlendiği "iyiliği emretmek ve kötülükten alıkoymak, hayatı kötülüğün kirinden arındırıp iyilik esası üzerine kurmak" rolünü yerine getirebilecek, canlı, kuvvetli ve dayanıklı bir bünye meydana

getiren, Allah için olan kardeşlik. Birlik ve beraberlik. Tefrikadan ve bölücülükten uzak olmak.

En büyük Tehlike

Müslüman için hiçbir şey; imandan sonra küfre dönmek, Cennet'e girdikten sonra ateşe dönmek kadar korkunç olamaz. Bu, her çağda ve her mekandaki gerçek müslümanların özelliğidir. Bu nedendir ki bu ikaz, vicdanları yakalayan bir alev gibi müslümanları uyarıcının sesine kulak vermeye sevk ediyor. Ayetler, korkutma ve hatırlatma şeklinde seyrine devam ediyor... Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğu, Allah'ın Resulü de aralarında olduğu, iman davetçileri hazır olduğu ve iman davası sürdüğü, küfürle iman arasındaki yol ayrımına da bu ilahî nur asıldığı halde iman edenlerin tekrar küfre dönmeleri ne korkunç bir şeydir:

"Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun peygamberi aranızdayken nasıl kâfir olabilirsiniz?"

Evet... İman için gerekli bütün şartlar mevcutken müminin küfre dönmesi büyük bir cürümdür. Her ne kadar Resulullah vefat etmişse de Allah'ın ayetleri ve O'nun Resulü'nün hidayete erdiren fiili önderliği bu gün de vardır. Bizden öncekiler muhatap oldukları gibi biz de bugün doğrudan doğruya bu Kur'an'la muhatabız. Kurtuluş yolu açıktır ve kurtuluş sancağı yükseltilmiştir.

İşte bu sebepten ötürü yukarıda hayret ve dehşetle sormuştuk: "Olacak şey midir bu yahu? Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğu, Allah'ın Resulü de aralarında olduğu, iman davetçileri hazır bulunduğu ve iman davası sürdüğü, küfürle iman arasındaki yol ayrımına da karanlıkları yok eden bu ilahî nur konduğu halde, Müslümanlar kafirlerin davetine icabet ederek, Müslüman olduktan sonra tekrar küfre dönecekler..."

Olacak şey midir bu Allah aşkına!"

Evet, olacak şey değildi, ama oldu. Osmanlıyı yıkan ve Cumhuriyeti kuran kadro Batılıların bu çağrısına kulak vererek onlara uydular. Kur'an-ı Kerim'in ayetlerini, hükümlerini, kanunlarını, helal ve haramını atarak, onun yerine İsviçre'den, İtalya'dan, Fransa'dan, Almanya'dan, Amerika'dan vs. kanunlar, ilkeler aldılar. Üstelik bir de bütün Müslümanları kendileri gibi olmaya zorladılar.

Bu dahilde verilen korkunç bir savaşı. Bu zamana kadar böyle bir şey asla yaşanmamıştı...

Geçmişte olmayan bir savaş

Evet, bugün özellikle bizim ülkemizde ve çoğu halkı Müslüman ülkelerde geçmişte benzeri olmayan korkunç bir savaş yaşanmaktadır. Korkunçluğu, dahili bir savaş olmasındandır. Çünkü, harici bir düşmanla savaşmak kolaydır. Orada dost bellidir, düşman bellidir. İçerdeki bütün Müslüman halklar velisiyle delisiyle hep beraber omuz omuza, birlik ve dirlik içinde, birbirlerine hayır duada yarışa yarışa, ellerinden geldiğince hak üzerinde sebat ederek düşmanlı aslanlar gibi savaşırılar. Böyle bir savaşta dindar Müslümanlarla beraber, günahkar, fasık ve facir Müslümanlar da aynı cihatta müşterektirler. Bu da mücahitlerin birlik ve beraberliğine katkı sunar. Zahirdeki ihtilafları önler. Günahkarları intibaha getirir, ikaz eder, uyandırır. Bütün bu faydaların nazar alındığında bu cihat mübarek bir cihattır. Kimilerini şehit ederek derecesi en yüksek bir Müslüman olarak Allah'ın huzuruna çıkartırken, kimileri de gınahtan, kusurdan hatadan pişman edip uzaklaştırarak Allah'ın dostu bir veli kul olarak yaşamalarına sebep olurlar.

Ama dahildeki iç savaşa gelince, bu savaş çok çirkin, çok pis, çok kanlı, çok zalim, çok acı bir savaştır. Çünkü dost belirsiz düşman belirsizdir. İnsanlar bakıl ve ilmin gereğinden çok, duygularının elinde oyuncak olmaktadır. Yaman propagandalar

haklıyla haksız karıştırmakta, insanlar istemeden ellerini mazlumların kanlarına bulaştırmaktadırlar. Bu savaşta izzet yok zillet vardır. Fayda yok, zarar vardır. Sevinç yok acı vardır. Düşmanı sevindirir, dostu kahreder.

Atalarımız geçmişte hep düşmanla savaşmış ve içte bir savaşı şiddetle kınamış, nefretle karşılaşmıştır. İslam birlik ve beraberlik dinidir, kardeşlik dinidir. Cemaat dinidir. Cemaatten ayrılmayı, fitneye düşme kabul eder. “Sürüden ayrılanı kurt kapar” der.

Bütün bunlara rağmen, şimdi Müslümanlar, can düşmanlarını bırakarak, kendi içlerinde birbirleriyle savaşmaya başlamışlardır. Bu çok kötü bir savaştır.

Bu nasıl oldu?

Batıdaki kafirler savaş konusunda son asırlarda yeni bir metot geliştirdiler. Artık büyük masraflara ve insan kaybına sebep olan ordularıyla İslam ülkelerini işgal etmek yerine, dinleri, fikirleri, ideolojileri, sistemleri, hayat tarzları ile İslam ülkelerini işgal etmektedirler. I. Dünya Savaşı'nın onlara sağladığı en büyük imkanı budur. Dolayısıyla en büyük zaferleri budur. Koca Osmanlı Devleti'ne parça parça etmişler ve her birinin başına kendisi gibi düşünen, kendisi gibi davranan, kendisi gibi yaşayan, kendisinin siyasi, İktisadi çıkarlarını devam ettiren, velhasıl kendi adına ülkesinde iş yapan insanları getirmişlerdir.

Bu yüzden İslam ülkelerinde korkunç bir diktatörlük devam etmektedir. Sözde cumhuriyet ve demokrasi ile yönetilen ülkelerde bile bu kavramlar içi boş kavramlardır. Gerçek uygulamada ne demokrasi vardır, ne cumhuriyet vardır, ne de halkın iradesinin egemenliği vardır. Sadece batının dayattığı politikaları cebir ve şiddetle acımasızca yürüten zorba hükümetler vardır. Askeri güç ve anayasal kurumlarla güçlendirilen bu politikalar seçimlerde halka güya arz edilir.

Halk da önüne konan bu alternatifsiz vesayet sistem ve siyaseti kabulden başka bir seçeneği olmadan batının istek ve çıkarlarını devam ettirmek zorunda kalır.

İş böyle olunca savaşıyan taraflar açıkça ortada olmalarına rağmen dini öğrenmeleri yasaklanmış cahil kitle düşmanlarını tanıyamaz ve çeşitli bahanelerle canına ve dinine kastedenlere destek verir. Böylece İslam ülkelerinde en az iki gurup ortaya çıkar ve birbirleriyle kıyasıya mücadele ederler. Bunlardan birisi Kur'an ve sünnete dayanan İslam şeriatını yaşamaya çalışan, dinini devlet ve siyaset hayatında hakim kılmak isteyen gerçek Müslümanlardır. Diğeri de batıcı, yani Batıdan gelen sistem ve düşüncelere kapılmış, kendini Müslüman olarak tanıtmaya yerine materyalist, sosyalist, faşist, nasyonalist, pozitivist, laik, demokrat, liberal gibi kavramlarla tanıtan sözde Müslümanlardır. Yani içi oyulmuş, bütün değerleri boşaltılmış bir kelimeyi kullanarak takiiye yapan zındıklar ile işin iç yüzünü bilmeyen cahil Müslümanlardır.

İşte biri yerli din ve düşünceye bağlı, diğeri de yabancı din ve düşüncelere bağlı iki grup insan bu ülkede ve benzer İslam ülkelerinde amansızca çatışmaktadır. Birisinin sırtını verip yaslandığı, güç ve destek aldığı yer, İslam düşmanı batılı devletler ve ülkelerdir. Diğeri dayandığı güç ve desteğini almak istedi ise, Allah tealadır, Allah'ın dinidir, Allah'ın kulları müslümanlardır.

İtirazlara Cevaplar

Biliyorum, bazıları hemen atılıp haykıracaklar, "biz batıcı ve laik olmakla kafir mi olmuş oluyoruz?"

Biz de onlara şöyle haykıracağız, "*kalbinize bakınız, burada Allah'ın dinine ve aziz şeriatına teslimiyeti görüyor musunuz? Devlet ve sosyal hayatın düzenlenmesinde İslam kanunlarını almaya razı mısınız? Hayatın her alanını Allah'ın iradesi ile düzenlemeye var mısınız?*"

Eğer bunlara "varız" diyorsanız, siz müslümansınız. Fakat o zaman da batıcılıktan ve laiklikten söz edemezsiniz. Şayet "yokuz" diyorsanız, o takdirde de müslümanlıktan söz edemezsiniz. Çünkü Allah'ın dini bölünmez bir bütündür, parçalanmayı kabul etmez. Onun bir kısmını alıp bir kısmını atmak ile tamamını atmak arasında fark yoktur. Bunu biraz açalım isterseniz:

Allah'ın kanunları, İslamın hükümleri bölünmez bir bütündür. Kur'an'ın bir kısmına inanıp da bir kısmına inanmamayı Allah menettiği gibi, bir kısmını tatbik edip de bir kısmını tatbik etmemeyi de şiddetle reddeder. Konuyla ilgili ayetlerin bir kaçını aşağıya. alalım ve dikkatlice üzerinde düşünelim inşaallah:

*"Siz kitabın bir kısmına inanıyorsunuz da bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Şu halde içinizden böyle yapanların cezası dünya hayatında bir rezillik, rüsvaylıktan (esir ve makhur yaşamaktan) başka bir şey değildir. Kıyamet gününde de onlar azabın en çetinine itileceklerdir. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir."*³⁸

Bu gün bir milyarlık koca İslam aleminin nasıl görünür ve görünmez bir emperyalist işgalin zilletini yaşadığına şahit olanlar, bu esaret ve zilletin, bu ezilmişlik ve geri kalmışlığın, kahredilmişliğin sebeplerini ayet-i kerimede apaçık görebirirler. Allah, ümmet-i Muhammedi kitabına döndürerek, dönecek iman, irade ve azmi ihsan ederek, ahirette daha büyük zilletlere sebep olacak olan bu alçaklıktan kurtarsın.

Bu açıdan aşağıdaki ayetleri de ibretle okuyalım:

«Allah'ı ve peygamberini inkar ederek kafir olan, bir de Allah ile peygamberlerinin arasını ayırmak isteyen, "kimine inanır, kimini inkar ederiz" diyen ve böylece küfür ile iman arasında bir yol tutmaya yeltenen kimseler (yok mu?) İşte onlar

---

³⁸ Bakara, 85

gerçek kafirlerin ta kendileridir. Biz o kafirlere hor ve hakir edici bir azap hazırlamışızdır."³⁹

*"Aralarında Allahın indirdiği ile hükmet, onların keyiflerine, uyma Allahın sana indirdiği (hükümlerin) bir kısmından seni saptıracaklar diye kaçın onlardan. Eğer onlar, (indirilen hükümleri kabulden) yüz çevirirlerse bil ki Allah, günahlarının yalnız (şu) biri (veya yüz çevirmeleri sebebiyle bile kendilerini mutlaka musibete uğratmak istiyordur. İnsanlardan bir çoğu muhakkak ki Allah'ın emrinden dışarı çıkanlar (güruhu)dur: Onlar hala cahilliğin hükmünü mü arıyorlar? Yakinen bilen bir kavim için Allah'tan daha güzel hüküm veren kim vardır?"*⁴⁰

Evet, kim var?

Allah'tan daha güzel hüküm veren, kanun koyan kim vardır?

Bu soru kime?

Yakinen bilen bir kavme, bilenler topluluğuna!

Cahiller muhatap değil!

Çünkü o cahiller, Allah Teala'nın kanunlarını beğenmiyorlar. Onlar, -haşa- Allah Teala'yı da beğenmiyorlar! Onu tanımıyorlar! Tanıyanları da -haşa- "Yarattıysa yarattı, otursun göklerde ve bizim hayatımıza karışmasın" diyorlar.

"Biz kendi kanunlarımızı kendimiz yaparız, kendi hayatımızı bildiğimiz gibi yaşarız" diyorlar...

Çağımızın başında bu irtidada tanık olan müfessir Konyalı M. Vehbi Efendi de bu acı gerçeği şöyle ifade eder:

"Hele şu zamanda haşa ahkam-ı ilahiyeye'yi beğenmeyerek bir takım Avrupa kanunlarını hükm-ü ilahi üzerine takdim ve tercih etmek isteyen kimseler asr-ı saadette bulunan (münafık ve kafirler)den de daha aşağıdırlar. Çünkü; ahkam-ı ilahiyeden her biri beşer aklına muvafık ve adalete mutabık olduğundan, onun haricinde bir kanun aramak

---

³⁹ Nisa, 150-151

⁴⁰ Maide, 49-50

hamakattan başka bir şey değildir. Fakat ahkam-ı şer'iyeye vukufu olmayanlara bunu anlatmak imkansızdır. Çünkü anlamak istemezler."⁴¹

Batılılaşmayı bir de bu açıdan düşünüp değerlendirelim. Ortaya ne çıkar? İnkâr, küfür, nifak, ihanet çıkar maalesef!

İslam insanlara sürekli kendi şeriatını emreder. Dolayısıyla İslam'da laiklik yoktur. Çünkü hayatın her alanını İslam'ın bir hükmü kuşatmıştır. Müslüman'ın hayatında İslam'ın hükmünün olmadığı boş bir alan ve zaman yoktur ki onu laiklik doldursun. Bu gerçekleri bilmeyenler, önce otursun İslam'ı okuyup öğrensin, kendi müslümanlıklarının bir sorgulamasını yapsın. Gerçek bir Müslüman olup olmadığını görürsün. Bunu kendi vicdanına sorsun. Fetvasını kalbinden istesin.

Evet, ülkemizde maalesef dinine değer vermeyen, lakayt ve laubali çok Müslüman vardır. İslam nedir? Kur'an nasıl bir kitaptır? Allah kendisinden bu dünya hayatında neler istemektedir? Ferdi ve ictimâî vazifeleri nelerdir? Bunları bilmeden, hatta bilmek istemeden, merak dahi etmeden, Allah'ın istediği gibi değil, kendi keyfince yaşayan, adından başka müslümanlıkla bir alakası olmayan çok insan vardır. Belki de çoğunluğu bunlar teşkil etmektedir. Bunlar bizim davet ve nasihatta muhatabımızdırlar. Ama savaşta muhatabımız değildir. Çünkü bunlar müslümanlıkla savaşmazlar. Biraz dıkıştırırsan, suçlarını, günahlarını itiraf ederler. Boyunlarını büker otururlar.

Ama ülkemizde bilinçli bir azınlık vardır ki, aslında İslam dininin hayatlarında hiç bir yerinin olmadığını çok iyi farkındadırlar. Dini sevmezler, dindarı sevmezler. Hayatlarını batı tarzında yaşarlar. İslam'ın buna müdahale etmesine şiddetle karşı çıkarlar. Düşüncelerinin İslam akaidi ile bir alakası yoktur. İbadet hayatlarının bayram ve cenazeden öte bir görüntüsü yoktur. Şeriatla, yani İslam hukukuyla bağlarını zaten çoktan kesmişlerdir. Hatta İslam hukukunu, onun aydınlık şeriatını çağdışı görürler. Ortaçağın karanlığı diye nitelerler. Ondan da,

---

⁴¹ Konyalı M. Vehbi, Hulasat'ül Beyan, IX. 3756

onu yaşıyan Müslümanlardan nefret ederler. Müslümanlığın bıraktığı boşluğu, batıdaki felsefi düşüncelerle ve batı hukukuyla doldururlar. Yaşam tarzlarıyla batılı bir kafirlerden farkları yoktur. Ahlakları da aynen onların ahlakı gibidir. Bu yüzden onların yaşadığı bütün problemleri derinden yaşarlar. Aslında bunlar mutlu da değillerdir. Sevgiyi unutmüşlardır. Onlar birbirleri getiren arzularını, şehvetlerini, keyiflerini özgürce yaşamak istemeleridir. Sonar da sıkışınca “biz de müslümanız” derler. “Kalbimiz çok temiz, biz dini bütün kişiyiz” derler.

Doğru Ama Acı Bir Tespit

Şimdi şu hakikatı açık seçik ortaya koyalım. Eski tabirle "frenkleşmiş, avrupalılaştırılmış", yeni deyimle " batılılaşmış" bu materyalist, pozitivist, laik sözde Müslümanlar, İslam'a ve Müslümanlar'a gayri müslimlerden daha düşman ve daha zararlıdırlar. Mürtedlere dinin en ağır cezayı vermesinin hikmeti budur. İçlerindeki kini bir türlü dindiremiyor, İslam ile savaştıktan kendilerini alamıyorlar.

Her meselenin başı, önce bu tespiti yapmaktır. Savaştaki amaç ve sonuçtaki zafer hep bu tespit üzerinden olacaktır. Saflar bu tespit üzerine kurulacaktır. Herkes yerini buna göre alacaktır.

Buna göre Müslümanlar'ın işi çok zordur. Çünkü İslam ülkelerinde halkın %99 müslümandır deniliyor. Halbuki istatistiklerin ifadesine göre bu tespitin rakamsal ifadesi nerdeyse yüzde onların altına düşmektedir. Zorluk buradadır. Bu kadar az bir gerçek Müslüman, devleti ele geçirmiş, gücün başına oturmuş, millet adına bütün yetkileri kullanan sözde Müslümanlar ile mücadele içindedir.

Bu mücadele gerçekten de yaman bir mücadeledir. Artık iyice anlaşıldı ki, ağzımızla kuş tutsak, kendimizi devrimbazlara sevdiremeyeceğiz. Bizim yaptıklarımız onlara diken gibi batacak ve bangır bangır bağıracağız. Aslında onların yaptığı da bize

batıyor ama biz “efendilik yaparak” onlar gibi bağırıp çağırıyoruz. Yanlış mı yapıyoruz yoksa?

Devrimbaz, fişkilleri milletin ta ruh köklerine kadar ulaşmış, dalları hayatın her alanını şefkat ve merhametle kuşatmış, her iş ve davranışa bir kaide ve kural getirerek bireysel ve toplumsal hayatı gönüllü olarak düzene koymuş, yaşama bir ölçü ve ahenk sunarak disiplin ve bereket getirmiş, yasal zorunluluk olmadan herkesi başkasına karşı hayra, iyiliğe ve hizmete yönlendirmiş, baktıkça içimiz kıvanç dolan bir ulu çınar gibi muhteşem duran dil, tarih, terbiye, hukuk, ahlak gibi ne kadar dini ve milli değerlerimiz varsa, hepsinin gövdesine hoyratça balta sallamış, köküne de ekşi ayran suyu dökmüştür.

İslam medeniyetinden batı medeniyetine geçiş esnasında yaptıkları bu akıl almaz ve millet gerçeğine sığmaz işleri iftiharla anlatırlarken, ne yazık ki kafa yapılarının kifayetsizliği sebebiyle tam bir batılı da olamamışlar, hiç olmazsa onları dünyevi açıdan geliştiren ve büyüten, kısmen de olsa mutlu kılan hak, hukuk, özgürlükler ve demokrasi gibi değerlerden de mahrum kalarak, ne idiği belirsiz bir acaip mahluka dönüşmüşlerdir.

Mutlak hakim oldukları yıllar, kapkara zulüm yıllarıdır. Yokluk yıllarıdır. Sefalet yıllarıdır. Halkla kavga yıllarıdır. her işte çağın gerisinde kalan utanç yıllarıdır.

Bugün demokrasi ile kısmen açılan kapılardan temel insan haklarına ve evrensel özgürlüklere azıcık da olsa kavuşan halk, en koyu istibdat ve zulüm dönemlerinde bile dine ve millete hizmeti bırakmayanlara destek vererek yardım etmekte ve parlak geleceği için seferber olmaktadır.

Ne yapıyor devrimbaz bunun karşısında?

“Halkım haklarını kullanmasını öğreniyor ve kalkınmaya, çevresiyle müspet manada yarışmaya başlıyor” diye memnun olacak yerde, “eyvah! Demokrasi, insan hakları ve özgürlükler bahane edilerek devrim düşmanlığı yapılıyor, rejim elden gidiyor, laik cumhuriyet yıkılıyor, irtica geliyor, şeriat hakim

oluyor, yönümüz çağdaş batıdan gerici ve karanlık doğuya çevriliyor” diye yaygara koparıyor.

Soruyorsunuz; hangi davranış, iş, eylem size bunu söyletiyor?

Yokmuş böyle bir şey ama beyefendilerin korkuları varmış, endişeleri varmış.

Neymiş korkulara, endişelere sebep?

Dindarların sayısı çoğalıyormuş, namaz kılanların, tesettüre girenlerin, İmam Hatip ve Kur’an Kursuna gidenlerin sayısı artıyormuş. Daha muhafazakar partiler iktidara geliyormuş...

Bunlar yasalara aykırı mı? Çağdaş değerlere, temel hak ve özgürlüklere ters gelişmeler mi?

Değil ama korkulara, endişelere sebep oluyormuş. Hey utanmaz sıkılmaz adamlar, bırakın bizim geleceğe dair endişelerimizi, korkularımızı, yahu iu anda çektiğimiz zulüm ve sıkıntıları görüyorsunuz, ama kılınız kıpırdamıyor. Siz gelecekte benim zorla başımı örttürsünüz diye bize baskı yaparken gözleriniz şu anda kızlarımızın kadınlarımızın başlarının zorla açılmasını görmüyor mu? Kör müsünüz? Siz gelecekte size yapılmasını istemediğiniz şeyleri şimdi bize yaparken hiç mi utanmıyorsunuz? Ar damarınız çatladı mı sizing? Siz insanlıktan dahi nasıl çıktınız böyle, dinlden çıktıktan sonar?

Televizyonda izliyor, meclis kürsüsünde dinliyor, gazetelerinde okuyorsunuz, öyle bir hava estiriyorlar ki, sanki millet kıyama kalkacak ve sayıları bir avuç olan bu azınlığı kesecekler ve kanlarını içecekler. Utanmadan şunu söylüyorlar: “İlerde siz bizi kesip bitirmeden, bugün biz sizi kesip bitireceğiz.”

Yüz yıllık maceraya bakarak söylüyorum, bunlar iflah olmaz hastalardır. Bırakın bunları da, evlatlarına bakın. Bunlar bir avuç insanlardır. Bir ara “biz kaç kişiyiz” demişler de boylarının ölçüsünü almışlardı.

Şimdi ben onlara göre yok edilmesi gereken bir “irtica” taraftarıyım değil mi? İyi de, ne yapmışım?

Ben size söyleyeyim; yemek yerken besmele ile başlarım, kaşığı sağ elime alırım, tabağımı “sünnetlerim”, bitirince de “elhamdü lillah” diyerek ellerimi yıkar, ağzımı misvaklarım. Hepsi bu!

Ancak bizim çağdışı devrimbaz buradan kalkarak size iki saat “rejimin nasıl tehlikede olduğunu, bu işlerin böyle “yemekte besmele” ile başlayarak adım adım, aşama aşama geldiğini, yarın da taksime binerken “besmele” çekeceğimi, direksiyona geçerken “süphanellah” diyeceğimi, çocuğuma din eğitimi vereceğimi – evet, bütün bunlar da doğrudur – böylece millete bunlar aşılınarak aşağıdan, tabandan, derinden ve sinsice adım adım şeriata geçileceğini, laikliğin yok edileceğini, demokrasinin rafa kaldırılacağını...” anlatır ve siz de dehşet içinde dinlersiniz.

Evet, sizi de bir korku ve endişe alır, ama sizin endişe ve korkularınızın da, sizin gibi bir kıymet-i harbiyesi yoktur. Değerlendirmeye bile alınmaz.

Diyemedikleri şudur: “Ah ulan demokrasi! Benim oyumla çobanın oyunu bir tutan demokrasi ah ki ah! Başımıza ne geliyorsa senin yüzünden. Neydi o cumhuriyet yılları, neydi o istiklal mahkemeleri!?”

Aldırmayın devrimbazlara, “Allah şifalar versin” diye dua edin. Hastalık işte, sizi asla sevemezler. Asla beğenemezler. Her yaptığınız yasaldır amma, size asla hayat hakkı tanıyamazlar.

Bir adam “dini ve milli değerlerine düşman olma” hastalığına yakalanırsa, hali böyledir. Kanser gibi, henüz buna da bir çare bulunamadı maalesef. Ne yapalım, bu da bizim gerçeğimiz.

Aynı Ayak Oyunları

Türkiye’de “Gezi Parkı Olayları” bundan başka bir şey değildir. “Demokrasi sadece sandık değildir” diyerek seçilmiş hükümete baş kaldırdılar, günlerdir sokaklara çıktılar, ortalığı yakıp yıktılar. Millet ve devlet malına zarar verdiler, masum insanlara saldırdılar. Maksatları bu olayları yurt sathına yayarak hükümeti düşürmekti. Ama o kadar azınlıkta idiler ki, arkalarındaki Batılı güçler de o kadar maddî ve manevî alanlarda, medya ve siyasette, sermaye ve emek dünyasındaki desteklere ragmen çaresiz kaldılar, beceremediler ve bunların asıl amaçlarını ve gerçekte ne yapmak istediklerini anlayanların geri çekilmesiyle lök gibi ortada kaldılar.

Ama aynı ayak oyunları maalesef Mısır’da tuttu. Mısırdaki binbir emekle yakalanan halkın iradesinin iktidar oluşu nimeti berbat edildi. Mısır bir aynadır şimdi dünyaya. Biz de bakıp dersimizi alalım.

Mısır’da bir darbe oldu ve saflar hemen ayrıştı, açıklık kazandı. Darbeyi destekleyenler, zil çalıp oynayanlar ve gıpta ile bakanlar. “Bir zamanlar biz de böyleydik. Maalesef şimdi bizde böyle güzellikler olmuyor” diyenler.

Öbür yanda kan ağlayanlar. “Hani demokrasi diyordunuz? Hani sandık diyordunuz? Helvadan put mu bunlar? Acıkınca yemeyi demek mideniz kaldırıyor! Yazıklar olsun size, ey ilkesiz insanlar!” diyenler.

Bütün dünya bu konuda şimdi iki kısımdır:

Birincisi Batı ve Batılılaşmış zavallılar kesimi. Bunlar seviniyor. “Bizim çocuklar kurtuldu” diyorlar. Açıkta darbeyi desteklemiyorlar, mırın kırın ediyorlar, yani “endişeliyiz, aman dikkat, itidalli olun, kan dökülmesin, iç barış korunsun” gibi beylik laflarla işi geçiştirmeye çalışıyorlar. Aslında bal gibi destekliyorlar.

İkincisi ise, emekleri heba olan, oyunun kurallarına göre galip geldikleri halde hakları gasbedilen, çoğunluk oldukları halde azınlık muamelesi gören Müslümanlar.

Şimdi Şu sözlerimiz dikkatle dinlenilsin ve lütfen iyi anlaşılsın. İtirazı olan varsa okusun, araştırsın.

İslam lkelerinde Batılılaşma hareketleri sonucunda bir nesil ortaya ıktı. Bu nesil İslam Dininin hukuk kısmını reddediyor, inkar ederek, çirkin görerek atıyor. Bunun yerine insan elinden çıkma kanunları kabul ediyorlar. Bunun adına da “laiklik” veya yanlış da olsa “sekülerleşme” diyorlar. Şimdi bu kesim batıl rejimlerin ve pozitivist, tanrı tanımaz, din dışı eēitimin sayesinde azımsanmayacak kadar bir sayıya ulaŐtılar.

İnanmayan araştırsın, biz burada yıllardır yazıyoruz; İslam bölünme, parçalanma kabul etmez. Kur’anın bir kısmını alıp bir kısmını almama yetkisi yoktur insanda. Ya dinin tamamını alır, kabul ve tasdik eder, “Müslüman” olur. Ya da bir kısmını almaz, beēenmez, reddeder, o zaman da “kafir” olur. İnanmayan açsın ilmihal kitaplarını, okusun. Veya güvendikleri bir alime sorsun.

Şimdi İslam dini dört bölümden meydana gelir: !- İman 2- İbadet 3- Hukuk, yani Şeriat, 4- Ahlak.

Şimdi bir kişi bunların tamamına iman eder, tasdik ederse, Müslümandır. Bir veya birkaç bölümüne iman eder, diēerlerini reddederse, mesela İslam’ın hukuk, fıkıh, muamelat, helal haram da denilen “Şeriat”ını tasdik edip kabullenmezse, yani reddederse, kesinlikle dinden çıkar, mürted, yani kafir olur.

Şimdi Batıdan tercüme edilen veya yetkililerin yaptığı din duŐu hukuku İslam kabul etmez. Bir Müslümanın da kabul etmemesi gerekir. Ama Şartlar onu zorlarsa, zorlama bitinceye kadar pasif direniş, sivil itaatsizlik yapabilir. Ama dahilde isyan çıkarmaz, kan dkmez..

Burdan Őuraya gelmek istiyorum; Batılıların müdahalesi ile oluşan hkmetlerin politikalarıyla İslam dünyasında sayıları gittikçe artan bir laik, seküler, liberal kesim vardır. Bunlar dinden çıktıklarını, kafir olduklarını bilmezler. Hatta kendilerine “kafir” desen belki üzülür, karşı çıkarlar. Ama Müslümanlarla ve din ile alay etmekten, onların dini yaşama talepleriyle dalga

geçmek ve en tabii haklarını engellemekten de vaz geçmezler. İçki içmeyi, zina etmeyi, namahremlerin dans etmesini, tesettürsüzlüğü çirkin görmezler. Görenleri de aşağılarlar. Bütün bunlara rağmen, hala kendilerini “Müslüman” sayarlar.

Şimdi Batı dünyası bunların arkalarındadır. Batılı devlet ve başta ordu olmak üzere devlet kurumları bunların yanındadır. Batı, gerçek Müslümanların iş başına gelmesini istemez. O zaman onlar cidden kendilerine rakip olacak ve sömürülerine karşı çıkacaktır.

İşte bu yüzden Mısır’da darbeyi desteklerler. Suriye’de muhalefeti desteklemez, Esed’e dolaylı dolaysız destek verirler.

Neden mi?

Çünkü o zaman İhvan-ı Müslimin iktidar olur. Laiklik ve Batılılaşma politikaları biter.

Ey Müslümanlar! Verilen bir iman küfür savaşıdır. Küfrün taraftarlarının kafaları nettir. Ama görüyoruz ki Müslümanların kafaları net değil, çok karışıktır. Bunun altında yatan ise cehalettir.

Öyleyse en önemli ödev, cehaleti ilim ve imanla gidermek ve gerçek bir Müslüman olarak netlik kazanmaktır. Sonra da o kimliğin gereğini ihlasla yapmaktır. Bunu yapamadığımız sürece vay bizim başımıza gelenlere!

Mısır’lı Müslümanlara sabır ve itidal diliyorum. Öfkeye kapılmadan hidayet ve istikameti iyi tayin edebilirler inşallah.

Son bir not. Ezher üleması Darbeye destek vermiş. Mısır’da ordunun geçici cumhurbaşkanı ilan ettiği Adli Mansur, bir Hristiyan imiş. Böylece 1400 yıl sonra Mısır’a ilk defa bir Hristiyan başkan olmuş. O darbe Ülemalarına soruyorum; hani Müslümanları kafir yönetemezdi? Bu haramdı? Müslümanların buna izin vermemesi gerekirdi? Darbeden ve başınızda bir Hristiyan olmasından utanmıyor musunuz?

Demokratlar bu lafıma hiç itiraz etmesinler, Batılı demokrat ülkeler de Mısır’da İhvan’ın iktidarını görmek istemediler ve güçlerini kullandılar.

Kısasa kısas hakktır.

Davete Devam

Yeri gelmişken söyleyelim; bu mücadelenin nihai sonucunu, ortada kalmış dinlerini bilmeyen, dolayısıyla yaşamayan, bu yüzden günahları sebebiyle adı fasığa, facire çıkmış Müslümanlar'ın tutumu belirleyecektir. Eğer özde Müslümanlar, çok ciddi çabalar sarfederek, bu cahil ve günahkar kardeşlerini batıcı laik sözde Müslümanlardan kurtarabilir de kendi saflarına çekebilirlerse, yani dinlerini yeterince bilen ve ihlasla yaşayan samimi Müslümanlar haline getirebilirlerse, mutlak zaferi kazanmış olurlar.

Bugün verebileceğimiz en büyük mücadele, kayadan parça koparır gibi, toplumun içinden tek tek insanlarla ilgilenererek, onları eğitmek, irşat etmek ve dinlerine döndürmektir. Bu mücadelenin aslı insan kazanma sanatından geçmektedir. Tek tek veya toplu olarak tekrar tekrar insanlara dinlerine tarihlerini, kültür ve medeniyetlerini anlatmak ve kendilerine özlerine dönmeye davet etmek. Bizim cihadımız bu ilim, kültür sanat mücadelesidir. Mücadelemizin ana sahası eğitimidir.

Bu yüzden bu dava için çalışan herkes çok kıymetlidir. Birbirlerini tanımaları, sevmeleri ve saymalarını, davaları adına birbirlerini desteklemeleri gerekir. Bu dava iman ve ahlakımız adına, istikbalimiz adına en öncelikli meselemizdir. Özellikle de bu zamanda.

Sükutu Yanlış Anlamak

Demın anlattığımız şu “tesbit” olayına güzel bir missal sunmak isterim sizlere. Aynı zamanda zihinsel kırılmalara ve depremlere de bir örnektir bu olay. İnsanın kafası karışık olursa, en sevdiği insanı bile nasıl en yanlış biçimde anlamaya ve algılamaya

başlar, buna da ilginç bir örneklik edecektir hiç kuşkusuz..

“Bediüzzaman Said Nursî: *"Onüç asır evvel, şariat-ı garra teessüs ettiğinden, ahkamda Avrupa'ya dilencilik etmek, din-i İslam'a büyük bir cinayettir ve şimale müteveccihen namaz kılmak gibidir"* diyor.⁴²

Muhterem Abdulkadir Badıllı bunu sadeleştirerek alıyor ve ilave ediyor: *"Böyle diyor amma bununla beraber bu işi böyle yapanların küfre girdiklerini, dinden çıktıklarını söylemiyor, iddia etmiyor. Belki ancak hakîkî adaletin temin edilemeyeceğini beyan ediyor"*⁴³

Ne alakası var efendim? Üstad hazretleri: "Din-i İslam'a büyük bir cinayettir, ve şimale (kuzeye) müteveccihen namaz kılmak gibidir" diyor. Daha ne desin?

“Efendim, bunlar kafir olmaz. Çünkü Üstad dinden çıktıklarını söylemiyor, iddia etmiyor" diyorsunuz. Üstad o konuda sükut ediyor. Bırakınız, sükutu devam etsin, lütfen siz sükutu yanlış yorumlamayınız, sükuta yanlış söyletmemeyiniz.

Peki, müslüman olduklarını söylüyor mu? Hâla müslüman kaldıklarını iddia ediyor mu?

Hayır!

Peki, sen böyle yapanların hala müslüman olduklarını söyleyebilir misin? Hâla müslüman kaldıklarını iddia edebilir misin?

Azıcık akaid ilmi okudunsa, hayır, edemezsin.

Malum sebeplerle “Kafir olurlar” da diyemezsin. Bunu anlayışla karşılarız. İşte Üstadın yaptığı da bu. Yani o noktada yanlış olanı beyan ve ötesi hakkında sükut. Kaldı ki Üstad'ın dönemi bazı şeyleri açıktan söylemeye müsait değildir. Bu yüzden o da “müsbet hareket etme” metodu ile kavga çıkaracak söz ve işlerden

---

⁴² Asar-ı Bediyye, s. 368.

⁴³ A. Badıllı. Bediüzzaman Said Nursi 3^cilt. Timaş y. 1990. c., s. 480

kaşınmaktadır. Peki siz niye böyle düşünmüyorsunuz?

Üstad onlara “küfre düşmüşlerdir, kafir olmuşlardır” demiyor. Neden demiyor?

Onları daha fazla dine saldırgan yapmamak için. Bir de açık kapı bırakıyor, belki gelirler diye. İpler iyice kopsun istemiyor, küfürle yüz göz olsunlar istemiyor. Bu üstadın uyguladığı güzel bir irşad usulüdür, tebliğde bir üslup ve ifade tarzıdır. Hizmetinin başında yeteri kadar bela ve musibet zaten var. Durup dururken, menfaatsiz ve maslahatsız yere bunları artırmak zarardan ve ziyandan başka bir şey değildir. buna da gerek görmüyor haliyle.

Ancak açıktan onları küfre nisbet etmemesi başka, onların dinden çıkmış olmaları başka. Evet, Üstad sükut ediyor, o kadar. Mesele sizin anladığımız gibi değil.

“Sizin anladığınız gibi de değil” diyebilirsiniz.

Peki, bu bir ihtilaftır, nasıl çözeriz?

Kur'an ve sünnetle!

Kur'an'da, sünnette, akaid kitaplarının "İmanın sıhhati" ve fıkıh kitaplarının "Mürtede ait hükümler" bahsinde İslam'ın kanunlarını çirkin görüp beğenmeyerek reddeden ve başka yerlerden kanun alanların“mürted”, yani dinden çıkan bir kafir olacağı gayet açık olarak yazılmıştır.

Bu böyledir.

Şimdi siz bu hakikati Bediüzzaman hazretlerinin sırf davet metodu gereği susmasına kurban edemezsiniz.

Kaldı ki sussa da, açıkça söylese de hakikat budur!

Ama ne yazık ki siz ona söylemediğini söyletiyorsunuz.

"Bediüzzaman'ın kitabı varken, ben başka bir kitaba müracaat etmem. O da meseleye böyle bakıyor” demek, hem taassuptur, hem de ihtilafı çözmek istememektir. Amelî mevzularda, yani fikhî meselelerde ihtilaf rahmet ise de, itikatta, akaitte ihtilaf azaptır. Hiç bir müslüman azap istemez, istememelidir.

Bakınız, Bediüzzaman hazretleriyle aynı zamanda yaşamış ve aynı acı olaylarla karşılaşmış, ama usul ve anlayışı itibariyle, bu işin hükmünü açıkça yazmayı faydalı görmüş olan bir muhterem Osmanlı âlimini dinleyelim şimdi:

"Hele şu zamanda hâşâ ahkam-ı ilahiyeyi beğenmeyerek bir takım Avrupa kanunlarını hükm-ü ilahî üzerine takdim ve tercih etmek isteyen kimseler, asr-ı saadette bulunan (münafıklardan)lardan daha aşağıdırlar.⁴⁴ Çünkü; ahkam-ı ilahiyeden her biri ukûl-u beşere muvafık ve adalete mutabık olduğundan, onun haricinde bir kanun aramak, hamakattan başka bir şey değildir. Fakat ahkam-ı şer'iyeye vukufu olmayanlara bunu anlatmak imkansızdır. Çünkü anlamak istemezler."⁴⁵

İşte bu kadar. Anlamak istemeyenler varsın anlamasınlar. Ama biz olsun anlayalım canım! Allah Bediüzzaman Said Nursî Efendiden de, Konyalı_Mehmet Vehbi Efendiden de razı olsun. Onlar, konuşmuşlarsa da, susmuşlarsa da, dînî bir maslahat ve menfaat için yapmışlardır. Bize gelince, İslam'ı ve üstadlarımızı iyi anlamaya çalışmalı, taassubtan ve kör taklitten uzak olmalı, İslam'ı kendi anlayışlarımıza kurban etmemeliyiz. Yanlışta düşmek kötü, ama başkalarını düşürmek daha da kötüdür. İlkinde kötülük defteri kapatılabilir. Ama ikincisinde kıyamete kadar açık kalma ve içi kötülüklerle dolma ihtimali vardır. Allah, insaftan ayırmasın, doğruya irşat edenlerden de, irşadı kabul edenlerden de razı olsun.

---

⁴⁴ Burada kastedilenler, bu satırların biraz öncesinde bahsi geçen asr-ı saadetteki münafıklardır. (C. N.)

⁴⁵ Konyalı Mehmet Vehbi, Hulasat'ül Beyan fi Tef'sir'il Kur'an, c. 9, s. 3756

İMAN İNKAR SAVAŞI

İşin Başına Gidelim

Biz bunları yazarken tevafuk bu ya, günlerden 10 Kasımdı. Ülkemizde yıllardan beridir garip bir tören olurken ben de kafamda karmakarışık duygularla Mustafa Sabri Efendiyi okuyordum.

Acaba Avrupalılar şu □”saat dokuzu beş geç” tiyatrosunu Türk televizyonlarından seyretmişler midir? Şayet etmişlerse bilmem ki ne kadar gülmüşlerdir!

Geçen senelerin birinde İngiltere’de yayınlanan □komik olayların birincisindeydik. Hani hatırlarsınız, denizden bir büst getirilirken bütün ülkenin hazırolda beklemesi gibi bir şeydi. Bütün dünya bize nasıl da gülmüştü.

Ülkede bir siren sesi ve herkes ayakta, olduğu yerde duruyor. Benim televizyonda gördüklerim, yollarda, sokaklarda, parklarda, hatta denizde motor veya yat üstünde insanlar kıpırdamadan duruyor. Neden mi? Mustafa Kemal'e saygısından, sevgisinden!

Acaba?

Uzaktan bir akrabam tören heykeline yakın bir yerde dalgın dalgın yürürken birden yakasına bir polis yapışır ve iki

sille atar kendisine. Yanındaki arkadaşına dönerek, "götürelim şunu Karakola" der.

Karakolun lafını duyunca iyice şapşallaşan adam,

- Abi beni niye dövüyorsunuz? Niye karakola götürereceksiniz? diye sorar. Polis,

- Ulan sen anarşist misin, terörist misin? der.

- Abi ne anarşisti ne teröristi? Ben ne yaptım ki siz dövüp duruyorsunuz ve karakola götürmek istiyorsunuz?

- Ulan herkes dururken sen niye yürüyorsun?"

- Abi farkında bile değilim. Benin derdim var, ona kafayı takmış ve dalmış gidiyorum. Dünyadan haberim yok.

- Hadi defol git lan, bir daha da böyle terbiyesizlik yapma.

"Oradan nasıl kaçtığımı bilemiyorum"□ diyor adam, dinlerken içim parçalandı.

□"Acaba? Diye soruşum ondan. Bu millet sille yemeyeceğini bilse bu saatte işi gücü varken onu bırakır da ayakta bekler mi acaba?

Ben sanmıyorum. Geçmişte yaşadığım çok komik 10 Kasım törenleri geliyor aklıma mesela. Ama artist milletizdir, inanmasak da rejim hatırına yaparız bu rolleri. Çünkü birileri bizim bu duruş ya da durmayışlarımızdan cidden endişelenir de bunu rejim bunalımı haline getirebilir. Durup dururken başımıza iş açmanın âlemi ne? "Bir dakikada çalıyı dolaşırız, olur biter" der millet.

Her ne ise, bu konuları konuşmayı çok sevmem, bilirsiniz. Yani yazmıştım bunu uzun uzun daha önce. Bir hatırlatma yapayım isterseniz:

Mustafa Kemal hakkındaki fikir özgürlüğünü öldüren ve çifte standartlılara güldüren o koruyucu kanun yürürlükte olduğu sürece, bu konuda konuşanların samimiyeti hep su götürüleceğinden, ben onun hakkında lehte veya aleyhte konuşmak istemem. Neme lazım, övsem □yağcı takiyyeci□ der, inanmazlar, yersem □ne olacak yobaz□ der yine inanmazlar.

Ben bu kanun orda durduğu sürece gerekmedikçe onun hakkında konuşmam.

Aslında ben bunları yazmak için oturmamıştım bilgisayarımın başına. Bunlar bir girizgah olacaktı yazıma, bir giriş bölümü olacaktı ve ben bunun üstüne Mustafa Sabri Efendiyi yazacaktım. Yani Mustafa Sabri Efendi'nin Mustafa Kemal ve kurtuluş savaşı ve sonrası hakkındaki fikirlerini yazacaktım okuduğum kitaptan bilgi ve ilham alarak. Öyle fikirler ki, zamanında ilk okuduğumda hayretle □"acaba?"□ demiştim. Sonra başka tarihçilerden de benzeri şeyler duyunca, doğrusu şaşırılmış kalmıştım siyaset ve diplomasinin ayak oyunlarına, hilelerine, entrikalarına.

Siz de ilk defa duyuyorsanız eğer, hiç şüphem yok, şu yazdıklarımı okuyunca □"olmaz öyle şey!"□ diyeceksinizdir.

Bakalım yanılacak mıyım?

Ne Diyor Mustafa Efendi?

Sanırım olmaz, ama ihtiyaten □"O da kim?"□ diyenlere kısaca tanıtmakta fayda görüyorum.

Büyük bir İslam alimi, şeyhülislam, Osmanlı Mebusan Meclisi Mebusu, mücahit ve muhacir fi sebilillah. Tokatta 1869 da dünyaya gelmiş, Kayseri ve İstanbul'da tahsilini tamamlamış, Osmanlı Devleti'ne şeyhul İslam olacak kadar kendini yetiştirmiş büyük bir İslam alimi. Hafızdır. Hadis akaid ve kelam ilimlerine derin vukufiyeti var. İctihat derecesine yakın bir mertebede fıkıh ve usuli fıkıh bilgisi var. Aynı zamanda çağının siyasetini çok iyi bilir. Yöresi adına milletvekilidir. Bir ara vekaleten sadrazamlığa bakmıştır. Vefatı, Mısır 1954.

Mustafa Sabri Efendi kalemi ve kelamı güçlü bir insandır. Ümmet içine bir mikrop gibi giren pozitivist, laik, ırkçı ve baticılarla açıkça mücadele etmiştir. Batı medeniyetine müslümanlığından duyduğu şeref ve izzet duygularıyla bakar. İslam din ve medeniyetinin diğer tüm din ve medeniyetlerden,

İslam hukukunun diğer hukuk ve kanunlardan daha üstün olduğunu savunur. Askeri, kültürel ve iktisadi alanlardaki üstünlüklerinden dolayı batılılar ve batıcılar karşısında asla aşağılık duygusuna kapılmaz. Bilinçsizce batıdan gelen her şeye sarılan kimselere, psikolojik hastalıklılar olarak bakar. Kurtulmaları için mücadele verir.

Ona göre batı medeniyeti barbar bir medeniyettir. Batılıların tarihinde adalet diye bir şey yoktur. Kanunları kendileri için başka yabancılar için başkadır. İnsan aldatmada başarılıdırlar. Bu yüzden ihanet halindeki lider ve kalemlerin birtakım duygu sömürücü ve yalan beyanatlarla halk aldatmalarını ve hakikat ile vakıa arasındaki uyumsuzluğu okuyup işitmesi onu acılarını zirvesine çıkarıyordu.

10 Kasımla alakası nedir?□ diyeceksiniz.

Mustafa Sabri Efendiye göre İngilizler'in zahiren yenilmesi ve İstanbul□u terketmeleri, Yunanlılar'ın İzmir'den çıkarılıp denize dökülmesi(!), daha önceden planlanan müthiş bir senaryonun oynanmasından başka bir şey değildir. Millet kurtuluş için zafer çığıkları atarken o, kendini tiyatrodaki gibi hissediyor, sahnede sergilenen oyunun acı akıbetini endişeyle düşünüyordu. Acaba bu oyunun arkasından ne gibi felaketler yaşanacaktı?

Evet, Mustafa Sabri'ye göre, Mustafa Kemal İngilizlerle anlaşmıştı. Onun büyük bir komutan olarak tanıtılması ve ülkede bütün ipleri eline geçirmesi sağlanmalıydı. İngilizler'in ve diğerlerinin işgali de, Yunanistan'ın kıskırtılıp sonra yalnız bırakılması da bir plan dahilinde idi. Atatürk, vatan kurtaran aslan olacak ve İngilizler'in isteklerini yerine getirecekti.

Neydi bu istekler?

Hilafetin kaldırılması, şeriatın kaldırılması, İslam□ı öğreten mektep ve medreselerin, tekkelerin kapatılması, kurulacak yeni devletin batıya bağlı ve batı hukukunu alıp uygulayan laik bir devlet olması, ülkenin İslam'dan ve Müslüman milletlerden uzaklaştırılması, diğer İslam ülkeleriyle bağının

tamamen kesilmesi, bunu sağlayacak bir kısım devrimlerin yapılması.

Mustafa Sabri Efendi, bunları görmüş ve yazmıştı. Bu onun bilinen iddialarıdır. Zaten o ve benzeri yazılarından ötürü bazıları kendisini "vatan haini" ilan ettiler. Memleketinden hicret etmek zorunda kaldı. Ailesiyle beraber açlık ve mahrumiyet içinde diyar diyar dolaştı. Oturduğu yerlerden zaman zaman hükümetin baskısıyla uzaklaştırıldı. En sonunda ikinci defa gittiği Mısır'da fakirlik ve yokluk içinde vefat etti. Ama ölünceye kadar mücadelesine devam etti. Öğrenci yetiştirdi, yönlendirici yazılar yazdı, kitaplar telif etti. Geriye ilmî bir miras ve büyük bir cihat bıraktı.

Mustafa Sabri Efendinin bu iddia ve görüşleri hakkında biz bir şey söylemeye kendimizi ehliyetli görmüyoruz. Ancak İslam dünyasına şöyle bir bakan herkes, onun görüşlerinin ne kadar haklı olup olmaması konusunda bir fikir sahibi olabilir. Yine de biz bu konuları vicdanlı tarihçilerimize ve siyaset bilimcilerimize havale ediyoruz. Bütün bu konuları artık onların tabasbus veya tahkir ve tezyiften uzak, tamamen ilim adına belgelerle konuşmanın zamanı artık gelmeli.

Gelmeli diyoruz, zira şu ortam hala buna müsait değil. 10 Kasımdaki duygusallığa bakılırsa bu özgür ortam daha bir hayli uzaktayız gibi. Bu ülkede fikir özgürlüğü ne kadar kısıtlı işte görüyorsunuz. Hala belli kişi ve konuları açıkça tartışmıyoruz. Buna bazı kanunlar yasal olarak, devlet ve medya ise duygusal olarak izin vermiyor. Özgürlükler konusunda mangalda kül bırakmayanlar, 10 Kasımlarda bu manzara karşısında dut yemiş bülbüle dönüyorlar nedense. Demek daha çok fırın ekmek yememiz gerekiyor.

Her neyse, sevgili okuyucularım, sizlerden Mustafa Sabri Efendi için bir Fatiha okumanızı istirham edebilir miyim?

Tesbih Çeken Kafir Olur mu?

Zannedersem konunun ağırlığı sizi biraz sıktı, bunalttı. Öyleyse sizi biraz ferahlatayım ve bir hatıra ile rahatlatayım. Sonra konumuza bu hatıradan da aldığımız destekle devam ederiz inşallah.

Evimize yakın parka doğru gidiyorum. Şimdi ikinci gölgesi düşmüştür ve evde yanmama rağmen orada püfür püfür bir yel esmektedir. Ben evde sıcaktan bunalmış ve çalışamaz olmuşum. Dostlara kavuşup selam verince anladım ki bunalan yalnız ben değildim. Arkadaşlar bir adamı kızdırmışlar besbelli. Beni görünce heyecanla atıldı:

- İşte hocam geldi, ona soralım.

Etrafındaki cemaat gülererek:

- Hadi sor! Dediler.

- Hocam bir adam “la ilahe illallah, Muhammedün resulüllah” dedikten sonra kafir olur mu?

- Olur da olmaz da. Adamına ve durumuna göre değişir.

- Yahu hocam, öyle şey olur mu? İlim, adamına göre değişir mi? Bunlar canımı sıktı zaten, sen olsun beni anla.

- Tamam, bunlar iyi etmemiş, ben seni anlarım, dert etme sen. Şimdi boş ver onları da beni dinle. Hem suratındaki şu öfkeyi de can sıkıntısını da at. Önce şöyle bir gül bakalım.

- Hocam öfkeli öfkeli nasıl güleyim?

- Gıdıklıyayım mı?

- Yok yok, tamam, güldüm işte.

- Bak kardeşim. Bu dine senin dediğin tevhit kelimesi ile girilir. Tamam mı?

- Tamam hocam.

- Şimdi gelelim soruna. Şöyle mi sormuştun? “Hocam bir adam “la ilahe illallah, Muhammedün resulüllah” dedikten sonra kafir olur mu?”

- Evet, öyle sormuştum.

- Şimdi söyle bakalım, özgür iradesi ile bu kelimeyi söyleyen, yine özgür iradesi ile bundan vazgeçse, Allah Teâlâ’yı da Resulullahı (sav) da inkar etse, kafir olur mu?

- Elbette olur!
- Yani bir insan için bu dine girmek ne kadar mümkün ise, çıkmak da o kadar mümkündür, öyle mi?
- Elbette öyle!
- Peki, sorunun cevabını bildiğin halde niye sordun?
- Etrafın gülmesine aldırmadan bir an durdu. Sonra dedi ki:
- Hocam bu tamam. Ama benim maksadım bu değil. Benim kastedtiğim, şunların söylediği sözdür.

Acı Ama Gerçek Bu

- Ne diyor bunlar?
- Diyorlar ki, Cemal Hocadan duyduk, “adam hem tevhid kelimesini söyler, hem de kafir olur.” Sen böyle dedin mi? Dediysen sahiden bu adam kafir olur mu?
- Tamam, anladım. Buna da cevap vereyim ama vaktiniz var mı?
- Var.
- Peki öyleyse. İşe ta başından başlayalım inşallah. Müslüman olabilmek için tevhit kelimesini getirmek şarttır. Tevhit kelimesi de *"la ilahe illallah Muhammedün resulüllah"* demektir. Bunun anlamı, “Allah'tan başka tanrı yoktur, Muhammed (sav) de onun elçisidir, yani peygamberidir” demektir. Elbette bu cümlenin bir açılımı vardır. Bunun açılımı da İslam dinidir.

Yani insan tevhit kelimesi ile demek istiyor ki, “ben, Hazreti Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem Allah Teala katından getirdiği İslam dinine iman ettim. Yaşadığım süreçte İslam dininin benden istediklerine iman ve itaat edeceğim, benden istemediklerine, yani terk etmemi istediklerine, yani haram kıldıklarına da yaklaşmayacağım. Allah Teala benden ne istiyorsa ona itaat ederek mümkün merteye gücüm yettiğince emirlerini yerine getireceğim. Neyi istemiyorsa da, yine ona itaat ederek, haram kıldıklarından kaçınacağım.”

Şimdi söyle bakayım, buna da “tamam” diyor muyuz?

- Elbette “tamamdır” diyoruz hocam.

- Öyleyse şimdi de şunu düşünelim: Bilindiği gibi Kur’an-ı Kerim’in bize anlattığı İslam dört büyük bölümden meydana gelir. İman, ibadet, hukuk, ahlak. Bu bölümler birbirlerine kopmaz bağlarla bağlanmıştır. Onlardan birisini inkar dinin tamamını inkar gibidir. Çünkü İslam, bölünüp parçalanma kabul etmez. Allah ne veriyse pazarlıksız alınır ve iman edilir. Bu konuda inanmış kişiye muhayyerlik, yani seçenek yoktur, Din budur; Allah ister, kul iman eder ve yapar.

Şimdi iman noktasında eksiklik fazlalık olmaz, inanılacak ne varsa hepsini kalben kabul edip tasdik eder. Fakat amel etme, farz veya haramı yapma hususunda inkar etmeksizin bir gaflet, bir tembellek ile cahillik eder de bazı emirleri yerine getirmez, bazı yasaklardan da kaçmaz ise, dinden çıkmaz. Çünkü iman var. Yaptığının yanlış olduğunu biliyor, bundan dolayı belki de üzülüyor, ama nefesine mağlup olup tekrar günah işliyor. Buna kafir denmez, belki bu adama fasık, facir, asi, günahkar veya gafil denir.

Amma bir Müslüman mesela “ben dinin iman esaslarını kabul ederim, ibadetlerimi kısmen de olsa yerine getiririm, Fakat iş muamelata, helal harama gelince, bu çağda her haramdan kaçmam. Mesela içkimi içerim, faizimi yerim, tesettürü çirkin görürüm. Cahilleri terbiye eden namaz, oruç, zekata benim ihtiyacım yok. Ben zaten medeni, uygar bir insanım” derse, sence bu adam hapı yutmaz mı?

- Yutar hocam!

- Yutar, çünkü küçük aklıyla Allah’ın kitabındaki helal ve haramı beğenmiyor, çirkin görüyor, aşağılıyor, alay ediyor. Bunların inkarla bir farkı var mı?

- Yok hocam!

- Öyleyse bu adamın elinde tesbih, durmadan “La ilahe illallah...” dese de asla kabul edilmez. Öyle diyen birisi İslam’ın bir kısmını inkar ettiği için, tamamını inkarı etmişçesine dinden

çıkarak kafir olur. Çünkü din bölünme parçalanma kabul etmez. “Ben dinin şu kadarını alırım, şu kadarını almam” demeye hakkı var mıdır bir Müslümanın?

- Yok hocam, öyle şey olur mu?

- Allah senden razı olsun, elbette olmaz. İşte farz veya haramları inkar etmek veya aşığılamak insanı kesinlikle dinden çıkarır. Var mı buna bir itirazın?

- Yok hocam. Fakat bunlar böyle anlatıyorlar ki!

- bak burada da haklısın. İslam güzel güzel anlatılmadığı için nice insanlar dinden imandan mahrum gidiyorlar. Mesela sizin bu konuştuğunuz mesele, akaidimizde herkesin bilmesi gereken temel bir gerçektir. Buna rağmen bilmeyenler varsa incitmeden, kızdırmadan anlatılmalı veya bir akait kitabından açıp okunmalı, hiç olmazsa müftülüğe telefon açıp sormalıdır. Şimdi burada başka bir mevzu daha var. Belki de sen esas orada şaşıracaksın.

- Nedir o hocam?

- Bak şimdi herkese açık konuşalım. Hem sohbetimizin konusu bu olsun...

Din Devlet Siyaset

Konuya devam edelim. Şimdi Allah Teala bir müslümandan içki içmesini, kumar oynamasını, zina yapmasını, adam öldürmesini, başkalarının malını çalma çarpma ve zulüm ile almasını, hile ve aldatma ile haksız yere yemesini haram kılarak yasaklıyor. Böyle yapanlara dünyada da bir ceza getiriyor.

Yine Müslümanlara yalan söylemeyi, dedikodu yapmayı, laf götürüp getirmeyi, kötü zannı, gizli kusurları araştırmayı, alay etmeyi, hakaret ve aşığılamayı haram kılarak yasaklıyor. Bunları yapanlar kınanmayı hak ederek günahkâr oluyorlar. Ama fiilî cezaları ahirettedir.

Yine Allah Teâlâ'nın bütün Müslümanlara bu kötülüklerle mücadele etmesi için emir verdiğini de biliyoruz. Fert ve topluma zarar veren bu tür haram ve kötü huyların küçük yaştan itibaren yeni nesillere öğretilmesini, bu bilgi ve terbiye ışığında yetiştirilmesini istiyor. Çünkü kötülükle mücadelenin en öncelikli ve en etkin yolu budur.

Bütün bu tedbirlere rağmen, bu tür haram ve kötü huylara duçar olmuş insanların usulü dairesinde tedip edilerek, caydırıcı cezalarla bu kötülüklerden alıkonmasını da istiyor Allah Teâlâ. Bunun yol yordamını, metot ve hukukunu da öğretiyor.

Müslüman olmak, önce Allah Teâlâ'nın Kur'an'da bildirdiği bu yasalara eksiksiz, artısız, sentezsiz, pazarlıksız ve içtenlikle iman etmeyi gerektirir. Bu iman konusunda taviz olamaz. Sonra da mümkün mertebe bu emir ve yasaklara uymayı gerektirir. Biz buna "salih amel işlemek" diyoruz. Bunda kusur olabilir. Bu kusurlar, inkar ve aşağılama olmadıkça, insanı günahkar yapsa da dinden çıkarmaz. Tövbe edeni Allah af eder ve sever. Hatta dilerse kötülüklerini iyiliğe çevirerek onu ödüllendirir bile.

Buraya kadar yazılanlara bir itiraz var mıdır?

"Hayır" dediğinizi duyar gibiyim.

Öyleyse hemen söyleyeyim, bundan sonra yazacaklarım da bunlar kadar itirazsız kabulü gereken dinin kesin gerçekleridir.

Elbette yeni nesillere İslam'ın bu ilkelerinin öğretilmesi gerekir. Peki, bir kişi veya cemaat bu büyük yükün altından kalkabilir mi?

Hayır, bu bir devlet işidir.

Elbette toplumu birlik, beraberlik, yardımlaşma, kanunlara uyma, adaletli ve infaflı olma, acıma ve merhamet gibi iyiliklere, faziletli ve faydalı işlere, namaz, oruç, zekat, hac gibi ibadetlere yönlendirmek gerekir. Bunları uygulayacak kurumları kurmak gerekir.

Peki, bir kişi veya cemaat bu büyük yükün altından kalkabilir mi?

Hayır, bu bir devlet işidir.

Aynı zamanda fert ve toplumu kötülüklerden korumak, can, mal, ırz, şeref gibi değerleri saldırıdan emin kılmak için katillik, hırsızlık, zina, zina iftirası, uyuşturucu ve alkol gibi suçları önlemek, bu suçları işleyenleri yakalamak, yargılamak ve gerekli cezayı vermek gerekir.

Peki, bir kişi veya cemaat bu büyük yükün altından kalkabilir mi?

Hayır, bu bir devlet işidir.

Bu konularda vatandaşlar kendilerine düşeni yaparak elbette devlete yardımcı olacaklardır ama, sonuçta bunlar birer devlet işidirler.

Bu yüzden Müslümanlar'ın iman edip uyguladıkları İslam'ın ilkelerini, bir başka ifadeyle ilahi kanunları, Allah'ın şeriatını uygulayacak bir İslam devletine ihtiyaçları vardır. Çünkü bu işler devletsiz olmaz.

Devletin olmadığı yerde barış ve huzur olmaz. Devletin olmadığı yerde kaosu vardır, kargaşa ve karmaşa vardır, ihtilal vardır. Canların yok olması, kanların dökülmesi, yok yere malların zayi olması vardır. Fakirlik, yoksulluk, geri kalmışlık, ahlaksızlık ve erdemsizlik vardır. Bu yüzden atalarımız "ya devlet başa, ya kuzgun leşe" demişlerdir.

Sorun da burada başlıyor.

Nasıl mı?

Halk Müslüman, vatan da Müslüman.

Ya devlet?

O Müslüman değil. O Batılı kafirlerin kanunlarına ve laiklik, yani din dışı, yani dinsiz ilkelerine bağlı.

Ve arkasından gelen bir sürü sorular; neden, niçin, hangi gerekçe ile? Bu halka sorulmuş mu? Halkın isteği, rızası, iradesi böyle mi? Bütün bunları incelememiz gerekmez mi?

Korkunç Bir Şey Oldu

Evet, gerekir.

Şimdi soralım: sayılan bütün bu işler için, Müslümanlar bir devlet kurdu mu?

Evet, hem de fırsat buldukları ilk günde. Sevgili Peygamberimiz Medine'ye hicret eder etmez hemen ilkönce devletini kurdu ve İslam kanunlarını yürürlüğe koydu. Kendisi de bu devletin başkanı idi.

Kendisinden sonra devletin başına Hz. Ebu Bekir seçildi. Devlet başkanının adına da “halife” dendi. Çünkü o Peygamberimizin nübüvvet değil ama yöneticilik makamına oturmuş, onun adına iş görüyordu. Halifenin kelime anlamı bu idi. Bu devlete “hilafet devleti” denme sebebi de bu idi.

Bu böyle iyi kötü devam etti gitti. Yani İslam'ın ilk çıktığı günden beri bütün müslüman toplumlar, kendi meselelerini Kur'an ve Sünnet kaynaklı İslam hukuku ile çözdü. Bu zamana kadar çok zalim devlet başkanları olsa bile yönetimlerinde İslam hukukuna iyi kötü uydular. Şeriatı tanımadığını söyleyen bir devlet başkanı çıkmadı. Azçok ona bağlı kaldılar. Halkın şeriata bağlı kalmasına karşı çıkmadılar. Bizim bütün devlet ve hükümetlerimiz tarih içerisinde böyle kendi tabii yörüngesinde akıp giderken, birden bir şey oldu.

Hem de çok korkunç bir şey oldu!

İslam tarihinde ilk defa dinsiz bir devlet kuruldu. O da bu ülkede. Ada da “Türkiye Cumhuriyeti Devleti” olarak konu...

Tarihte İlk Dinsiz Devlet

Evet, tarihte yaşamış bütün Müslüman topluluklarda Müslümanlar'ın kurduğu devletler ve hükümetler, Allah'ın dinini ve kanunlarını halka uygulayıp dururken, kimsenin de bundan

bir şikayeti yokken, çağımızda bazı batılı devletler Müslümanlar'a şöyle seslendiler:

"Biz din ile siyaseti birbirinden ayırdık. Kanunlarımızı dinden değil, kendi akıl, bilgi ve irademizden aldık. Gökten indiği söylenen bidat ve hurafeleri attık. Bu yüzden ilerledik, maddî ve manevî alanda kalkındık. Güçlendik, kuvvetlendik. Şimdi refah ve saadet içinde yaşıyoruz. Siz de bizim gibi ilerlemeye ve kalkınmaya engel olan dininizi atınız, mutlu ve müreffeh olur, barış ve huzur içinde yaşarsınız."

Bunu söyleyen Batılıların tarihi vahşet ve barbarlıklar doludur. Bir hak dinleri de yoktur. Bozulmuş, tahrif edilmiş batıl bir dinleri vardır ama onun da sadece adı vardır. Hayatlarında hiçbir etkisi yoktur. Bir medeniyetten de yoksundurlar. Sadece son birkaç yüzyılda ilk defa güçlü bir medeniyet kurmuşlardır. Onda da adalet ve eşitlik yoktur. Kan, gözyaşı, sömürü ve zulüm vardır. Sanayi devrimi ile güçlendiler, dünyayı sömürmeye başladılar. Bu arada ateş gücü yüksek gelişmiş silahlarla donanmış bir ordu ile bizi de ilk defa yenmişlerdir.

Tarih boyunca dengimiz olamayan, bizim hep yenegeldiğimiz bir kafirden, güçlü ve üstün olduğumuz bir zamanda birden bire acı bir mağlubiyeti tadınca, bizde bir panik oluşmuş ve "bu nasıl oldu?" diye şaşırılmış kalmışız.

Aslında bu mağlubiyet, bizi zaferden zafere götüren dini şuurdan geri kalışımızda, yeryüzündeki asıl amacımızı unutuşumuzda, bu vaziyetin getirdiği bireysel ve toplumsal zaafklar ve bozuluşlarımızda idi ama bunu düşünecek kafa da kalmamıştı o paniklemede. Akli yetenlerimizin bir kısmının beynine bir kurt girdi ilk defa, "acaba bu Batılı kafirler doğru mu söylüyorlar?" diye.

Batılıların bize böyle söylemeleri normaldir. Bunu faydalı görüp iyi niyetlerinden mi, yoksa İslam'a ve Müslümanlara kurdukları tuzaklardan mı böyle söylüyorlar, o da ayrı bir mesele. Yazının ilerleyen yerlerinde buna cevap gelecektir inşallah. Şimdilik o meseleye hiç girmeyelim. Bunun

yerine bizim için kesin bir bilgi ve belge olan bir hakikate işaret edelim:

Bize göre Batılılar, Yahudi, Hıristiyan ve tanrı tanımaz ateist dinsizlerden meydana geliyordu ve kafir idiler. Allah'ı bilmiyorlar, bilenleri de noksan veya yanlış biliyorlardı. Allah'ın razı olduğu biricik dini, yani İslam'ı da yeterli olarak bilmiyorlardı. Üstelik bir sürü sorunlarla mücadele ettikleri halde kendilerini mutlu ve müreffeh zannediyorlar, bize de öyle göstermeye çalışıyorlar, bizden de dinimizi terk etmemizi, İslam kanunlarından uzaklaşmamızı, dini devletten ve sosyal hayattan, bugünkü yaygın tabiriyle kamusal alandan çıkarıp atmamızı tavsiye ediyorlardı.

Aslında bu da sorun değildi, varsın etsinlerdi.

Neden sorun değildi?

Çünkü biz Müslüman idik. Kafirlerin dinini, hukukunu, yaşam biçimini alamazdık. Bu hem dine, imana, hem de dünya menfaatimize aykırı idi.

Ama korkunç bir şey oldu!

Aramızdan bazıları tarihte bu zamana kadar hiç görülmemeyen ve İslam'a göre dinden çıkma olan bu davete uydu ve ilk defa Müslümanların kurduğu bir devlet ve hükümet şeriatı atarak kafirlerden kanunlar aldı ve yönetimde tamamen onlara uydu. İşte bu Cumhuriyet, İslam tarihinde kurulan ilk dinsiz devlettir. İslam Şeriatını uygulamadan kaldırıp atmış, onun yerine bu ülkeye ve insanlarına yabancı, üstelik hayat tarzlarına, örf ve adetlerine tamamen aykırı, bünyemize hiç uymaz, baştan aşağı sorun yumağı olan ecnebi kafirlerin kanunları alıp başına "Türk" koyup zorla uygulamıştır. Kabul etmeyenleri eze eze hem de.

Bu kadarlıkla da kalmadılar. Daha da büyük bir felaketi zorla dayattılar ve sonsuza dek yasallaştırdılar. Artık bundan sonra "laiklik" ilkesi gereği, bu ülkede ecdadımızın hep uyguladığı kendi kanunlarımızdan, yani İslam kanunlarından yasa yapmayı ebediyyen yasakladılar. Yani Çin'den, Rusya'dan,

Avrupa'dan, Amerika'dan, Antartika'dan kanun alabilirsiniz, ama atalarımızın kanunlarını, İslam kanunlarını, bizim iman edip amel ettiğimiz, yaşamaya çalıştığımız mübarek ve muazzez kanunlarımızı asla ve kat'a alamazsınız. O size artık kıyamete kadar yasaktır. Acı ama gerçek bu!

Kimler Yaptı Bunu?

“Kimler yaptı bunu bizlere?” diye sormaya gerek var mı?

Hayır! Bunu bilmeyen var mı?

Sen onu bırak da başka bir acıya, çaresizliğe, zillete ve aşağılanmaya bak!

Nedir mi o?

Hemen söyleyelim; biz bunları yapanları sevmeye ve övmeye, doğum ve ölüm yıldönümlerini kutlamaya mecbur ve mahkum edilmişiz. Üstelik bu mecburiyet ve mahkumiyet, demokrasiye rağmen, insan haklarına rağmen, düşünce ve ifade özgürlüğüne rağmen, din ve vicdan özgürlüğüne rağmen var.

Bunu kabul edersen çağdaşsın, ilericisin, aydınısın. Devletin bütün imkanları sana açıktır. Bu ülkede yaşamaya hakkın vardır. Bunu kabul etmezsen çağdışısın, gericisin, yobazsın. Devlet düşmanı olduğun için devletin bütün imkanları sana kapalıdır. Bu ülkede yaşamaya hakkın yoktur. Ya Arabistan'a, ya İran'a, ya Cezayir'e, ya da Malezya'ya git derler. Sanki bu vatana sadece kendilerinin atalarının kanı dökülmüş gibi. Acı ama gerçek bu!

Şimdi ne olacak?

KIRILMANIN DİN BOYUTU

Neden Kafirlerle Uydular?

Evet, biz Müslüman idik. Batılı kafirlerin dinini, hukukunu, yaşam biçimini alamazdık. Bu hem dinimize, imanımıza, hem de dünya menfaatimize aykırı idi.

Ama korkunç bir şey oldu! Aramızdan bazıları tarihte bu zamana kadar hiç görülmeyen ve İslam'a göre "dinden çıkma/kafir olma" sayılan bu davete uydu ve ilk defa Müslümanların kurduğu bir devlet ve hükümet şeriatı atarak kafirlerden kanunlar aldı ve yönetimde tamamen onlara uydu...

Bu nasıl olabilirdi ki?

Ama oldu!

Bu din, tarih, sosyoloji, psikoloji, medeniyet adına mümkün değildi ki?

Ama oldu!

Neden mi olamazdı?

Çünkü biz Müslüman idik ve dinimizden son derece memnun idik. Batılılar öyle istiyor diye dinimizi terk edemedik. Onları dinlerdik, sonra da gereken cevabı verirdik, olur biterdi. Nasıl olur da biz bu teklifi kabul edebilirdik?

Ama oldu!

Olacak iş değildir bu!

Ama oldu!

Biz bunu asla kabul edemezdik. Zira bu dinimizi ve kendimizi reddetmek demektir. Bu bizim için bir küfürdür, bir inkardır, bir nankörlüktür ve bir isyandır. Bunu hiçbir zaman yapamayız. Çünkü Allah Teâlâ'nın emri açıktır:

*“Ey iman edenler! Eğer Ehl-i Kitaptan bir kısmına uyacak olursanız, iyi bilin ki onlar sizi imanınızdan sonra küfre çevirmek isterler.”*⁴⁶

İşte bu! Onların bu teklifi bizi dinimizden etmek içindir. İsterler ki kendileri gibi kafir olalım. Bu yüzden biz bunu kabul edemezdik. Etmiyoruz da.

Ama onlar nasıl kabul ettiler?

Bunu kabul ettiklerine göre ortada iki durum vardır: ya Allah Teâlâ'nın bu emirlerini bilmiyorlar, ya da biliyorlar ama uymuyorlar.

Bu toplumda yaşayıp da Allah Teâlâ'nın bu emirlerini bilmiyor olamazlar. Şahsen o günün eğitimini az çok bilen ben buna ihtimal vermem. Peki, Allah Teâlâ'nın yasaklayıcı emirlerini biliyorlarsa acaba neden uymadılar ona? Neden kafirlere uyararak onların kanunlarını kabul ettiler?

Buna göre de ortada iki durum vardır: Ya Allah Teâlâ'nın yasaklayıcı emirlerine iman etmiyor, onlara inanmıyorlardı. Ya da Allah Teâlâ'nın yasaklayıcı emirlerini bilerek dinlemiyor, onlara isyan ediyor, günah işliyorlardı. Bunun üçüncü bir şıkkı olamaz. Akıl kabul etmez bunu.

Acaba bunlardan hangisidir işin gerçeği?

Bunu tam olarak bilemeyebiliriz. Ancak bildiğimiz bir şey varsa o da bu şıkların her ikisinin de İslam nazarında hoş olmadığıdır.

Biz Niçin Varız?

---

⁴⁶ Al-i İmran 3/100.

Oysa biz yeryüzünde niçin varız?

Allah Teâlâ'yı tanımak, inanmak, sevmek, saymak, ibadet etmek ve ömrü O'nun irade ve isteği doğrultusunda yaşamak için varız. Allah Teala "Ben cinleri ve insanları ancak bana ibadet etsinler diye yarattım" ⁴⁷ buyurmaktadır.

Evet, insanın yaratılmasından, var edilmesinden aslı amaç, yeryüzüne kendisinin halifesi olarak gönderildiği Allah'ı bilmesi, sevmesi, sayması ve bunların nasıl olacağını anlatan dinini yaşaması ve yaymasıdır. Bir başka ifadeyle Allah Teâlâ'ya iman ve ibadet etmesi, onun emir, yasak ve tavsiyelerinden oluşan dinini, düzenini yaşaması ve yaşatmasıdır. Biz buna "takva" diyoruz. Takva, yani korunma. Yani, Allah Teâlâ'ya iman ve ibadet ederek, emir ve yasaklarını, yani kanunlarını yaşayarak, iyi huylarla süslenip kötü huylardan uzaklaşarak ahlakını güzelleştirip hem bu dünyada, hem de öbür dünyada mutluluğu yakalaması ve bunlar olmasaydı kendisine gelecek olan eza, bela, cefa ve cezadan korunması, kurtulmasıdır. Sorumluluk bilincinin yaşama geçmesi yani.

Bunun ölçüsü İslam'dır. İslam, Allah Teâlâ'nın razı olduğu tek dindir ve her çağın insanına, kendi dilini konuşan peygamberler aracılığı ile bu din sunulmuştur. Bu din onlara da Hz. İbrahim, İshak, İsmail, Yakup, Yusuf, Musa ve İsa ile, bu arada daha adını tarih içinde kaybedip bilemediğimiz nice peygamberler (hepsine de salat ve selam olsun)aracılığı ile sunulmuştur. Ama insanlar zaman içinde bu dini ayakta tutamadılar, değiştirip bozdular, terkedip zayi ettiler. Allah Teâlâ son olarak Hz. Muhammed (sav) Efendimizi gönderdi bütün insanlığa. Dini yeniden doğrulttu ve sahih olarak insanlara sundu.

Bunu ilk kabul edecekler, geçmişte benzeri bir dini tanıyan ve son peygamberin geleceğini de kitaplarında okuyan Yahudi ve Hıristiyanlardı. Ama hasetlerinden bile bile iman

---

⁴⁷ Zariyat, 56.

etmedikleri gibi, ona karşı en büyük düşmanlığı da maalesef yine onlar yaptılar. İşte ayet-i kerime:

“Sırf nefislerinden ileri gelen bir kıskançlık sebebiyle, Ehl-i Kitaptan birçok kimse, gerçek kendilerine ayan beyan belli olduktan sonra, sizi imanınızdan uzaklaştırıp kâfir haline çevirmek isterler. Allah bu husustaki emrini bildirinceye kadar affedin ve hoşgörün. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.”⁴⁸

Kıskançlık, İslâm'a ve müslümanlara karşı yahudilerin ve hıristiyanların ruhlarından taşan ve bugün de devam eden kara ve iğrenç bir duygudur. Onların bütün desiseleri, bütün komploları bu duygudan kaynaklanmıştır ve bugün de yaptıkları tüm düşmanlıklar bu duygunun bir sonucudur. Kur'an-ı Kerim onların bu iğrenç duygusunu iyi tanırsınlar ve korunsunlar diye müslümanların gözleri önüne seriyor. Ve müslümanlar şunu da bilsin ki, daha önce cenderesinde kıvranıp durdukları küfür hayatından Allah'ın nimeti sayesinde kurtulup kavuştukları İslâm'dan tekrar uzaklaştırıp yine o eski hayata döndürmek isteyen tüm çabalar da yahudilerin ve hıristiyanların ürünüdür, onların parmağı vardır bu işlerde.

Biz bu Yahudi ve Hıristiyanların kin ve nefretle dolu kıskançlıklarını ve İslam'a kurdukları tuzakları hem tarihen biliyoruz, hem de bu gerçekleri Kutsak kitabımız Kur'an'da okuyoruz. Bizim onlara inanmamız mümkün mü? Burada - Allah Teâlâ'nın hıfzı himayesine sığınarak- büyük laf söylemenin yeri ve zamanıdır diye düşünüyorum. Ama Batılılaşma olayları ile imanından edilen nesilleri gördükçe de utançla başımı öne eğiyorum. Ama içimde fırtınalar kopuyor: “Kur'an-ı Kerim'in ayetleri ortada iken bu nasıl olabiliyor?

Ah cehalet, senin gözün kör olsun emi?

Evet, az önce de yazdığımız gibi Allah Teâlâ'nın o müthiş sorusu hemen akla geliyor bu ayetin arkasından:

“Sizler nasıl küfre dönebilirsiniz ki, önünüzde Allah'ın ayetleri okunuyor, aranızda Allah'ın Resûlü bulunuyor? Kim

---

⁴⁸ Bakara 2/109.

Allah'a gönülden sımsıkı bağlanırsa muhakkak ki o doğru yola konulmuştur.

Öyleyse ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten nasıl sakınmak gerekirse öylece sakının. Ona layık olduğu tazimi gösterin ve ancak Ona teslim olan müslüman olarak can verin."⁴⁹

Öyleyse bu isteğin amacı açıktır:

"Ne çok isterler ki siz de kendileri gibi küfre düşesiniz de böylece kendileriyle beraber olasınız. Allah yolunda hicret etmedikçe onlardan dost edinmeyin. Eğer aldırılmazlarsa o vakit nerede bulursanız onları yakalayın, öldürün ve sakın onlardan ne hâmi, ne yardımcı edinmeyin."⁵⁰

"Ey iman edenler! Yahudi ve Hıristiyanları velî edinmeyin. Onlar ancak birbirlerinin velisidirler. Sizden kim onları velî edinirse o da onlardandır. Allah böylesi zalimleri doğru yola iletmez.

Kalbinde nifak hastalığı olanların, içlerinden: "Ne olur ne olmaz, başımıza bir felâket gelebilir, şimdiki durumumuz değişebilir, onun için biz tedbirimizi alalım" diyerek, kâfirlerle dost olmak için onların yanına girip girip çıktıklarını görürsün. Umulur ki Allah yakında bir zafer ihsan eder veya kendi tarafından peygamberi vasıtasıyla münafıkların maskelerini düşürme gibi bir başka durum ortaya çıkar da onlar içlerinde gizledikleri bu nifaktan dolayı pişman olurlar."⁵¹

"Ey iman edenler! Ne dininizi alay ve eğlence konusu yapan sizden önce, kendilerine ilahî Kitap verilenleri, ne de diğer kâfirleri dost (ve üzerinize idareci) edinmeyin. Mümin iseniz, Allahın bu buyruklarına karşı gelmekten sakının.

Siz ezan okuyarak namaza davet edince, bunu alay ve eğlence konusu yaparlar. Onların böyle yapmalarının sebebi, akıllarını kullanmayıp bu güzelliği anlamamalarıdır. Bu ayet,

---

⁴⁹ Al-i İmran 3/101-102.

⁵⁰ Nisa 4/89.

⁵¹ Maide 5/51-52.

ezanın dayanağıdır. Ayrıca ezanla alay edip hafife almanın küfür olduğuna delalet eder.

De ki: "Ey Ehl-i Kitap! Sizin bizden hoşlanmayışınızın tek sebebi galiba şudur: Biz Allaha iman ettiğimiz gibi, hem kendimize indirilen Kitaba, hem de daha önce indirilen ilâhî kitaplara iman etmekteyiz, sizin ise ekseriniz yoldan çıkmış fasıksınız."⁵²

Bütün bu ayetlerden sonra soralım, sizce Batılı kafirlerin davetine uymak diye bir şey olabilir mi?

Bu soru anlamsız kalıyor artık. Zira bu oldu da bitti de...

Peki ama nasıl?

İşte burası çok önemlidir. Bu ve benzeri işler halka sorulmadı, danışılmadı, tam aksine onun adına Meclise giden ve bunu reddedenlere açıktan şöyle söylendi:

"Bu işler behemahal olacak. Ama muhtemeldir ki bu arada bazı kelleler gidecek."

Ne diyelim buna?

Hoş geldin cumhuriyet, hoş geldin demokrasi, hoş geldin laiklik, hoş geldin Batıcılık mı?

Cumhuriyet, demokrasi, laiklik, Batıcılık bu mudur?

Buysa "neuzu billah!"

Böyle Bir Şey Olabilir mi?

Müslümanlar, inançlarını, düşüncelerini, hukuk ve ahlâk kurallarını Allah'tan alırlar. Çünkü hayatlarının ve varlıklarının temel kuralı budur. Bunun ötesi cahiliyettir, küfürdür.

Buna karşı çıkanlar ve kendilerini bundan alıkoymak isteyenlerle hep savaşıyor müslümanlar. Çünkü bu hem Müslüman olmanın gereğidir, hem de Allah Teâlâ'nın kanunlarından bu zamana kadar bir zarar görmemişlerdir. Aksine hep fayda görmüşler, onun gölgesinde barış ve huzur içinde yaşamışlar,

---

⁵² Maide 5/57-59.

dostlar için iftihar dilecek, düşmanlar için de imrenilecek büyük devletler ve medeniyetler kurmuşlardır.

Bu ümmet insanlığa bu gerçekleri öğretmek için, bu uğurda onlara önderlik yapmak için var olmuş iken, bunun için hep mücadele etmiş, cihat etmişken, şimdi nasıl olur da, kafirler öyle istiyor diye bu çağda bu dinden, bu dinin düşüncesinden, akidesinden, ilkelerinden, ibadetlerinden, yasalarından, güzel huylarından vaz geçebilirler?

Nasıl olur da İslam'a davet ile Allah'a bir kul olarak bağlamak istedikleri kafirlere kendileri itaat ederek Allah Teâlâ'dan kopabilirler?

Nasıl olur da Allah'ın öğrettiği gibi kendilerine önderlik yapmak için geldikleri cahiliyye mensuplarına teslim olup da onlara başvurabilirler?

Varoluş amacı olan Allah Teâlâ'ya ibadet ve insanlığa önderlik görevinden uzaklaştığı an, varlığının ne önemi kalır bu ümmetin, bu müslümanların?

İslam ilim ve kalkınmaya destek verir, asla köstek olmaz. Olmamıştır da. Tarih buna şahittir. Batılıların “ancak dini bırakır da bizim düşüncemize, felsefemize, hukuk ve yaşam biçimimize uyarsanız ilerler, kalkınır, güçlü olursunuz” demeleri boş sözdür, batıldır, demagojidir.

Neden mi?

Çünkü din bunlara mani değildir ki! Aksine din bunların itici gücü değil midir? Dinin ilme, kalkınmaya, güçlü olmaya engel olan bir yanı mı vardır? Yoksa en büyük destekçisi ve yardımcısı mıdır? Varsa ecdadımız nasıl bu kadar ilim, sanat, kültürde ileri gitmiş, insanları adalet, barış ve huzur içinde yaşatmış, büyük devlet ve medeniyetler kurmuştur?

Kafirlerin şu son yaşananı hariç, insanlığa bir yarar getirmiş medeniyetleri mi vardır? Bu bile ne kadar yarar veya zarar getirmiştir, tartışma konusudur. Çünkü insanlığa yaptığı zulümler işte ortada.

Evet, bu ümmet liderlik için var olmuştur. Sahih ve sağlam bir düşüncenin, akidenin, şuurun, ibadetin, hukukun, ahlâkın liderliği. Adalet, eşitlik, hukukun üstünlüğü, barış, eğitim ve bilime dayalı, insanları birlik ve dirlik içinde yöneten, istişareye ve ehliyete değer eren, adam kayırma ve zulmü yasaklayan bir yönetim, bir idarenin önderliği.

Bir ülkede bunlar sağlanırsa böylesi sağlıklı ortamlarda akıllar gelişir, eğitim ve ilim gelişir, insanlar özgür araştırmaları ile kâinatın sayfalarını açıp tanıyabilir ve eşyanın sırlarını çözebilir. Bu durumda insanlar, kâinattaki gizli güçlerini, henüz bilinemeyen enerji kaynaklarını ve çeşit çeşit bitip tükenmez hazinelerini hizmetine sokabilir.

Ne var ki bütün bunları da, bugünkü kafirlerin yaptıkları gibi değil, insanlığın yararına kullanmak için elde edecektir. Batı medeniyeti gibi yıkıp yok etmek için değil, tehdit ve sömürü için değil, insanlığın iyiliği için kullanacaktır. Bu da ancak, bütün bu kaynakları zevkler, şehvetler, hırslar ve felaketler için kullanmayacak bir iman sayesinde olur. İlkelerini, ölçülerini Allah'ın kullarından değil, bizzat Allah'tan alarak hidayete ermiş müslüman cemaatin önderliğinde olmakla mümkündür.

Şimdi Müslümanlar bütün bunları gözardı ederek İslam'dan vazgeçecek ve kafirlere uyacak öyle mi? Sizce böyle bir şey olabilir mi? Siz olsanız böyle bir şey yapabilir misiniz?

Bize kalırsa bu soruların cevabı “hayır ve asla”dır. Neden mi? Hemen görelim gerekçelerini:

ŞERİATI KALDIRMA

Yasama Yetkisi

İslam yasama (teşri') yetkisini bütünüyle Allah Teâlâ'ya vermiştir. Peygamber Efendimizin (sav) yetkisi dahi Allah Teâlâ'nın izniyledir. O'nun denetimi altındadır.

Asr-ı Saadet'te Medine'de İslam Toplumu böyle şekillendi. O toplumun siyaset, hukuk, iktisat ve ahlak faaliyetlerinin ve düzenlemelerinin tamamı Kur'an-ı Kerîm'in ve Sünnet-i Seniyye'nin etkisiyle gerçekleştirilmiştir.

Diğer bölgelere giden vali veya idarecilerin de aynı anlayışta olduklarını, Muaz b. Cebel'in Yemen'e giderken söyledikleri göstermektedir. Hayat geliştikçe ve işler yeni hukukî düzenlemeler gerektirdikçe, bunların fıkıh ve fıkıh usulü ilminin kaide ve kurallarıyla yapılan içtihatlarla karşılandığını biliyoruz. Evet, yasama yetkisi bütünüyle Allah Teâlâ'nındır. Bu mana bizde "hüküm Allah'ındır", "Hakimiyet Allah'ındır" şeklinde förmüle edilmiştir. Nitekim Kur'an-ı Kerîm'in ifadesi de aynen böyledir: "*Hüküm ancak Allah'a aittir.*"⁵³

---

⁵³ Yusuf 40.

Ayet-i kerimenin devamı şöyledir: “O size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.”

Şimdi kendi kafalarından “şu helal, şu haram. Şunu yap, bunu yapma” diyenlere Allah Teâlâ’nın sorusu çok açıktır:

“De ki: Allah’ın size indirdiği rızıktan bir kısmını helâl, bir kısmını da haram bulmanıza ne dersiniz? De ki: Allah mı size izin verdi, yoksa Allah’a iftira mı ediyorsunuz?”⁵⁴

İşte benzeri birkaç ayet-i kerime:

“Yoksa onların, Allah’ın izin vermediği bir dini getiren ortakları mı var? Eğer erteleme sözü olmasaydı, derhal aralarında hüküm verilirdi. Şüphesiz zalimlere can yakıcı bir azap vardır.”⁵⁵

Bu ne müthiş bir soru? Dini Allah Teâlâ’nın gönderdiği malumdur. Din, hayat tarzıdır, yaşama biçimidir. Allah Teâlâ’nın dini de bellidir. Peki, o dinden başka din kabul edenler, başka helal haram, başka kanun kabul edenler, Allah Teâlâ’dan başka tanrıya mı inanıyorlar?

O tanrıları kendilerinin mi ortağı, yoksa Allah Teâlâ’nın mı –haşa- ortağı kabul ediyorlar?

Hangisi olursa olsun bu bir küfür değil midir?

Bütün ilâhî dinlere karşı çıkıp, laiklik adı altında dinle bağını koparmış hukukçuların kanunlarını almak, onları şeriata eşdeğer saymak, bize göre şirktir, yani Allah Teâlâ’ya ortak koşmaktır. Bu da çağın küfrüdür.

“Çağdaşlık”, “laiklik”, “sekülerizm”, “aydınlanma” da sonuçta böyle bir küfrün ifadesinden başka bir şey değildir.

İslam’a göre “yasama yetkisi bütünüyle Allah Teâlâ’nındır” sözü bizde “hüküm Allah’ındır”, “Hakimiyet Allah’ındır” şeklinde förmüle edilmiştir. Nitekim Kur’an-ı

---

⁵⁴ Yunus 59.

⁵⁵ Şûrâ 21.

Kerîm'in ifadesi de aynen böyledir: "*Hüküm ancak Allah'a aittir.*"⁵⁶

Ayet-i kerimenin devamı şöyledir: "*O size kendisinden başkasına ibadet etmemenizi emretmiştir. İşte dosdoğru din budur. Fakat insanların çoğu bilmezler.*"

Bu ayet-i kerimelerin tefsirinde Seyyit Kutup şöyle söyler: "Hüküm koyma yetkisi, sadece ve sadece Allah'ın olmalıdır. İlahlığının her şeye egemen olması gereğince hüküm, sadece Allah'a özgüdür. Zira egemenlik tanrılığın niteliklerindedir. Egemenliğin kendisine ait olduğunu ileri süren, ister bir birey, bir sınıf, bir parti, ister bir grup, bir ulus, isterse uluslararası bir örgüt şemsiyesi altında tüm insanlar olsun- uluhiyyetin/tanrılığın nitelikleri noktasından- herkesten önce Allah'a savaş açmış demektir.

İlah olmanın baş niteliği durumundaki egemenlik noktasında yüce Allah'a savaş açan ve egemenliğin kendisine ait olduğunu ileri süren her kim ve kurum, yüce Allah'ı apaçık bir biçimde inkâr etmiştir. Böyle bir kimsenin imanını kaybettiği noktasında dinin kesin hükmü için, sadece bu ayetteki ifade bile yeterlidir!

Kişiyi dosdoğru dinin çerçevesinin dışına çıkaran, ilah olmanın baş niteliği konusunda Allah'a savaş açmış bir konuma getiren böylesi bir iddia için, sadece putperestlikte tek bir kalıp yoktur.

Bir başka deyişle böylesi bir iddiaya kalkışan kişinin ille de, "Sizin için, kendimden başka bir tanrı tanımıyorum!" ya da -tıpkı Firavun gibi açıkça- "Sizin en yüce rabbiniz benim!" demiş olması şart değildir. Sadece, Allah'ın şeriatını egemen kılmayıp, bir kenara iterek, yasaları başka bir temele dayandırmak, ya da sadece Allah dışında egemen konuma gelmiş makamdakileri, otoritenin kaynağı olarak görmek, kalbiyle buna böyle iman etmek bile, bu türden bir iddiaya kalkışmış bir konuma düşmeye

---

⁵⁶ Yusuf 40.

yeterlidir. Bunu yapan, tüm uluslar ya da bir grup insan bile olsa, durum değişmemektedir.

İslâm sisteminde ümmet, kendisine bir yönetici seçerek ona Allah'ın şeriatının hükümlerini uygulama yetkisini verir. Ancak bu, yasalara meşruluk kazandıran egemenliğin temelinde ümmetin bulunduğu anlamına gelmez. Tam tersine egemenliğin kaynağı sadece Allah'tır. Ne var ki, İslâm araştırmacılarından bile pek çok kimse, hükümet eden, yani yöneten ile otorite kaynağını birbirine karıştırmaktadır.

İnsanlar bir bütün olarak, hakimiyet/egemenlik, yani hüküm koyma hakkına sahip değildirler. Bu hak sadece, bir olan Allah'a aittir. İnsanlar sadece, Allah'ın şeriatında bildirdiği hükümleri uygulamak durumundadırlar. Allah'ın şeriatında yer almamış bir hükmün ne doğruluğu söz konusudur, ne de meşruluğu! Doğru olan, sadece Allah'ın koyduğu hükümlerdir.”

Hadiseyi daha iyi anlamak için Asr-ı saadete şöyle manen bir yolculuk yapalım ve güzel bir meclise hayalen girelim isterseniz:

İnsanı Rab Edinmek

Cömertliği ile meşhur olan Hatem-i Tai'nin oğlu Adiy, reisi olduğu Tayy kabilesiyle beraber müslümanlara karşı vaziyet alınca, hicri 8. yılda Hz. Ali (ra) bunların üzerine gönderildi. Hristiyan olan Adiy, dindaşlarının bulunduğu Suriye hududuna kaçmış, bir dizi enteresan olaydan sonra esir alınan ama Efendimizden ikram görmüş olan kız kardeşinin daveti üzerine Medine-i Müevvere'ye gelmişti. Peygamberimiz, ona değer verdi, misafir etti, şüphelerini tek tek izale etti, Elhamdülillah o da müslüman oldu.⁵⁷

Şimdi o olaydan bir sahneyi seyredelim; Adiy (ra) anlatıyor:

"Resulullah'a (sav) geldim, boynumda altından bir haç vardı. Resulallah Sure-i Berae'yi okuyordu.

---

⁵⁷ Geniş bilgi için bak M. Asım Köksal, İslam tarihi X. 66-70

- "Ya Adiy!... "Şu boynundaki putu at,"⁵⁸ buyurdu. Ben de attım.

Sureden, **"Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını Rabları olarak kabul ettiler."**⁵⁹ ayet-i kerimesine gelince,

- Ya Resulallah, onlara ibadet etmezlerdi, dedim.

Aleyhisselatü ves-selam buyurdular ki:

- Allah'ın helal kıldığını haram kılarlar, siz de haram tanımaz mıydınız? Allah'ın haram kıldığını helal kılarlar, siz de helal saymaz mıydınız?

- Evet, dedim.

- İşte bu, onlara ibadettir, buyurdu."⁶⁰

Şu rivayet, biraz daha teferruatı değerlendiriyor:

Peygamberimiz Adiy'e sordu:

- Ey Adiy, senin salık olduğun din, ahaliye kazançlarının onbirde birinin toplanmasını menettiği halde, sen halktan bunu topluyormuşsun.

- Evet topluyorum.

- Senin nazarında Allah'tan başka bir mabud var mıdır?

- Hayır, yoktur.

- Allah'tan daha büyük bir şey var mı?

- Yok,

- O halde bil ki Allah'ın gazabı, dalalete sapan Yahidilerle Hristiyanlara isabet etmiştir.⁶¹

Şu rivayet de konuya daha bir açıklık getirmektedir: "Rebi' demiştir ki:

- "Bu rablık İsrailoğulları'nda nasıl idi?" diye Abdul'âliye'ye sordum. O da:

- "Genellikle Allah'ın kitabında hahamların sözlerine aykırı olan âyetler bulurlar, bununla beraber kitabın hükmünü bırakırlar da hahamların sözlerini tutarlardı." dedi."⁶²

Demek Allah'ın emrine ve nehyine değil, alimlerin, özellikle de hukukçuların ve yöneticilerin emir ve yasaklarına, koyduğu ölçü ve

---

⁵⁸ Tirmizi, tefsir 9-10

⁵⁹ Tevbe 31

⁶⁰ Elmalılı IV. 2512; Kurtubi, VIII. 120; Zuhayli, X. 183; İbni Kesir, II. 137

⁶¹ Ali Himmet Berki, Osman Kesikoğlu, Hatemu'l Enbiya, s. 386

⁶² Elmalılı, ay.

kanunlara baktılar. Onlara mutlak yasama yetkisini verdiler. “Hakimiyet kayıtsız ve şartsız Allah Teâlâ’nın iken” onlar, “Hakimiyet kayıtsız ve şartsız kralındır, hükümetindir veya milletindir” dediler. Yani Allah Teâlâ’nın yetkisini kendilerince onun mahlukuna, yarattığına verdiler. Çağımızda ise “laiklik ve demokrasi” diyerek millet adına bu yetkiyi meclise, parlamentoya verdiler.

Bu ise açıkça Allah’ın hakkını güya onun elinden alıp belirli kullara vermektir. Bir başka ifadeyle neticede Allah Teâlâyâ tapar gibi o kullara tapmaktır. Allah Tealayı bırakıp onlara tapmaktır. Yani Allah’ın emirlerini bırakıp, açıkça Allah’ın emirlerine ters düşen kanunlarında onlara itaat etmektir. Bu ise “kula kul olmaktan” başka bir şey değildir. İslam, insanı bu zilletten kurtarıp, onu Allah Teâlâ’ya kul olma izzetine yüceltmıştır.

Bu tür sapkınlıklar her çağda görülen dalaletlerdendir. Zamanımızda ise laiklik ve sekülerizm adına bu cinayetler işlenmektedir. Allah’ın haram kıldığı şeyleri idareciler, daha çok da onların talimatlarıyla uzman bilginler, hukukçular helâl kıldılar. Allah’ın "yapmayın" dediği şeyleri emrettiler, "yapın" dediklerini de yasakladılar veya emir olmaktan çıkardılar. Mesela içki, kumar, zina gibi kesin haramlar yasak olmaktan, zekat, öşür, hac ve sair emirleri de emir olmaktan çıkardılar. Böylece ayette ifade edilen şirk gerçekleşmiş oldu. Bu da çağdaş dinden dönmeler, irtidat etmelerdir.

Bu durumda imanı kurtarmak için şunlara dikkat etmek gerekir: İslam’ın kanunlarına ters düşmeyen kanunlarda sorun yoktur. Ama onlara ters düşen, onlara karşı konulan kanunlar ise asla ve kat’a yürekte kabul görüp tasdik edilmemeli, sevilip benimsenmemeli, zaruret olmadıkça da uyulmamalıdır. Mesela dünya içkiyi, kumarı, zinayı ve benzer haramları serbest etse, biz yine de onları haram bilir ve kaçırırız. Başkasının serbest bırakması bizi ırgalamaz. Mesela tesettür bir emirdir. Kanunlar bunu yasaklasa bile biz o kanunları kabul etmez, benimsemez ve sevmeyiz. Zaruret olmadıkça itaat da etmeyiz. Gerekirse bu konuda maddî ve manevî fedakarlıklarda bulunuruz.

Allah Kimi Azarladı?

Dikkat edilirse zikrettiğimiz bazı ayetlerin sonunda bazı sorular sorulmaktadır. Bu sorular azarlama ve gerçeği başlarına kakma sorularıdır. Tahakküm sorularıdır. Gerçeği ikrar ettirme sorularıdır. Bir de düşündürme ve ibret aldırma sorularıdır elbette. Evet, ayetlerde soru ifadesinin kullanılması bir yandan Allah'ın izin vermediği dinî kurallar konmasını kınama, diğer yandan da şirki bir tür din olarak empoze edenleri eleştirme ve azarlama anlamı taşımaktadır.

Ayette bir soru vardır, ama yapıları reddeden, azarlayan ve aşağılayan bir sorudur bu. Âdeta şöyle denmektedir:

"Onlara kendileri için şirk dinini meşru kılanlar hakkında şu soruyu sor: Yoksa bu din, kanun, helal haram koyan kişiler -taptıkları putlardan başka- bir de kendilerini tanrılıkta Allah'ın ortakları mı kabul ediyorlar? Allah'ın insanlar için din koyduğu gibi, onlar da kendilerini "din koymaya" yetkili mi görüyorlar?"

Öyleyse böyle bir "din koyma", yani "şunu yap, bunu yapma, bu helal, şu haram" gibi ifadeler, Allah Teâlâ'nın dinini inkar olduğu gibi, aynı zamanda Allah Teâlâ'ya iftira da olur. İşte bunu açıkça beyan eden ayet-i kerime:

*"Dillerinizin uydurduğu yalana dayanarak "Bu helâldir, şu da haramdır" demeyin, çünkü Allah'a karşı yalan uydurmuş oluyorsunuz. Kuşkusuz Allah'a karşı yalan uyduranlar kurtuluşa eremezler."*⁶³

Dün bir kısım Araplar, kendi kendilerine bazı şeyleri helal, bazılarını da haram sayıyorlardı. Bazı hayvanları erkeklerle mahsus görüyorlar, kadınlara yasaklıyorlardı. İşte yukarıdaki ayet, onların bu durumlarına işaret ederek, Allah'ın yasakladığı şeylerden başka bir şeyin haram olmayacağını bildirmektedir.

Bugünkü laikçiler daha da beterini yaparak, güya kendilerince Allah Teâlâ'nın elinden bütün bütün kanun koyma, helal haram belirleme yetkisini alarak bunu belli kişi ve

---

⁶³ Nahl 116.

kurumlara vermişlerdir. Görüldüğü gibi bugünkü cahiliyyet, dünkü cahiliyyete parmak ısıttırmıştır.

Mesela zina Allah Teâlâ'nın kesinlikle yasakladığı bir ayıp ve rezilliktir. Fakat bugün kanun koyucu zinayı ayıp ve yasak kabul etmeyerek suç olmaktan çıkarmıştır.

Bu ülkede yaşayan bir Müslüman bu durumda ne yapacaktır. “Bu kanun şeriati neshetmiş, yürürlükten kaldırmıştır. Öyleyse biz de zina yapabiliriz” mi diyecektir. Yani kanun koyucunun şeriata ters kanun koymasını kabul mü edecektir?

Asla!

Bir Müslüman kalbiyle zina hakkındaki Allah Teâlâ'nın emrine önce iman edecek, sonra da itaat edecek, yani asla zina yapmayacaktır. İşin en güzeli budur.

Ama kalbiyle zinanın haram olduğuna iman ettiği halde, nefesine yenilir de zina ederse, günahkar olacaktır.

Zina etmesini çirkin veya zararlı gördüğü için zina etmese de, Allah Teâlâ'dan başkasının kanun koyuculuğunu kabul ederek zinayı suç olmaktan çıkararak yasayı benimsese, kafir olacaktır. Çünkü böylece Allah Teâlâ'nın gayrısının kanun koyuculuğunu, helal ve haram kılıcılığını kabul etmiş olacaktır. Bu ise şirktir. Bunu gerçek hikayeler ve ayet-i kerimelerle biraz daha yakından görelim mi?

En Kötü Örnek

Bilindiği gibi Allah Teâlâ kullarına rahmet ederek onları karanlıklardan aydınlığa çıkaracak kitaplar ve sayfeler gönderdi Peygamberler aracılığı ile. Hz. Musa ile Tevrat'ı, Hz. İsa ile İncil'i, Hz. Muhammed Mustafa ile Kur'an'ı gönderdi. Hepsine de selam ve salat olsun.

Yahudiler'in kutsal kitabı Tevrat'tır. Ona göre iman ve ibadet edecek, ona göre kanunlarını yapacak ve sosyal hayatlarını düzenleyeceklerdir. Emir budur.

Bu emirlerden birisi de “başından evlilik geçip zina eden kişinin cezasının recim, yani taşlanarak öldürölmek olmasıdır.” Bunu gerektiği zamanlarda yüzyıllarca uygulamışlardı. Ancak daha sonra bu suçun cezasını değiştirmişlerdi. Allah’ın koyduğu recm cezasını kaldırmışlar, onun yerine celde -deynek- ve teşhir cezasını koymuşlardı. Bu ise kutsal kitabın inkarı ve iptali idi. Elbette dinden çıkarak kafir olma idi.

Hız. Peygamber (sav) Efendimiz Mekke’den Medine’ye hicret edince bir gün çarşıda acaip bir olaya rastladı. Bera bin Azib (r.a)dan rivayet olduğu üzere bir gün Resulullah (sa) Medine’de böyle bir yahudinin dolaştırıldığına bizzat tesadüf etmiş. Yahudiler bir adamı bir eşeğe ters bindirmişler, yüzünü gözünü boyamışlar, etrafında bir kalabalık toplanmış, ellerindeki kamçılarla vurarak ve hakaret ederek adamı götürüyorlardı. Alimlerinden birini çağırıldı ve sordu:

-Sizde zina edenin haddi (şer’i cezası) böyle midir?

-Evet.

- Musa’ya tevradı indiren Allah için doğru söyle, kitabınızda zaininin haddini böyle mi buluyorsunuz? Diye tekitli ve yeminli sorunca:

- Böyle yemin vermeseydin söylemezdim. Doğrusu recimdir. demiş ve hikayeyi anlatmış”⁶⁴

Hikaye şöyle: "Tevratta beni İsrailiden zina edenlere recm - taşlama- emredilmişti ve bunu tatbik ediyorlardı. Bir gün eşraftan, büyüklerinden birisi zina etmiş, recm için toplanmışlardı. Fakat ileri gelen eşraf ve seçkinler kalkmışlar, bunu menetmişler. Sonra zayıflardan birisi zina etmiş, bunu recm etmek için toplanmışlardı. Bu defa da zayıflar gurubu kalkmış, "arkadaşınızı recm etmedikçe bunu da etmeyin veya ikisini de recmedin." demişler.

Bunun üzerine “mesele müşkilleşti, geliniz bir çaresine bakalım." demişler. Recmi bırakıp, Allahın ayetini, yani ayetteki kanununu değiştirerek, "tahmim"e karar vermişler. Tahmim cezası şu imiş: elyaftan örölmüş, zifte bulanmış bir kamçı ile kırk kamçı vururlar, yüzünü karalarlar, ters yüz edip bir eşeğe bindirerek dolaştırır, teşhir ederlermiş. Resulullah (as) Medine’yi şereflendirinceye kadar böyle yapıyorlarmış.”

Bu yüzden Allah teala onları şöyle azarlamaktadır:

---

⁶⁴ Elmalılı III. 1682

“Ey Peygamber! Kalpten inanmadıkları hâlde, ağızlarıyla “İnandık” diyenler (münafıklar) ile Yahudilerden küfürde yarışanlar seni üzmesin. Onlar (Yahudiler) yalan uydurmak için (seni) dinlerler, sana gelmeyen bir topluluk hesabına dinlerler. Kelimelerin (ifade içindeki) yerlerini bildikten sonra yerlerini değiştirir ve şöyle derler: “Eğer size şu hüküm verilirse, onu tutun. O verilmezse sakının.” Allah, kimin azaba uğramasını istemişse artık sen onun için asla Allah’a karşı hiçbir şey yapamazsın. Onlar, Allah’ın kalplerini temizlemeyi istemediği kimselerdir. Onlara dünyada bir rüsvaylık, ahirette ise yine onlara büyük bir azap vardır..”⁶⁵

“Yanlarında, içinde Allah’ın hükmü bulunan Tevrat varken nasıl oluyor da seni hakem yapıyorlar, sonra bunun ardından verdiği hükümden yüz çeviriyorlar? İşte onlar (kendi kitaplarına da, sana da) inanmış değillerdir.”⁶⁶

Celaleyn tefsirindeki özlü anlatımla bir başka olay da şöyledir:

“Hayber Yahudilerinden iki muhsin (evli) kişi zina eder. Bu suçun cezası Tevrada göre recm, yani taşlanarak öldürülmektir. Ancak, onlar bu cezayı vermektan hoşlanmaz ve Beni Kurayza yahudilerini, bu suçun hükmünü sormak üzere Hz. Muhammed (as)e gönderirler. Aslında Hz. Muhammed (as)ın peygamber olduğunu Tevrat’a bakarak biliyorlar, ama hasetlerinden ötürü bir türlü inanmıyorlardı⁶⁷.

Sonra bu habis ruhlular, bilmediklerini öğrenmek için de göndermiyorlardı. Zira gönderdikleri adamlara “Eğer Muhammed (as) size bizim değiştirdiğimiz kanunla, yani işimize gelen celde kanununu ile fetva verirse onun bu fetvasını alın, yok eğer Tevratda yazılı olduğu gibi recm cezasını verirse onu almayın”⁶⁸ diyorlar.

İmam Suyuti’nin “Celaleyn Tefsiri” kenarına dercedilmiş olan "Lübabü’n Nükül fi Esbabü’n Nüzül" adlı eserinde, Maide suresi 41. ayetin nüzül sebebi olarak gösterdiği ve bütün meşhur tefsir kitaplarında gördüğümüz şu olay da bize açıkça bildirmektedir ki, Allah’ın kanunlarını değiştirmek ve yerine başkalarını koymak din açısından küfür ve sapıklıktır.

---

⁶⁵ Maide 41

⁶⁶ Maide 43

⁶⁷ Bakara 76, 89-91, 101; Nnisa 54; En’am, 20.

⁶⁸ Celaleyn tefsirinde Maide 41. ayetin tefsiri.

İşte bu tip insanlar hakkında Allah, bu Maide suresi 41. ayette “küfre şedditte koşarlar... Dilleriyle inandık derler ama kalbleri inanmamıştır... Yalanı dolanı dinlerler...Allah yerli yerine koyduktan sonra Allah'ın kelimelerini değiştirirler. Allah fitnelerini dilemiştir... Allah kalblerini temizlemek istememiştir onların... Onlar için dünyada alçaklık, ahirette de can yakıcı azap vardır.” gibi çok sert ve aşağılayıcı kelimeler kullanmaktadır.

Şimdi soralım; Allah Teâlâ'nın katında torpil vya özel muamele var mıdır?

Siz de benim gibi “haşa, öyle bir şey olamaz. Allah mutlak adildir” diyorsanız, soruya hazır olunuz: Yahudilerin yaparak dinden çıktığı aynı işi Müslümanlar yaparlarsa hüküm değişir mi?

Yani Müslümanlar ellerinde Kur'an-ı Kerîm var ve onun içindekilerle hükmetme zorunda iken onu ve içindeki kanunları bırakır da Avrupadan veya başka bir yerden kanun alırlarsa veya kendileri Kur'an-ı Kerîm'e zıt kanunlar yaparlarsa, dinden çıkmış olmazlar mı?

Peki cumhuriyet kurulur kurulmaz İslam Şeriatını kaldırıp yerine Avrupa ülkelerinden kanunlar tercüme ettirip almalar ve millet istemese de zorla uygulamalar ne oluyor?

Aman Allah'ım!

İş bu kadarla da kalmaz. Bunun dahası da var. Onu da yazalım:

Ömer Nasıl “Faruk” Oldu?

Bir Yahudi ile Bişr adlı sözde müslüman bir münafık bir meselede anlaşmazlığa düşerek nizamlaşmışlar. Yahudi muhakeme için Hz. Peygambere müracatı, münafık ise Yahudilerin reisi olan Ka'b ibn-i Eşref'e gitmeyi teklif etmiş. Çünkü Yahudi haklı, münafık haksız imiş. Halbuki Hz. Peygamberin ancak hak ve adaletle hükmettiği, Ka'b İbn-i Eşrefin ise rüşvete düşkün olduğu her ikisince de bilindiğinden Yahudi Peygamber'e (s) müracatı, münafık da Ka'ba müracatı arzu ediyormuş.

Nihayet Yahudi ısrar etmiş. Resulullah (s)a müracaat etmişler. Neticede Yahudi' lehine, münafığın aleyhine hüküm çıkmış. Münafık, meclisten ayrıldığında Zeccac'dan bir rivayet:

-Ben razı olmuyorum, haydi Ebu Bekir'e gidelim demiş.

O da aynı şekilde hüküm vermiş ama münafık ona da razı olmamış ve:

-Hadi benimle Ömer'e gel, aramızda o hakem olsun. Demiş

-Peki, demiş Yahudi.

Varmışlar Hz. Ömer'e. Yahudi konuyu anlatmış:

-Resulullah a (s) vardık benim lehime hüküm verdi razı olmadı. Ebu Bekir'e (r) vardık, benim lehime hüküm verdi, O'na da razı olmadı, sana geldik.

Hiz. Ömer (r.) sözde müslümana:

-Öyle mi? diye sormuş, o da:

-Evet, demiş. Bunun üzerine Hz. Ömer:

-Birazcık bekleyin, şimdi gelir hükmümü veririm, diyerek eve girmiş, kılıcını kınından sıyrarak almış ve hışıyla kapıya gelerek münafiğin boynunu vurmuş. Kelle yerde yuvarlanırken:

-Madem ki beni hakem yaptınız, işte Allah'ın hükmüne ve Resulünün hükmüne razı olmayan hakkında benim hükmüm budur, demiş.

Yahudi kaçmış. Onunla işi olmadığından Hz. Ömer peşine düşmemiş.

Münafiğin akrabaları haberi alır almaz Hz. Peygambere şikayete varmışlar. Hz. Peygamberimizde, Hz. Ömer'i getirterek olayı sormuş, o da:

-Hükümünü reddetti ya Resulullah! diye cevap vermiş. O zaman Cebrail (as) gelip:

- Ömer Faruk'tur, hak ile batılı ayırt etti. demiş ve Nisa suresi 60-61. ayetleri okumuş.

Bunun üzerine Peygamber efendimiz (as) Hz. Ömer (r) e:

- Sen Faruksun, buyurmuştur.⁶⁹

Önce o ayetleri okuyalım:

"Ey Resulüm! Sana indirilen Kur'an'a ve senden önce indirilenlere inandıklarını iddia edenleri görmüyor musun? Tağutlar önünde muhakeme olunmalarını isterler. Oysa onları inkar etmekle, tanımamakla emrolunmuşlardı. Şeytan onları uzak bir sapıklıkla saptırmak ister. Onlara "Allahın indirdiğine ve peygambere gelin."

---

⁶⁹ Kurtubi V. 263-264; İbni kesir, a.g.e. I. 409, Elmalılı II. 1383, V. 3532, Zuhayli, et-Tefsir'ül Münir XVIII. 270, Alüsi, Ruhu'l Meani IX. 194 ; Mehmet Vehbi, Hulasat'ul Beyan, IX. 3753. Bu olay adı geçen kaynaklarda ve aynı zamanda Nur süresi 47-50. ayetlerin nüzül sebebi olarakta geçmektedir

*dendiği zaman, münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görürsün*⁷⁰

Ayet-i kerimler gayet açıkça beyan ediyorlar ki, peygambere itaattan hoşlanmayan ve onun hükmüne razı olmayıp da adaletin ve hakkın ta kendisi olan İslam hükümleri yerine, ilahi yasalar yerine, haksızlığın ve zulmün ta kendisi olan tağutların kanunlarına, yasalarına gidip orada tağutlar mahkemesinde yargılanmak isteyen azgın ve sapık kişiler, her ne kadar kendilerini mümin, Müslüman sansalar veya öyle göstermek isteseler de, Allah'ın şahitliği ile münafıkların ta kendileridir. Ayetlerin nüzül sebebine baktığımızda, gerçeği daha net görecek ve kesin olarak anlayacağız inşallah.

Yeri gelmişken hemen şu gerçeği belirtelim ki bu ayetler, her yerde ve her zamanda emsali bulunan münafıkların maskesini indirmiştir. Ayetlerin aydınlığında yaşayan bir Müslüman için, kendilerini gizleyerek topluma zarar vermek isteyen münafıkları tanımada bir zorluk ve sıkıntı yoktur. Yorumu gerek bırakmayacak kadar açık mesajlar veren bu kıssa ile çağımızı ve konumumuzu yeniden değerlendirmek gerekir.

İslam bireysel ve toplumsal hayatımıza yasal bir çerçeve çizmiş, İslam devleti için kanunlar koymuştur. Müslümanlar içtimaî hayatlarını bu ilahî yasalara göre düzenlemek, sorunlarını bu kanunlara göre çözmek, aralarında meydana gelen anlaşmazlıkları bu ahkama ve şeriata göre halletmek zorundadırlar. Bu hem dünya hayatlarında barış, emniyet, asayiş, istikrar, huzur, refah, kalkınma ve kardeşlik açısından daha fadalı ve daha güzel, hem de ahiret hayatında mükafata erme ve azaptan kurtulma bakımından mutlak gerekliliktir. Bu konuda yalnızca şu ayetlerin üzerinde düşünmemiz bile yeterlidir:

*“Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygamber'e ve sizden olan ülüemre (alimlere ve idarecilere) de itaat edin. Eğer bir hususta anlaşmazlığa düşerseniz Allah'a ve ahirete gerçekten inanıyorsanız onu Allah'a ve Resül'e götürün (onların talimatına göre halledin); bu hem hayırlı, hem de netice bakımından daha güzeldir.”*⁷¹

İşte bu ayet Müslümanların bilgi ve hüküm kaynaklarını sıralamış, sonradan “Kitap, Sünnet, İcma ve Kıyas” şeklinde formülleştirilen kaynakların temelini koymuş, anlaşmazlık çıkarsa

---

⁷⁰ Nisa, 60-61

⁷¹ Nisa, 59

çözümün bu kaynaklara başvurularak aranmasını emretmiş, böylece İslam'da yargının temellerini atmıştı

Bunu içten gelerek reddetmek ve benimsememek, imana ters düşen bir davranıştır. İçten inanmakla birlikte bir menfaat karşılığı, bir çıkar hesabı veya daha başka dünyevi kaygılarla terk etmek, kişiyi büyük günaha sokan ve hem Allah Teala katında, hem de Müslümanlar yanında yüzünü kara çıkartan bir harekettir.

Devlet, zina örneğinde olduğu gibi böyle dine ters bir kanun koydu diyelim, peki Müslüman vatandaşı, devletin kanununa baş kaldırıp devletle savaşı mı girecektir?

Hayır!

Peki ne yapacaktır?

Kanun Varsa Ne yapacak?

Şunu yapacaktır: “Ben Allah Teâlâ'nın kanunu üstüne ona ters düşen kanun kabul etmem. O kanunu kalbimde tasdik edip iman etmem. Kalbimde yine Allah Teâlâ'nın kanunlarına iman ve tasdik vardır. Buna ters düşen kanunları da kalbimle inkar ederim. Bunu dilimle de böyle ikrar ederim. Devlet izin verse bile zina etmeyerek şeriata bağlı kalırım.”

Hadi diyelim devlet zinayı mecbur tutmadı. İçki de öyle. Devlet serbest kılsa da içmeme hakkın da var. Kimse seni içmeye zorlayamaz. Ama bazen şeriata aykırı öyle kanunlar var ki, yapmasan suçlu olursun. Ceza yersin. O zaman ne yapacaksın?

O zaman da yapacağımız bellidir. Önce böyle dine aykırı kanunların çıkmasını engellemeye çalışırım. Çünkü kanun yapılırken kanun koyucular, yani mecliste yasama yetkisini kullananlar, halkın dinine, örf ve adetine aykırı kanun koyamazlar. Koymamaları gerekir. Hukuk metodolojisi bunu ister. Çünkü kanun koymaktan maksat sorun çıkarmak değil, var olan sorunları gidermektir.

Diyelim bunda başarılı olamadım ve kanun öyle çıktı. O zaman bu kanunu kalben benimsemediğimi, çirkin gördüğümü

ve inkar ettiğimi açıkça ifade ederim. Yeniden gözden geçirilip değiştirilmesi için kamu oyu faaliyetlerine girerim. Başarırsam, değişmesini sağlamış olurum.

Diyelim bunda da başarılı olamadım ve kanun yürürlüğe girdi. O zaman ben o kanuna muhatap olmamak için pozisyon değişikliğine giderek kendimde uygulanmasını önlemeye çalışırım.

Diyelim bunda da başarılı olamadım ve kanun beni de kapsamına aldı. O zaman sivil itaatsızlık, pasif direniş, demokratik muhalefet gibi haklarımı kullanarak kanuna itaat etmem. Bu da benim bir hakkımdır.

Diyelim bunda da başarılı olamadım ve kanun geldi beni buldu ve itaata zorladı. O zaman itaat etmemenin cezası ne ise ona razı olurum. Cezamı ödeyerek yine o kanuna uymam. Zaten kalben tasdik etmemişim, benimsememişim.

Diyelim bunda da başarılı olamadım ve kanun öyle bir ceza koydu ki altından kalkmam mümkün değil. Bu benim hayatımı ya yok edecek, ya zora sokacak, ya da ihtiyaçlarımı göremez olacağım. O zaman devreye “zaruret fikhî” girer. Yani benim çaresizliğim karşısında o konudaki haramlık kalkar. Günahı o kanunu koyanların boynuna olur.

“Zaruret fikhî” ne demektir?

Kısaca anlatalım: Zaruret demek, sözlük anlamıyla çaresizlik, muhtaçlık, sıkıntı, yoksulluk demektir. Dinimizde ise zorluk karşısında haramın mübah olmasıdır. Meşhur misaliyle, acından ölmek için leş veya başkasının malını izinsiz yemek mubahtır.

Konuyla ilgili İslam’da birçok kaide vardır: "*Zaruret, haramı helâl derecesine getirir.*" "*Meşakkat teysiri celb eder.*" "*Suubet, sebab-i teshil olur ve darlık vaktinde vüs'at gösterilmek lâzım gelir.*"

Zaruretlar, haram, memnu, yasak olan şeyleri mübah, yani serbest kılar. Yâni: İşlenmesi men ve nehy edilmiş bazı şeyler vardır ki, bunları yapmak, zaruret halinde mübah

hükümünde olur, bundan dolayı yapan cezalandırılmaz. Muteber, yani geçerli bir ikraha mebni başkasının malını telef eden veya açlıktan helâk korkusundan dolayı başkasının yemeğini rızası olmaksızın yemek gibi.

Bununla beraber haram ve memnu olan şeyler, üç nevidir.

Birincisi: Memnuiyeti aslâ sâkit olmayan muharremattır. Başkasını zulmen öldürmek veya başkasının haksız yere bir uzvunu kesmek gibi.

İkincisi: Aslâ sâkit olmayıp zaruret vaktinde ruhsata mahal olan muharremattır. Başkasının malını itlâf gibi.

Üçüncüsü: Zaruret halinde memnuiyeti sâkit olan muharremattır. Meyte, yani leş gibi temiz olmayan bir şeyi yemek gibi.

Konu hakkında söylenecek başka sözler varsa da bu kadar bilgi bize kafidir.

Söylemeye gerek yok ki, müçtehitlerimizin yaptığı ile bunların yaptığı arasında dağlar kadar fark vardır. Çünkü müçtehit içtihat ederken başta Kur'an ve sünnet olmak üzere İslam'ın aslı ve fer'i kaynaklarına ve fıkıh usulünde belirlenen kaidelere bağlı kalır. İşte bu bağlı kalış onu İslamî kılar. Laik hukukçu kendini hiçbir şeye bağlı hissetmez. Bu konuları başka kitaplarımızda da yer yer açıkladığımız için şimdi burada daha fazla farkları tekrar yazmayacağız.

Şimdi Müslümanın itaat bilincine bir çerçeve getirecek bir olayı ve ondan çıkan dersler ve ibretleri, tavsiye ve kanunları görelim isterseniz:

Kime ve Neye İtaat?

Resulullah (S.A.) bir müfreze hazırlayıp Ensardan biri olan Abdullah İbn-i Huzafe'yi de başlarına komutan tayin ederek göndermişti. Gönderirken de:

-Bu benim emirimdir. Buna itaat bana itaat, bana itaat ise Allah'a itaattır. Buna isyan bana isyan, bana isyan da Allah'a isyandır. Demişti.

Her nasılsa emir, yolda giderken maiyyetindekilerin bazı hareketlerine sinirlenerek:

-Resüullallah size, bana itaat etmenizi emretmedi mi? Diye sordu. Onlar da:

-Evet, emretti, demeleri üzerine

-Haydi odun toplayınız, dedi. Mücahitler çalı çırpı, odun topladılar. Bu defa:

-Odunu ateşleyiniz! diye emretti.

Mücahidler odunları yakınca bu sefer alevleri göklere uzanan ateşi göstererek:

-Haydi bu ateşe giriniz! diye emretti.

Askerin bir kısmı ateşe girmek için harekete geçerken, öbür kısmı onları tuttu ve;

-Ne yapıyorsunuz? Biz ateşten kurtulmak için Resulüllahın himayesine sığınmış kimseleriz, diyerek onları önlemeye çalıştı.

Onlar böyle birbirleriyle konuşur ve cedelleşirken ateş de söndü. Komutanın da öfke ateşi sönmüş, sınırları yatışmıştı. Yollarına devam ettiler.

Sonra, olay Resulullaha rapor edildiğinde:

-Ne yapmalıydık? diye sorulunca:

-Eğer Mücahitler bu ateşe girselerdi, kıyamet gününe kadar ateşten çıkamazlardı. Çünkü amire itaat, maruf ve meşru olan emirler hakkındadır! buyurdu.⁷²

Bir kere yukarıda azıcık değinildiği gibi Müslümanlar kayıtsız ve şartsız olarak ancak Allah'a ve Allah Resulüne itaat ederler. İşte ayet:

"Ey iman edenler, Allaha itaat edin, Peygambere ve sizden olan emir sahiplerine de itaat edin. Eğer birşey hakkında çekişerseniz onu Allah'a ve Peygambere döndürün, eğer Allah'a ve ahiret gününe inanıyorsanız. Bu, hem daha hayırlı, hem de netice itibariyle daha güzeldir."⁷³

Ayette gayet açık olarak görülmektedir ki ulu'l emre itaat kayıtsız ve şartsız değildir. İster alimler, isterse idareciler olsun emir sahiplerine ancak Allah'ın kitabına ve Resulü'nün sünnetine bağlı

---

⁷² Sabunî, age. I. 406; Kurtubî, V. 260; Tecrid-i Sarih, X. 346; İbrahim Canan, Kütüb-ü Sitte, II. 296.

⁷³ Nisa, 59.

kaldıkları, ortaya çıkan ihtilafları, anlaşmazlıkları onlarla hallettikleri takdirde ve böylece bizden bir Müslüman olarak kaldıkları sürece itaat farz olur.

Eğer bu gerçekleri inkar etmiş ve Allah Teala'nın açık ayetlerinden ve emirlerinden sapmışsa, İslamî kişilik anlamında "adaletten" çıkmış ve "bizden" biri olma vasfını kaybetmiştir. Artık böyle bir kişinin Müslümanlara emir verme ve yönetme yetkisi yoktur. Daha önce var idi de sonradan kaybettiyse, azledilir. Bütün bütün dinden çıkmamış ama açıkça haram ve günah olan bir şeyi emretmiş ise, yine bu emrinde ona kesinlikle itaat edilmez.⁷⁴

Amirlerle ilgili Peygamber Efendimizin bazı hadisleri ⁷⁵şöyledir:

-Allaha karşı günah işlemekle emrolunması hariç Müslüman olan kişinin itaat, vecibesidir. Hoşlandığına da, hoşlanmadığına da. Ancak günah ile emrolduğunda ne dinleme vardır ne de itaat.⁷⁶

-Üzerinize başı kara kuru üzüm tanesi gibi olan bir Habeşli köle de amir dikilmiş olsa, onu dinleyiniz ve itaat ediniz."⁷⁷

-Her kim bana itaat ederse Allaha itaat etmiştir. Her kim bana isyan ederse, Allaha isyan etmiştir. Her kim benim emirime itaat ederse, bana itaat etmiştir. Her kim de benim emirime isyan ederse, bana isyan etmiştir.⁷⁸

Nihayet bu konuda Hz. Ali efendimizin şu sözü güzel bir hülasadır: "İmama (devlet başkanına) gerekir ki Allah'ın indirdikleriyle adalet üzere hükmede ve emaneti güzelce eda ede. O bunu yapınca, Müslümanlara da itaat vacip olur. Zira Allah bize, emanetleri eda ve adaletle emretti, sonra onun itaatını emretti"⁷⁹

---

⁷⁴ Bu konuda geniş bilgi için bkz. Cemal Nar, İslam'da Devlet ve Siyaset, Toprak y. s. 80-82, 86-88, 96-119.

⁷⁵ İslam'da idare ve idarecilerle alakalı her konuda daha sonra geniş bilgiler için bkz. Cemal Nar, İlim Ve İktidar. Toprak y. İst. 2007.

⁷⁶ Buhari, muslim, Ebu Davud'dan naklen bkz. Tebrizî, Mişkatü'l Mesabih, II. 1086. no:3664 ; İbrahim Canan, II. 295

⁷⁷ Tecrid'i Sarih, II. 667, 12/314; Tirmizi, ilim 16 no:2678; Ebu Davud, sunne 6. no:4607; Mişkat, II. 1085 no: 3662-3663

⁷⁸ Tecrid-i sarih, XII. 314; Mişkat, II. 1085. no: 3661.

⁷⁹ Kurtubî, I. 259.

Ama Allah'a isyan olan hususta verilen emre gelince, bu emri veren kim olursa olsun ona itaat edilmez. Bu tavır alış ve pasif mukavemet, isyan değildir. Zalim ve günahkar imamlara itaat edilmesi, sabredilmesi. gerektiğini bildiren hadisler varsa da onlar daha ziyade kişisel olarak hakkından vazgeçme ve kendisine karşı yapılan zulme sabretme şeklindedir. Zira itaat konusundaki ayet ve hadisler gayet açık ve kesindir: Önce umum ifade etmesi bakımından, dinimizde pek meşhur olan şu hadisi belirtelim:

“Allah'a isyan hususunda mahluka itaat yoktur”⁸⁰

Nihayet İslam hukukunda şu genel bir kaidedir. “Amirin kanuna aykırı emri, memuru mesuliyetten kurtarmaz.”⁸¹

Bu sebeptendir ki, Allah'ın emrinin aksine emir verdiği zaman bir Müslüman ne nefesine, ne ana babasına, ne amirlerine, ne alimlerine itaat etmediği gibi, şeytana, kafire, sapığa, bidatçıya, fasığa, müsrife, gafile haydi haydiye itaat etmez. Kur'an baştan sona bunu emreden ayetlerle doludur. Belki de gelişinin ana amaçlarından biri ve başlıcası, insanı Allah Teâlâya başkaldıran bağilerin sapık yollarından Allah'ın dosdoğru yoluna iletmektir.⁸²

Şeriat Kimin Emri?

Allah Teâlâ'nın kanunları, insanlar için çizdiği sınırlardır, hudutlardır. Nasıl ki yabancı bir ülkeye izinsiz girilmezse, hudutlardan kaçak geçmek, ya mayına basarak, ya bir kurşun yiyerek ölmek veya yaralanmak, sakat kalmak ise, ya da tutuklanıp uzun müddet hapis kalarak hürriyeti yitirmekse, yani bir bedeli, bir cezası varsa, aynen öyle de, Allah Teâlâ'nın hududunu izinsiz aşmak, sınırı çiğneyip geçmek, cezayı ve azabı gerektirir:

---

⁸⁰ İ. Canan, II. 295; kenz'ul Ummal, V. 14491-14413, VI. 14874, 14911; Ahmet bin Hanbel naklen, Sabunî, Muhtasar 'u İbn Kesir, I. 408

⁸¹ İslam devletinde idarecilere itaat ve muhalefet hakkında detaylı bilgiler ve farklı görüşler için bkz, Cemal Nar, İslamda Devlet Ve Siyaset, s. 96 vd.

⁸² Konuyla ilgili şu ayetlere bakılabilir: Al-i İmran, 140-149; Casiye, 23; En'am, 116; Şuara, 151; Yasin, 60.

“Bunlar, Allah'ın (koyduğu) sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse Allah onu, zemininden ırmaklar akan cennetlere koyacaktır; orada devamlı kalıcıdırlar; işte büyük kurtuluş budur.

Kim Allah'a ve Peygamberine karşı isyan eder ve sınırlarını aşarsa Allah onu, devamlı kalacağı bir ateşe sokar ve onun için alçaltıcı bir azap vardır.”⁸³

İşte bunlar Allah'ın hudududur. İşte bunlar, gerek bu mîras âyetleri, gerekse mirasın dışında Allah Teâlâ'nın koyduuu kanunlar, Allah'ın hudududur. Haram helâl hududunu, aile hukukunun hududunu, kılık kıyafetin hududunu, kazanma ve harcama hududunu, kadın erkek ilişkileri hududunu, tüm hayatın hududunu tespit etme hakkı sadece Allah'a aittir. Bu konuda Rabbimiz hiç kimseye yetki vermemiştir. Sadece kitabında açıklamadığı ve açıklanmasını kendisine bıraktığı konularda Rasulullah Efendimiz söz söyleme yetkisine sahiptir. O zaman Rabbimizin verdiği yetkiyle onu da dinlemek zorunda olacağız elbette. Resulsüz bir kitap, Resulsüz bir din kabul edemeyeceğimize göre, onun direkt Allah'tan aktardıklarına evet dediğimiz gibi, kendisinden söylediklerine de evet diyeceğiz.

Öyleyse hem bu konuyu gündeme getiren, bu konunun yasasını koyan Kur'an âyetlerini, hem de bu âyetlerin vermediği detayı, veya bu âyetlerin uygulamasını, pratiğini, yahut da bu âyetlerde gündeme getirilmeyip de Rabbimizin bir tür vahiyle Rasulullah Efendimize açtığı, bildirdiği ve bize de öylece bildirmesini istediği Rasulullah Efendimizin beyanlarını, sünnetini, uygulamasını da içine almak kayd u şartıyla Allah'ın hududu kabul ediyor ve öylece iman ediyoruz. Çünkü Rabbimiz genel yasaları belirler ama onun detaylarını, iç tüzüklerini peygamberine bırakır. Onun da ötesinde içtihat vardır.

İşte bunlar Allah'ın hudutlarıdır ve kim bu konuda, veya her konuda, Allah ve Resûlüne itaat edip gönülden bağlanırsa, Allah ve Resûlünün bu yasalarına riâyet ederse, Allah ve

---

⁸³ Nisa 13-14.

Resûlünün hukukuyla amel ederse, Rabbi onu zemininden ırmaklar akan cennetlerine idhal buyurur. Evet Allah ve Resûlüne iman eden, Allah ve Resûlünün hayatına karıştığına inanan, Allah ve Resûlünün belirlediği bir hayat programını yaşayan, malı konusunda, hayatı konusunda Allah ve Resûlünü söz sahibi kabul eden, Allah ve Resûlünün kendisi adına seçimini seçim kabul eden kimseler için Rabbimiz altlarından bal ırmakları, süt ırmakları, şarap ve su ırmakları akan cennetler hazırlamıştır. Gözlerin görmediği, kulakların duymadığı, akıl ve hayallerin bile ihata edemeyeceği güzellikte razı olacakları, razı edilecekleri cennetler onları beklemektedir. Elbette dünyada Allah'tan razı olan, Allah'ın yasalarından razı olan, Allah'ın hayat programından razı olan ve Allah için bir hayat yaşayan mü'minleri Rabbimiz da orada razı edecektir. Onlar orada, o cennetlerde ebediyen kalıcıdırlar. İşte bu-dur en büyük başarı. İşte budur en büyük kurtuluş.

“Kim Allah'a ve Peygamberine baş kaldırır ve yasalarını aşarsa, onu, temelli kılacağı cehenneme sokar. Alçaltıcı azap onadır.”

Ama kim de Allah ve resûlüne isyan ederse, hayatını Allah ve Resûlüne sormadan yaşarsa, Allah ve Resûlüne rağmen, Allah'ın kitabı ve Resûlünün sünnetine rağmen kendi hevâ ve heveslerine uyarsa, ya da hayatta Allah ve Resûlünden başka yasa belirleyiciler kabul ederek onların yasalarını uygulamaya kalkışır, “ben mîras konusunda da, başka konularda da Allah ve Resûlünü dinlemiyorum” derse, bunu bir can korkusu olmadan, gönüllü yaparsa, Allah ve Resûlünün hatırını bir dünya menfaatine satarsa, üç kuruşluk bir dünya menfaati için Allah ve Resûlünün kendisine takdir ettiği razı olmayıp hududu aşarsa, azgınlık yaparsa; Allah onu da öyle bir cehenneme, öyle dayanılmaz, öyle çılgın bir ateşe sokar ki, o da ebediyen, hiç çıkmamacasına orada kalır gider. Üstelik onun için orada “mühiyn” bir azap, “alçaltıcı, aşağılayıcı, onu insanlıktan çıkarıcı” bir azap vardır unutmayalım.

Evet Rabbimiz bir mîras yarasını anlattıktan sora burada bir değerlendirmede bulunuyor. Cenneti ve cehenneminiyle bir uyarıda bulunuyor. Rabbimizin belirlediği tüm hayat kuralları için geçerli bir uyarıdır bu. Genelde tüm hayat programı, özelde de burada gündeme getirilen mîras yarasıyla alâkalı bir değerlendirme yapıp öteki âyetlere geçelim inşallah.

“Siz bilirsiniz” diyor Allah Teala. “Ben sizi cennet ve cehennemimle uyardım. İsterseniz kul olduğunuzu, benim tarafımdan yaratıldığınızı, varlığınızı ve varlığınızın devamını bana borçlu olduğunuzu unutmadan yaratıcınızın yasalarını uygulayarak bir hayat yaşayıp cennete giderseniz, dilerseñiz de kendinizin tanrılığınızı iddia ederek, kendi hevâ ve heveslerinize göre, ya da hayatın yasalarını Allah’tan daha iyi bildiğine inandığınız bir kısım azgın tâğutların istedikleri biçimde bir hayat yaşayarak cehenneme giderseniz. Diledięinizi tercih edebilirsiniz. Ama unutmayın ki yaşadığınız hayatın hesabını bana ödeyeceksiniz” diyor Rabbimiz.⁸⁴

İtaat edene ebedî cennet, isyan edene de ebedî cehennem vardır. Bu konuda hiçbir mâzeret de geçerli değildir. Çünkü insanlar her konuda sadece Rablerine karşı sorumludurlar:

“(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah’ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.

De ki: Allah’a ve Resûlü’ne itaat edin. Eğer yüz çevirirlerse bilsinler ki Allah kâfirleri sevmez.”⁸⁵

Enfal Suresinden şu ayetleri peş peşe okuyalım, belki kalbimiz yumuşar da söz dinler hale gelir:

“20. Ey iman edenler! Allah’a ve Resûlüne itaat edin, işittiğiniz halde O’ndan yüz çevirmeyin.

21. İşitmedikleri halde işittik diyenler gibi olmayın.

22. Şüphesiz Allah katında hayvanların en kötüsü, düşünmeyen sağırlar ve dilsizlerdir.

⁸⁴ Bkz. Ali Küçük, Basairu’l Kur’an, İlgili ayetlerin tefsirinden.

⁸⁵ Al-i İmran 31-32.

23. *Allah onlarda bir hayır görseydi elbette onlara işittirirdi. Fakat işittirseydi bile yine onlar yüz çevirerek dönerlerdi.*

(Bu ayetler, Allah Resulünün sözlerini işitip de ehemmiyet vermeyen kimselere ihtardır. Bunlar zahirde işittiklerini gerçek manada işitmedikleri için söz anlamayan sağır ve dilsiz hayvanlara benzetilmişlerdir. Bunlarda hayır istidadı yoktur. Eğer hayra kabiliyetleri olsaydı, Allah onlara sözlerinin gerçek manasını işittirirdi.)

24. *Ey inananlar! Hayat verecek şeylere sizi çağırdığı zaman, Allah ve Resûlüne uyun. Ve bilin ki, Allah kişi ile onun kalbi arasına girer ve siz mutlaka onun huzurunda toplanacaksınız.”*

(İnsanlara hayat verecek şey Allah ve Resulünün emir ve yasaklarıdır. Şüphesiz ki O'nun her emrinde bir hikmet ve hayat vardır. Onun için O'ndan gelen her emri kabullenmek ve yerine getirmek gerekir. Ayette “Allah kişi ile kalbi arasına girer” buyuruluyor. Bu durumu tasvirinden aciziz. Ancak başka bir ayette “Biz insana şah damarından daha yakınız” buyurulmuştur. Allah insanın kabiliyetine göre kalbini dilediği tarafa çevirir. Peygamberimiz şöyle dua ederdi: “Ey kalbleri çeviren Allah! Benim kalbimi senin dinin üzerinde sabit kıl!”

25. *Bir de öyle bir fitneden sakının ki o, içinizden sadece zulmedenlere erişmekle kalmaz (umuma sirayet ve hepsini perişan eder). Biliniz ki, Allah'ın azabı şiddetlidir.”*

Velhasıl “toplum şöyle istiyor” diye, “âdetler böyledir” diye, “yasalar bunu gerektiriyor” diye insanın şu veya bu şekilde Allah yasalarını çiğneyerek birilerinin hakkını yemesi, birilerine zulmetmesi, birilerinin malını çalıp çırpması asla ona mâzeret hakkı tanımaz. Çünkü işte Allah her şeyi âyetleriyle açıklıyor. “Ne yapalım toplum düzeni böyledir. Ne yapalım bu yönetim biçiminde böyle düzenlemişler. Ne yapalım yöneticilerimiz böyle karar vermişler. Bu kararın suçluları da onlardır” diyerek

hiç kimse böyle bir mâzeretin arkasına saklanamaz. Suçu hiçbir zaman başkalarının üzerine atıp bu işten kurtulamaz.

Öyleyse niye yamukluk yapmaya çalışıyoruz? Niye bir kısım sudan mâzeretlerin arkasına saklanarak Allah yasalarını diskalifiye yolları arıyoruz? Halbuki Allah ne demişse, Rasulullah nasıl buyurmuşsa bir Müslüman ona teslim olup boyun bükme zorundadır. Allah ve Resûlünün hükmüne karşı inandım diyen insanların muhayyerlik hakkı yoktur. Bu konuda birbirimizi uyaralım da dünyamızı da âhiretimizi de berbat etmeyelim inşallah.

“Allah ve Resûlü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resûlüne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur.”⁸⁶

Kur'an'da adı geçen tek sahabe olan zat, Zeyd b. Harise'dir. Çocukluğunda esir düşmüş, Hz. Hatice onu köle olarak satın almıştır. Hz. Hatice'nin kendisine hediye ettiği bu çocuğu, Peygamberimiz azad edip evlat edinmişti. Resulullah, Zeyd'i çok severdi, ona halasının kızı Zeyneb binti Cahş'ı nikahlamıştı. Fakat Zeyneb, Zeyd ile geçinemedi. Zeyneb, asil bir aileden geldiği için bir köle azadlısı ile evlenmek istememişti, ancak bu yönde yukarıdaki ayet-i kerime gelince onunla evlenmişti. Çünkü emir böyleydi. Bizim alacağımız ders de budur.

Fakat bu hikaye burada bitmez. Ama onu başka kitaplarımızda anlatmıştık, bizim için tekrar olur. Hatırlamayan okuyucularımız ayetin tefsirine baksınlar, ayette kimseye haksızlık yoktur. Bunun devamında da herkese çok büyük mükafatlar veren ilahî bir plan vardır. Okuyucularımız araştırsın görsünler inşallah.

Şeriatın Kestiği Parmak Acımaz

---

⁸⁶ Ahzap 36.

Yukarıdan beri büyük kırılmanın dindeki yerini olanca çıplaklığı ile anlattık. Bütün bunları bildikten sonra şimdi sıcağı sıcağına okuyacağımız şu ayet, bırakın Allah'ın hükmüne gitmemeyi, gittikten sonra hatta aleyhinde de olsa o hükmü yürekten kabul edip tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça mümin olunamayacağını söylemektedir:

İşte o ayet:

*“Hayır; Rabbine and olsun ki aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem yapıp, sonra da verdiği hükümden yürekleri hiçbir sıkıntı duymadan razı olup tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça, iman etmiş olmazlar”*⁸⁷

Tefsir ve hadis kitaplarımız ayetin sebab-i nüzülü olarak şu olayı anlatırlar:

“Hz. Zübeyir efendimizle Ensardan bir efendimiz ‘bahçe sulama’ meselesinde anlaşmazlığa düşer ve Peygamber Efendimizin muhakemesine gelirler. Resulullah (sav) efendimiz meseleyi dinleyince, suyun gözüne bahçesi daha yakın olduğu için Hz. Zübeyr’e, -Bahçeni sula, sonra hakkın olan bekletmeyi yapmadan komşun hakkında musahama ve kolaylık göstererek suyu onun bahçesine sal.

Fakat Ensarî (ra) bunu işitince razı olmamış ve kızarak; kendine yakışmayan ve çok tehlikeli olan şu sözü söyleyivermiş:

-Halanın oğlu olduğu için mi ya Resulullah!?

Bu hiç de hoş olmayan bu beklenmedik cevap karşısında Efendimizin (s) rengi atmış ve Zübeyir’e (r.) dönerek:

-Ya Zübeyir, bahçeni iyice sula, sonra hakkın olduğu üzere suyu hapsed, ağaçların köklerine erişmedikçe bırakma, yani hakkından tamamıyla faydalan, sonar suyu buna sal, buyurdu.

Bu olay üzerine yukarıdaki nisa süresi 65. ayet indi.”⁸⁸

Ensarlı yolda giderken Mikdat (ra) a rastladı. O da

-Kim kazandı? diye sorunca, Ensarlı(r.) kinayeli bir dille:

-Halası oğlu, diye cevap verdi:

Bunu duyan bir Yahudi:

---

⁸⁷ Nisa , 65

⁸⁸ Kurtubi, V. 266; Tecrid-i sarih, VII. 220; İbni Kesir, a.g.e. I. 410

-Allah kahretsin, ne diyor bu adam! Biz Hz. Musa (as) zamanında bir günah işledik de, Allah “kendimizi öldürmemizi” emretti. O gün yetmiş bin kişi kendini öldürdü, dedi.

Bunu duyan Sabit bin Kays:

-Allah sıdkımı biliyor, Resulullah(s) ‘‘kendini katlet’’ dese, ederdim, diyor ve her sahabinin o Ensarî gibi olmadığını vurguluyor.

Bu ensarlımın kim olduğu kesin olarak bilinmiyor. Bilinen bir şey varsa o da hükmünden dolayı Resulullah’ı itham ediş, İmam Nevevi’nin alimlerden kesin nakline göre “riddet”tir, yani “dinden dönüş”tür, kesinlikle küfre götürür. Fakat peygamberimiz, gerek bir mucize olarak onun kalbindeki imanı çok iyi bildiğinden, gerekse ehl-i Bedir’den oluşundan veya başka bir sebepten dolayı onu tekfir etmemiştir.⁸⁹

Biz kitaplarımızda İslam açısından bu yasama ve yürütme konularını ve bu meselelerin imanla alakasını enine boyuna anlatıp çok ciddi olarak tartışırken, çağımızda bu konulara dair İslam düşmanları tarafından Müslümanlara karşı birçok suçlamalar ve aşağılamalar yöneltiliyor. Bunların içinde ecnebiler neyse ne, ama “ben de müslümanım” deyip de İslam’dan hiç bir şey bilmeyenler, veya İslam’ı batılıların kitaplarından okuyanlar veya kulaktan dolma yanlış bilgileri ve hurafeleri İslam sananlar bizi oldukça üzüyor.

Her neyse, işte Osmanlıdan Cumhuriyete giderken yaşanan büyük kırılma ve dehşetli sosyal deprem, bütün çıplaklığı ile açıklanmış bulunmaktadır. Aslında yaşadığımız, gelecek nesiller de düşünülüğünde, kırılmadan ve depremden öte tam bir kıyamettir.

Laik batı Hukukuna Geçiş

Yukarıdan beri verdiğimiz bilgilerden anlaşıldığı gibi batılılaşmanın en temel amacı bu ülkeden bütün kurumlarıyla beraber İslam’ı söküp atmak, onun yerine Batı tipi bir yaşam tarzını getirecek olan kurum ve yasaları yerleştirmektir. Biz buna kısaca “laiklik” diyoruz. Hilafet kaldırıldıktan sonra İslam’la ve İslam ülkeleri ile olan bütün bağlar ve bağlılıklar koparılmıştır.

---

⁸⁹ Tecrid. VII. 223

Bilindiği gibi bu Lozan anlaşmasının bize getirdiği bir dayatmadır.

Bütün bunları yapanlar, hukukunun laik olması gerektiğinden bahsederler. Batı laikliği din ve vicdan özgürlüğü şeklinde anlarken, bu ülkede laiklik özellikle de “devletin kanun koyarken dini esaslara uyma mecburiyetinde olmamasını, hukuk kuralları olan yasaların dindışı, bir başka ifadeyle dinsiz olmasını” anlarlar. Böyle bir devrimin gerekliliğini savunan Mustafa Kemal, 1 Mart 1924 tarihinde yaptığı konuşmada, mecliste şunları söylemiştir:

“Asıl mühim olan nokta, Adliye teşkilatımızı çağın gereklerine uymayan bağlardan bir an evvel kurtarmaktır. Millet her medeni memlekette olan adli telakkinin gerçekleşmesini istiyor. Medeni hukukta, aile hukukunda takip edeceğimiz yol ancak medeniyet yolu olacaktır. Hukukta idareyi maslahat veya hurafelere bağlı kalmak, milletleri uyanmaktan men eden en ağır bir kabustur. Türk Milleti, üzerindeki kabus bulunduramaz.”

Bu konuşma artık İslam hukukunun kaldırılacağı ve yerine batılı ülkelerden tercüme ettirerek onun yerine konulacağı habercisidir. Nitekim 5 Kasım 1925 de "Ankara Hukuk Mektebi"nde Mustafa Kemal bu hususu açıkça dile getirmiştir: "Büsbütün yeni kanunlar getirerek, eski hukuk esaslarını temellerinden söküp atmak teşebbüsündeyiz."

Hukukun laikleştirilmesi, memleketin siyasi, hukuki ve sosyal kaderine tesir etmiş, kökten zihniyet değişikliğine imkan hazırlamıştır. Böylece Türkiye tam olarak batının istediği yola girmiştir. Doğrusu bu kadarını Avrupa bile beklemiyordu. Lord Gürzon azınlıkların hukukunu korumak için çabalarken, İsmet İnönü, bu konunun üzerinde çok durmaması gerektiğini, zira yeni kurulan devletin bütünüyle şeriatı vazgeçerek, azınlıkların hukuku olan batı hukukunu alacağını ifade etmiştir. Bunu duyan Lord Gürzon demek duyduklarına inanmamış ki, “hele biz buraya yazalım da garanti altına alalım, daha sonra siz istediğinizi yaparsınız” demiştir.

İsviçreli hukukçu Sauser Hall de Türkiye'de gerçekleştirilen hukuk devriminin niteliğine işaret eden değerlendirmesinde bu şaşkınlığını şöyle dile getiriyor: "Türkiye'de gerçekleştirilmiş olan reformlar bütün olarak ele alındıklarında şaşkınlıkla mümkün değildir. İslam devletlerinin en güçlüsü, bin yıllık geçmişe dayanan töreleri, altı aylık bir sürede yürürlükten kaldırılıyor. Tarih, hiçbir ülkede bu kadar köklü bu ani değişikliği örnek gösteremez. Bir ülkede bir toplum üzerinde yapılmış bundan daha cesur bir deneyim yoktur."

Laik aile hukuku laik ticaret hukuku laik ceza hukuku laik medeni hukuk bilahare yargı düzeni ve laikliğin kurumu yeni hukuk anlayışı ne hükmü niteliğinin laiklik, yani din dışı veya özel anlamıyla İslamcı olmasının açık işaretleridir. Ayrıca yeni hukuk anlayışı dindar bir halka, din dışı, baskıcı, insan haklarına aykırı temel hak ve hürriyetleri yok edici unsurların bileşiminden oluşan özel bir nitelik de taşımaktadır.

Milletim bunu kabul etmeyeceğini bilenler hemen arkasından 4 Mart 1925 de iki yıllığına taksiri sükun kanunu getirmişler, süresinin bitiminde iki yıl daha uzatmışlar, nihayet 4 Mart 1929da yürürlükten kaldırmışlardır.

Devrimlere karşı muhalefet edenleri ezip geçerek etkisiz duruma getiren bu kanuna göre, " irtica, isyan ve ülkenin sosyal düzenini, huzur ve sükununu, güvenlik ve asayişini bozmak" yolunda olan bütün örgütleri, tahrikleri, kışkırtma girişimleri ve yayınları hükümet yönetimi yolları ile yasaklayabilecektir. Nitekim bu kanunun ülkeye tam bir ölü sessizliği getirmiş ve tam bir " kanlı ihtilal" gerçekleştirilmiştir.

Daha sonra Anayasanın iki inci maddesinde 1928 yılında yapılan bir değişiklikle "Türkiye devletinin dini, İslam dinidir" ibaresi kaldırılmış, ayrı maddede yapılan değişiklikle Mustafa Kemal'in, "cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, halkçılık, devletçilik, laiklik ve inkılapçılık" şeklindeki altı ilkesi maddeye dahil edilmiştir.

Hukuku dinden temizleme faaliyetleri o kadar ileri gitmiştir ki 1928 yılında anayasanın 16. maddesindeki değişiklikle "vallahi" şeklindeki yemin, "namusum ve şerefim üzerine söz veririm" şekline getirilmiştir.

8 Nisan 1924 tarihinde çıkarılan 469 sayılı kanun ile ülkede halen var olan "şeriat mahkemeleri" de yürürlükten kaldırılmış ve "şeriattan tamamen ayrılışa" engel olacak olan nitelikteki bir kurum daha yok edilmiştir. "Şeriat mahkemelerinin" kaldırılmasıyla, 1500 yıllık dinin boyunduruğundan tam olarak kurtuluşu, zamanın devrimcileri sevinç çığlıkları içinde dile getirilmiştir. Evet, İslam hukukunun Kur'an ve sünnetle sabit hükümleri, Medeni Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. Böylece yabancı bir hukukun alınmasının amacı, toplumun geçmişle olan bağlarını sökölüp atılması, yeni bir dünya görüşünün, bir hukuk anlayışının yerleştirilmesi belgenin hukuki biçim ve kalıpların getirilmesidir.

İsviçre Medeni Kanunu'nun Türk Medeni Kanunu olarak kabul edilışinin, zamanın Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt tarafından hazırlanan gerekçesini okuduğumuzda çok şeylerin açık seçik yazıldığını görüyoruz. İşte size oradan bazı parçalar

"Mecellenin temeli dindir. Oysa insanlık yaşamı her gün hatta her an köklü değişimlerle karşı karşıyadır. Kanun değişimleri yürüyüşü hiçbir zaman bir nokta etrafında tespit edilemez ve durdurulamaz. Yasaları dine dayalı devletler kısa bir zaman sonra bulduğunda ulusun isteklerini karşılayamazlar. Çünkü dinler değişmez kuralları kapsarlar yaşam yürür gereksinmeler hızla değişir. Din yasaları her ne olur sorusunun ilerleyen yaşamın karcısında biçimden ve ölü sözcüklerden ileri bir değer bir anlam taşımazlar. Değişmemek dinler için bir zorunluluktur.

Bu nedenle dinlerin yalnız bir vicdan işi olarak kalması, çağdaş uygarlığın temellerinden ve eski uygarlıkla yeni uygarlığın en önemli niteliklerinden birdir. Köklerini dinlerden alan yasalar, uygulandıkları toplumları, gökten indikleri ilkel

çağlara bağlarlar ve ilerlemeleri engelleyici belli başlı neden ve etkenler arasında bulunurlar. Türk Ulusu'nun alın yazısının, bugünkü çağda bile ortaçağ düzen ve kurallarına bağlı kalması, dinin değişmez kurallarından esinlenen ve tanrı katıyla sürekli olarak ilişki durumunda bulunan yasalarımızın en güçlü etken olduklarından kuşku duyulmamalıdır.

Türk yargıcı yargılarında belirli bir görüş dinsel bir deyiş ve bir temel kural ile bağlı değildir.

Çağdaş uygarlığın Türk toplumu ile bağdaşamayan noktaları görülüyorsa bu, Türk Ulusu'nun yetenek ve becerikliliğindeki eksiklikten değil, onun çevresine gereksiz yere verdiği bin yıllık hukuk kuralı kurumlarından. Nitekim, çağdaş uygarlıkla mecelle kuralları şüphe yok ki bağdaşamaz fakat Mecelle ve buna benzer yasalar ile Türk Ulusu'nun yaşamına bağdaşmadığı da açıktır.

Şunu da belirtmek gerekir ki, çağdaş uygarlığı almak ve kendisini çağdaş uygarlığın gereklerine her ne pahaya olursa olsun ayak uydurmak zorundadır. Gelenek ve göreneklere sıkı sıkıya bağlı kalmak davası,, insanlığın en ilkel durumundan bir adım ileriye götürmeyecek kadar tehlikeli bir teoridir. Yönümüz batıdır. Zamanın gereklerine direnmeyelim

Din, vicdanlarda kaldıkça devlet gözünde saygı değer var. Dokunulmazdır. Dinin kural olarak yasalara girmesi, tarihin akışı içinde çoğunlukla taç sahibi devlet başkanlarının zorbalardan, güçlülerin keyifli ve isteklerini doyurma aracı olması sonucunu doğurmuştur. Çağdaş devlet, dini dünyadan ayırmakla, insanlığı tarihin bu kanlı belasından kurtarmış ve dine gerçek ve sonsuz bir taht olan vicdanı özgülenmiştir.

Yasaları dine dayalı olursa vicdan özgürlüğü kabul zorunda bulunan devlete, Türk dinlerle bağlı uyrukları için ayrı ayrı yasalar yapmak düşer. Bu durum çağdaş devlet için temel ilke olan siyasal, toplumsal ve ulusal birliğe fetan aykırıdır."

Bize göre bütün bu görüşler baştan aşağı ilimle ve özellikle de hukuk metodolojisi ile alakası olmayan, tamamen

ideolojik saçma sapan sözlerdir. Her birisinin iptali için sayfalar dolusu yazılar yazabiliriz. Ama yukarda verdiğimiz bilgilerden ötürü yüz buna gerek duymuyoruz. Şu kadcarcığına işaret edelim ki Avrupa'dan tercüme edip aldıkları kanunlara, sanki yerli kanunlarmış gibi muamele ettiler. Mesela 1926 yılında, 1889 tarihli İtalyan Ceza Kanunu tercüme edilerek, "Türk Ceza Kanunu" adaylar ilan edildi. İtalyanın kanunu bir dakikada nasıl Türkkanunu olabidi, olabilir. Diğer kanunlardaki göz boyama işlemleri de aynıdır maalesef.

Evet, 10 Nisan 1928 de, 1222 sayılı yasayla yapılan değişiklikle anayasadan, "Türkiye Devletinin dini İslam dinidir" ifadesi laikliğe aykırıdır diye çıkarılmıştır. Yine aynı kanunla, 26. maddede, meclisin görevleri arasında sayılan "ahkam-ı şer'iyenin tenfizi" ifadesi de anayasadan çıkarılmıştır. Ondan sonra artık başımızda kıyamet kopmaktadır.

Laiklik adı altında kurumlardan İslam'ı uzak tutmak işlemleri, sadece adalet alanında değil, maalesef giderek başta eğitim, kültür ve sanat olmak üzere, devletin tüm kurumlarında uygulanmıştır.⁹⁰

Kıyameti Yaşadık

Evet, Allah Teâlâ'nın kafirlere uymaktan sakındıran ayetleri üzerinde iyi düşünmemiz gerekmektedir:

*"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar. Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun peygamberi aranızdayken nasıl kâfir olabilirsiniz? Kim Allah'a sınıksı sarılırsa doğru yola iletilmiş olur."*⁹¹

Ehl-i kitaba uyup itaat etmek ne demektir?

Herhalde bireysel ve toplumsal yaşam biçiminde onlara uymak, devlet ve kurumların yönetiminde onların hukukuna

---

⁹⁰ Yakın tarih ansiklopedisi, III. 281 vd.

⁹¹ Al-i İmran 100-101.

başvurmak, yasama, yürütme ve yargıda onların kanun, metot ve sistemlerini alıntılama, yasalarını, ilkeleri ve hayat tarzını onlardan almak, her bakımdan onlar gibi yaşamaya çalışmaktır.

İyi de, bunların hepsine dair bizim dinimiz olan İslam'ın da bir isteği, hatta emri ve nehyi var. Ne olacak şimdi? Onları bırakmadan kafirlerinki alınmaz. Zira iki zıt bir arada olmaz. Bunları bırakır da kafirlerinkini alırsak ortada din, iman kalmaz.

Sahi ne olacak şimdi?

“Mürted olma”, yani dinden çıkarak kafir olma pahasına onlara uyacak mıyız?

İşte Allah Teâlâ'nın bu ayeti bize bunu söylüyor ve “sakın ha!” diyerek uyarıyor bizi...

Bu ve benzeri ayetler varken kim “böyle yapmakla insan dinden çıkmaz” diyebilir? Ayetlere rağmen böyle söylemek cahilliktir. Cahile ise asla itibar edilmez.

Hiç dini bilen birisi böyle diyebilir mi? Mümkünü var mı bunun?

Kaldı ki akıllı olan herkes kendi vicdanına danışsın, Allah'ın katında geçerli olan biricik dini İslam'ı, severek kabul ettiğimiz bu dini atarak, onun yerine elin kafirinin batıl din ve yaşam biçimini almak, Allah'ın dininden şüphe etmek anlamına gelmez mi?

Onun yetersizliğini ifade etmek manasına gelmez mi?

İslam'ın insan hayatına verecek bir şeyinin olmadığı anlamına gelmez mi?

Bu durum, öncelikle bir iç yenilgi, bir bozgun yaşama anlamına gelmez mi?

Çünkü iman ile şek, şüphe, zan, tereddüt, kuşku asla yana gelemez. Bunların olduğu yerde iman yoktur.

Bu durum, müslüman ümmetin hem imanını kaybettirir, hem de varlık nedeni olan “önderlik” rolünden vazgeçme anlamına gelir.

Bu da sessiz sedasız dinden çıkıp küfre düşmek değil midir?

Ayet çok açık:

*"Ey müminler, kendilerine kitap verilenlerin bir grubuna uyarmanız, bunlar sizi iman ettikten sonra döndürüp kâfir yaparlar."*⁹²

Bu çok ciddi bir vaziyettir. O yüzden ısrarla soruyoruz: Batılıların bu çağrısına bir Müslüman nasıl olur da "evet" der?

Müslüman için hiçbir şey; imandan sonra küfre dönmek, Cennet'e girecekken Cehenneme düşmek kadar korkunç olamaz. İmanın tadını alan her mü'min, Müslüman olduktan sonra küfre düşmeyi, bir ateş çukuruna atılarak diri diri yanmaktan çok daha çirkin ve beter görür.

Bu, sadece bizim zamanımız için söz konusu olan bir durum da değildir. Bu, her çağda ve her mekandaki gerçek müslümanların özelliğidir. İşte Ashab-ı Uhdut ve Kehf, işte Firavunun sihirbazları, işte Yasin kahramanları, işte ashab-ı kiram...

Onların imtihanını ve bu imtihanın amacını, faydasını, sonuçlarını, sanırım hatırlarsınız, daha yeni yazmıştık burada. Hiç kimsenin, "biz de iman ettik" demekle kalmayacağını, evvelkiler gibi imtihandan geçirileceğini, böylece sadıklarla yalancılardan ayırt edileceğini⁹³ yazmıştık yakında. İsterseniz eski yazılarımıza şöyle kısa bir dönüş yapabilirsiniz.

Bu nedenledir ayetteki bu uyarı ve ikaz, vicdanları derinden yakalayan ve sarsan bir uyarıdır. İçimizi alev alev yakan kavuran bir uyarıdır. Biz bu ikaza kulak vermek zorundayız.

Allah'ın ayetleri kendilerine okunduğu, Allah'ın Resülü de aralarında bulunduğu, iman davetçilerinin hazır olduğu ve iman davasının sürdüğü, küfürle iman arasındaki yol ayrımına da karanlıkları yok eden bu ilahî nur, bu pırıl pırıl parlayan ayetler konuştuğu halde, olacak şey midir bu ya hu?

---

⁹² Al-i İmran 100.

⁹³ Ankebut 29/2-3.

Müslümanlar nasıl olacak da kafirlerin davetine icabet ederek, Müslüman olduktan sonra tekrar küfre dönecekler?
Olacak iş midir bu Allah aşkına?!
Ama oldu işte!

HİLAFETİ KALDIRMA

İnkılapların Ana Kapısı

Biz “İslam’da Devlet ve Siyaset” kitabımızda “Halife” ve “Hilafet”i genişçe işlemiştik. Oradaki amacımız kurum olarak hilafet ve halifeyi tanıtmaktı. Buradaki amacımız ise hilafetin kaldırılması meselesidir. Bu olayın sebeplerini, kar ve zararlarını, altında yatan gerekçelerini anlamaya çalışmaktır.

Uzun tekrarlardan kaçınmak için burada ayrıntılara girmeyecek, kısaca halife ve hilafet hakkında bilgi vereceğiz. Daha fazlasını arzu edenler, başka kaynaklar yanında bizim kitabımıza da baktabilirler. Biz şimdi oradan bazı iktibaslar yapacağız.

“Hilafet”, Peygamber Efendimizden sonra “İslam Devlet Başkanlığı”nı temsil eden bir kurumdur.¹⁹⁷ Bir başka ifadeyle

---

¹⁹⁷DİA (Diyaret İslam Ansiklopedisi), “Hilafet” md. 17/539

“Allah'ın hâkimiyet hakkının bir tecellisi olarak İslâm hükümlerini uygulamaya koymaktan sorumlu makamının adıdır.”¹⁹⁸ Buna “İmamet” de denilmiştir. Nitekim bu kurumu temsil eden kişiye “Halife” dendiği gibi, “İmam” da denilmiştir. Hatta tarih içinde “emîru'l mü'minin” kelimesi de yaygın olarak kullanılmıştır. Bugün nasıl ki bizde veya başka yerlerde devlet başkanlarına “başkan”, “devlet başkanı”, “reis-i cumhur”, “cumhurbaşkanı” denildiği, geçmişte de “padişah”, “sultan” “hakan”, “kayser”, “kral”, “kisra”, “melik”, “imparator” vs. denildiği gibi, İslam Devlet Başkanına da genellikle “Halife” denir ve bu kurumun adı da “hilafettir”.

“İslâm hukukçuları "hilâfet" terimini, genellikle Hz. Peygamber (sas)'in yerine geçmek anlamına kullanmışlardır. "Gerçekte hilâfet, şeriatı Allah'tan tebliğ eden Peygamber'in yerine geçip dini korumak ve dünya işlerini de düzene sokmak"¹⁹⁹ demektir; en yüksek başkanlık ve amme velayetidir; dini koruma ve dünya işlerini düzenleme makamıdır. Bu makama getirilene halife adı verilir.

Bu makama geçen kişi, toplumu sevk ve idarede Hz. Peygamber'e halef olmuştur. Bu nedenle "Peygamber'in halifesi" demekle sakınca görülmemiştir. Fakat bu tabir uzun olduğundan genellikle kolaylık için kısaltılmış ve yalnızca "halife" denilmiştir. Hz. Peygamber'in hadislerinde "hilâfet" ve onunla aynı kökten türeyen kelimeler, yerine göre terim anlamıyla, yerine göre kelime anlamıyla kullanılmış bulunuyor.²⁰⁰

İlâhî emirler göz önünde bulundurulmadan kurulan yönetimlere hiçbir zaman "hilâfet" adı layık görülemez. Asıl önemli olan, bu yüce makamın gereklerinin yerine getirilmesidir. Bunlar da Allah'ın hükümlerini mutlak ölçü kabul etmek; sâlih amel işlemek ve Allah'a karşı gelmemek, küfre sapmamaktır.

---

¹⁹⁸ Şamil İslam Ansiklopedisi, “Hilafet md.

¹⁹⁹ İbn Haldun, Mukaddime, 191

²⁰⁰ Buhârî, Meğâzi, 37; Ahkâm, 43; Müslim, Hacc, 425; İmâre, 61; Ebu Dâvûd, Cihâd, 72; Tirmizî, Deavât, 41, 46; Nesâî, İstiâze, 43 vs

Kendisinde bu özellikler bulunmayan hiçbir yönetim "İslâmî" olma özelliği kazanamaz; İslâmî kavramlarla nitelendirilemez.²⁰⁵

İslam'da "hilafet", devletin yönetim biçimini ve hükümet tarzını belirlediği için önemlidir ve bu kavram bir nevi İslam Devleti için alem olmuştur. Onun için "halife" dendiği zaman, akla sıradan bir devlet başkanlığı değil de İslam Devlet başkanlığı gelir. Çünkü halifelik, Allah'ın hükümlerinin evrende bütün açıklığıyla ortaya çıkması demektir.

"Halife", kelime anlamıyla, birinin yerine geçerek onu temsil eden, birinden sonra gelerek onun yerini alan, vekil olan veya temsil eden kişidir..²⁰⁶ İslam devlet başkanına bu adın verilmesi, iki sebepten ötürüdür.

1-Halifeler, peygamber (sav)'den sonra geldikleri ve risalet hariç, devlet başkanı olarak din ve dünya işlerinin Allah'ın arzu ve iradesine uygun olarak yürütülmesi ve insanların irşad edilmesi işinde onun yerine geçmeleri ve onu temsil etmeleri sebebiyle.

2-Ümmet adına, yeryüzünde ve özellikle İslam ülkesinde Allah'ın hükümlerini temsil etmeleri sebebiyle.

Evet, ilk halife Rasûlullah (sas)'den sonra gelmiştir. Onun risalet dışında kalan diğer görevlerini yerine getirme hususunda onun yerini almıştır. İslam nazarında asıl hâkim Allah'tır. Halife O'nun yeryüzündeki hakimiyetini temsil eder. Aslında bu hilafet/temsiliyet görevi bütün mü'minlere yöneltmiştir.²⁰⁷ işlerin organize yürütülmesi için mü'minlerin devlet başkanını seçimle ve siyasi akitle (biad) bu makama getirmeleri sebebiyle bu İslâm devletinin başkanına "halife" adı verilir.

Müslümanlar, ümmet için bir halife seçimini vacip saymışlardır. Nasıl olmasın ki, aşağıda sayacağımız vazifelerin

---

²⁰⁵ Şamil İslam Ansiklopedisi, "Hilafet md

²⁰⁶ DİA. İslam Ansiklopedisi, "Hilafet" md. 17/539

²⁰⁷ bk. el En'am, 6/165

gerçekleştirilebilmesi, bir hükümeti ve onun başında bir başkann/halifenin var olmasını gerektirmektedir.²⁰⁹

Halifenin Görevleri Hakları

Halifenin görevlerini şöylece sıralayabiliriz:

1-İslam dinini ve devletini korumak, dini irşat ve tebliğ çalışmalarıyla yaymaya çalışmak, bunun için gereken tedbirleri almak.

2-İslam Hukukuna göre adaleti sağlamak, yargıyı yürütmek, cezaları infaz etmek.

3-İslam ülkesinde emniyet ve asayişini sağlamak, barış ve huzuru temin etmek, aynı zamanda İslam ülkesini ve müslümanları iç ve dış tehdit ve tehlikelerden korumak, bunun için gereken tedbirleri almak, maddi ve manevi cihada her an hazır olmak ve gerektiğinde yapmak.

4-Devletin gelir ve giderlerine bakmak, sosyal refahı sağlamak, gelişme ve kalkınmayı sağlamak

5- Bütün kamu hizmetlerinin aksatılmadan yerine getirilmesi için memurları ehliyeteye göre tayin edip denetlemek ve gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamak.

Halifenin, halkın hizmetinde çalışırken, ihtiyacı olan iki temel hakkı vardır ve bunları karşılamak, ümmete vaciptir.

1-Uygun bir maaş ile ihtiyaçlarını gidermek.

2-Yasal emirlerine itaat ile O'na yardımcı olmak.

Halifeliğin Kaldırılması

İslam Devlet Yönetiminin başındaki insana "halife" deniliyordu. Bu yönetime de "hilafet". "Hilafet Devleti" demek de bir nevi "İslam Devleti" demektir. Bu devlet, kendine has, original bir devlettir. Diğer devletler ile birleştiği yerler olduğu

---

²⁰⁹ Bkz. Cemal Nar, İslamlaşma Bilinci'nde, "Hilafet Bilinci". s. 97-101

gibi ayrıldığı yerler de vardır. O yüzden İslam devletini ille de belli bir devlet çeşidine girdirmeye çalışmak doğru olmayabilir.

Burada yapılan en büyük yanlış, hilafeti saltanatla karıştırmaktır. Maalesef saltanatla hilafetin anlamı değişmiş, "halifeler" yerine "ısırıcı melikler" gelmişti. Yani hilafetin adı kalmış, özü ve ruhu kaybolmuştur. "Hatta yönetimin "hilafet"ten "saltanat"a dönüştüğü bazı asırlarda bu kelime "baskı" ve "zulüm"le eş anlamlı olmuştur. Bunun için fukahanın fikhî araştırmalarında "hilafet" terimini bırakıp, onun yerine "imamet" terimini kullandıklarını görüyoruz."³⁰⁰

Nihayet 3 Mart 1924 tarihinde TBMM de hilafetin ilgası için yapılan müzakerede Seyyid Bey, hilafetin "hakiki" ve "sûrî" iki çeşidinin olduğunu, hakiki hilafetin şartlarının şimdi mevcut olmadığını, halbuki şimdiki hilafetin "surî" yani "şeklen hilafet" olduğunu, cebir, şiddet ve tagallüp ile zaptolunan bir nevi hükümdarlık olduğunu söylemiş, yapılan oylama sonucu şeklen var olan, aslında hilafet değil saltanat olan durum, tamamen ortadan kaldırılmıştır.³⁰¹

Hayrettin Karaman macerayı şöyle özetler: “Hz. Peygamber (sav)'den sonra hilâfetin şartlarını taşıyan ve bu vazifeyi hakkıyla yürüten beş halîfe (Hulefâ-i Râşidîn: Hz. Ebû Bekir, Ömer, Osman, Alî, Hasan) gelmiştir. Muâviye b. Ebî Süfyân'ın haksız başkaldırısı ve çeşitli hîle ve düzenlerle iktidarı ele geçirmesinden sonra gerçek hilâfet dönemi sona ermiş ve saltanat dönemi başlamıştır. Bundan sonra gelen yöneticiler, halîfe ismini taşısalar bile hakikatte hükümdardırlar, sultandırlar.”³⁰²

Evet, durum bundan ibarettir. Artık ümmetin seçip biat ettiği Halife yoktur, babadan oğula tevarüsle gelen hükümdar vardır, padişah vardır. Ancak buna rağmen bu kurum hala iş

---

³⁰⁰ Nevin, age. s.169

³⁰¹ MEB.İslam Ansiklopedisi, "hilafet" maddesi. 4/152-153

³⁰² İslamın Işığında Günün Meseleleri, 3/

görmektedir. Padişahlar dünyadaki Müslümanlara bu kurum ile ulaşmakta, onlar üzerinde etkin olmakta, İslam birliği projesini uygulamaya çalışmakta, Müslümanlar arasındaki bağı var kılmaktadır.

Bu durum ise, başta İngiltere ve Rusya olmak üzere Müslüman coğrafyayı işgal ve sömürüsü altında tutam emperyalistlerin hiç işine gelmemektedir. Bu kurum olmasa hiç şüphesiz işleri çok kolaylaşacaktır. Bu yüzden bu kurumun tamamen kaldırılmasını istemekte, bu amaca dönük gizli açık çalışmalar yapmakta, bu işi yapabilecek insanlarla ilişki kurmakta, onların önünü açarak imkanlar sunmaktadırlar.

Bu amaca giderken iki görüşü etkin olarak kullanmışlardır. İlki milliyetçilik, ulusalcılık akımları ile İslam Ümmetini parçalamak, ikincisi de laiklik düşüncesi ile devleti dinsizleştirerek yine aynı amaca ulaşabilmek. Bu itibarla genelde bütün batıcılar ve milliyetçi/ulusalcılar hilafete karşı tavır almışlardır. Aralarında sırf fayda mülahazasıyla bu kurumu yaşıtmak isteyenler olmuşsa da sonunda mağlup olmuşlardır.

Hilafet Niçin Kaldırıldı?

Müslümanlar için dini, ümmet birliğini, barış ve kardeşliği, dayanışma ve kalkınmayı, maddî ve manevî değerleri korumayı, dolayısıyla yeryüzündeki mutluluğu temsil eden hilafetin kaldırılmasına “ama niye?” diye yaklaşımlar hep olmuştur.

Bu soruya hilafeti kaldıranlar genellikle şöyle cevap vermişlerdir: Hilafetin kaldırılmasının sebebi, Türkiye'nin çağdaşlaşmasının önündeki en büyük engeli aşmaktır. Onlara göre “Hilafet” ve “Saltanat” yapısal olarak bu amaca olumsuz etki ediyordu. Ancak bu gerekçeye “Peki ama Japonya, İngiltere vs. gibi ülkelerin, monarşilerin gölgesinde kalkınabilmiş olması; hatta liberal demokrasiyi uygulamadaki başarıları ve bunun zıddı

olarak birçok cumhuriyetlerdeki totalitarizm ne ile açıklanabilir?” sorusu hemen zihne gelmektedir.

Böyle itiraz edenler aslında haklıdırlar, ama bilmedikleri bir şey var; bizde hilafeti kaldıranların çağdaşlaşmaktan maksatları kalkınmak, gelişmek, ileri gitmekten öte bir şeydi. “Neydi o?” diyenlere açıkça söylüyorum: “Din ve medeniyet değiştirmek. İslam Medeniyetinden çıkarak Batı medeniyetine girmek.” Avam ağzıyla “gavurlaşmak”.

“1923’ten sonra yönetimin ön gördüğü, çağdaş uygarlık düzeyine çıkmaktı. Bunu gerçekleştirebilmek için sadece hilafet değil, toplumun ve devletin önünü tıkayan bütün kurumlar ve engeller bir bir ortadan kaldırılmalıydı. Yönetimi ele alanların nazarında sorun “Çağdaşlık” ve “Batılılaşma” olarak ortaya çıkınca buna ters düşen ve bunu yavaşlatıcı her şey tasfiye edilmesi gerekiyordu. Bu bakımdan meydana gelebilecek olumsuzluklar ve incinmeler, hatta halkın genelinin hoşnutsuzluğu da önemli değildi. Zira devrimler yapıldıktan sonra nasıl olsa bunu kabul edeceklerdi. Bu doğrultuda icraatlar yapılırken tepkisiz kalınması dahi milletin çağdaşlığa karşı iştiağının belirtisi sayılacak; dolayısıyla hedef kutsal olunca aradaki olumsuzluklar o kadar önemli olmayacaktı.”⁹⁴

Hilafeti savunanlara göre ise gerekçe çok daha başkaydı ve maalesef yerlilerle bir alakası yoktu. Talep dışardan, galip ve güçlü devletlerden gelmekte idi. Batılılar, 1870’lerden itibaren, sömürge haline getirdikleri İslam ülkelerinde kendilerine karşı itici güç olarak Hilafeti ve onun ürettiği pan-İslamist siyaseti görmekte idi. Müslümanların yaşadığı ülkelerde emperyalizme karşı yoğunlaşan direnişler vardı. 19. ve 20. yy’da Hıristiyan Avrupa sömürgecilerine karşı cihat eden Afrika’nın değişik bölgelerinden şu örnekler verilebilir: Senegal’de Fülani hareketi, Batı Afrika’da el-hac Ömer’in direnişi, Sudan’da ve Somali’de Mehdi hareketleri, Libya ve Büyük Sahrada Senüsilik hareketi,

---

⁹⁴ Gerekeceyi böyle ortaya koyuyor Nazmi Eroğlu “Bir Devrin Tasfiyesi veya Hilafetin İlgası” makalesinde. Bkz. Kış 99, [65. Sayısı, “Devlet-i Aliyye”

Emir Abdülkadir ve el-Cezairi Hareketi, Kuzey Afrika'da Abdülkerim el-Hattabi hareketi.

Şunun altı tekrar çizilebilir: “Pan-İslamcı düşünce zaten bütün İslam tarihi boyunca vardır. Şimdi söz konusu olan ise Avrupa faktörünün devreye girmesi ile ortaya çıkan, bütün Müslümanların birlik ve dayanışmasındaki canlanmadır.” (Afrika; Türköne, 57-59, 68, 247).

Hilafet politikasına karşı savaş verilmesi, düvel-i muazzamanın, Osmanlı toprakları üzerinde yaşayan ahaliyi devlet aleyhine kışkırtmasıyla su yüzüne çıkar. Devlet, merkezî yönetimiyle eskisi gibi topraklarını denetleyemeyince, yeni politikalarla bu açığı kapatmak istiyordu.

Avrupa'nın yayılcı siyasetinin esas amacı doğunun maddi kaynaklarını sömürmekti. Bunu meşrulaştıracak bahaneler bulunabilmekte idi: Ortadoğu'da kesişen menfaatlerini, millet sistemiyle idare edilen imparatorlukta, gayrı Müslimlerin hamisi olmakla gizliyorlardı. Dışarıdan yapılan tazyikle içerdeki isyanlar birleşince gücü gittikçe azalan devletin ıslahlara girişmesi, beklediğinin aksine dağılmayı hızlandırıyordu. (Öke, H. H., 107.)⁹⁵

Bu emperyalist yayılcılığın önlenmesinde Osmanlı hilafet kurumundan çok faydalanmıştır. Bu olayları burada tek tek zikre gerek görmüyoruz. Ama ilgilenenler için alıntı yaptığımız makaleyi önerebiliriz. Biz oradan kısa bir alıntı yaparak, Cumhuriyeti yeni devrimler yapmaya zorlayan ortama ışık tutabiliriz:

“Savaş sonrası Türkiye'nin gücü tasfiye edilerek, Anadolu'ya sıkışan Türk insanının, burada da varlığını sürdürebileceği şüpheli duruma gelmişti. İngilizler, Anadolu ve İstanbul'daki vatanperverlerin hareketlerini istihbaratları vasıtasıyla adım adım takip etmekte idiler. Yenilmiş ve küçülmüş devletin ilerde başka bir büyük devletin ittifakıyla yeniden ayağa kalkması ve Ortadoğu ve Güney Asya'daki

---

⁹⁵ Bkz. Nazmi Eroğlu, a. m.

İngilizlerin menfaatlerine halel getirebileceği düşüncesinin hesapları yapıldığı şüphesizdi.

Osmanlı Devleti'nin, 1918'de, siyasi ve askeri olarak kesin bir yenilgiye uğraması Mondros mütarekesinin imzalanmasıyla tescilleniyordu. Bunun yanında, Türklerle aynı safta yer almış ve Osmanlı Devleti'nin yegane dayanağı olan Almanya da kesin bir yenilgiye uğramıştı. Artık Türkiye'nin hamisi ortadan kalktığından yapacak bir şey kalmamıştı. Hükümet zararı en azla geçiştirmenin çarelerinin aramakla meşgulken, Mondros Mütarekesi'nin 7. maddesine dayanılarak galipler tarafından Anadolu işgal ediliyordu. Bu durumda askerî açıdan galip devletlere karşı çıkmanın bir intihar olacağı açıktı. Ancak bu işgalle beraber bir milletin maddi manevi bütün direnç odaklarının kırılmaya çalışıldığı ve bunun ileriye yönelik hesaplarının yapıldığı söylenebilir.”

Biz daha açık ifade edelim, yeni kurulan bu küçük ve zayıf devletin binbir emekle yetiştirip ince bir siyasetle başına getirdikleri kişi veya kadrolara teklifi sunuyorlardı: “kırk katır mı, kırk satır mı?” Yani, ya bizimle anlaşır ve Türkiye'nin yönünü İslam'dan alarak Batıya çevirirsin, gerekli inkılapları yaparsın, ya da bu devlete dahi veda edersin.

Şimdi o adamın daha önceleri zaten bu devrimlere inanmış ve bunları kafasına koymuş, Anadolu'ya gitmeden önce de İngilizlerle buluşup anlaşmış olduğu iddialarını da düşünürsen, senaryo hazırdır. Gerisi ustalıkla oynamaya kalmıştır. Zira Hilafetin kaldırılmasını gerçekleştiren M. Kemal'in, Anadolu'ya geçmeden çok önceleri bu iş için İngilizlerle görüştüğü ve konuştuğu yazılıp çizilmektedir.⁹⁶

Kadir Mısıroğlu'nun dikkat çektiği bir nokta vardır. Malum Mustafa Kemal koyu bir ittihatçıdır. Hilafetin ilgası keyfiyetinin ittihatçılarca çok önceden düşünülüp planlandığı, fakat buna fiilen imkan bulunamadığı yaygın bir kanaattir.

---

⁹⁶ Çok yerde var olan bu bilgiler için bkz. Kadir Mısıroğlu, Hilafet, s. 202.

İttihad ve terakki cemiyetinin bilinen programına rağmen bir de gizli programı vardı ki, bunda Mustafa Kemal'in bilahere gerçekleştirdiği inkılapların cümlesinin mevcut olduğu iddia edilmiştir. Fakat onları bu tarz harekete mecbur eden, gitgide vehameti artıran siyasi ve askeri hadiselerdi. Karşılaştıkları bu artıları atlatabilmek için, inanmadıkları halde, hilafete dört elle sarılmışlardı. Ayrı vaziyet, hilafetin kaldırıldığı güne kadar Mustafa Kemal'in hayatında da devam etmiştir.⁹⁷

Ancak artık bugün kesinleşen bir şey varsa, o da Lozan'da bu işin yeni Ankara hükümetine dayatılmış olmasıdır. Yakın arkadaşı Kazım Karabekir'in ifadelerine göre o güne kadar aklında hilafet gidip gelen, belki kendisini halife olarak seçtirmek isteyen M. Kemal, bu dayatma karşısında kesin kararını vermek durumunda kalmıştır; hilafet kaldırılacak, bütün İslam dünyası ile bağlar koparılacak, bir daha asla Müslümanların sorunlarıyla başlarını ağrıtmayacaklardır. Ne yaparlarsa yapsınlar, onlardan uzak olacaklar, bu çirkin kamburdan, bu ağır ve gereksiz, menfaatsiz yükten kurtulacaklardır.

Ne var ki mevcut Meclis bunu uygulama sahasına koymaya müsait değildir. Öyleyse önce göstermelik seçimler yapılacak, her vilayetten M. Kemal'in belirlediği isimler Ankara'ya gelecek ve TBMM de bu iş halledilecektir. Nitekim aynen öyle de olmuştur. Ama bu iş yine de sanıldığı kadar kolay olmamış, çok büyük fırtınalar kopmuş, tehditler havada savrulmuş, bazı faili meçhul cinayetler bile işlenmiştir.

Bu maceranın detaylarını anlatmak tarih kitaplarının işidir ve de yapılmıştır. Özellikle de Kadir Mısıroğlu "Geçmişi ve Geleceği ile Hilafet" isimli eserinde bunu enine boyuna yazmıştır. Biz burada hilafetin kaldırılmasının Müslümanlar için doğuracağı zarar veya felaketleri kısaca görmek istiyoruz. Çünkü

---

⁹⁷ Bkz. Kadir Mısıroğlu, Hilafet, s. 202-203.

bu kitabımızın amacı, batılılaşmanın bu ülkede meydana getirdiği kırılmayı ve verdiği zarar ve ziyanları işlemektir.

Hilafetin Son Günleri

Acı ama az çok bilinmesi gerekir diye hilafetin son günlerini bu işe sevine bir bilim adamının kaleminden size aktarayım istedim. Çünkü bazı çıplak gerçekleri açıkça vurgulamıştır. Mesela bu olayın gerekçesini en başta vermiştir ki doğru bir tesbittir. Hemen belirtelim, dip notlar da yazara aittir:

“Mustafa Kemal'i Halifeliğin kaldırılması için zorlayan en kuvvetli etken, Halife var oldukça Türkiye'de yapmayı düşündüğü toplumsal ve laik devrimlere imkan olmayacağı düşüncesiydi. Hilafet sorunu aslında bir rejim sorunuydu. Mustafa Kemal, Hilafet sorununu tamamen ortadan kaldırmak için bir dizi girişimde bulundu. İstanbul basının, Darülfünunda görevli aydınların, Milli Mücadele'nin önder kadrosunu oluşturan yakın arkadaşlarının ve diğer ordu kumandanlarının kendi düşüncesi doğrultusunda tutum almalarını sağlamaya çalıştı.⁹⁸ Bu konuda kesin karar almak zamanının geldiğini anlayınca 15—20 Şubat 1924'te yapılacak Harp Oyunları nedeniyle Ordu ve Kolordu Komutanlarını İzmir'de topladı. Bu toplantıya Başbakan İsmet Paşa, Savunma Bakanı Kâzım Özalp Paşa ve Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak da katılmıştı. Toplantıda, Hilafet ile, Şer'iye ve Evkaf Bakanlığının kaldırılması ve öğretim kurumlarının birleştirilmesi karar altına alındı.⁹⁹

Mustafa Kemal 24 Şubatta Ankara'ya döndü. 1 Martta Meclisin yeni dönemini açarken yaptığı konuşmada hükümetin faaliyetlerini ana hatları ile anlattı. 2 Martta Halk Fırkası parlamento grubu üç yasayı onaylamak için toplandı. Ertesi gün üç önerge meclise sunuldu. Tartışmalar sonunda 3 Mart 1924'te,

---

⁹⁸ Türkiye Tarihi, (Haz.. Sina Akşin v.d.),C.4, İstanbul, 2002, s. 136

⁹⁹ Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk, C. II., s.480.

429 sayılı Kanunla Siirt mebusu Halil Hulki ve elli arkadaşının önergesi kabul edilerek Şer'iye, Evkaf ve Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Bakanlıkları kaldırıldı. 430 sayılı Kanunla, Manisa mebusu Vasıf Bey ve elli arkadaşının önergesi kabul edilerek eğitim ve öğretimin birleştirilmesi Kanunu kabul edildi. 431 sayılı Kanunla Siirt Mebusu Şeyh Saffet Efendi ve 53 arkadaşının önergesi kabul edilerek, Halifelik'in kaldırılmasına ve Osmanlı Hanedanının Türkiye dışına çıkarılmasına karar verildi.¹⁰⁰ Böylece, Osmanlı Devleti' in son kalıntısı ve Cumhuriyet yönetimi için tehlike haline gelmiş olan halifelik tarihe karıştı. Kaldırılan bakanlıklar yerine, Başbakanlığa bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı kuruldu.

431 sayılı yasa, Abdülmecit ile Osmanoğulları ailesinin bütün erkekleri, kadınları, damatları ve o kadınlardan doğan bütün çocukların Türk vatandaşlığından çıkarılmalarını ve Türkiye topraklarında oturmamaları hükmünü içeriyordu. Padişah ve ailesi hemen, diğer hanedan üyeleri ise on gün içinde bir daha dönmek üzere yurtdışına çıkarılacaklardı.¹⁰¹ Yol giderleri için, servetlerine göre hükümetçe saptanacak paralar ödenecekti. Padişahlık yapmış olanların malları, saray ve köşkleri milletin malı sayılacaktı. Diğerlerinin taşınmaz mallarını bir yıl içinde elden çıkartmaları, aksi halde hükümetin bu malları satarak onlara göndermesi öngörülmüştü.¹⁰²

Hükümet 2 Mart 1924'te bir komisyon kurarak saraylarda önlem alınmasını, dairelerin mühürlenmesini ve bu husustaki sorumluluğun Vilayete ait olduğunu kararlaştırmıştı.¹⁰³

---

¹⁰⁰ Naşit Hakkı Uluğ, a.g.e., s.158-161.

¹⁰¹ 16 Haziran 1952'de hanedanın kadın üyelerine, 15 Mayıs 1974 tarihinde çıkarılan bir

kanunla da erkek üyelerine Türkiye'ye dönme izni verilmiştir. Bkz., Murat Bardakçı, Son

Osmanlılar, İstanbul, 1991, Ek. VI, s.191-192.

¹⁰² Türk Parlamento Tarihi, II. Dönem, C.I, s.348-351.

¹⁰³ Emniyet Genel Müdürlüğü Arşivi, (E.G.MA.), Ds. 1311 / 1 - 2, B. 591.

Ayrıca, kafilenin sevk masrafı için 90.000 lira da tahsis edilmişti. Sarayların muhafazası için de bu paradan harcama yapılacaktı.¹⁰⁴

Yasa onaylanır onaylanmaz, İstanbul Valisi Haydar Bey ile Emniyet Müdürü Sadettin Bey Dolmabahçe Sarayına giderek Abdülmecit'e derhal yola çıkmak için hazırlanmasını söylediler. Öfkeye kapılan Abdülmecit valiyi kovdu. Emniyet müdürü gerekirse kendini zor kullanarak götürmek için emir aldığını bildirdi. Saray sarılmış ve telefon hatları kesilmiş olduğundan Abdülmecit boyun eğmek zorunda kaldı.¹⁰⁵ Kutsal Emanetleri yanında götürmek isteyen Abdülmecit Efendi'ye vali, bunların Halifenin kişisel eşyası olmayıp Türk ulusuna geçmiş olduğunu bildirdi. Abdülmecit ve sultanların yanlarında saraya ait kıymetli eşya ve mücevher götüremeyecekleri, ancak kendilerine ait mücevher ve kürkleri götürebilecekleri kararlaştırılmıştı.

İsviçre'ye gönderilmesine karar verilen Abdülmecit hemen ertesi günü 4 Mart sabahı oğlu Ömer Faruk, kızı Dürrüşehvar, kadınefendiler, Mabeyncisi Hüseyin Nakıp Turan Bey, doktoru Selahattin Bey, özel katibi Keramet Nigar'la birlikte yolculuk hazırlıklarına başladılar.¹⁰⁶ Abdülmecit'in şevki için Maliye Bakanlığı 10.000 lira tahsis etmişti.¹⁰⁷ Abdülmecit ile birlikte hanedana üyesi ve hizmetlilerden oluşan 234 kişi yurt dışına çıkartılmıştır.¹⁰⁸

---

¹⁰⁴ E.G.M.A., Ds. 1311 / 1 - 2 , B.607.

¹⁰⁵ Kamran Ardaçoç, a.g.e., s.53.

¹⁰⁶ S. Keramet Nigar, Halife İkinci Abdülmecit, İstanbul, Tan Gazetesi Matbaası, 1964, s.8.

¹⁰⁷ E.G.M.A., D s . 1 3 1 1 / 1 - 2 , B.590.

¹⁰⁸ Emniyeti Umumiye Sicil Müdürlüğü ülke dışına çıkartılan 234 hanedan üyesi ve hizmetliler için 61 sayfalık bir albüm hazırlamıştır. Liste için bkz. Ek 1. E.G.M A., Ds. 1311/ 1-2, B. 1 / A - 1, 1 / E -3.

Abdülmecit ve ailesi Çatalca tren istasyonunda uzun süre bekledikten sonra Simplon Ekspresiyle yola çıkar. Abdülmecit ve ailesine yol parası, isteği üzerine İngiliz lirası olarak ödenmiştir. Abdülmecit'e 15.000 lira (1700 İngiliz Lirası), diğer şehzade ve sultanların her birine 1000 lira ödenecekti.¹⁰⁹ Hükümet Bern'e kadar seyahat masraflarını karşılayacaktı. Maliye bakanlığının sevk için tahsis ettiği 140.000 Liranın, 139.898.075. Lirası harcanmıştı.¹¹⁰

Abdülmecit bir basın bildirisi yayınlayıp ulusun kararına boyu eğdiğini ve bundan sonra güzel sanatlarla uğraşacağını açıklar. Fakat tren Bulgaristan sınırını geçer geçmez bir bildiri daha yayınlayarak, makamından alınma kararını geçersiz saydığını belirtir. Ona göre yalnız Türklerin değil, bütün Müslümanların dinsel ve tarihsel kurumu olan halifelik tek yanlı bir kararla kaldırılamazdı. Abdülmecit ayrıca Halifeliğin yeniden canlanması için bir Din Şurası toplanması diler ve bütün Müslümanlardan yardım beklediğini bildirir.¹¹¹

Ankara'nın uyarıları üzerine İsviçre yönetimi Abdülmecit'e bu tür faaliyetlerin istenmediğini bildirmiş, O da bir şura toplamaktan vazgeçmişti.

Abdülmecit Müslüman ülkelerden ve kuruluşlardan parasal yardım ve destek istemek için sekreterini Paris'e, sonra Londra'ya göndermiş fakat umduğunu elde dememişti. İsviçre'de fazla kalamayan Abdülmecit Nice' e taşındı. 1944 Ağustosunda Paris'te öldü ve Medine'de gömüldü.¹¹²

M. Kemal Halife Olmak İstedi mi?

---

¹⁰⁹ Seçil Akgün, a.g.e., s.200.

¹¹⁰ E.G.M A., Ds. 1 3 1 1 / 1 - 2 , B. 14/330.

¹¹¹ S. Keramet Niğar, a.g.e., s. 13.

¹¹² O Gazi Aşıroğlu, Son Halife Abdülmecit, İstanbul, 1992, s.130-134.; Seçil Akgün, a.g.e., s.214.

Kazım Karabekir sık sık bir şeyi vurgular hatıralarında, “aslında Atatürk kendisi halife olmak istiyordu. Uzun ve detaylı anlatır, İzmir’e gidene kadar yol boyu hilafeti övmüştür. Hatta 07 Şubat 1923 tarihinde Balıkesir Zagnos Paşa Camii’nde bir Çarşamba günü öğle namazını müteakip şu hitabı¹¹³ yaptı:

"Ey millet, Allah birdir. Şanı büyüktür. Allah'ın selâmeti, afiyeti ve hayrı üzerinize olsun. Peygamberimiz Efendimiz, Cenâb-ı Hak tarafından insanlara hakâyik-i diniyyeyi tebliğ me'mur rasûl olmuştur. Kanun-u Esâsîsi, cümlemizce malûmdur ki, Kur'anı Azumissandaki nusustur. İnsanlara feyz vermiş olan dinimiz, son dindir. Ekmel dindir. Çünkü dinimiz akla, mantığa, hakikate tamamen tevâfuk ve tetâbuk ediyor. Eğer akla, mantığa, hakikate tevâfuk etmemiş olsaydı, bununla diğer kavânin-i tabiiyye-i ilâhiyye beyninde tezaad olması icab ederdi. Çünkü bilcümle kavanin-i kevniiyenin menbai Cenab-i Hak'tır.

Arkadaşlar! Cenab-ı Peygamber mesaisinde iki dâra, iki hâneye mâlik bulunuyordu. Biri kendi ikâmet eylediği hânesi, diğeri din işleriyle iştigal buyurduğu Allah'ın evi idi. Kendi husûsi işlerini kendi evinde görür, âmmenin, ummetin hizmetini de Allah'ın evi olan câmi-i şerîf'te ru'yet eylerdi. Biz de hazret-i peygamber'in usûlune ikdida ederek, milletimize tealluk eden husus için şu Beytullah'ta toplandık. Şimdi Hazret-i Allah'ın huzurundayız. Bunu bana müyesser eden Balıkesir'in dindar ve kahraman insanlarına arz-i şükran ederim. Çok memnunum ve bu vesile ile büyük bir sevâba nâil olacağımı ümid ediyorum.

Efendiler, câmiler birbirimizin yüzüne bakmaksızın yatıp kalkmak için yapılmamıştır. Her şeyden evvel itâat ve inkiyâd-i tâmme ile ibâdet, din ve dünya için neler yapılması lâzım geldiğini düşünmek için yapılmıştır. Millet işlerinde her ferd başlı başına bir hizmet ifa etmelidir. İşte biz de burada din ve

---

¹¹³ Yazıda da belirtildiği gibi bu bir hutbe değil, hitabe, yani konuşmadır.

Cuma günü değil, Çarşamba günü yapılmıştır. Ama nedense genellikle millet bunu uzun müddet sanki M. Kemal bir Cuma günü camide minbere çıkmış da hutbe okumuş diye bilir.

dünya için istiklâl ve istikbâlimiz için, bilhassa hâkimiyetimiz için neler düşündüğümüzü meydana koyalım. Ben yalnız kendi düşüncemi söylemek istemiyorum. Hepinizin düşüncelerini anlamak istiyorum. Amal-i milliyye, irâde-i milliyye yalnız bir salisin düşüncesinden değil, bil'umum efrâd-i milletin arzularının, emellerinin muhassalasından ibârettir.

Binaenaleyh benden ne öğrenmek, ne sormak istiyorsanız serbestçe sormanızı rica ederim."

Ama İzmir'de işler değişmiştir. Bu arada fikrini bazılarına da açmıştı. Mesela bunlardan birisi olan Fevzi Çakmak, daha sonra şikayetlenen Kazım Karabekir'e "Mustafa Kemal Paşa hilafetin kaldırılması hakkındaki fikrini bana da İzmir'de söyledi. Ben sizin de haberiniz var biliyordum" demiştir.¹¹⁴

Neden değiştiğini de az yukarıda yazdık. Artık tekrar Ankara'ya dönene kadar yol boyunca hilafetin aleyhine konuşacaktır. Bu olayların bizzat şahidi olan Kazım Karabekir bu işlerden cidden rahatsızdır.

Bu bahsi geçen İzmir toplantısını Oğuz Aytepe makalesinde şöyle vurgular: "Mustafa Kemal'i Halifeliğin kaldırılması için zorlayan en kuvvetli etken, Halife var oldukça Türkiye'de yapmayı düşündüğü toplumsal ve laik devrimlere imkan olmayacağı düşüncesi idi. Hilafet sorunu aslında bir rejim sorunu ydu. Mustafa Kemal, Hilafet sorununu tamamen ortadan kaldırmak için bir dizi girişimde bulundu. İstanbul basınının, Darülfünunda görevli aydınların, Milli Mücadele'nin önder kadrosunu oluşturan yakın arkadaşlarının ve diğer ordu kumandanlarının kendi düşüncesi doğrultusunda tutum almalarını sağlamaya çalıştı.³⁰ Bu konuda kesin karar almak zamanının geldiğini anlayınca 15—20 Şubat 1924'te yapılacak Harp Oyunları nedeniyle Ordu ve Kolordu Komutanlarını İzmir'de topladı. Bu toplantıya Başbakan İsmet Paşa, Savunma Bakanı Kâzım Özalp Paşa ve Genelkurmay Başkanı Fevzi

---

¹¹⁴ Bkz. Kızıl Pençe, s.181.

Çakmak da katılmıştı. Toplantıda, Hilafet ile, Şer'îye ve Evkaf Bakanlığının kaldırılması ve öğretim kurumlarının birleştirilmesi karar altına alındı.”¹¹⁵

Bu arada rahatsız olan sadece Kazım Karabekir değildir tabi. İstanbul'daki halife kendisine ulaşan bilgiler yüzünden oldukça rahatsızdır. Büyük bir korku içinde olduğunu söylemeye bilmem ki gerek var mıdır? Halife Abdülmecit Efendi ile yaptığı bir görüşmeyi anlatan Kazım Karabekir Paşa'nın şu sözleri onun halet-i ruhiyesini açıkça aktarmaktadır;

“12 Kasım'da Halife Mecit Efendiyi ziyaret ettim. Beni birbuçuk saat yanında alıkoydu. Gözlerini daima yere tespit ediyor; ara sıra öte beriye bakıyor ve bir düziye (sürekli) babası Abdülaziz'in iyiliğinden ve Vahdettin'in kötülüğünden bahsediyordu. Birkaç kere müsaade istediysem de salıvermedi. Ve sonunda korkak bir eda ile şunları söyledi:

-Benim bu sarayda resim takımlarımla bir iki bohçam var. İstemezlerse bunları alır giderim.

Bu sözleriyle, hal ve tavırlarıyla tehdit edildiğini anlatmak istiyordu. Gerek arkadaşlarımdan gerekse gazetecilerimizden aldığım havadislerle de karşılaştırılınca M. Kemal Paşa'nın çıkamadığı bir makamı yıkmak kararını vermiş ve fiiliyatına da geçmiş olduğuna şüphe kalmadı.”¹¹⁶

O günlerin canlı şahidi Kazım Karabekir defterine şunları yazıyordu: “Hilafet ve saltanatı almak için koyu bir mutaassıp çehre ile minberlere kadar Çıkıp hutbeler okumak,(Mustafa Kemal'in Balıkesir hutbesini kastediyor) muvaffak olamayınca da bizzat medhü sena edilen mukaddesata dil uzatmak ve bunları altüst etmek üzere bir diktatörlüğe çıkmak gibi iki tehlikeli ifratın birinden diğerine atlamak, herkesin yapabileceği bir iş değildi. Fakat bu felaha (kurtuluşa) doğru bir gidiş de değildi.”

---

¹¹⁵ Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk, C. II., s.480.

¹¹⁶ Bkz. Kızıl Pençe, s.135 vd.

Karabekir derin kaygılarla Gazi'yi uyarmaya karar verdiğini yazıyor. Tanin gazetesinde 11 Kasım günü şu satırlar yayınlanır:

“Arkadan arkaya verilmiş bir karar karşısındayız. Millet Meclisi'nin bu kadar kayıt altında kaldığını, hariçten verilen kararları tescil mevkiine indirildiğini görmek cidden elim oluyor. Hilafet bizden giderse beş-on milyonluk Türkiye Devleti'nin âlem-i İslam için hiç ehemmiyeti kalmayacağını, Avrupa siyaseti nazarında da en küçük ve kıymetsiz bir hükümet mevkiine düşebileceğimizi anlayabilmek için büyük dirayete lüzum yoktur. Milliyetperverlik bu mudur?”

“Hakiki hilâfet hissini kalbinde duyan her Türk makam-ı hilâfete dört elle sarılmak mecburiyetindedir. Hanedan-ı Osmani de kabul edilmese ve binaenaleyh ilelebet Türkiye'de kalması taht-ı temine girmiş hilafeti elden kaçırmak tehlikesini icat îtmek, akıl ve hamiyet ile hiss-i milliyet ile zerre kadar kabil-i telif değildir.”¹¹⁷

Ama aynı şahidimiz, aynı defterine sonra şunları yazacaktır: “6 Mart 1924 günü şu haberi aldık: % Mart'ı 6 Mart'a bağlayan gece, Halife Abdülmecid çatalca'dan eksprese (trene) bindirilip sınır dışına çıkarılmış! Ayrıca hanedandan 100 kadar erkek ve kadın dayurt dışına çıkarılmaktaymış.”¹¹⁸

Kadir Mısıroğlu hilafetin kaldırılması günlerini geniş olarak yazmıştır hacimli eserinde. Ona göre de M. Kemal önceleri halife olmayı düşünmüştür. Bunun delillerini de yazmıştır.¹¹⁹ Fakat daha sonar İngilizler başta olmak üzere Batlıların bastırması, işin içine Vatikan'ın da girmesi, Hayim Naum Efendi'nin bu güçler arasında mekik dokuması, ona, halife olmak kadar hilafeti yıkmamanın da bir güç gösterisi olduğuna inandırmıştır.¹²⁰

---

¹¹⁷ Bkz. Kızıl Pençe, s. 138.

¹¹⁸ A.g.e. s.178.

¹¹⁹ Kadir Mısıroğlu, Hilafet, s. 247.

¹²⁰ A.g.e. s.253.

Lozan İyi Bilinmeli

Önce bir tesbit ile başlayalım: “Küçük Kaynarca Antlaşması, Osmanlı İmparatorluğu’nun dağılma ve yıkılış döneminin başlangıcını oluşturmuşken Lozan Antlaşması imparatorluğun bitişinin, feshedilişinin resmi mukavelesini teşkil etmiştir.” Afrika’dan Asya’ya, Orta Doğu’dan Avrupa’ya kadar at koşturan bir neslin iktidar anlayışı, hâkimiyet arayışı ve vatan algılayışı Lozan Antlaşması’nın belirlediği sınırlara katıyetle tahammül edemezdi.¹²¹

Lozan Antlaşması, Türk toplumuna zorla giydirilmiş, kendi kültürünü ve siyaset tarzını yansıtmayan bir deli gömleğinden ibarettir. O günden bu yana yaşanan ne kadar olumsuz olaylar varsa, bu deli gömleğinin eseridir.

I. Dünya Savaşını Kaybettik. Ancak , “Kazanmış gibi!” davranarak hala kendimizi kandırmaktayız. “Lozan muazzam imparatorluk mirasının han-ı yağması (yağma sofrası) dır. Türk’ün şahsında İslâm’dan intikam alınarak bütün bir İslâm Dünyası’nın başsız bırakılmasıdır! Lozan’ın getirdiği; Adalarla Yunan stratejik çemberine alınmış, iktisadî kaynaklardan mahrum bırakılmış, her türlü ünvan ve sıfatı yolunmuş, gayr-i tabii hudutların çizdiği küçük bir Türkiye’dir.”¹²²

Hristiyan Batının bir birlik olarak, Osmanlı Devletinin yıkılması ile ilgili aldıkları kararın arkasında;1453 İstanbul; (1456!) 1458’de Atina’nın alınması vardır. 15’nci asrın sonuna doğru Portekizliler tarafından yapılan coğrafi keşiflerde bu amaca yöneliktir.

“Lozan Antlaşması ile Doğu Sorunu ortadan kalktı. Doğu Sorunu, bir zamanların büyük devleti Osmanlı

---

¹²¹ Bkz. Prof. Dr. Metin Hülagü, Erciyes Üniversitesi Tarih Bölümü.
<http://www.sabah.com.tr/fotohaber/gundem/lozan-antlasmasin-gizli-maddeleri-mi-vardi>

¹²² Kadir Mısıroğlu, “Lozan’da Manevi Kayıplar” 17 Ekim 2009 Cumartesi

İmparatorluğu'nun 18. Yüzyılda çökmeye başlamasından ve bu çöküşün büyük Avrupa devletleri arasında yarattığı rekabet ve Avrupalı devletlerin emelleri yüzünden ortaya çıkmıştı.¹²³

Lozan'da kıyamet halifeliliğın kaldırılması tartışmalarında kopmuştur. İngilizler hilafetin kaldırılmasını istemiş ve görüşmeler yarıda kesilmiştir. Ancak görüşmelerin yarıda kesilmesi Musul yüzünden olduğu duyurulmuştur. Lord Curzon, Türk heyetinde yer alan Hahambaşı Hayum Naum'u devreye sokarak hilafetin kaldırılması gerektiğini İnönü'ye iletir.

Aslında bu ikili daha önceden anlaşmışlardır. O anlaşmada şu konuşmalar geçer:

“Naum Gürzon'a:

- Siz türkiye'nin milli tamamiyetini Kabul ederseniz, ben İslmiyeti ve İslamî kurumları onlara yasalar altında çiğnetmeyi taahhüt ederim.

Lord Gürzon da şunları söyler:

- Türkiye İslamî alakasını ve İslamı temsil rolünü kendi eliyle çözer ve atarsa, bizimle hulus birliği etmiş olur. Hıristiyan dünyasının hürmet ve minnetini de kazanır. Biz de kendisine dilediğini veririz.”¹²⁴

Hahambaşı Hayum Naum'un Lord Gürzon'dan getirdiği teklifine kaşılık olarak İnönü, “bu kararı ancak Mustafa Kemal'in verebileceğini” söyler. Bu nedenle Nahum derhal İzmir'e gelir ve Mustafa Kemal'le görüşür. Bu görüşme Kabul görmüş olmalı ki bundan sonra ülkede olaylar bmbaşka cereyan etmeye başlar. Mustafa Kemal daha düne kadar öve öve göklere çıkardığı hilafeti kötölemeye ve yerin dibine geçirmeye başlar. Lozan görüşmeleri devam eder.

Mustafa Kemal bu hilafeti kaldırma işini birinci meclisle yapamayacağını, ancak yeni bir meclisle bunu halledebileceğini anlar. Meclisi fesheder. Yeni Meclisin milletvekillerini

---

¹²³ “Doğru Sorunu 1774-1923” Uluslararası İlişkiler Üzerine Bir İnceleme, Matthew Smith Anderson

¹²⁴ Yakın Tarih Ansiklopedisi, II. 238.

Ankara'dan, tabiri caizse oturduğu yerden istediği kimseleri dilediği gibi seçer. Söylemeye gerek var mıdır bilmem, Mustafa Kemal'in seçtiği bu yeni milletvekilleri arasında Kemalist olmayan bir kişi bile yoktur!

Bilinmeyen bir gerçekte şudur ki, Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmeden önce Pera Palas'ta İngiliz yetkililerle görüşüp halifeliğin kaldırılacağı anlaşmasını Lozan'dan önce yapmıştır. Mustafa Kemal daha yüzbaşıyken Selanik'te Mason locasına girmek istemiş, ateist/tanrı tanımaz diye atılmıştır. Anlayacağınız telkine ihtiyaç yoktur.

Lozan görüşmelerine ara verildiğinde heyet Türkiye'ye döner. Meclis'te gerçekleştirilen iki haftalık gizli oturumlarda çok şiddetli konuşulanlar geçer. Halifeliğin kaldırılmasına en büyük tepkiler, M. Kemal'in silah arkadaşları olan Rauf Orbay, Kazım Karabekir, Cafer tayyar, Ali Fuat ve Cevat paşalar ile Dr. Rıza Nur'dan gelmiştir. Sonunda hilafet kaldırılır.¹²⁵

Ne var ki Mecliste geçen bütün konuşmalar anında İngilizce'ye çevrilerek İngiliz dışişleri bakanının masasına ulaştırılmıştır. Tüm Lozan görüşmeleri boyunca İngiliz istihbaratı çok başarılı bir sınav vermiştir ve Ankara'dan Lozan'a, Lozan'dan Ankara'ya gönderilen telgrafların tamamı açılmış, deşifre edilmiş ve okunmuş ve İngilizce'ye çevrilmiş olarak Londra'daki Dışişleri Bakanlığı'nın masasına konmuştur!"¹²⁶

---

¹²⁵ M. Kemal isteyecek de yapılmayacak! Saltanatı kaldırmaya karar verdiğinde karşı çıkanlara söylediği sözler hala kulaklarda çınlamaktadır: "Bu behemahal olacaktır. Burada toplananlar, Meclis ve herkes meseleyi tabii görürse fikrimce çok iyi olur. Aksi takdirde hakikat gene usulü dairesinde ifade olunur. Fakat ihtimal ki bazı kafalar kesilecektir." (Yakın Tarih Ansiklopedisi, III. 167.)

¹²⁶ <http://www.canmehmet.com/?tag=hilafetin-kaldirilisi>

Bu yazıda vatan toprakları ile ilgili ilginç bir bilgi var: "Bir de Lozan'da Çanakkale şehitlerini İngilizlere bıraktığımız yalan, diyenler çıktı. Hâlbuki sadece "Mezarlıklar" bahsine baksalar neler yazılı olduğunu görürlerdi. İşte madde 128. "Türk hükümeti" diyor, "Britanya İmparatorluğu, Fransa ve İtalya

Bir şey daha: “Halifelik konusunda ise Mustafa Kemal halifelik kaldırıldıktan sonra komutanların bağılılığından emin olmak için İzmir’de toplantı yapıyor. Rapor Washington’a 25 Şubat 1924’te ulaşıyor. (Halifeliğin kaldırılacağı bir hafta önceden Amerika tarafından biliniyor.)¹²⁷

İlginçtir; Lozan 24 Temmuz 1923’te imzalanmış diye bilinir. Aynı yıl Ekim 1923’te Cumhuriyet ilan edilir. Biz 23 Ağustos 1923 günü bu anlaşmayı Meclisten geçirmişiz. Mustafa Kemal bu anlaşmayı hilafetin kaldırılmasından 28 gün sonra onaylar. İtilaf devletleri başkanları ne zaman onaylarlar biliyor musunuz? 6 Ağustos 1924 de.

Neyi beklemişlerdir?

Türkiye’nin Lozan’da verdiği sözleri yerine getirip getirmediğini görmek için!¹²⁸

Hilafeti Kaldırmanın Zararları

Hilafetin kaldırılmasının nedenlerinden birisi Batının daha güçlü olması içindir. Batı bazı şartlar öne sürdüğü için Hilafet ortadan kaldırıldı. Ortaya çıkan bazı belgeler bunun bir göstergesidir. Hilafetin kaldırılması ve laikliğe gidiş, daha Lozan’da dayatılmış, Türkiye’nin kurulmasına bu şartla izin verilmişti. Hilafetin kaldırılmasıyla birlikte Müslümanlar açısında yeni bir süreç başladı.

---

hükümetlerine (...) abideleri muhtevi olan arsaları ayrı ayrı ebediyen terk etmeyi taahhüt eder.”

Ne demek bu toprakları ebediyen, yani sonsuza kadar, İngilizcesiyle söyleyelim “in perpetuity”, İngiliz’e, şuna buna vermek? Çanakkale’deki araziye kıyamete kadar verdik demedikleri kalmış. (<http://www.sabah.com.tr/fotohaber/gundem/lozan-antlasmasin-in-gizli-maddeleri-mi-vardi>)

¹²⁷ Doç. Dr. Hakan Özoğlu, (Central Florida Üniversitesi Öğretim Üyesi)

<http://www.sabah.com.tr/fotohaber/gundem/lozan-antlasmasin-in-gizli-maddeleri-mi-vardi>

¹²⁸ Bkz. Mustafa Armağan, Satılık İmparatorluk, s. 166.

Hilafetin kaldırılması ile yeni kurulan devletin İslam ve Müslümanlarla bağı kesilmiştir. Cumhuriyet artık laik, yani din dışı bir devlettir. Ancak bununla da kalmamış, dinle savaşan ve onu kökten söküp atmak istemiştir bu topraklardan, bu halkın gönlünden.

Bu ise kendi vatandaşı ile kavgalı bir devlet demektir. Artık bu saatten sonra ülke insanı yanlış yapan kendi devletinden soğumuştur. Birlik ve beraberliğini kaybetmiştir. Çok acı isyanlar yaşamıştır. İç barış bozulmuştur. Milletin arasına fikir ve din ayrılığı girmiştir.

Yine bundan sonra yeni devlet dışımızda yaşayan Müslümanlarla ilgilenmez olmuştur. Sınırlarımızı onlara kapatmıştır kendi kalbini kapattığı gibi. Hac ibadetini bile yaaklayarak halkın İslam dünyası ile ilgisini koparmıştır.

Hilafetin kaldırılması, laikliğin kabul edilerek şeriatın atılması, İslam'ın eğitim ve öğretiminin yasaklanması, tekke ve zaviyelerin kapatılıp vakıflara el konulması, harf, kılık kıyafet inkılabı gibi akıl almaz işleri görüp kahrolan dahildeki Müslümanlar bu kadar felaketler yetmemiş gibi bir de dışarıdaki kardeşlerinin devlet ile, sistem ile kendilerini karıştırıp, "Türkiye dinden döndü, mürted oldu" demeleri ve dışlamaları ile mahvolmuşlardır. İtibarları ve etkileri bitmiştir. Batının kucağında aşağılanan bu millet, bir de kendi tabii alanlarını kaybetme acısını yaşamıştır.

Cumhuriyetin kurulması esnasındaki reformları arasında, Halife'liğin ve şeriatın kaldırılmasının farklı özelliği, bunun yalnızca ülke sınırları içinde değil, tüm İslâm dünyasında kötü bir etkiye ve telafisi çok zor bir korkunç yankıya yol açmış olmasıdır. 3 Mart 1924'te Türkiye'de alınan karar, İslâmiyet'in bu gözde ve merkezî kurumunu yok ederek, dünya üzerindeki müslüman halkların birlik ve beraberliğine, kardeşlik ve dayanışmasına, yeniden diriliş ve uyanış ile İslam'a dönmesine vurulmuş bir büyük ve korkunç bir darbedir. Bu darbenin acıları halen kanayan bir yara olarak devam etmektedir.

Halife olmadığı için İslam dünyası ümmet şuurunu yitirmiştir. İslam dünyası başını yitirince, dağılan teşbih taneleri gibi kendi yalnızlık ve zayıflıklarına mahkum olmuşlardır. Hiçbir sorunlarını kendileri çözemez hale gelmişlerdir. Emperyalist kafirlerin maddî ve manevî alanlarda hırsızlıklarına, yağma ve talanlarına kurban gitmişlerdir.

Bütün bunların olacağı göz önünde bir şeydi ama dinden nefret eden bir ekip, çoktan kendini Batıya teslim etmişti ve akıl almaz işleri büyük bir aşk ve cerbeze içinde yapıyorlardı maalesef. Mehmet Akif'in şiirlerine konu olan bütün acı ve felaketleri çaresiz yaşamak zorunda kaldık. Kendi elimizle kendi gözümüzü çıkardık. Biri gövdemizi biçti, ama baltayı tutan el güya bizdendi...

Hilafetin kaldırılmaması için İslam ülkelerinden Türkiye'ye çok tavsiye ve uyarılar gelmiştir. Londra'daki Seyit Emir Ali başkanlığındaki İslam Cemiyeti Sekreteri Sait S. Muhammedi, Dahiliye Vekili Fethi Bey'e gönderdiği 2 Eylül 1923 tarihli mektubunda hilafetin korunması gerektiğini bildirmişti. Hindistan'daki İsmailiye mezhebinin lideri olan Ağa Han ile Hintli Emir Ali de Başbakan İsmet Paşa'ya 5 Aralık 1923 tarihinde bir mektup göndermişlerdi. Bu mektup Başbakanın eline geçmeden Tanin, İkdam ve Tevhidi Efkâr gazetelerinde yayımlanmıştı.²⁸ Mektubun basında yayımlanmasından sonra Başbakan İsmet Paşa, TBMM'de yapılan gizli görüşmede konunun ele alınmasını istedi. Mektubu yayımlayan gazeteciler tutuklandılar. Fakat mahkeme sonunda beraat ettiler.¹²⁹ Ne var ki yeni yönetim bunlara kulak asmamıştır. Hatta bu uyarıları “hilafetin arkasında İngilizler var” diye kullanmışlardır. Zamanımızda bile hala buna inanan safdiller vardır.

---

¹²⁹ Doç. Dr. Oğuz AYTEPE *Yeni Belgelerin Işığında Halifeliğin Kaldırılması ve Hanedan Üyelerinin Yurtdışına Çıkarılmaları*, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi S 29-30, Mayıs-Kasım 2002, s. 15-29

Bugün birçok dergi¹³⁰ ve kitaplara şunlar konu olmaktadır: İslam dünyasında yaşanan acı olaylar Müslümanların bir Halife'sinin olmamasından kaynaklanmakta ve Halife olmadığı için İslam dünyası ümmet şuurunu yitirmiş durumdadır. Adeta tespih tanelerinin dağılımı gibi bir görüntü var İslam dünyasında. İmame olmayınca tespih tanelerinin bir araya gelmesi de bir o kadar zordur.

Halife, yönetimde İslam'ın hükümlerin uygulanmasında ümmete vekil olan kimsedir. Şu bir gerçek ki, İslam dünyasına bir Halife şart! Biz biliyoruz ki, bizim için Hilafette hayat vardır. Hilafetin olmadığı bir bölgede insanların hayat hakları gasp edilmeye mahkûmdur. Hilafetin olduğu tarihlere baktığımızda insanların daha huzurlu, daha mutlu ve daha adil bir yönetim ve paylaşımın olduğu görünmekte! Hilafet'in olduğu yerde birlik beraberlik vardır. Çünkü o makam bize Sahabe neslinden bırakılan bir mirastır. Bu mirasa sahip çıkmak biz müslümanların müşterek vazifesidir.

İşte bütünü sebeplerden ötürü şunu hatırlatmak gerekiyor ki hilafet sistemi korkulacak bir sistem değildir. Yıllarca Batılı basın ve yazarlar hilafet makamını kötülemek için büyük bir karalama kampanyası başlattılar. Hilafet sisteminin özelliklerini ve güzelliklerini yakından tanımamız gerekmektedir. Kişi bilmediğinin düşmanıdır. Bildiğinin de dostudur. Bir Müslüman olarak hilafet konusunu sağlam kaynaklardan mutlaka öğrenmemiz gerekiyor. Sağlam kaynaklar, bizi sağlam bilgiye, sağlam bilgi, bizi sağlam bir sisteme götürür.

---

¹³⁰ Bkz. Vuslat Dergisi, Sayı 141, Mart 2013.

MÜSLÜMANLARI HİRİSTİYAN YAPMA

Kimler Niçin Yaptılar?

Bu korkunç durum karşısında bir Müslüman olarak nerdeyse beynimiz çatlayacak, kalbimiz parçalanacak; ne olur azıcık durup dinlenelim olmaz mı?

Kimler, niçin, nasıl yaptılar bunu?

Evet, yukarıdan beri yazdık ve sonunda sorduk: “Olacak şey midir bu Allah aşkına?!”

Değildi ama neylersin ki oldu işte.

Her şey gözümüzün önünde oldu bitti. Kolay olmadı ama sonunda oldu işte.

Biz hala şaşkın şaşkın soruyoruz: Kimler, niçin, nasıl yaptılar bunu?

Aramızdan çıkan bazı insanlar, Müslüman olduklarını söyledikleri halde, her nedense Müslümanlığın gereğini bırakarak, bu kafirlerin sözlerine inandılar ve dinin devlet ve siyasetten uzaklaştırılması, toplumsal hayattan dışlanması gereğini söylediler. “Şeriat mülğadır” dediler ve onu bireysel ve toplumsal hayattan attılar. Yerine Batıdan “laik” damgalı kanunlar tercüme ederek aldılar. Batıdan, hani şu yurdumuzu işgal ederek canımıza, ırzımıza, hürriyet ve istiklalimize

kasdeden zalim ve kafir batıdan. Hala bizi adam yerine koymayan, kendisiyle eşit görmeyen Batılılardan. İster inan, ister inanma ama aynen böyle oldu...

İşte bu büyük bir sorundur. Çok acı, çok büyük, tarihî bir sorun, bir felaket, bir kırılmadır. Aynı zamanda büyük bir asimilasyon, büyük bir kişiliksizleştirme ve kimliksizleştir operasyonu. Mankurtluk macerası yani...

Bunları yapanlara fikir hayatımızda “Batıcılar” denmektedir. Arkalarına güçlü devletleri alarak yenilgi acısı ve utancı içinde bütçesi bozulmuş, hazinesi bitmiş, morali bozuk, çevresini kurtların sardığı zavallı Osmanlı Devletinin yönetiminde söz sahibi oldular. Padişahlara bile yer yer kan kusturdular. İttihat ve Terakki hükümetleri ile Yahudiler, Hıristiyanlar, dönmeler, laikçiler, ırkçılar söz sahibi oldular. Zavallılar kime maşa olduklarını bile bilmiyorlardı...

Derken devleti yok yere savaşa sokarak mağlup ettiler ve koca Osmanlının parçalanmasına sebep oldular.

Beterin de Beteri Varmış

Bundan daha kötüsü, daha korkuncu da oldu. Ümmetin tarihte hiç görülmemiş bir biçimde zayıf düştüğü veya bilerek bilmeyerek düşürüldüğü bir zamanda Mustafa Kemal ve arkadaşları Osmanlıdaki Batıcıların eksik bıraktıklarını tamamladılar. Yani Batılıların bu çağrısına kulak vererek onlara büsbütün uydular. Uymakla da kalmayıp, bunu devlet yönetimine taşıdılar. Devlet ve millet yönetiminde Kur’an-ı Kerîm’in ayetlerini, hükümlerini, kanunlarını, helal ve haramını atarak, onun yerine İsviçre’den, İtalya’dan, Fransa’dan vs. kanunlar, ilkeler aldılar. Üstelik bütün Müslümanları da kendileri gibi olmaya zorladılar!

Esas soru veya sorun şu; nasıl oldu da Müslümanlar'ın arasından İslam Şeriatını bırakıp da Batılıların sözünü tutarak onların şeriatını alan insanlar çıktı? Bunlar uzaydan gelmediler.

Bu toplumun içinden çıktılar. Nasıl oldu da aramızdan böyle insanlar çıktılar?

Bu üzerinde durup düşünülmesi gereken çok büyük bir problemdir. Çünkü bu aynı zamanda dinden çıkma, irtidat etme sorunudur. Müslüman bir toplum için ise bu bir ölüm kalım meselesidir.

Evvet, bu ülkede laik batıcılar, ırkçılar, pozitivist insanlar güç kuvvet kazanarak devleti ele geçirdiler ve düşüncelerini resmen ve cepren uyguladılar. Halkın kabul etmemesine rağmen, dayatarak, direterek, cezalandırarak, şiddet kullanarak zorla da olsa uyguladılar.

Şimdi biz bundan daha büyük bir problemle karşı karşıyayız. O da halkın içinden büyük bir kesimin, özellikle de laik ve pozitivist Milli Eğitimin tezgahından geçenlerin zaman içinde onlara hak vermesi ve fikren onları benimseyip desteklemesidir. Bunun din açısından ne getirip ne götürdüğünü bilmeden batıcı laiklere destek vermesidir.

Şimdi bu ülkede var olan en büyük sorun işte budur. Diğer bütün sorunların anası da budur. Mustafa Kemal ve arkadaşları, İslam tarihinde hiç görülmemiş işte böyle bir durumu ilk defa Müslümanlara uygulamıştır. Onların çoğunun olanca muhalefetine rağmen resmen ve cepren uygulamıştır.

Altını tekrar çizelim, bu tarihte Müslümanlar arasında yaşanan bir ilktir. Daha önce iyi kötü çok idareci gelip geçmiştir ama İslam Şeriatını yönetiminden bütün bütün dışlayan ve onu halka dahi yasaklayan bir yönetici hiç çıkmamıştır.

Bununla da kalmadılar. Bu toplumda İslam'ı hatırlatacak her şeyi silip süpürerek yoke dip çıktılar.

İslam Medeniyetinin bütün müesseselerini yok ettiler.

Dünya Müslümanlarının birliğini ve gücünü temsil eden Halifeliği kaldırdılar.

İslam'ı öğreten mektep ve medreseleri, tekke ve zaviyeleri kapattılar. Özel imkanlarla öğrenilmesine de yasak getirdiler. Gizlice okutanları işkenceden geçirdiler. Evlerdeki

Kur'an-ı Kerim dahil eskiden kalma kitapları topladılar, çiğneyerek yaktılar.

Bin yıllık medeniyetimizin eserlerini bir çırpıda yok edecek, binlerce alimlerimizin yazdığı milyonlarca kitapları anlaşılmaz kılacak, millet bir gecede okuma yazma bilmekten mahrum ederek kara cahil kılacak, geçmişimizle aramıza bir uçurum açacak olan harf inkılabını yaptılar.

İslamî kılık kıyafetimizi yasakladılar. Örf ve adetlerimize savaş açtılar.

Alim, veli ve padişah türbelerini kapattılar.

Dindar insanları devletten uzaklaştırarak, devlet memurlarına içkiyi, baloyu, dansı, açık saçıklığı mecbur ettiler.

İslam'ın haram kılıp yasakladığı alkolün inadına fabrikalarını devlet eliyle açtılar, içki üreterek içimini teşvik ettiler. Devlet böyle yaparak kendi ekabirlerine bedava içki temin etti aynı zamanda.

Camileri, vakıfları ya sattılar, ya depo ve ahır olarak kullandılar, ya da harap olmaya terkettiler.

Ezanı Türkçe okuttular. Hac ibadetini yasakladılar. Laikliği ayaklar altına alarak dine baskı yaptılar. Kurban derilerini, zekat ve sadaka-I fitırları zorla devlete "bağış" yaptırdılar.

Ülkenin İslam'dan ve Müslüman milletlerden uzaklaştırılması, diğer İslam ülkeleriyle bağının tamamen kesilmesi, bunu sağlayacak bir kısım devrimlerin yapılmasında çok acımasız davrandılar.

Hatta bu arada İslam dinini bırakıp huristiyanlaşmak için kanun teklifi vermeyi bile düşündüler. Bu "tanassur meselesi" çok konuşulmuştur o zamanlar. Ama vicdanlara hükmedemeyeceklerini anlayınca bunu kanunlaştıramadılar. Fakat Batının hayat tarzını, örf ve adetlerini de tıpkı kanunları gibi aldıklarından, zaman içinde kendiliğinden oluşacak bir İslamsızlaşma ve hıristiyanlaşmayı bekler oldular. Kendilerine

gore İslam'dan uzak bir 15-20 yıl geçti mi yeni yetişen nesille bu iş tamam diyorlardı.

Zavallılar, Allah ile savaşımanın ne demek olduğunu bilmiyorlardı!..

Şimdi yaşadığımız bütün sorunların kaynağı burasıdır. Sorun sistem sorunudur. Çünkü bu vaziyet devlet ile milletin arasını açmıştır. Yöneticiler ile yönetilenleri çatışan güçler haline getirmiştir. Güçlüler haklı çıkmak için derinde nice faili malum veya meçhul cinayetler işlemişlerdir. Bütün bunlar halkı devletine karşı soğutmuş ve içine kapanır hale getirmiştir. Giderek dini, ahlak ve maneviyatı bilmeyen, batılı kafirler gibi yaşayan, milletin örf ve adetlerinden, hayattarından kopmuş bir nesil yetişti. İşte anarşinin, terörün ve siyasi, hukuki, idari, iktisadi, ahlaki bütün kargaşa ve karmaşanın, bütün kaosun kaynağı bu cehalet ve cahiliyyedir. Böyle gittiği sürece bu kaos ve karmaşa bitmez, sorunlar çözülemez.

Neden mi?

Çünkü millet dinden, yönetim ise laiklik ve batıcılıktan vaz geçmiyor.

Bakalım bu savaşın galibi kim olacaktır?

Söz buraya gelmişken iki şey üzerinde duralım isterim. Birincisi şu “tanassur” meselesi. İkincisi de toplumsal “kaos” ve “kagaşa, karmaşa” meselesi.

Millet Hıristiyan Yapacaklardı

Mustafa Sadunî, 1950 lerde Mısır'ın İstanbul konsolosu olarak Türkiye'de bulunmuştu. Mustafa Sadunî yazdığı *Siyonist düşünce ve Yahudi siyaseti* kitabında, Mustafa Kemal'in İslam dinini lağvedip yerine Hıristiyanlığı koymayı düşündüğünü, ancak adamlarının onu doğacak muhtemel sonuçlardan sakındırarak düşüncesini uygulamayı engellediklerini

öğrendiğini ileri sürmektedir.¹³¹ Bize bu bilgileri veren Mustafa Sabri de aynı kanaattedir.

Acaba bu bilgiler ne kadar gerçektir?

Bunun için olayın içinde birebir bulunan canlı tanıklara kulak verelim isterseniz. Şüphesiz o döneme şahitlik eden tanıkların içinde olayları günü gününe not alarak yazan insanlardan birisi, belki de birincisi Kazım Karabekir Paşadır. Paşanın yazdıklarına göre bu bir gerçektir. İşte o hatıralardan bir demet sizlere:“

“Günlerden 19 Ağustos 1923 pazardı. Akşam Mustafa Kemal Paşa ile eşi Latife Hanım bana yemeğe geldiler. Keçiören’e giderken bağ tarafta kubbeli köşk denilen mevkide bol suyu ve büyücek bir havuzu bulunan bir köşkte kirada oturuyordum. İsmet Paşa Lozan’da iken Mustafa Kemal Paşa, Latife Hanımla birlikte bir kere daha bana akşam yemeğine gelmişlerdi. Yani bu evime ailece ikinci gelişleri oluyordu. İsmet paşa da gelmişti.

O akşam İsmet Paşayla tartıştık. Mustafa Kemal Paşa bizi sessizce dinledi. Sonra İsmet Paşa aniden Lozan’dan da aldığı hızla İzmir iktisat kongresinin de bilim kurulunun da hazırladığı programlara ilgi göstermeyerek "müthiş bir inkılap hamlesi" teklif etti. Ve aynen şunları söyledi:

"Hocaları toptan kaldırmadıkça hiçbir iş yapamayız. Mevcut kudret ve prestijimizle bugün bu inkılabı yapmazsak başka hiç bir zaman yapamayız."¹³²

İlk olarak Fethi Bey grubundan, sonra da Mustafa Kemal Paşadan bizzat işittiğim bu yeni inkılap zihniyetini İsmet Paşa bir çırpıda tamamlamış oluyordu. Aradaki zaman boşlukları kendiliğinden ortadan kalkarak bu üç şahsiyetin şu üç maddelik programları kulaklarımda tekrarlanıyordu:

1- İslamiyet ilerlemeye engeldir

---

¹³¹ Mustafa Sabri Efendi Hilafetin Ilgasının Arka Planı İnsan Yayınları, İstanbul ocak 1996. s. 137.

¹³² Günlükler 2, s.872.

2- Arap oğlunun yavelerini Türkler'e öğretmeli

3- Hocaları toptan kaldırmalı.

Bu birleşik cephe karşısında tek başıma da olsa mücadele etmeye kararlıyım. Kılıçlar çekilmişti bir kere. Oyunu bozmak için elimdeki bütün imkanları kullanmaya karar verdim ve:

- Peki ama ne olmak istiyorsunuz? Dedim. "Hıristiyan mı, dinsiz mi?"

Ardından cevap vermelerine fırsat düşürmeden devam ettim:

" Hıristiyan da dinsiz de olmaya imkan yoksa da her iki yol da hem tehlikeli hem de geridir. Aydın Hıristiyanlık dünyası bilim zihniyetine daha uygun yeni din esasları araştırırken, bizim, onların köhne kurumunu benimsememiz hem müthiş tehlikeli, hem de geri bir hareket olur! Hem bir millette duygu birliği, inanç birliği ve çıkar birliği olmazsa yönetenler ile yönetilenler arasında uçurum açılır ve bu uçurum günün birinde millete olabilir! Ben her fırsatta söylediğim gibi, din ile uğraşmanın bizi ilerlemekten alıkoyacağı ve daha çok geri götürebileceği kanaatindeyim. Bence dini olduğu gibi kendi haline bırakmalı ve hükümet, ne buna etki yapmalı, ne de etkisi altında kalmalıdır! Biz milli bağımsızlığımız gibi milli özgürlüğümüzü de en kutsal gaye tanımalı ve bunun zevkini bütün millete tattırmalıyız."

Bundan sonra yapılacaklara ilişkin olarak da şunları söylemek ihtiyacını duydum:

"Bunun için medeni hedeflerimizde süratli olmalı fakat sosyal gayelerimizde tekamül yolunu tutmalıyız. Ben taassuptan uzak ve ilerlemeyi seven bir insan olduğumu eserlerimde de gösterdim. Bunu zaten yakından biliyorsunuz. Din hakkındaki düşüncemi, doğudaki görevim sırasında çocuklar için yazdığım "Öğütlerim" başlıklı eserimde üç yıl önce yayınlamış bulunuyorum" dedim ve kitabımdan "din ve mezhep" bölümünü okudum.

Sessizce dinlediler. Hiç cevap vermediler. Böylece konu da kapandı.

Mustafa Kemal Paşa'nın büyük bir dikkat ve sükunetle beni dinleyişinden ve ara sıra İsmet Paşayı süzmesinden, ayrılırken de bana karşı gösterdiği samimiyetten çıkardığım anlam, beni hakkı bulduğuydu. Fakat değerlendirmelerime hak vermekle birlikte, tekrar "mefkure hatırası"na döneceğini hiç mi hiç aklıma getirmemiştim!"¹³³

“İslam İle Olmaz” Safsatası

Aslında bu konuşmadan biraz daha öncelere gidersek, bu fikirlerin kaynağını görmüş oluruz. Şimdi tarih 10 Temmuz salıdır. Mekan ise Ankara istasyonundaki özel kalem binası. Kazım Karabekir'in gözü ve kulağıyla biz de meclise iştirak ediyoruz:

“Parti tüzüğünü müzakere ettikten sonra Gazi ile baş başa hasbıhal ettik. Kendisinden hiç beklemediğim bir cümle sarf etti. Dedi ki: Dini ve namusu olanlar geri kalmaya mahkumdurlar.”

Daha düne kadar kendisini Hilafet ve Saltanat makamına layık gören ve bu hususlarda girişimlerde bulunan, din ve namus lehine türlü sözleri söyleyen, hatta Balıkesir'de hutbe okuyan, benim kapalı yerlerde başımın açık durmasıyla latife eden, fes ve kalpak yerine kumaş başlık giyilmesi teklifimi hoş görmeyen Mustafa Kemal Paşa, benim yüzüne hayretle baktığımı görünce şu açıklamayı yapmak ihtiyacını duydu:

"Dini ve namusu olanlar kazanamazlar, fakir kalmaya mahkumdurlar! Böyle kimselerle ülkeyi zenginleştirmek mümkün değildir. Bunun için önce insanların din ve namus anlayışını değiştirmeliyiz. Partiyi bunu kabul edenlerle

---

¹³³ Mustafa Armağan, Kızıl Pençe, s. 107 ile 109.

kuvvetlendirmeli ve bunları çabuk zengin etmeliyiz! Kalkınma bu şekilde kolay ve çabuk olur."¹³⁴

Aynı değişimi İsmet Paşa'da da görecektim. 5 Kasım 1922' de bana yazdığı mektupta "Vatanımız ne olacak? Bir tek ve asıl mesele budur. Barış olsa da olmasa da" diye yazmıştı. Fakat Lozan görüşmeleri kesintiye uğrayıp da Ankara'ya geldiğinde kendisinden buna benzer sözler duymadım.

Halbuki zengin olmak, planlı çalışma ve zamanla olurdu. Gazi'ye şu cevabı verdim:

"Nereden, ne maksatla geldiği bilinmeyen ve kendi milli kudretimiz ile işlenmeyen fikirler, milli bünyemizi sarsar. Tanzimat'ın da bu suretle kurbanı olmadık mı? Bizi kuvvetle çözemeyenler yaldızlı formüllerle cevherimizi eritebilirler. Savaşla kazandığımızı barıştaki yanlış ve vakitsiz adımlarımızla, daha doğrusu Avrupalılara aldanmakla elimizden kaçırdığımızı onları pek iyi bilirler. Burun için bilim ve uzmanlığa saygı göstermek, bilgili ve kaliteli adamlarımızla işlenmemiş fikirleri program diye kabul etmemek, yeniden aldanmamak için tutulacak biricik yoldur.

Kendi bilge kurullarımızda işlenmemiş veya kontrol edilmemiş bayağı fikirlerin uygulanması diğer bir bakımdan da tehlikelidir. Emirle yaptırılacak, yani şiddet uygulanacak demektir. Bu tarz, belki itaat edilmesini sağlar, fakat sevgi asla! Bu hususta kendi tecrübelerimize dayanarak da diyebilirim ki itaat görünüştedir ve geçicidir."

Mustafa Kemal Paşa buna karşılık, "Dini ve ahlaki inkılap yapmadan önce hiçbir şey yapmak doğru değildir. Bunu

---

¹³⁴ Yeni devlet ve düzenin din ve insan anlayışı kadar, siyaset ve iktisat anlayışını da ortaya koyan bu ifadeler gerçekten ilginç ve ibretliktir. Bir kısım insanlar çar çabuk devlet eliyle zengin edilecekler ama bu insanlar özellikle dindar, helal ve harama bağlı insanlar olmayacaktır. Sonra da partiye, yani rejime bağlı olacaklardır. Bu anlayış halen devam etmektedir. Ancak son zamanlarda dindar insanlar da zengin olunca, düzenlerinin bozulacağını gören rejime bağlı sermaye, "rejim elden gidiyor" diyerek ortalığı velveleye vermekte ve darbe kışkırtıcılığı yapmaktadır. (Cemal Nar)

da ancak bu ilkeyi kabul edilebilecek genç unsurlarla yapabilirdim" düşüncesindeydi.

Tartışmamız giderek hararetleniyordu ki ağırlığımı koymak ve bu gidişi durdurmak için şöyle bir çıkış yaptım:

" Dinsiz bu ahlaksız bir millete bu dünyada hayat hakkı olmadığını tarih gösteriyor. Paşam, bu yeni inanç bizi Bolşevikliğe götürür. Hatırlarsınız İngilizler de Mütarekenin ilk zamanlarında bizi Bolşevikler teşvik ediyorlardı. Demek bizi başka yoldan yine aynı noktaya sürüklemek istiyorlar!

(Kazım Karabekir paşa burada Mustafa Kemal Paşa'nın yapmayı düşündüğü ve kendisine söylediği" dini ve ahlaki infialak" fikrinin İngilizler kanalından geldiğini tespit etmiş ve bunu bizzat gazinin yüzüne karşı söylemiş olduğunu beyan ediyor. O dönemin yöneticilerinin özellikle de İsmet Paşa ve Mustafa Kemal Paşa'nın zihniyetinde nasıl keskin bir kırılma yaptığını ve bir dayatmaya maruz kaldıklarını, bu açıklamasıyla daha berrak bir şekilde ortaya koymuş bulunuyor.)

Bu uyarıdan sonra sözlerine şöyle devam ettim:

"Bunun anlamı açıktır: Türkiye'yi Ruslarla paylaşmak. Bu hususta Erzurum'da da aynı fikrimi açıklamış olduğumu ve daha önce de Amasya kararınıza engel olduğumu hatırlarsınız."

Bundan sonra sözü 1922 de kendi ağızıyla vaat ettiği ama sonradan vazgeçtiği "sine-i millete dönme" kararına getirerek şu ifadelerini kullandım:

" Sonra siz Millet Meclisi kürsüsünden "Barıştan sonra bile safları içine çekilerek bir millet ferdi gibi yaşayacağım." diye haykırmıştınız. Oysa şimdi halkın asla hoşuna gitmeyeceği ve benim bile derin bir uçurum gördüğüm bir förmülü zorla halka kabul ettirecek bir yönetim kurmaya gidiyorsunuz! Bunu yapmayınız, milli birliğimiz sarsılır. Ve bir asalak tabaka, halkın başına geçerek onun kanını emer."

Sözlerimi şöyle bağladım:

" Hiçbirimizin hayatı uzun değildir. Bu milletin yeni sarsıntılara tahammülü yoktur. İzmir iktisat kongresi iktisadi

ihtiyaçlarımızı tespit etti. Bir bilim kurulumuz da eğitim programımızı tespit edecek. Uzman bir askeri heyetle ordunun ilim ve irfan teşkilatını tespit ettiriniz. Bu şekilde planlı ve programlı olarak İstiklal marşındaki ruhumuzda yürüyelim. İstiklal Savaşında ülkesini canlarıyla başıyla kurtaran milletimize özgürlük ve aşk mutluluğunu da tattıralım"

Gazi beni sükunetle dinledi. Tartışmayı uzatmadı. Anladım ki yeni bir çevre onu yeni bir havaya çekmek istiyor. Fakat daha kesin kararımı vermiş değil!

Büyük Kavga

Yukarıda Kazım Karabekir açıkça anlatıyor. Aynı günlerde Meclis2in havasını Tarihçe-i Hayat'ta Bediuzzaman Said Nursî (ks) de yazıyor. Kuvvetli bir cereyan milletin bahtını karartmak için gizli ittifak kurmuş el birliği ile çalışıyordu. Bunun hedefi de bu ülkeyi İslam'dan ve Müslümanlardan temizlemek, tipik bir Batılı ülke haline getirmektir. Diniyle, imanıyla, an'anesiyle, yaşam biçimiyle bir Batılı ülke.

Bunu yine Kazım Karabekir'in tanıklığı ile görmeye çalışalım:

"Bundan bir hafta kadar sonra, 18 Temmuz 1923 Çarşamba günü Ankara İstasyonu'ndaki özel kalem binasına gitmiştim. (s. 89 vd.) Anayasa (Teşkilat-ı Esasiye) konuşuluyormuş. Tesadüfen girmiş oldum toplantıya. Halbuki bana haber verilmeliydi, çünkü çok hayati bir mesele konuşuluyordu.

İçerde kimler vardı? Tabii Gazi başkanlık ediyordu. İçişleri Bakanı Fethi (Okyar), İktisat Bakanı Mahmut Esat (Bozkurt), Sosyal Yardımlaşma Bakanı Tevfik Rüştü (Aras), Basın Müdürü Ahmet Ağaoğlu, Ziya Gökalp vb. zevat toplanmıştı.

Ben geldiğim zaman müzakere bitmiş, kısmen de dağılmışlardı. Anayasada "Devletin dini İslam dinidir" ibaresininin

kaldırılması hakkında konuşuyorlarmış. Önce Tevfik Rüştü şöyle dedi "Ben kanaatimi millet kürsüsünden dahi haykırıyorum. Kimseden korkmam."

Ne olduğunu anlamadığımı söyledim ve sordum:

- Nedir o kanaat?

Cevap Tevfik Rüştü'den değil, onun solunda ve benim hemen karşımda oturan Mahmut Esat Beyden geldi. Sert bir tonla,

- İslamiyet'in ilerlemeye engel olduğu kanaati! Müslüman kaldıkça yüzümüze kimsenin bakmayacağı kanaati! diye cevap verdi.

Mustafa Kemal Paşayı bu sefer de kimlerin, nerelere götürmek istediği görülüyordu. Ben şu müdahalede bulunmak zorunda kaldım:

"Eskiden beri dinler, aşağı yukarı bazı ilerleme adımlarına engel olmuştur. Fakat İslamiyet'in ilerlemeye engel olduğu iddiası, Avrupalı diplomatların uydurmasıdır. Bu meseleyi sonuna kadar tartışabilirim. **Fakat tartışmaya tahammülü olmayan bir mesele varsa, o da din değiştirme gayretidir.** Bence Müslüman kalırsak mahvolmayız, tersine, yaşarız. Hem de yakın tarihteki örneklerinde olduğu gibi itibar görerek yaşarız. Gerektiğinde müttefikler bularak yaşarız! **Fakat din değiştirme oyunuyla birliğimizi ve selametimizi kırarak bizi mahvedebilirler.**

Daha yakın tarihimizde, 1855'te İngiltere, Fransa ve İtalya (Sardunya) devletleri bizimle Ruslara karşı ittifak yaparak harbe girmediler mi? Daha içinden yeni Hristiyan devletleri İslam Türk devletiyle ittifak yaparak itilaf devletlerine karşı tam 4 yıl savaş yapmadılar mı? Şimdiye kadar yüzümüze kimse bakmadı mı ki bundan sonra tam milli bir devlet olarak ortaya çıktığımız halde yüzümüze bakmasınlar?

Bu sefer de Fethi Bey söze karıştı. Gayet buyurgan bir edayla şöyle dedi:

- "Evet Karabekir, Türkler İslamiyet'i kabul ettiklerinden böyle geri kaldılar. Ve Müslüman kaldıkça da bu halde kalmaya mahkumdurlar!"

Gazi, başkanlık makamında, Fethi Bey onun solundaydı. Ben de kapıdan girince hemen onu soluna oturmuştum. Fethi Bey bana son olarak kesin bir cevap verince, ben de başımı sağa çevirerek ona ve aynı zamanda Gaziye hitaba başladım. Önce Türklerin İslam dinini kabul etmeleri sayesinde ki Bizans İmparatorluğunu ortadan kaldırdıklarını ve bize bugünkü hakim vaziyeti verdiklerini, aksi halde Bizans medeniyeti ve dini içinde "Kayseri Rumları" halinde kalacağımızı anlattım. Sonra da dedim ki:

- "Fethi Bey, bu bayağı fikri şiddetle reddederim. Geri kalmamızın bir tek sebebi yoktur. Bunlar fütuhatchılık, temsil (kendimize benzetme) kudreti göstermemek, Avrupa'nın bilim ve teknoloji cephesiyle temassızlık, yönetimde istibdat gibi önemli sebeplerdir. Aynı yanlışlıkları yapan Hıristiyan devletlerin de yıkılıp gittiğini bilmez değilsiniz! Bu depremin gerçek sebeplerini araştırmayıp onu gülünç bir sebebe bağlamak kadar bu "İslam'ın ilerlemeye engeldir" fikrinizi garip bulurum. Bayağı ve tehlikeli fikrin aramızda da bilimsel tartışmaya tahammül edemeyecek kadar taraftar bulmasından çok üzüldüm. Fakat ben de iddia ediyorum ki Türk Milleti ne dinsiz olur, ne de Hıristiyan olur. Hakikat budur. Bir milletin asırlardan beri en kutsal duygularını bir hamlede atabileceğinize inanışınız, objektif bir görüş değil, hülyanızdır! Böyle bir harekete cüret, ülkede kanlı bir istibdatla başlar ve istiklal savaşının samimi birliğini de birbirine katar. Nerede ve nasıl karar kılınacağını kestiremesek bile milli bir dram olacağından şüphe etmeyiz!"

Mustafa Kemal Paşaya hitaben de sözlerime şöyle devam ettim:

- "Paşam, maddi cephemiz zaten zayıftır. Güvenebileceğimiz manevi cephemizi de düşmanlarımızın yaldızlı propagandasına kurban edersek dayanabileceğimiz neyimiz kalır? Bizi silah kuvvetiyle parçalayamayan düşmanlarımız, görüyorum ki artık fikir kuvvetiyle mahvedeceklerdir. Buna müsaade edecek misiniz? Siz ki millete karşı, bizi bu hale getiren sebebin istibdat olduğunu, zaferden sonra milletin tamamıyla iradesine sahip olarak yürüyeceğini Millet Meclisi kürsüsünden dahi defalarca haykırdınız. Millet Meclisini tekbirler, salatlar (dualar) arasında açtınız. İslamiyet'in en yüksek bir din olduğunu hutbelerle ilan ettiniz! Hepimiz de aynı iman ve kanatle aynı yoldan yürüdük! Şimdi ne yüzle ve ne hakla bir kanlı maceraya atılacağız?"

Mustafa Kemal Paşa sözümü keserek, "Müzakere çok hararetlendi, burada kesiyorum" diye tartışmayı bitirdi.

Nitekim bu tartışmanın üzerinden bir hafta geçmişti ki Lozan barış anlaşmasının imzalandığı haberi geldi. İşe bakın ki Kurban Bayramı Lozan'ın imzalandığı güne denk geldi. Hacı bayram camiinde kıldığımız bayram namazından sonra yapılagelen selamlık töreni sırasında Meclis İkinci Başkanı Ali Fuat (Cebesoy) Paşa haber verdi. Gazi bayramdan önce apar topar İzmir'e gitmişti. Böylece Mustafa Kemal Paşa, bayram namazından ve arkasından yapılan geleneksel selamlık töreninden ilk kez savuşmuş oluyordu."¹³⁵

İşte din, şariat, hilafet ve Batılılaşma etrafında kopan fırtına, artık saklanamayarak açığa çıkan büyük kavga ve gerçekleşmesiyle Osmanlı'dan Cumhuriyete giderken yaşadığımız büyük kırılma, her şeyimizi alt üst eden ve tarihte eşi benzeri görülmemiş olan büyük sosyal deprem!

"Arap Oğlunun Yaveleri" Ne Demek?

---

¹³⁵ Mustafa Armağan, Karabekirin Gözüyle Kuruluş Yılları 1922- 1933, kızıl pençe, ki maç yayınları, İstanbul 1912, birinci baskı, s. 86- 92.

Kazım Karabekir yukarıda üç madde sıralarken “Arap oğlunun yavelerini Türkler'e öğretmeli” diye bir cümle kullanmıştır. Konuyu iyice anlamak için bu “Arap oğlu” kimdir, “yave” nedir ve bununla kastedilen neyin nesidir, bunları iyi anlamak gerekir.

Evet, bu söz Mustafa Kemal'e aittir. “Arap oğlu” dediği ise canımız yoluna kurban olan Sevgili Peygamberimiz (sav) Efendimizdir. “Yave” kelimesi Türk Dil Kurumu Sözlüğünde şöyle geçmektedir: “Saçma, saçma sapan söz.”¹³⁶ Bu “yave”, yani saçma sapan söz ile kastedilen de Allah Teâlâ'nın aziz kitabı Kur'an-ı Kerîm'in ta kendisidir.

Mustafa Kemal bu sözü ne zaman ve nasıl söylemiştir, şimdi o toplantıya gidelim. Olayları bizzat yaşayan ve bize yazılı olarak anlatan şahit ise Kazım Karabekir'dir:

"14 Ağustos akşamı Türk Ocağında verilen çay ziyafetinde ilk tehlikeli hamle görüldü. Bakanlardan kimse yoktu. Hayli geç gelen Mustafa Kemal Paşa bilim heyetinin şimdiye kadarki mesayisi ile ilgili görülmeyerek, “Kur'an'ı Türkçeye aynen tercüme ettirmek” arzusunu ortaya attı. Şer'iyeye vekili Konya Milletvekili Hoca Vehbi Efendi ve bunun gibi sözüne inandığım bazı zatlar şu bilgiyi vermişlerdi:

“Gazi Kur'an-ı Kerim'i bazı İslamiyet aleyhtarı züppelere tercüme ettirmek arzusundadır. Sonra da Kur'an'ın Arapça okunmasının namazı bile yasaklayarak bu çeviriyi okutacak, ve züppelerle işi alaya alarak güya Kur'an'ı da İslamiyet'i de kaldıracaktır. Çevresindekiler kendisine bu tehlikeli yol sürüklüyor.”

Aynı akşam bu fikre ayak uydurun bazı kişileri görünce bu tehlikeli gidişatı önlemek için Mustafa Kemal Paşaya şöyle cevap verdim:

- Devlet Başkanı sıfatıyla din işlerini kurcalamanızın içeride ve dışarıdaki etkileri çok aleyhimize olur. Ve bize zarar

---

¹³⁶ <http://tdkterim.gov.tr/bts/>

verir. İŖi ilgili makamlara bırakmalıyız. Fakat din konusu rastgele Ŗunun bunun içinden çıkabileceği basit bir iŖ olmadığı gibi, kötü politika zihniyetinin de iŖi karıŖtırabileceđi göz önünde tutularak içlerinde Arapça'ya ve dini bilgilere hakkıyla vakıf değerli Ŗahsiyetlerin de bulunacağı yüksek ilim adamlarımızdan oluŖan bir kurul toplamalı ve bunların kararına göre tefsir mi, tercmem mi yapmak uygundur, ona göre bunları harekete geçirmelidir.

Mustafa Kemal paŖaya bana Ŗu cevabı verdi:

- Din adamlarına ne gerek var, dinlerin tarihi malumdur. (Kur'anı) doğrudan doğruya tercüme edivermeli.

Bu fikrini Ŗyle karŖılıklı verdim:

- Sömürgeleri Müslümanlarla dolu olan büyük milletler Kur'an'ı kendi siyasi çıkarlarına göre dillerine tercüme ettirmişlerdir. İslam dinine ve Arapçayı hakkıyla vakıf kimselerin bulunmayacağı herhangi bir kurul tercümeyi mesela Fransızcasından yapabilir. Fakat bence burada eğitim programımızı tespit için toplanmış bulunan bu yüksek kuruldan vicdani bir mesele olan din bahsinden değil, pozitif bilim cephesinden yararlanma hayırlı olur. Kur'an'ın yapılmıŖ tefsirleri var, gerekirse yenisini de yaparlar. Devlet otoritesini bu yolda yıpratmaktansa enerjimizi milli kalkınmaya akıtmak daha hayırlı olur.

Mustafa Kemal PaŖa bu beyanlarıma karŖı Ŗiddetle içindeki tamamen ortaya döktü ve Ŗyle dedi:

- Evet Karabekir, Arap oğlunun yavelerini Türk oğullarına öğretmek için Kur'an'ı Türkçe'ye tercüme ettireceğim ve böylece de okutturacağım! Taki budalalık edip de aldanmakta devam etmesinler.

Orada bulunan Hamdullah Suphi Tanrıöver ve RuŖen EŖref Ünaydın Beyler iŖin bir bilim kurulu önünde berbat bir Ŗekle dnŖtđn görerek "PaŖam ay hazır, herkes bizi sofrada bekliyor" diyerek müdahale edip bahsi kapatabildiler. Bizler de özel masadan kalkarak sofraya oturduk, yedik içtik.

Fakat bilim kurulunun bütün üyelerinin yüzlerinden düşen bin parçaydı. Çok üzüyorlardı. Şüphe yok ki yakın günlere kadar Kur'an'ı ve peygamberi her yerde övüp göklere çıkaran, hatta camide hutbe okuyan bir insandan biraz önceki sözleri dinlemek herkese eza veriyordu.

Lakin iş bu kadarla kalmayacaktı. Cumhuriyetin kuruluşuna giden yolda Gazi ve çevresindeki değişim daha şaşırtıcı bir hale gelecek ve benim de bu akıma karşı verdiğim mücadele giderek şiddetlenecek, bu da ayrıntılarını daha sonra anlatacağım hadiselerin başıma gelmesiyle sona sonuçlanacaktı.”¹³⁷

Evet, “Hakkıdır Hakka tapan milletimin istiklal” diyordu İstiklal Marşımız. Bu savaşı kime karşı verdiğimizi de açıkça ilan ediyordu:

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
'Medeniyet!' dediğin tek dişi kalmış canavar?

Garplıların, yani şimdi yolundan gitmek istenen Batılıların ne olduğunu da yine açıkça ilan ediyordu:

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.

Biz hangi mukaddes değerlerimiz için savaştığımız, marşımızda bu da vardı:

Ruhumun senden, ilahi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

---

¹³⁷ Kazım Karabekir, Kızıl Pençe, s. 101- 103.

Bu savaşın arka planındaki güç kaynağımızı, vecd kaynağımızı, ruh halimizi de açıkça ifade ediyordu:

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fıskırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arsa değer belki başım.
Bizim millet olarak, ümmet olarak kanımızın neye helal
olduğu da kesin olarak bildiriliyordu:

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Peki ama ne olmuştu ki, aradan ne geçmişti ki, bu değerlerimiz alçak Batılıların berbat değerlerine kurban ediliyordu?

Ne olmuştu da Halife Hazretlerinin emriyle vatani kurtarmaya, din ve devlete hizmete, hilafet ve şeriata sahip çıkmaya ve Müslümanlara hürriyet ve istiklal kazandırmaya gelenler, buna namus sözü verenler ve bunun için milletten destek isteyenler ve alanlar, evet, ne olmuştu ki, şimdi Hz. Resulullah (sas) Efendimiz için, Alemlerin Efendisi, yoluna tatlı canlarımızın feda olduğu yüce insan için “Arabın oğlu”, aziz Kur'an-ı Kerim için “yave”, yani “saçma sapan söz”, Müslüman olmak ve ölünceye dek öylece kalmak için “budalalık” diyebiliyorlardı?

Bu aşığılama, bu hakaret ne zamandan beri vardı? Baştan beri böyle düşünerek takiiye mi yapmışlardı, yoksa bu düşünelere yeni mi kanmışlardı?

Aman Allah'ım, bu ne büyük bir felaketti?

DİL YARASI HARF DEVRİMİ

Konuya Giriş

Bu münasebetle söyleyelim ki, bizde çatışma alanlarından birisi de hiç şüphesiz dildir, lisandır. Dil, insan topluluklarının anlaşma vasıtasıdır. Malumdur ki duygularımızı ve düşüncelerimizi onunla ifade ederiz. Tarih, edebiyat, sanat müşterek bir dilin sayesinde milleti meydana getiren fertlerin düşüncelerinde hafızalarında yer ederek sabit bir değer hükmünü ortaya çıkarırlar. Büyük sanatkarların, büyük dehalerin hep zengin bir dilin mirasından doğarak meydana geliyor oldukları unutulmamalıdır. Böylece dil, millet olmanın bir vasfı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bizim dilimiz de kendi tarihi şartları içinde bir çok devirlerden geçerek, zorlu yollar katederek bugüne gelmiştir. Bu milletin İslam'la karşılaştıktan sonra yurt edinme ve medeniyet kurma ideallerinin benliğini heyecanla kapladığını görürüz. Bu “cihan hakimiyeti mefkuresi” ve “dünyaya nizam verme ideali” olarak işlenmiştir.

Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya gelişinde bir kültür değişmesinin derin çizgileri görülür. Göçebelikten toprağa bağlı evrensel bir devletin temeli Anadolu'da atılırken, yeni şartlarda dilinde bir yumuşama, düşünce ve duyguda yeni bir ifade şekli aramanın ihtiyacı normaldir. Bin yıllık tarihinde büyük devlet kurmuş, üç kıtaya medeniyet ve barış içinde mutlu yaşama nizamı götürmüş bir milletin dili elbetteki büyük olacaktır.

Osmanlıca'yı Farsça ve Arapçanın bir karışımı olarak ele alıp da onu bize “yabancı” gibi gösterip “hor görme” çabaları tarihimizin son yüz yıllık devresi içinde yaygınlaştı. Oysa olaya derinlemesine bakıldığında bunun kendi düşünce sisteminin ve şartların gereğine göre oluşumunu tamamladığı görülecektir. Bugün en eski Türkçeye dönmek elbette mümkün olmaz, fakat

Osmanlıcaya tekrar dönmek olmayacak bir iş değildir ve kendine göre bir çok faydalar sağlayabilir. Ancak ne olursa olsun Batılılaşmak adına zihinleri eski din ve medeniyetten boşaltmak için “Yeni Bir Türkçe Yaratmak” bahanesiyle milletimizi meydana getiren değerlerin yavaş yavaş yok edilerek bilinçsiz veya bilinçli gayelere doğru yürümeye de müsaade etmek doğru değildir.

Son iki yüzyıllık dönem içinde dildeki değişme istekleri yeni kültür değişmeleri ile beraber ortaya atılır. Kültürün önemli vasıtalarından olan dil de bu değişmelerle beraber yönünü Batıya kaydırmıştır.

Bir milletin diline yapılan saldırı, muhakkak ki onun düşünce sistemine ve dünya görüşüne bilinçli bir saldırıdır. Böylece bir milletin kültürü onun dilinin başkalaşması veya yabancılaşması ile yıpratılır. Giderek ortadan kaldırılır. Bizde bu tanzimatla başlar. Tanzimata kadar sekiz yüzyıllık tarihinin beslediği kültür, ilk defa bu devreden sonra Batılılaşma hareketleriyle çarpışmak zorunda kalır. Tanzimat aslında dış görünüşü itibarıyla devleti kurtarmak ve onun bütünlüğünü korumak gayesiyle ama Batının devamlı baskıları sonucu yapılmıştır. İmparatorluğun birçok yerlerinde tatbiki başlanan bu yeni sistemle Osmanlı toplumunun etnik ve kültürel yapısında sarsıntılar oluşur.

Batı usulü bir takım ıslahatların yanında, bilhassa edebiyatta taklit modası başlar. Bunun en açık göstergesi de dilde sadeleştirme ve yeni kelimeler ortaya çıkarmalardır. Lügat yazımları da bu dönemde hız kazanır. Ancak cumhuriyete gelince eskilerin korka korka telaffuz ve teklif ettikleri, uygulamaya konur ve çok radikal bir biçimde gerçekleştirilir. Şimdi biz bu macerayı yakından görmeye çalışalım.

Osmanlının Yaramaz Çocukları

Aradan neredeyse bir asır geçecek, devrimin şiddetine bakınız ki biz bu siyasi olayı ancak şimdi doğru dürüst tartışabiliyoruz. Bu bile başlı başına bir sorun değil midir?

Daha Osmanlılar zamanında bizim Batıcılarımız, kendilerini barındıran ve besleyenlerin ağzıyla konuşarak, “Arap harfleri yerine latin harflerini almamızı” teklif ediyorlardı heyecanla. Zavallılar, Batının kendi dil ve harflerine sadakatini içlerinde yaşamalarına rağmen asla göremeyecek kadar körleşmişlerdi. Gavurun ekmeğini yemek böyle bir şeydi demek ki. Sonunda onların kılıcını çalmaya mecbur ve mahkum kalıyorlardı. Oysa Cemil Meriç’in ifadesiyle “kamus namus”tu ve Fransız ihtilali her şeyi değiştirmişti ama bir şeyi asla, o da dildi.

Osmanlıda istenen bu isteklerin hayal olduğunu herkes biliyordu o günlerde. Ama Anadolu’da kurulan yeni Cumhuriyet’in, Batıcıların bütün hayallerini gerçek yapmak için kurulduğunu kim nerden bilecekti. Çünkü bu sadece okuma yazmayı ilgilendiren bir “harf değişimi” değildi. Bu bir medeniyet değişimi olmakla beraber, aynı zamanda bu bir sanayi, ekonomi, sanat, estetik, ilim, kültür gibi toplumun tüm katmanlarını doğrudan ilgilendiren sosyolojik bir olaydı. Bir milleti toptan hangi çılgın karşısına alabilir, bu kadar insanın ekmeğini yediği bir olayı hangi akli başında yönetici yok sayabilirdi?

Ama oldu işte. Bu milletin başına gelenler, pişmiş tavuğun başına gelmemiştir. Aman Allah’ım, ne kadar da çok ve büyük düşmanları varmış bu aziz milletin?

Harf Devrimi Tarihçesi

Harf Devrimi, Türkiye’de 1 Kasım 1928 tarihinde 1353 sayılı "Yeni Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkında Kanun"un kabul edilmesi ve yeni alfabenin yerleştirilmesi sürecine genel olarak verilen isimdir. Bu yasayla o güne kadar kullanılan

Osmanlı Alfabetesi'nin yerine, Latin Alfabetesi'nin Türkçeye uyarlanmış bir biçimi kabul edildi.¹³⁸

Türkler 10. yüzyıldan itibaren İslam dini ile birlikte Arap alfabetisini de Türkçe ses sistemine uyarlayarak benimsemişlerdi. Bunu izleyen 900 yıl boyunca Türkçe'nin gerek Batı (Osmanlı) gerek Doğu lehçeleri, Arap alfabetisinin Türkçeye uyarlanmış bir biçimi ile yazıldı.

Türkiye'de alfabe reformu önerileri 19. yüzyıl ortalarından itibaren duyulmaya başladı. Öneriler ikiye ayrılıyordu: Osmanlıca yazısının düzeltilmesini isteyenler, Latin alfabetisinin kabulünü isteyenler.

Osmanlıca yazısının düzeltilmesini isteyenlerin başlıca gerekçesi, bu yazının Türkçe'nin ünlü seslerini ifade etmekte yetersiz kalmasıydı. Bu sorundan doğan imla kargaşası, yazılı basının ve resmi okul kitaplarının yaygınlaşması ile daha çok hissedildi. 1870'lerden itibaren Türkçe'nin standart bir sözlüğünü oluşturma çalışmaları da imla konusunu gündeme getirdi.

Aslına bakarsanız latin harflerini benimseme gerekçelerinin altında harf ve dil meselesi yoktur. O doğrudan doğruya Batı kültürüne duyulan hayranlık veya Avrupa'nın üstünlüğüne olan inançtır. Zavallılar latin alfabetisine geçerlerse medeni olacaklarını zannediyorlardı. 1850-60'lardan itibaren Türk aydın sınıfı Fransızcaya meylediyor, onu öğrenmeye,

---

¹³⁸ Bu konuyu başından beri merak edenler için internette kolayca indirecekleri bir makaleyi salık veririm. Türkiye'de Latin Harfleri Meselesi (1908-1928) Arş.Gör. Selâmi KILIÇ. Bkz.

<http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/45/784/10087.pdf>

Türkçe ve yabancı dillerde Türk Harf İnkılâbı hakkında pek çok araştırma yapılmıştır. Bunlar arasında R. Sonyel'in *İngiliz Gizli Belgeleri'nde Türk Yazı Devrimi* ve Bilal Şimşir'in *Türk Yazı Devrimi* adlı çalışmaları ve Gülnihal Bozkurt'un *"Türk Harf Devrimi'nin Alman Arşiv Belgeleri'nde Değerlendirilmesi"* adlı bildirisi önem arz etmektedir. Biz bu tarihsel bilgileri "Vikipedi, özgür ansiklopedi"nin "Harf Devrimi" maddesinden büyük ölçüde faydalanarak aldık. Bkz. http://tr.wikipedia.org/wiki/Harf_Devrimi#cite_ref-10

onunla yazışmaya çalışıyorlardı. Telgrafın yaygınlaşmasıyla birlikte, Türkçenin Latin alfabesiyle ve Fransız imlasına göre yazılan bir biçimi de günlük yaşamın bir parçası haline geldi. Beyoğlu, Selanik, İzmir gibi kozmopolit çevrelerde dükkân tabelaları ve ticari reklamlarda çoğu zaman bu yazı kullanılıyordu.

İkinci Meşrutiyet döneminde, Türk ulusal kimliğini İslamiyetten bağımsız olarak tanımlama çabaları, özellikle İttihat ve Terakki'ye yakın aydınlar arasında ağırlık kazandı. Arap yazısı İslam kültürünün ayrılmaz bir parçası sayıldığı için, bu yazının terkedilmesi aynı zamanda Türk ulusal kimliğinin laikleşmesi anlamına gelecekti.

19. yüzyılın son çeyreğinde İstanbul ve Anadolu'da Rum ve Ermeni harfleriyle basılan gazete ve kitaplar önemli bir sayı tutmaya başlamıştı. Bu yayınların kazandığı popülerlik, Türkçe'nin Arap yazısından başka yazıyla da yazılabileceği düşüncesinin benimsenmesine yardımcı oldu. 1908-1911'de Latin temelli Arnavut Alfabesi'nin kabulü ve 1922'de Azerbaycan'ın Latin alfabesini kabulü Türkiye'de büyük yankı uyandırdı.

Latin alfabesinin Türkçe'ye uyarlanması görüşü ilk kez 1860'lı yıllarda Azerbaycan'lı Feth Ali Ahundzade tarafından ortaya atıldı. Ahundzade ayrıca Kiril alfabesi kökenli bir de alfabe de hazırlamıştı.¹³⁹

1908-1911 döneminde Latin esaslı yeni Arnavut alfabesinin benimsenmesi, Türk aydınları arasında da yoğun tartışmalara neden oldu. 1911'de Elbasan'da hocaların Latin harflerinin şeriat'a aykırı olduğuna dair fetvasına karşı sert bir polemige giren Hüseyin Cahit, Latin esaslı Arnavut alfabesini savunmakla yetinmeyip Türklerin de aynısını uygulamalarını

---

¹³⁹ Agah Sırrı Levend (1972) 'Türk Dili'nde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri. Ankara. s. 156.

önerdi.¹⁴⁰ 1911'de İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Arnavut kolu Latin esaslı alfabeği kabul etti.

1914 yılında Kılıçzade Hakkı'nın yayınladığı Hürriyet-i Fikriye adlı dergide çıkan beş imzasız makale, Latin harflerinin yavaş yavaş kullanılmasını öneriyor ve bu değişikliğin kaçınılmaz olduğunu ileri sürüyordu. Ancak dergi bu makaleler nedeniyle İttihat ve Terakki iktidarı tarafından yasaklandı.¹⁴¹

1911 yılında Manastır-Bitola'da Latin harfleriyle basılan ilk Türkçe gazete yayınlandı. Zekeriya Sami Efendi'nin neşrettiği adı Eças (Fransızca imlâ ile çıkan 'esas' diye okunan ve Cumartesi günleri yayınlanan bu gazetenin) ancak birkaç sayı günümüze ulaşmıştır.

Mustafa Kemal de bu konuyla 1905-1907 tarihleri arasında Suriye'deyken ilgilenmeye başladı.¹⁴² 1922 yılında Atatürk Halide Edip Adivar'la yine bu konu hakkında konuşmuş ve böylesi bir değişikliğin sert önlemler gerektireceğini söylemişti.¹⁴³

Eylül 1922'de Hüseyin Cahit'in İstanbul basın yayın üyelerinin katıldığı bir toplantıda Atatürk'e sorduğu "Neden Latin harflerini kabul etmiyoruz?" sorusuna, Atatürk "Henüz zamanı değil" yanıtını vermişti. 1923'teki İzmir İktisat Kongresi'nde de aynı yolda bir öneri sunulmuş, ancak öneri kongre başkanı Kâzım Karabekir tarafından "İslam'ın bütünlüğüne zarar vereceği" gerekçesiyle reddedilmişti. Ancak tartışma basında geniş yer bulmuştu.¹⁴⁴

28 Mayıs 1928'de TBMM, 1 Haziran'dan itibaren resmi daire ve kuruluşlarda uluslararası rakamların kullanılmasına

---

¹⁴⁰ G. L. Lewis (1999). Türk Cumhuriyeti'nde Bir Uygarlık Ögesi Olarak Atatürk'ün Dil Devrimi. Jacob M. Landau (Yay. Haz.) (1999). Atatürk ve Türkiye'nin Modernleşmesi, İstanbul: Sarmal, ISBN 975-8304-18-6 (s. 251-272) içinde. s.254.

¹⁴¹ G. L. Lewis, a.g.e., s.254.

¹⁴² Ruşen Eşref Ünaydın (1956). Hatıralar. Ankara. s. 29

¹⁴³ Halide Edip Adivar (1962). Türk'ün Ateşle İmtihanı. İstanbul. s. 294.

¹⁴⁴ G. L. Lewis, a.g.e., s.255.

yönelik bir yasa çıkarttı. Yasaya önemli bir tepki gelmedi. Yaklaşık olarak bu yasayla aynı zamanda da harf reformu için bir komisyon kuruldu. Komisyonun tartıştığı konulardan biri eski yazıdaki kaf ve kef harflerinin yeni Türkçe alfabede q ve k harfleriyle karşılanması önerisiydi. Ancak bu öneri Atatürk tarafından reddedildi ve q harfi alfabeden çıkartıldı. Yeni alfabenin hayata geçirilmesi için 5 ila 15 senelik geçiş süreçleri öngören komisyonda bulunan Falih Rıfkı Atay'ın aktardığına göre Atatürk "bu ya üç ayda olur ya da hiç olmaz" diyerek zaman kaybedilmemesini istedi.¹⁴⁵

Alfabe tamamlandıktan sonra 9 Ağustos 1928'de Atatürk alfabeği Cumhuriyet Halk Partisi'nin Gülhane'deki galasına katılanlara tanıttı.¹⁴⁶ 11 Ağustos'ta Cumhurbaşkanlığı hizmetlileri ve milletvekillerine, 15 Ağustos'ta da üniversite öğretim üyeleri ve edebiyatçılara yeni alfabe tanıttı. Ağustos ve Eylül aylarında da Atatürk farklı illerde yeni alfabeği halka tanıttı. Bu sürecin sonunda komisyonun önerilerinde, kimi ekleri ana sözcüğe birleştirme amaçlı kullanılan tirenin atılması ve şapka işaretinin eklenmesi gibi düzeltmeler yapıldı.

8-25 Ekim tarihleri arasında resmi görevlilerin hepsi yeni harfleri kullanımla ilgili bir sınavdan geçirildi.

Milli bir seferberlik olarak benimsenen ve olağanüstü bir ısrarla sürdürülen okuryazarlık kampanyasına rağmen, 1927-35 arasında yeni okuma-yazma öğrenenler resmi rakamlara göre Türkiye nüfusunun sadece % 10.3'ünü (1927'de okuryazar olmayan nüfusun % 11.2'sini) bulmuştur. Oysa, örneğin 1960-70 yılları arasında okuryazar sayısındaki artış, toplam nüfusun %27.2'si ve 1960'ta okuryazar olmayan nüfusun %40.1'idir. Bu rakamlar, okuryazarlık artışında belirleyici olan etkenin harf devrimi olmadığını düşündürmektedir. Harf devrimini izleyen yıllarda gazete satışlarında görülen ve yaklaşık yirmi yıl boyunca telafi edilemeyen düşüş ise, harf devriminin, okuryazarlık

---

¹⁴⁵ Falih Rıfkı Atay (1969). Çankaya. İstanbul. s. 440

¹⁴⁶ G. L. Lewis, a.g.e., s.257.

oranını artırmak şöyle dursun, azaltmış olabileceği olasılığını akla getirmektedir.¹⁴⁷

Harf İnkılabı Saçmalıktır

Harf inkılabı çok yersiz ve faydasız, hatta çok saçma bir devrimdir. Bunun Mustafa Kemal düşmanlığı ile de bir alakası yoktur. Bu kadar saçma bir iddia da Arap Alfabesinin zorluğudur. Artık ülkemizde ilkokula gitmeyen küçük çocuklar bile Kur'an okuyorlar. Bu kadar gülünç olmaya gerek yoktur. Okur yazar sayısını çoğaltmak için yapılacak iş harf değiştirmek değil, eğitim seferberliği açmaktır.

“Ne zararı var?” demek kadar saçma bir söz de olamaz. Bunu soranlara “Yarın kril alfabesine geçsek, siz ne yaparsınız?” diye sormak hakkımızdır. “Herkesi de kendin gibi düşünmeli değil misin?”

Evet, “ne gerek vardı bu devrime?” sorusunun makul bir cevabı yoktur. Sadece İslam Dininden nefret edenlerin yaptığı bir şeydir bu. Amaç da geçmişle bağları kopartarak bu ülkeden İslam'ın bütün izlerini silmekti, o kadar. Çünkü yapılan iş sadece harf değişikliği değil, dil değişikliğidir aynı zamanda. İslam medeniyeti ile alakalı bütün kelimeler atılarak, dini, manevî boyutu olmayan kelimelerle, zihinlerdeki din duygusunu boşaltıp, yerine din dışı, seküler, laik bir algılamayı yerleştirmek hedefti. Mesela “nur” dersin, akla dini düşünce gelir. Nur, küfür karanlığını yarıp atan ve zulmeti boğan manevi bir ışıktır, aydınlanmadır. Kur'an'ın bir adı da Nur'dur. İçinde “Nur” suresi vardır. Temiz dindar simalar nurludur. Siz bunu atar da yerine “ışın” veya “ışık” kelimesini koyarsanız, bütün manevi duygu ve düşünceleri atar, yerine maddi, fiziki, yani din dışı, seküler, dünyevi bir kelime koyarsınız. Böylece zihni de dinden uzaklaştırmış, dinsizleştirmiş, yani sekülerleştirmiş, laikleştirmiş

---

¹⁴⁷ Sevan Nişanyan, Yanlış Cumhuriyet: Atatürk ve Kemalizm Üzerine 51 Soru, Kırmızı Y., 23. soru

olursunuz. Bunun sebebi de dinden nefret ve Batı özentiliğidir, kendi geçmişini küçük görmektir. Aslında bu Batıyı da doğru dürüst anlamamaktır. Fakat taklitçinin çapı ancak bu kadar olur.

Arap harfleri milli değilmiş. Ya latin harfleri? O hem milli değil, hem de gavur malı. Yani düşman malı. Yerli ve milli istiyorsanız, Türk olan Uygur ya da Göktürk alfabelerine geçmeliydiniz, öyle değil mi?

Kaldı ki o günden itibaren millet, kendisini cebir ve şiddetle değiştirmeye çalışan devletinden soğumuştur. Bu yüzden toplumsal barış kaybolmuş, sürekli kargaşa ve karmaşa cemiyete hakim olmuştur. Yönetimden ekonomiye kadar her alana zarar ve ziyan getiren bu çabalar devlete ne kazandırmıştır?

Harf inkılâbının birden yapılması ve uygulamasının da çok sert biçimde sürdürülmesi, tamiri ve telâfisi imkânsız zararlara yol açtı. Milletin yüzde 99'u bir günde cahil bir duruma düşürüldü. Bütün ömrünü okumayla, ilim tahsili ile geçirenler, bir gün içinde “hiçbir işe yaramaz” hale getirildi. Zira, öyle bir inkılâp yapıldı ki, bununla sadece yeni harflerin okunması mecburiyeti getirilmedi; aynı zamanda, eski harflerin (yani İslâm harflerine dayalı Osmanlıcanın) de kesinkes yasaklanması cihetine gidildi. Kısacası, eskiye ait ne varsa tarih mezarlığına gömülmeye çalışıldı. Böylece 80 yaşındaki bir âlim, 8 yaşındaki çoğun bile gerisine düşürülmüş oldu. Necip Fazıl Kısakürek: “Dünyada bin yıllık tarihi silinen ve o günü bayram olarak kutlayan başka bir millet daha yoktur.” der.

Harf devrimi günlerinde “orta yolu” bulma arayışları çerçevesinde yapılan “Yeniye mecbur edelim; ama, hiç olmazsa eskiyi yasaklamayalım” teklifleri dahi en sert şekilde yüzgeri edildi. İslâm yazısına “Arap yazısı” damgası vurulurken, Latin yazısı da hiçbir alâkası olmadığı halde “Türk harfleri” diye söylenmeye çalışıldı.

Ecdadımızın geçmişte yazdıklarını önce alfabe değişikliği, sonra da dil değişikliği yüzünden okuyup

anlayamıyoruz. Binlerce alimin milyonlarca kitabı yok oldu bir gecede ve biz Afrikalı ilkel kabilelere döndük. Nerde bizim medeniyetimizin altın taşları kitaplar? Fuzuliler, Şeyh galipler, Ebu's Suudlar, Kemalpaşazadeler vs. vs. alimler sanal mıydı? Nerde bunların eşsiz kitapları? Nerde bizim inci gibi dökülen matbaalarımız? Hattalarımız neredeler?

Eserleri sadeleştirerek aktarmak hem nicelik, hem de nitelik açısından çok yetersizdir. Dili değiştirirsen kültürü de etkilersin. İnsanları kültüründen birden koparırsan o millet afallar, aptallaşır. Ne yeniye ayak uydurabilir, ne de eskiyi hatırlayabilir.

Bahane ne?

Modern dünyaya ayak uydurmak. Yoksa Arap alfabesinin zorluğu, yetersizliği falan filan hep bahane. Maksat İslam medeniyetinden çıkmak ve Batı Medeniyetine girmektir. Bunu M. Kemal de, İsmet İnönü de, bütün Kemalist yazarlar da itiraf ederler. İşte bir örnek. “*Harf Devrimi Uygulama ve Sonuçları*”nu yazan Prof. Dr. Abdurrahman Çaycı, “*sonuçlar*” bölümünde şunları söyler:

“Alfabe değişikliğinin uzun vadeli derin sonuçları kültür alanında meydana gelmiştir. **Gazi, yazı değişikliği ile Doğu'ya açılan kapıyı kapatmış, Batı'ya, çağdaş dünyaya yönelik kapıyı açmıştır. Yeni Türkiye yönünü kesinlikle Batı'ya çevirmiştir. İnönü'nün deyimiyle, “Harf inkulâbının bizde tesir ve büyük faydası, kültür değişmesini kolaylaştırmasıdır. İster istemez Arap kültüründen koptuk. Arap dili üzerinde işlemek hevesi millî kültürü zayıflatmıştır. Bizim devrimizde Lâtin harflerine geçmek Türk dilini ve millî kültürü kurtarmak için esaslı bir etken olmuştur.”**

Yeni Türkiye Lâtin alfabesiyle kültür kaynağını değiştirmiş, çağdaş, dünyaya yeni ufuklara yönelmiştir. Bir

anlamda Lâtin alfabesinin kabulüyle, Gazi Türk Rönesansının kapısını açmış oluyordu.”¹⁴⁸

Türkçe İbadet Meselesi

Burada gözden kaçmaması gereken başka bir gizli plan daha vardı. O da Arap alfabesini yasaklayınca ibadet dilini de değiştirmekti. Çünkü bu yasak sayesinde insanlar Kur’an-ı Kerîm’in okunmasını da öğrenemeyeceklerdi. Bu da yasaktı artık. Ne okullarda, ne evlerde, ne de mağaralarda Kur’an okunmayacaktı, yasaktı. İnsanlar Kur’an-ı Kerîm’i sakladılar, toğrağa gömdüler, müftülüklere götürüp teslim ettiler. Evinde Kur’an yakalanan cezalandırıldı. En basit ceza o Kur’anların yere atılarak toplanması ve meydanda ateşe verip yakılmasıydı. Bu ap ayrı bir macera!

Arapça harflerle yazı yasağı bütün matbaalara gelince ve ülkede latineden başka kitap kalmayınca, Kur’an da haliyle okunamaz olacaktı. O zaman latince Kur’an tercümelemleri olacak, ibadet de o tercüme ile yapılacaktı. Bu hususu Naşit Hakkı Uluğ’un bunu açıkça belirttiğini “Yakın Tarih Ansiklopedisi”nden öğreniyoruz.¹⁴⁹

Yeri gelmişken kısaca bahsedelim; Mehmet Akif Ersoy Üstadımızın o muhteşem meali’nin macerasını bilirsiniz değil mi? Hani TBMM kendisinden bir Kur’an Meali yazmasını rica etmiş, o da yazmaya başlamış ve nihayet Mısırda eserini tamamlamıştır. İnsan merak etmeden duramıyor, “İstiklal Marşı” şairimiz, milli mücadelenin büyük hatibi, üstelik Mecliste milletin vekili olan Akif, neden Mısır’da yaşamak zorunda kalmıştı? O da ayrı bir maceradır ama aslı varır bu büyük kırılmaya dayanır.

---

¹⁴⁸ <http://gazikemal.blogcu.com/harf-devrimi-uygulama-ve-sonuclari-110/376103>

¹⁴⁹ Bkz. A.g.e. III.310.

Aynı makam Elmalılı M. Hamdi Yazır üstadımızdan da bir tefsir yazmasını istemiş, o da o muhteşem eseri “Hak Dini Kur’an Dili” isimli tefsirini yazmıştır. “Marifet iltifata tabidir.” demişler ve iyi ki üstadımızdan böyle bir tefsir yazmasını istemişler. Yoksa nerden yazacaktı! Çünkü O’nun ilimde esas alanı daha çok fıkıh idi. Fıkıh’a dair çalışmaları da vardı ve bu yarım kalan notlar ölümünden çok sonraları yayınlandı.¹⁵⁰

Neyse, bu arada M. Akif’in kulağına acaip garaip haberler gelmektedir. Korkar tabi, kendisinin bir Kur’an cinayetine alet edilmemesi için bazı parçaları bugün yayınlanan o muazzam mealini Mısır’da yakın arkadaşı olan İhsan Beye bırakır ve der ki: “Duyduğuma göre Kur’an Meali ile ibadet mecburiyeti getireceklermiş. Gidip bir bakayım. Eğer aslı yoksa bildiririm. Benden bir bilgi gelmezse, ben ölünce bu Kur’an Mealini yak. Benim kitabım böyle bir zulme alet olmasın.”

Bu İhsan Efendi, şu bildiğimiz İslam Konferansı Teşkilatı Başkanı Ekmeleddin İhsanoğlu’nun babasıdır. Ekmeleddin Beyin de ifade ettiği gibi maalesef talimata uyularak yakılmıştır o eser. Keşke biraz bekletilse de ortamın değiştiği görülse ve keşke vasiyete muhalefet edilerek yakılmasa idi! Vefasızlığa keşke dediğimizin farkındayız amma, maksadımız malum, keşke o aziz kitap yaşasaydı! Çünkü M. Akif büyük bir şair, bir dil ustası ve elde olan bazı şiirsel Kur’an çevirileri baz olarak alınır da bir tahmin yürütülürse, yakılan o eser, Türk dili ve edebiyatı için de çok ama çok büyük bir kayıptır. Atalar, “kaçan balık büyük olur” demişler. O kayıp kitap bizim içimizde hep bir ukde olarak kalacaktır.

İşler tabii seyrinde gitmezse işte böyle olur. Bir yerde insan kıymeti bilinmezse işte böyle olur. Dayatmanın, baskının, zorbalığın ve zulmün olduğu yerde işte böyle olur. Vatan

---

¹⁵⁰ Prof. Dr. Ferhat Koca bu yayın üzerine güzel bir değerlendirme yazısı yayımlandı. Bkz. Ferhat Koca, “Alfabetik İslâm Hukuku ve Fıkıh İstılahları Kamusu I-V”, *İslam Araştırmaları Dergisi*, İstanbul 1999, III, 297-300.

kurtaran aslanların, fikirleri uyuşmadı diye silah arkadaşlarını ve cephe dostlarını dışlamalarının, hatta ihanetle suçlayarak hayatına kastetmelerinin, kaçıp gurbet elde acı içinde yaşamalarına mecbur etmelerinin sonu işte böyle olur. Böyle büyük kayıplar ve böyle “keşke keşke” diye inlemeler yani...

Her alanda olduğu gibi, düşünce ve ifade alanında da özgürlüğe peynir ekmekten ziyade, hava gibi, su gibi muhtacı. Kendi insanından ve ülkesinden bunu bilinçli olarak esirgeyenlere yazıklar olsun... Bu özgürlükleri ülkeme kim getirirse, kim bunun için çabalar didinirse, bilsin ki bu millet O’nu daima ayakta alkışlayacak, ölüp gitse de minnet ve şükranla anacaktır. Ben de milletimden biri olarak hep öyle olacağımı işte burada açıkça ifade ederim.

İnsan bunları görünce şöyle diyesi geliyor içinden can sıkıntısıyla: “Madem öyle, harfi değiştirdiniz, dili bozdunuz, dini kaldırıp attınız, bari dünyada en çok bilinen İngilizceyi mecbur ederek Türkçe konuşmayı da yasaklayınız, iş tamam olsun.”

“Bu milliyetçiliğe aykırı olur” dersenez, sormazlar mı adama, “din gitmiş, dil gitmiş, örf ve adet gitmiş, kılık kıyafet gitmiş, milli eğitim, medrese ve tekke gitmiş, hilafet ve halife gitmiş, peki geriye hangi milliyet kalmış ki öyle diyorsun? Milliyetçilik kim, siz kimsiniz? Bütün bu yapılanlar, milliyet düşmanlığından başka bir şey midir?”

Deveye “boynun niye eğri?” demişler, “nerem doğru ki?” demiş! Bunlar da aynen deve misali. Hele de şu halk namına halkçılık, Batıcılık adına milliyetçilik söylemi yok mu, öldürüyor insanı. Hadi diyelim gücünüz yetti bu zavallı millet de bunları yaptınız. Peki ama niye bir de aşağılıyor, hakaret ediyorsunuz?

Bu zorla yapılan inkılaplar yüzünden takrir-i sükûn kanunları çıkardınız, istiklal mahkemeleri kurdunuz, savunması sonra alınmak üzere insanları idam ettiniz, erken ölenleri mezarlarından çıkarıp cesetlerini astınız. Terör rejimi altında insanlara zorla şapka giydirdiniz. Arapça - Farsça melezlenmesi bir din dilidir diye Osmanlıcayı bir çırpıda yok saydınız. Arap

alfabesi latin alfabesiyle değiştirdiniz. Bütün bunları 'inkılâp' saydınız. Terör rejimi şartlarında gerçekleştirilen bu inkılâpların bekçiliğini yapmak için besleme aydın yetiştirdiniz. Yaptığınızın yanlışlığını şuradan biliniz ki aradan neredeyse bir asır geçmiş, siz hala zora dayanarak yapılan 'inkılâplar'ı, yine zora dayanarak koruyabiliyorsunuz. Bu utanç yeter de artar bile bu halk düşmanlarına.

Neymiş efendim, biz bunu yapmazsak geri kalırmışız. Çünkü dil, bir devletin milli unsurlarından ve değerlerinden biridir. Bu sebeple ülkeye has olan bir dilin olması gerekirmiş. Arap alfabesinin telaffuzu ve grameri Türkçeye uygun değilmiş. Dünya ülkelerinin birçoğunda latin alfabesinin kullanıyormuş. Arapça ya da eski Türkçe'nin kullanılması halinde, teknoloji ve medeniyet olarak bizden ileri olan Batılı ülkelerdeki gelişmeleri takip ve tatbik zor olacaktı. Bu seviyesizliğe cevap bile vermeye değmez. Bugün Japonya'nın, Çin'in, atom bombası yapan Pakistan'ın, uzaya şehir kuran Rusya'nın, dünyaya genleriyle oynanmış gıda yediren İsrail'in alfabesi latin alfabesi değildir değil mi? Bunu görmezler mi bu taklitçi adamlar?

Evet, alfabe reformu Batılılaşma saçmalığının bir ürünüdür. Gerisi hikaye!

Artık anlamadığınız Dede Efendi'ye, İtri'ye, Nefi'ye, Fuzuli'ye, Baki'ye ilgi duyamazsınız. Hatta yahya kemalleri, Mehmet Akifleri bile anlamıyoruz. Oysa onlarla aynı çağda yaşadık. Neden? Harf ve dil devriminden. Bir neslin, yüzlerce yıllık kültür birikimi ile ilişkisini kesen bir bıçak olmuştur dil devrimi. Bu inkılap koca bir çınarın köklerini kesmek; edebiyatını, sanatını, musikisini, mimarını, tarihini tozlu raflara gömmekle eşdeğerdir. Bu bilerek ve isteyerek yapılmıştır. Hiç kimse bunları yapanlara deli veya şursuz insanlar diyemez. Her yapılan düşünülüp planlanarak, bilerek ve isteyerek, kast-ı mahsusla, yani taammüden gerçekleştirilen bir iştir.

Şunu da sormalıyız bir yalanı deşifre etmek için: Harf devrimi yapıldı da teknoloji çok mu gelişti? Hala telefonumuz.

yok, Yabancı marka araç kullanıyoruz. Hindistan “Tata” bile olsa araç üretiyor.

Okuma yazma oranı çok mu yükseldi? Önemli bir nokta da şu: Türkçeyi savunuyoruz, iyi hoş da şöyle bir çıkın sokağa bakın bakalım kaç tane türkçe tabela var? Devrimci olmak ikiyüzlü olma hakkı vermez kimseye. Her lafınız İngilizce, Fransızca, Almanca olacak, ondan sonra "harf inkılabı her şeyimizdir, Türkçemize sahip çıkalım" diye saçmalayacaksınız. Yok öyle yağma! “Arap kültürüne karşı olmayı” sayıklayıp da Batı kültürüne kul olanların savunduğu saçmalığa bakar mısınız?

Pişman Olmak Neye Yarar?

Abdullah Cevdet’in Atatürk inkılaplarında, bilhassa “Harf inkılabı”nda çok önemli bir payı olduğu inkar edilemez. A. Cevdet, Arap harfleri yerine, Lâtin harflerinin kabul edilmesini çok istemiştir. Ancak lâtin harfleri kabul edildikten sonra bile hem kendisi el yazılarını Arap harfleriyle yazmaktan vazgeçmemiş, hem de yarı şaka yarı ciddi Lâtin harflerinin kabul edilmesi için çeşitli çarelere müracaat etmekten pişman olduğunu kaydetmiştir.¹⁵¹

Bu hususta, merhum tarihçi İbrahim Hakkı Konyalı’nın Burhan Bozgeyik’e anlattıklarına kulak verelim: “Lâtin harflerinin hararetli terviççilerinden birisi de İçtihad mecmuasının sahibi Dr. Abdullah Cevdet’ti. Mecmuasının rakamlarını ve bâzı yazılarını Garb’taki (Batı) rakamlarla ve Lâtin harfleriyle yazar, Lâtin harflerinin kabulünü tavsiye ederdi. Mecmuasını satmak için her sapıklığı yapar, Türk ırkının ıslahı için Macaristan’dan Damızlık Hıristiyan erkek getirmeyi tavsiye edecek küstâhlık gösterirdi.

Ben, Yerebatan’daki Son Posta gazetesinde çalışırdım. Abdullah Cevdet’in eski zaptiye binasının karşısın-daki İçtihad Evi vardı. Matbaası, idarehanesi ve evi hâlâ ayakta duran bu

---

¹⁵¹ Kadir Çandarlıoğlu, <http://www.belgelerlegercektarih.wordpress.com>

binaydı. Ticarethane sokağında oturduğum için hem matbaa, hem ev komşusu idik. Bir gün beni dâvet etti. Lâtin harflerinin kabulünden sonra, mecmuasının satışı sifıra düşmüştü.

Bana ‘İbrahim Bey, ben Lâtin harflerinin kabulü için çeşitli çarelere başvuru-rurken, büyük günah işlemiştim. Nasuh tevbesiyle tevbe ettim’ dedi.

Lâtin harflerinin hararetili mürevviçlerinden olan bu adam, ölünceye kadar, bütün yazılarını eski yazıyla yazmıştı. Gazetelerde eski yazı bilen mürettepler onun yazılarını yeni harflere çevirerek dizerlerdi. Eski yazı bilen muharrirlerin hepsi, ölünceye kadar böyle yazdılar. Ben de böyle yazardım. Notlarımı eski yazıyla tutardım.”¹⁵²

Demek ki meselenin eski yazının zor öğrenilmesiyle ilgisi yoktu.

H. Ritter şöyle diyor: “Lâtin yazısından beş defa kısa ve harikulâde müsait olan Arap yazısı okuma yazmayı kolaylaştırdığı için İslâm âlimleri sayısız eser vermiştir.”¹⁵³

Prof. Osman Turan da aynı konuda şu görüşleri dillendiriyor:

“Gerçekten İslâm harfleri şakulî, ufkî ve inkinâî olduğundan onunla bir metnin yazılması ve okunması, zaman ve emek tasarrufu sağlar; Lâtin harfleri gibi sadece ufkî ve uzun olmadığı için muhakeme mana üzerinde toplanır; Lâtin harfleriyle yazılı bir kelime incelenirken, eski yazı ile bir bakışta bir cümle okunur, hatta bir sahifenin muhtevasına nüfuz edilir... Mimarîde büyük selâtin camileri ve kervansaraylar, musi-kide Dede Efendiler ne ise, yazı sanat eserleri ile tuğralı fermanlar da ay-nı ince ve yüce ruhun tecellileridir.”¹⁵⁴

---

¹⁵² Yeni Nesil, 12 Şubat 1984.

¹⁵³ H. Ritter, *Classicisme et Declin culturel dans l’histoire de İslâm*, Paris 1957, s. 178-179’dan aktaran Yavuz Bahadıroğlu. (Yeni Akit gazetesi, “Harf devriminin en önemli amacı”, 21 Mayıs 2013.)

¹⁵⁴ Prof. Osman Turan’ın “Türk Cihan Hâkimiyeti Mefkûresi Tarihi”nden aktaran Yavuz Bahadıroğlu. (Yeni Akit gazetesi, “Harf devriminin en önemli amacı”, 21 Mayıs 2013.)

Dr. İlder Turan ise “işin gerçeği”ni fısıldıyor idrakimize:

“Harf devriminin tek amacı ve hatta en önemli amacı, okuma yazmanın yaygınlaşmasını kolaylaştırmak değildir... Devrimin temel gayelerinden biri, yeni nesillere geçmişin kapılarını kapamak, Arap-İslâm dünyasıyla bağları koparmak ve dinin toplum üzerindeki etkisini zayıflatmaktır.” (İsmet İnönü de aşağı yukarı hatıralarında bunları yazıyor).

“Milliyetçiler (yani devleti yönetenler), yeni bir toplum meydana getirmek istegindeydiler. Toplumun geçmişiyle bağları ne kadar kuvvetli olursa, toplumu değiştirmek o kadar güç olurdu. Yeni nesiller eski yazıyı öğ-renmeyecekler, yeni yazıyla çıkan eserlerin muhtevasını ise milliyetçiler denetleyebileceklerdi. Türk yazısı ile Arap yazısı başka olduğundan, Araplarla kültür bağ ve ilişki-leri zayıflayacak ve Türkiye Batıya yöne-lecekti. Din eserleri eski yazıyla yazılmış olduğundan okunmayacak, dinin toplum üzerindeki etkisi azalacaktı.”

“Yeni bir tarih tezi ileri sürüldü. Bu teze göre medeniyetin ilk kurucuları Orta Asya’daki Türkler, Orta Asya’dan göç ederek medeniyeti dünyanın diğer bölgelerine yaymış-lardı (Meşhur “Güneş Dil Teorisi”nin tarihe yansımaları)... Bugünkü Avrupa medeniyetinin öncüleri de Türklerdi. O hâlde Türklerin Batılılaşmak istemesi, doğmasında kendilerinin büyük payı olan bir uygarlığa tekrar dönmelerinden iba-retti. ‘Batılılaşmak’ demek, kendilerinin de bir parçası olduğu uygarlığı yeniden benimsemek demektir.”

“İkinci olarak, Anadolu’da tarih boyunca kurulan uygarlıklar incelenerek, bunların Türk uygarlıkları olduğunun gösterilmesine çalışıldı. Anadolu uygarlıkları arasında, özellikle Sümerler ve Etiler üzerinde duruldu. Sümerler ve Etilerin tercih edilmiş olması sebepsiz değildir. Osmanlı Devletinin kalıntılarının yıkılmak istendiği bir devrede, Osmanlı tarihi incelenemezdi. Sonra gerek Selçuklu, gerek Osmanlı tarihinin araştırılması, Türklerin İslâm’a olan yakın ilgisini de belirtmek

zorun-daydı. Lâikleşme döneminde İslâm'ın bir araştırma konusu edilmesi uygun düşmezdi. Hâlbuki Sümerler ve Etiler, Anadolu'da yaşamış oldukları gibi, Selçuklu ve Osmanlıların ortaya çıkardığı sakıncalar (yani Müslümanlık) onlar için varit değildi (çünkü onlar Müslüman değildi). Dolayısıyla onların pek de kesin olmayan Türklükleri -ki, bugün Etilerle Sümerlerin Türk olmadı-ğı konusundaki deliller kesindir—üzerinde duruldu, kurdukları uygarlıkların “Anadolu Türk uygarlığı” olduğu ve Türklerin Anadolu'da uzun bir tarihe sahip olduğu gösterilmeye çalışıldı.”

“Çalışmalar belirli bir gayeye hizmet etmek için yapıldığından zaman zaman bilimsellik dışına çıkmışlardır.”¹⁵⁵

Son olarak Yavuz Bahadıroğlu'nun yorumu:

“Belirli bir gaye”den muradın ne olduğunu bugün hepimiz biliyoruz. Kitleleri dininden, dilinden, kültüründen, medeniyetinden, tarihinden koparıp Batılılaştırma gayesidir bu. Hatta bu “gaye”nin gerçekleşmesi için isyanlar tertiplenmiş, sehpalılar kurulmuş, kelleler alınmış, arkada kandan bir iz bırakılmıştır. Ama acaba umulan elde edilmiş midir?

Eğer bir türlü belini doğrultamayan, kendi ayakları üzerinde duramayan, bir asra dünya çapında birkaç deha oturtamayan fukara, ilmî gelişmelerin dışında, kabuğuna büzülmüş bir Türkiye murat ediliyordu ise, evet, umduklarını elde etmiş sayılabilirler. Yok, kültürlü, dünyada sözü geçen ve ilim, fen, edebiyat, teknik sahalarında söz sahibi bir Türkiye murat ediliyordu ise, bunun hâlâ çok uzağındayız.”¹⁵⁶

Şimdi sizlere Cemil Meriç ile bu konuda yapılmış bir röportajı sunuyorum:

Soru - Harf devrimi faydalı mı, zararlı mı olmuştur?

---

¹⁵⁵ Dr. İlder Turan, Cumhuriyet Tarihimiz, s. 93-94'ten aktaran Yavuz Bahadıroğlu. (Yeni Akit gazetesi, “Harf devriminin en önemli amacı”, 21 ve 22 Mayıs 2013.)

¹⁵⁶ Yavuz Bahadıroğlu, “Harf devriminin en önemli amacı 2”, Yeni Akit gazetesi, 22 Mayıs 2013.

Cevap - Önce bu devrimin mazideki mürevviçlerine bir göz atalım. İslâm harflerinin terakkimize mani olduğunu ileri sürenler, Avrupa'nın bizi yok etmeye karar vermiş yazarlarıydı. Bir Volney, bir Baron de Tott vs. İslâmiyet'e düşmandılar. Başlıca hedefleri bizi tarihimizden, irfanımızdan, bir kelimeyle İslâmiyetten koparmaktı. Bu bedbaht telkinler önce birçok dürüst Türk münevverini de büyüler gibi oldu. Sonra meselenin vehametini kavramakta gecikmediler.

Yakın çağlarda Abdullah Cevdet gibi Avrupa irfanıyla sermest münevverler, elbise değiştirir gibi harf değiştirmemizi teklife yeltendiler. Batılılaşmış entelijansiyamız bu teklifi can kulağı ile dinledi.

Harf devriminin fayda ve zararları ortadadır. Ziya Paşa gibi:

Eyvah bu bâziçede bizler yine yandık
Zira ki zıyan ortada bilmem ne kazandık!

demek budalaca bir şikâyet olur. Lâtin harfleri kabul edilmiş, bu harflerle aşağı yukarı elli yıldan beri kitaplar basılmış, dergiler çıkarılmış, gazeteler yayınlanmıştır. Dava bir karşı devrimle yeniden eski harflerimize dönmek değildir. Nesillerin hafızası ile oynamanın ne vahim neticeler doğurduğunu biliyoruz: Dava, irfanımızı yeniden fethetmek... Dava, ecdadın tefekkür hazinelerini bugünkü nesillerin tecessüsüne açmak, bir kelimeyle bugünü düne bağlamaktır. Dâva; Lâtin harflerinin yanında İslâm harflerine de hayat hakkı tanınması, Osmanlıcanın mekteplerimize girmesi, ilmin ve ihtisasın sesine kulak verilmesi; inkırazın eşiğine sürüklenen zavallı ülkemizin kaderi üzerinde hiç bir peşin hükme saplanmadan düşünülmesidir.”¹⁵⁷

Şimdi de Kadir Mısıroğlu'ndan bir parça okuyalım:

---

¹⁵⁷ <http://www.liseedebiyat.com/index.php/ders-notlari/36-9-sinif-dl-ve-anlatim/1572-muelakat-templ-merc-le.html>

“Kemalizmin Türkçeye Zararları”

“M.Kemal İslamiyet'den evvelki Türk tarihine büyük bir önem vererek İslami devreyi sönük hatta karanlık göstermek gayreti içinde olmuştur. Bu durum bazılarının zannettiği gibi Türklüğün sevilip benimsenmesinden dolayı değildir. İslam reddedilince onun yerine milli mefahir namına bir şey ikame etmek mecburiyetiyle Türklük baş tacı edilmiştir.

İslam'a nefretle yola çıkınca, Onun icap ettirdiği her şeye karşı olmak elbette tabiileşecekti. Buna bir de teknikte ileri gitmiş batı alemine hayranlığı eklerseniz, Kemalist inkılapların fikri ve ruhi gayelerini kavramış olursunuz.

M.kemal, İslam'la yoğrulmuş maziyle alakayı kesmek istediğinden, Arapça ve Farsça kelimeleri dilden atma davasında baş teşvikçi rolünü üstlenmişti. O derecede ırkçı ve gayr-ı ilmi idi ki: halkın günlük konuşmasında yer almış olup da köken itibariyle Arapça ve Farsça olan kelimelere bile lisanından atılması gereken unsurlar olarak ilan edildiler. Bunların yerine eski Türk lehçelerinden, Moğolcadan karşılıklar arandı. Bulunamayanlar için yeni kelimeler uyduruldu. Avrupa lisanında Türkçeye girmiş olan kelimeler, Arapça ve Farsça kelimelere uygulanan boykotta etkilenmedi. Zira hedef İslami kökenli kelimelerin imhasıydı. Hatta bu karşılık aranan Arapça, Farsça kelimeler için Avrupa kökenli kelimelerin alınmasında bir mahzur görülmedi.¹⁵⁸

Demek ki yabancılık sadece İslam kültürünün malı olan kelimelere hasredilen bir uygulama olarak ortaya çıktı. Gayet acele olarak tarama dergisi adıyla bir sözcük meydana getirildi. Herkes bu sözcükteki kelimeleri kullanmaya mecbur edildi. Böylece ortaya öyle maskara bir dil çıktı ki, kimse kimseyi anlayamaz oldu.

M.kemal ise baş teşvişçisi olduğu bu dil katline karşı 12 Eylül 1934'te dil inkılabı yıldönümünde yayınladığı bir yazıyla hoşnutluğunu ifade etmektedir. Fakat ortaya öyle kepaze

---

¹⁵⁸ Bkz. Bernard Levis, *Modern Türkiyenin Kuruluşu* s.429.

durumlar çıkmıştır ki M.kemal bile teşvikçisi olduğu bu durumun kötü olduğunu belirtiyor. Falih Rıfki Atay hatıralarında şöyle diyor:

-Bir akşam Atatürk, sofraya bittikten sonra benim yanı başımdaki iskemleye oturmamı emretti,

-Dili bir çıkmaza saptamış dedi.¹⁵⁹

Bu ağır hatalı yoldan dönüş için kendilerini küçük düşmüş olmaktan kurtaracak bir çare aradılar. Bulunan bahane ise daha da gülünçtü: **Güneş Dil Teorisi**.

Nedir bu teori?

1935 yılında İstanbul'dan Ankara'ya rahatsız dönen Kemal paşa, dil kurumu allamelerini hasta yatağında kabul etti. Onlara kimden öğrenmişse Viyanalı Dr.Kvirgiç adında biri tarafından insanlık tarihinde ilk tefekkürün Güneşle başladığını iddia eden Fransızca tezinden bahsetti. Buna göre dillerin doğuşu da güneşle izah edilmeliydi. Nasıl diğer yıldızlar güneşten kopup ayrılmışsa bütün diller de güneş gibi olan Türkçeden türemiştir. Böylece dün Türkçe değil diye boykot edilip imha edilen kelimelerin bu kez aslında Türkçe olduğunu isbata çalışmak gibi gülünçlükler sergilendi. Dalkavuklar paçaları sıvadılar, hatta kimi Frenkçenin bile Türkçe asıllı olduğunu söyleyerek rezil ve komik durumlara düştü. Hatta Naim Hazım diye birisi, Arapça kelimelerin de Türkçe kökenli olduğunu söyleyerek, ilmen imkansız bir olayı kanıtlamaya çalıştı ve *-Arapçanın Türkçeye Yeniden Doğuşu*-isimi koca bir kitap yazarak komikliklere bir yenisini daha ekledi.

Bu teori güya yapılan imha ve tasfiye çalışmasından geri dönüşe bir kılıftı. Fakat bu Türkçemizi hazin bir kadere doğru sürüklemeye devam etmişti.

Lisanımızda yapılan bu tahribatın Kemalistlerce adı dil devrimidir. Bunun gayesini en doğru ifade eden F. Rıfki Atay'dır.

---

¹⁵⁹ Falih Rıfki Atay Çankaya s.477.

- Yazı ve dil devrimleri Türk kafasını Arap kafasından ayırıyordu.

Burada Arap kafasından bahis, müslümanca düşünmektir. İşte Kemalistlerin Türkleri İslamiyet'ten koparmak için giriştikleri inkılap. Türkleri ana kimliklerinden, İslam'dan ayırarak, Arap harflerinden, yanı Kur'an'dan uzaklaştırarak dinsizleştirmek amacı güden bu inkılapların bizlere sayısız yara verdiği şüphesiz. Fakat Kemalistlere göre Türkiye'yi çağdaş bir seviyeye getirdikleri aşikar.

Gerek harf gerekse lisan inkılâplarının gayesi İslam kültüründen kopmaktı. Bunu Kemalistlerin iki numaralı adamı ismet İnönü ulus gazetesinde yayınlanan hatıratında açıkça ifade ederek:

-Harf inkılabı bir okuma yazma kolaylığına bağlanamaz. (Halbuki okul sıralarında bizlere, Arap harflerinin okuma, yazma, öğrenmesinin zor olduğu, Latin harflerinin daha kolay olduğu v.s anlatılırdı) Harf inkılabının bizde tesiri ve büyük faydası kültür değişimini (İslam kültüründen kopmayı) kolaylaştırmasıdır. İster istemez Arap kültüründen (İslam kültürü) koştuk.¹⁶⁰

Lisanımızdan terk edilen kelimelerin, terk edilmek istenen kelimelerin kabahati menşelerinin Kur'an olmasıdır.İslam irfanına açılan yolları tıkamak gayesi güden Kemalistler İslami kültürü silmek için böyle uygulamalar gerçekleştirmişlerdir.

Dünya'da bizden başka hiçbir ülkede böyle bir lisan kargaşası mevcut değildir. Bunlar arasında 'kültür ihtilali' yapmış olan komünist Çin'i bile zikredebiliriz. Dünya'daki bütün lisanslar birbirlerinden sayısız kelime almış buldukları halde lisanda bizim gibi ırkçılık yoluna sapmış bir başka milletin mevcut olmaması ne ile izah edilebilir?

Milletimizi asırlardan beri tahakkuk etmiş bulunan orijinal şahsiyet ve inanışından uzaklaştırarak onu Batı'nın adeta

---

¹⁶⁰ bkz, İnönü'nün hatıraları, ulus gazetesi, 14, 15 nisan tarihli nüshalar.

topyekün bir lobisi haline getirmek gayesi güden Kemalist inkılapların temel hedefi bizi milletçe İslam'dan tecrit etmektir.”¹⁶¹

Şimdi de bir mizah örneğinden dersler ve ibretler alalım:

“Düşünemiyorum Öyleyse Çağdaşım!”

Önce araştırmanın sonucunu verelim:

ABD 71.681

Almanya 70.400

Japonya 44.224

İtalya 31.762

Fransa 30.193

S. Arabistan 13.579

Türkiye 7.260...

Bu rakamlar ne?

İlköğretim okullarında okutulan ders kitaplarının içerdiği kelime ve kavram sayısı...

Araştırmayı yapan: Ankara üniversitesi TÖMER Dil Öğretim Merkezi...

İlkokulu bitiren bir Amerikan çocuğu 70 bin kelime öğreniyor...

Aynı yaştaki bir Türk çocuğu ise 7.000 kelime...

Biz büyükler de Amreika'nın edebiyatını, bilimini, tekniğini kıskanıyoruz.

Adamlar yapmış abi...

“Bir millete yapılacak en büyük kötülük, onun diliyle oynamaktır.”

Bu söz Goethe'ye aitti galiba.

Sözün doğruluğundaki dehşete bakın ki, onu türkçeye çevirince: 'Adamın kucacağına oturup diliyle oynamak' gibi bir anlam çıkıyor.

Neden?

---

¹⁶¹ Doğru Türkçe Rehberi, Sebil Yayınları İstanbul 1993.

Çünkü lisan'ı katlettiler.

Ve bağıyorlar:

Yaşasın harf devrimi!

Üstad Necip Fazıl diyor ki:

-Bu işin saikini, amilini, illetini bir müessire bağlayamamamın sebebi nedir?

Şimdi yeni dil ile yazalım:

-Bu işin nedenini, nedenini, nedenini bir nedene bağlayamamamın nedeni nedir?

Yaşasın kuş beyinli on milyon genç.

Evet, insan kelimelerle düşünür.

Siz onun kelimelerini çalarsanız salaklaşır, düşünemez.

Yahudiler ölü dilleri İbranice'yi canlandırır...

Biz de öz dilimizi öldürürüz.

Ne diyelim?

Düşünemiyorum, öyleyse çağdaşım...!!¹⁶²

Haşmet Babaoğlu'ndan

“NTV Tarih dergisinin son sayısında 1928 Harf

Devrimi'ne ayrılmış güzel bir dosya var.

Geçen akşam da NTV'de "Tarih Konuşmaları"

programında konu ele alındı.

İyiymi, hoştu da...

Programı izlerken içimden sordum...

"Devrim" denilen şeylerin, ister bütün toplumu, ister

harfi, şapkayı, çiçeği böceği hedef alsın siyasi bir eylem

olduğunu görmekten kaçınıyorsak, onları anlayabilir ve

anlatabilir miyiz?

Hayır! Asla!

***

---

¹⁶² <http://dunyagerceklerim.blogspot.com/2012/09/dusunemiyorum-oyleyse-cagdasim.html>

Sevindirici olan Şu...

Artık kimse, Devrim'in en fanatik savunucuları bile Latin alfabesine geçiŐin gerekçesi olarak, dünyanın en estetik kaligrafisine sahip Arap alfabesine "kargacık burgacık" demiyor.

Malum, yıllarımız kocaman adamların hiç sıkılmadan böyle saçma Şeyler iddia etmesiyle geçti.

Pek kültürlü hanımlar beyler bilirim. Çok değer verdikleri Batılı sanatçıların bu "kargacık burgacık Arap yazısı"ndan hayranlıkla söz ediŐlerine ŐaŐmıŐlardır.

***

Bu "çocuk kandırmacası"nın yerini ne aldı peki?

Onu da NTV'deki programda gördüm.

Eski alfabenin imla sorunları varmış! Seslerle harfler arasındaki uyumsuzluk had safhadaymıŐ! Devrim bu nedenle zorunluymıŐ!

Oysa her dil alfabesiyle ve imlasıyla sorun yaşar! Latin alfabesini kullanan hangi dil (Türkçe dahil) bu uyumsuzluğu yaŐamıyor ki! ÇalıŐılır ve sorunlar en alt düzeye indirilir.

1928'de Harf Devrimi'yle alfabe deęiŐtirilmeseydi, Ankara bu "düzenleme"yi eski alfabe üzerinde yapardı, hiç kuŐkunuz olmasın!

***

Bazen diyorum ki...

Acaba Harf Devrimi'ni tartıŐanların önce "dil nedir, alfabe nedir" gibi temel bilgiler alanında kafalarını berraklaŐtırması gerekmez mi?

İyi de, profesörlerin, uzmanların kafası nasıl berrak olmaz?

Söyleyeyim...

Çünkü herkes alttan alta bilir ki, konu özünde ne dilsel, ne eğitimsel ne de bilimseldir. Basbayağı siyasedir.

***

TV'deki programda laf bir ara Latin alfabesiyle bilim yapmanın ve hatta bilgisayar kullanmanın kolaylığına geldi.

Bir "uzman" fırsatı kaçırmadı, Arap alfabesini kullananların "acıklı" halini, bu yüzden Arapların global kültüre ve bilime eklenemediklerini anlattı. Yahu insan halen birçok farklı alfabeyle kullanan Japonları, bilgisayar dünyasını oyuncağa çeviren Hintlileri ve Çinlileri falan düşünmez mi! (Biz Latin alfabesine geçtik diye kaç bilim Nobeli kazanmışız? Sıfır. Biraz da bunları düşünsük artık!)

***

Harf Devrimi olmuş bitmiş! Sevmişiz yeni harfleri, uymuşuz, sindirmişiz.

Zaten insanlığın kültür tarihine baktığımızda görürsünüz ki, alfabeler dokunulmaz değiller, çok sık değişiyorlar. Sorun orada değil!

Sorun bu devrim nedeniyle muazzam bir kültürel birikimle bağımızı koparmış olmamızda! (Bir Alman Goethe'yi, Hölderlin'i okuyabiliyor, biz yüz yıl öncenin şiirlerini bile yazdıkları halle okuyamıyoruz.)

Yine de bu kopuşun üstesinden gelebilirdik. Mesela ortaokullardan başlayarak seçmeli Osmanlıca dersi konulabilirdi.

Konulmadı! Konulmazdı! Neden?

İşte asıl bu sorunun cevabı önemli."¹⁶³

Ve Cemil Meriç

---

¹⁶³ http://www.belgehaber.com/haber.php?haber_id=5258

“Dilsiz bir nesil, dâvâsız bir nesil. Mazisinden kopan, âtiye bağlanamayan bir nesil. Ve yarını bekleyen trajedilerden habersiz kalabalığı oyalamak için sahte meseleler ibda eden bir sözüm yabana entelijansiya. Ya Batılılaşacaktık, Hint gibi, Japonya gibi. Ya maziye dört elle sarılacaktık. Dilini ve dinini kaybeden millet. Avrupa, Pera Avrupa'sı. Yurtlarından kovulan mürebbiyelerin getirdiği Avrupa. Tarih inatçı bir katır, kamçısız yürümüyor. En büyük talihsizliğimiz bu afyonlayıcı rahat... Osmanlı rahatsız ediyordu Mustafa Kemal'i. Silinmesi gereken bir vesikaydı yakın tarih. Mazi zaman zaman gevezelik ediyordu. Dil devrimi Selanik'in İstanbul'a isyanıdır, Selanik'in ve bütün Anadolu'nun. Osmanlı ordusu, Osmanlı teşkilatı, Osmanlı mimarisi yok edilemezdi. Ama nesillerin birbiriyle olan devamlılığı bozulabilirdi. Harf inkılabı altı yüz yılı rafa kaldırdı. Ve tarihsiz bir memleket ibda etti. Kuzey komşumuzun işine geliyordu bu. Tarihinden kopan bir ülke her maceraya sürüklenebilir. Dil devrimi kamusa Anadolu'nun doluşudur. Yalnız Anadolu'nun değil, Azeri'nin, Çağatayça'nın, Kırgızca'nın da doluşu... Balkan Harbi, Birinci Dünya Savaşı aydınlarla yapıldı. Türkiye Sarıkamış'lara, Çanakkale'lere beynini gömdü bir parça. Sonra kansız, yorgun ve zafer mucizesi karşısında gözleri kamaşan amelimanda bir entelijansiya. Güzellikler, yani mazi kovuldu. Mustafa Kemal'in etrafında şahsiyeti henüz billurlaşmayan seyyal ve idare-i maslahatçı bir avuç okur yazar. Mustafa Kemal musikiyi değiştirmeye kalktı, yapamadı. Zevk meclislerinde gazel aranıyor, şarkı aranıyor. Altı yüz senenin ötesine atlamak, yani milli tarihte altı yüz senelik bir parantez, bir uçurum. Dil-Tarih Kurumu şefin bu emrini sadakatle başarmaya çalıştı. Tarih gömülmez. Binalarıyla, sokaklarıyla, müzeleriyle, mezarlarıyla yok edilmesi imkansız bir şahittir. Sıra dile geldi. Yeni harfler zâten geleneğin, irfan geleneğinin sırtına indirilen bir baltaydı. Selanikliler, Rusya'dan gelen Türkler ve şeften iltifat görmeye koşan kızanlar dili tahrip

için cansiperane bir gayret harcadılar. Mustafa Kemal işin maskaralığa vardığını anladı, ama iş işten geçmişti. Hareket bir zaman gevşedi. Sonra tekrar hortladı. Mustafa Kemal atını senatör yapan Kaligula gibi her kapisine lebbeyk dedirtmek mi istemişti? Yapılmayanı yapmak peşinde miydi?”¹⁶⁴

Evet, dil yaramız çok derindir. Eğer Üstad’ın dediği gibi “kamus namus” ise, resmen namusumuza el atılmıştır. Peki bundan sonra ne yapabiliriz?

Bunun için de yine Üstad’a kulak verelim: “Karanlıkları devirmek ve aydınlık bir çağın kapılarını açmak için en mükemmel silâh: kalem. Sözle, yazıyla kazanılmayacak savaş yok... Kalem sahiplerine düşen ilk vazife: telaş etmemek, öfkelenmemek, kin kışkırtıcısı olmamak. Halkı okumaya, düşünmeye, sevmeye alıştırmak. Bir kılıcın kazandığı zaferi, başka bir kılıç yok edebilir. Kalemle yapılan fetihler, tarihe mal olur, tarihe, yani ebediyete.”¹⁶⁵

KİNCİ BÖLÜM: DEPREMİN ARTÇILARI

---

¹⁶⁴ <https://www.facebook.com/CemilMeric/posts/10150970180238069>

¹⁶⁵ Cemil Meriç, Kırk Anbar.

ANAYASAL KURUMLAR

Cumhuriyet Diktatörlüğü

Batılılaşma Cumhuriyetle nihai amacına ulaşmıştır. Ancak o zamanlar en fazla etkisinde kaldıkları İngilizler yerine, ilk tanıdıkları Fransızların devlet yapılanmanmasını taklit ederek ülkeye katı bir devlet ve laiklik/dinsizlik anlayışını getirmişlerdir. Bu da onlar adına düşünürsek gerekli idi. Zira yeni kurulan devletin adı Cumhuriyet idi ama cumhurla, yani halk ile arası hiç de iyi değildi. Yapılan inkılapların hiç birisi halka sorulmamış, istiyor musunuz diye danışılmamıştır. Bunu o zamanın yöneticileri bir eksiklik değil, övünülecek bir erdem bilirler. Bugün de onları takip edenler, “Türkiye laiktir laik kalacak” darken, “laikliğin halka sorulmadığını” iftiharla söylerler. Hatta halk istemese de bu devletin en büyük özelliği laikliktir, asla terkedilemez derler. Onlara göre Anayasanın başlangıç ilkelerinden olan demokrasi, sosyal devlet ve laiklik içinde en vazgeçilmezi bu laiklik özelliğidir. Bu yüzden demokrasinin yokluğuna aldırılmazlar.

Hatırlarsanız bu günlerde yargılanan bir Üniversite rektörü, seçim öncesinde halka meydan okumuş, %95 ile bir partiyi hükümet yapsanız dahi ona iktidar teslim edilmez demişti. Daha sonar darbe teşebbüsünden içeri alınmıştı. Halen dava devam etmektedir.

Bu katı anlayış, dinsizliğin çıktığı ve yayıldığı Fransanın devlet anlayışıdır. Bunun yerine o günün büyük devleti İngilizlerin ve Amerikalıların bağlı olduğu Anglo Sakson anlayışı alınsaydı, sancı bu kadar acı olmayabilirdi. Ama hala o bakışa karşı bir düşmanlık mevcuttur aydınlarımızda.

Cumhuriyetin başında uygulanan devrimler ve zulümler, faşizm ile idare edilen diktatörlerin ülkesinde bile olmayan uygulamalardır. Özellikle de tek parti döneminde Cumhuriyet Halk Partisi tahrir-ı sükunlar ve istiklal mahkemeleri ile millet

adeta savaş açmıştır. Aradan yıllar geçti, 12 Eylül Darbesi millet bir Anayasa dayattı. Onun 174 maddesine bir bakınız, hala demokrasi yokluğu ama diktatörlüğün çokluğu nasıl anlaşılacaktır:

Madde 174: I. İnkılap Kanunlarının Korunması

Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin laiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılap kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu;

2. 25 Teşrinisani 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisası Hakkında Kanun;

3. 30 Teşrinisani 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun;

4. 17 Tıbat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisiyle kabul edilen, evlenme akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medeni nikah esası ile aynı kanunun 110'uncu maddesi hükmü;

5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı Beynelmillel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun;

6. 1 Teşrinisani 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun;

7. 26 Teşrinisani 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi, Bey, Paşa Gibi Lakap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun;

8. 3 Kanunuevvel 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun.

Bu kanunların her biri ile İslam devlet ve yönetiminin bir esası yok edilmiş, İslam Şeriatının bir esası yürürlükten

kaldırılmıştır. Millet İslam dünyasından kopararak Batı dünyasına sürgün edilmiştir.

Devlet bunu yapmakla kalmaz, uygulamanın devamı için de her şeyi hem yapar, hem de geleceğini sağlamak için tedbirler alır. Hem “hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir” yalanını söyler, hem de hilesini açıkça ifade eder: “Millet bunu anayasal kurumlar eliyle yapar.”

Devlet, millete yaşattığı depremin sürekliliğini sağlamak için anayasal kuruluşlarını, kurumlarını oluşturur ve yönetimi milletten alarak onlara teslim eder. Sistem öyle ayarlanmıştır ki, seçimler olur, sandıktan kim çıkarsa çıksın, gider Ankara'daki derin devlete teslim olur. Onun % 20 bir payı varsa, o da ekonomiyi geliştirmek, önce bu devlet kurumlarını doyurmak, refahını sağlamak, sonra kalırsa millete hizmet ile refahtan onlara da pay sağlamak.

Bu kuruluşların temel amacı, aslında milletin seçtikleri yöneticileri yönetmek ve sisteme zarar verecek tehlikelerini bertaraf etmektir. Çünkü halka rağmen sözde halkçı olan bu sistem, halk iradesinden müthiş korkmaktadır. Bu Müslüman milletin bir gün şeriata dönerek kendilerini tasfiye edeceğini bildiklerinden, buna fırsat vermemek için her tedbiri almaktır. Ama her tedbir gidip halka zulüm olarak yansırken, çok partili dönem büyük sancılar yaşayacaktır. İşte on yılda bir darbenin, başbakan ve bakanların idamının, milletvekillerin ve bürokratların, binlerce ilim adamı, aydın ve öğrencinin işkenceler içinde zindanlarda çürütülmesinin arkasında bunlar yatmaktadır.

Hiç şüphesiz bu anayasal kurumları tanıtmak başlı başına özel kitapların işidir. Biz burada bir hatırlatma yapalım kısaca isterseniz.

Cumhurbaşkanlığı

Cumhurbaşkanlığı bu sistemin devamı için konulmuş en büyük emniyet supaplarından birisidir. Son değişiklik çok yeni olduğundan, bu zamana kadar bu göreve gelişlere baktığımızda asıl kavgayı görürüz.

Aslında ordu, bu sistemi koruma ve kollama vazifesini üstlenmiştir. Büyük insan gücü ve silahlarıyla kimsenin karşı koyamayacağı bu güç, aslında asli vazifesi vatani dış düşmanlardan korumak ise de o daha çok iç siyasetle ilgilenmiştir. Cumhurbaşkanının askereden olması en büyük dileklerindenidir. Böylece daha rahat denetleyeceklerirdevleti, sistemi, milleti. Bu yüzden her cumhurbaşkanı seçimi sancılı olmuştur. Asker en son seçimde 27 Nisan muhtırası diye bilinen internet sitesindeki bir yazıyla sisteme müdahale etmiştir. Macera yakında zuhur ettiğinden bunları anlatmaya gerek duymuyoruz. İsrarla Çankaya'ya “özde laik” bir adamın çıkması gerektiği vurgulanmış, hanımının başı türbanlı birisi oraya layık görülmemiştir. Seçimlere doğrudan müdahale edilmiş, bir müddet engelleme de yapılmıştır. Ancak hezimete uğrayınca hem kuruma geliş gidişlerde, hem de verilen resepsiyonlara katılmayarak genel tavırda ısrarla tutumlarını devam ettirmişlerdir. Ama zaman içinde Ak Partinin sabırlı ama etkin çabalarıyla, keskin sirke misali kendilerine zarar vermişlerdir. şimdi o çabaların içinde olanlar, bir şekilde yargı önünde hesap vermektedirler.

Hükümet bu olaylardan ders alarak Cumhurbaşkanı seçimini beş yılda bir olmak üzere halkın seçimine sunmuştur. İnşallah her seçimde yaşanan sancılar ve çirkinlikler artık yaşanmaz olur. CHP bu kanundan vazgeçilmesi için yalvarıp durmakta iktidara, ama eline bir şey geçmemektedir.

Bu kadar kavganın sebebi, vesayetçi sistemin Cumhurbaşkanına verdiği aşırı güç ve yetkililerdir. Şimdi bu yetkiler bir başkasına geçerse, kimilerinin “son kale” dedikleri Çankaya da bitecektir.

Bu yüzden bu kurumu kısaca tanımakta fayda vardır. Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliğine sahip Türk vatandaşları arasından, halk tarafından seçilir. Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Cumhurbaşkanlığına Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri içinden veya Meclis dışından aday gösterilebilmesi yirmi milletvekilinin yazılı teklifi ile mümkündür. Ayrıca, en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında yüzde onu geçen siyasi partiler ortak aday gösterebilir. Cumhurbaşkanı seçilenin, varsa partisi ile ilişkisi kesilir ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk Milleti'nin birliğini temsil eder; Anayasa'nın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir. Bu amaçlarla Anayasa'nın ilgili maddelerinde gösterilen şartlara uyarak yapacağı görev ve kullanacağı yetkiler şunlardır:

a) Yasama ile ilgili olanlar:

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde açılış konuşmasını yapmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni gerektiğinde toplantıya çağırarak, Yasaları yayımlamak, Yasaları yeniden görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne geri göndermek, Anayasa değişikliklerine ilişkin yasaları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak, Yasaların, kanun hükmündeki kararnemelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, tümünün ya da belirli kurallarının Anayasa'ya biçim ya da esas yönünden aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesi'nde

iptal davası açmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek.

b) Yürütme alanına ilişkin olanlar:

Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek, Başbakanın önerisi üzerine Bakanları atamak ve görevlerine son vermek, Gerekli gördüğünde Bakanlar Kurulu'na Başkanlık etmek ya da Bakanlar Kurulu'nu Başkanlığı altında toplantıya çağırarak, Yabancı devletlere Türk Devleti'nin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek, Uluslararası anlaşmaları onaylamak ve yayımlamak, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Başkomutanlığını temsil etmek, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kullanılmasına karar vermek, Genelkurmay Başkanı'nı atamak, Milli Güvenlik Kurulu'nu toplantıya çağırarak, Milli Güvenlik Kurulu'na Başkanlık etmek, Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararıyla sıkıyönetim ya da olağanüstü hal ilan etmek ve kanun hükmünde kararname çıkarmak, Kararnameleri imzalamak, Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek ya da kaldırmak, Devlet Denetleme Kurulu'nun üyelerini ve Başkanını atamak, Devlet Denetleme Kurulu'na inceleme, araştırma ve denetleme yaptırmak, Yükseköğretim Kurulu üyelerini seçmek, Üniversite rektörlerini seçmek,

c) Yargı ile ilgili olanlar:

Anayasa Mahkemesi üyelerini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilini, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini seçmek. Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme

ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Cumhurbaşkanı'nın, Anayasa ve diğer yasalarda Başbakan ve ilgili bakanın imzalarına gerek olmaksızın tek başına yapabileceği belirtilen işlemleri dışındaki bütün kararları, Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır. Bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakan sorumludur. Cumhurbaşkanı'nın resen imzaladığı kararlar ve emirler aleyhine Anayasa Mahkemesi dahil, yargı mercilerine başvurulamaz. Cumhurbaşkanı, vatana ihanetten dolayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birinin önerisi üzerine, üye tamsayısının en az dörtte üçünün vereceği kararla suçlandırılır.¹⁶⁶

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi de Anayasal Kurumlardan birisidir. Asli vazifesi tekliften ve komisyon aşamalarından geçirek kanun yapmaktır. Denetleme ve soruşturma da vazifelerindedir. Vesayetçi sistem meclise her düşünceden insan gelmesin diye tedbirler almıştır.

Bir kere bu ülkede, konuyla ilgili üç kitabımızda çok geniş olarak yazdığımız gibi, her düşüncenin bir partisi vardır. Komünizmin, faşizmin, sosyalizmin, kapitalizmin vs. ama sadece İslam Partisi olamaz. Çünkü bunu devletin laiklik ilkesine ters bulur. Avrupada Hıristiyan Demokrat partileri hatırlatırsınız, onlar da laiktir dersiniz, cevabınız hazırdir: “Bizim özel şartlarımız vardır.”

“Nedir bu?” dersenez, uzun hikaye...

Sonra Siyasi Partiler Yasası antidemokrattır. Milletvekillerini halk değil, parti başkanı seçer. Onun istemediği aday haptı yutmuştur. Sevip de seçtirdikleri bile zamanla itaatsizlik yapar, kendi fikrinde ısrar ederse, yağcılık ve dalkavukluğu beceremezse, son seçildiği olur.

---

¹⁶⁶ http://www.tccb.gov.tr/sayfa/cumhurbaskanligi/gorev_yetki/

Bütün bu engellemeler aşılrsa bile, yasalar meclise hazır gelir. Yürütme, yani hükümet istediği yasaı Meclisten geçirir. Biraz önce söyledik, milletvekilleri sıkıysa itiraz etsinler. Onun için Meclis “parmak kaldırma ve indirme” yeridir. Başkan sorar “kabul edenler”, daha parmakları saymadan ikinci cümleyi söyler “kabul etmeyenler”. Hükümet hangisini istiyorsa onu hemen ilan ediverir.

İşte sistem kendisini bu meclis ile korumuştur. Hakimiyetin kayıtsız şartsız milletin olduğu bir sistemde milletin vekillerinin ve buldukları Meclisin halı bu olursa, siz gerisini ona göre düşünün. “Bekrî Mustafa imam olmuş, var anla artık dünyanın halini...”

Yargı

Bu ülkede vesayetçi sistemi silahlı kuvvetlerden sonra en fazla koruyan yargıdır. Yağının teşekkülü, yasalar ve uygulamalar, vatan diye bilinen ve sevilen sistemin korunmasına göre ayarlanmıştır. Aslında sanıldığından çok geniş bir ağıdır ülke üstünde yargı. İşte şu kurumların adını saymak bile konuya bir açıklık getirebilir: Anayasa Yargısı

Adli Yargı, İdari Yargı, Askeri Yargı, Uyuşmazlık Yargısı, Sayıştay, Yüksek Seçim Kurulu, Yüksek Hakem Kurulu, Hakimler Ve Savcılar Yüksek Kurulu...

Yargı güya bağımsızdır ama sevdiği hükümetlerle ve devletle işbirliği halinde çalışmaktan mutludur. Sevmediği hükümetlere de fren olmakta ustalasıdır. Savcılar ve hakimler, kanunlardan ve kişilerden önce sistemin selametini düşünerek hareket ederler. “Vatan tehlikede ise gerisi teferruatır.” Bunun bir anlamı da şudur: Bu sistem şeriatı kaldırarak yerine Batıdan çevrilmiş dinin reddettiği kanunlarla oluşmuştur. Buna göre din ve dindarlar, bu yasaları reddettiği için tehlikelidirler. O yüzden devrimci, sosyalist, faşist, ırkçı insanlar bir suç işlediğinde aldıkları ceza bir ise, aynı suçu İslamcı, şeriatçı birisi işlediğinde

aldığı ceza en az on katıdır. Çünkü onlar alternatif potansiyel düşmanlardır.

Adaleti temsil eden bayanın gözleri bağlıdır. Güya karşısında kim olursa olsun, bilmediğinden eşit davranır. Oysa koca bir yalandır bu. Yargı önce devleti ve statükoyu korur. O yüzden hep darbelerle iyi geçinmiştir.

Sistem meclisi, yani yasamayı frenlemek için Anayasa mahkemesini, hükümeti, yani yürütmeyi frenlemek için danıştay, yargının iç denetimini sağlamak için de Yargıtayı kurmuştur. İşler tıkırında gitmektedir. Buna rağmen yargı kendisine müdahale edildiğini söyler ara sıra. Kendisinin bütün bir sisteme müdahalesini görmez tabii. Ama halkın gözünde yargı güven vermez olmuştur, hatta bitmiştir.

Yargının felç olduğu, insanlar nezdinde iyice güvenini kaybettiği, siyasallaştığı, kendi içinde ideolojik kamplara bölündüğü ve tarafsızlığını yitirdiği iddialarının ayyuka çıktığı bir zamanda yaşıyoruz.

Zaten hukukun ve hukukçuların halkından kopuk, halkına tepeden bakan, halkın inancına, örfüne ve isteklerine ters düşen bir tarafı olduğu hep şikayet konusu idi. Adı üstünde “batı hukuku” kopyalanıp alınıyor ve üstüne “madein türkîş” yazılıyordu.

“Türk Hukuku” demekle bir hukuk sisteminin Türk olmayacağını, Türk hukuk tarihini azıcık okuyan herkes bilir. Bu hukuk, tarihimizin hangi devrinde var Allah aşkına!

Görüyoruz ki hali pür melali ortada olan bu yargı, kendini düzeltecek ve itibar kazanacak yerde, iktidar ile de amansız bir kavgaya girişmiştir. Oysa tam da bugünlerde yargı güven vermelidir. Zira ülkeyi sarsan çok ciddi iddialar ve davalar yargı sürecinde. Görüntü çok kötüdür maalesef.

Eğitim Kurumları

Milli Eğitim bu sisteme insan yetiştiren kurumdur. Onun en önemli özelliği, yetiştirdiği insanın İslam'ı bilen, seven ve yaşayan biri olmamasıdır. Bu yüzden eğitim kurumlarında din hiç öğretilmemiş, halkın baskısı veya başka yerlerde daha tehlikeli eğitim almamaları için, daha sonraları bozulmuş, değiştirilmiş, kısaltılmış, kuşa çevrilmiş bir din dersi okutulmuştur. Ama her fırsatta hem sözle, hem yaşantı ile dine ve dinin değerlerine isyan edilmiştir. Tevhidi tedrisatın en büyük amacı da okulun dışında başka bir okulun insanlara din öğretmesini önlemektir.

İlk ve orta öğretimin durumu bu iken, yüksek öğretimin durumu daha bir fecaatir. Bu ülkede hep sistemden ve statükodan yana bir kurum da YÖK ve Üniversitelerdir. Üniversite din düşmanlığının merkezidir. Batılılaşmanın motoru olması bunu gerektirmektedir. Bu yüzden üniversiteler hep halka tepeden bakmışlar, onları horlamışlardır. Hep sistemden ve darbelerden yana olmuşlardır. Hatta askeri darbelere teşvik edenler de onlar olmuştur. Kara cüppelerini giyen nice profların “ordu göreve” diyerek sokakta yürüdükleri ve Anıtkabire ağlamaya gittikleri hafızalarımızda çok canlıdır. Hele başörtüsü zulmü insanlık onurunu ayaklar altına almıştır. Nice acıtıcı ve ağlatıcı manzaralar, üniversite kapılarında yaşanmıştır.

Bununla beraber özerklik bahanesiyle denetimden kaçan üniversitelerde yolsuzluk alabildiğine yaygınlaşmıştır. Birisi bunu dile getirirse, savunmaları hukuki olmaktan ziyade “cumhuriyete, rejime, kemalizme bekçilik yapan üniversitenin gerici baskı altında tutulduğu, aydın öğretim elemanlarının suç işlemeyeceği” gibi saçmalıklara dayandırılmaktadır. Bugün bir çok rektörün yargıda suçlu bulunması da ibretlik olaydır.

Evet, batıcı vesayet sisteminin bir önemli ayağı da YÖK ve üniversitelerdir ve mutlaka ıslah edilmelidir.

Ordu

Bütün bu anayasal kurumların en etkinini hiç şüphesiz, ordudur. Bu ülkede sanki ordu ayrı bir millettir, sivil halk ayrı bir millettir. Ordu halka tepeden bakar. Onu beğenmez. Onu hor görür. Kendisi alabildiğine Batılı gibi yaşarken, halk hala şarklıdır, doğuludur, ilkeldir, geridir, yobazdır. Bu milleti adam etme de orduya düşmektedir. Onun için mecburi askerliğe gelen herkesin beynini yıkamak için çabalar ama hiç de beceremez bu işi. Ancak subaylara verdiği bu tür eğitimde başarılıdır.

Ordu bu milleti en iyi bir şekilde yönetme becerisini gösteren tek kurum olduğunu söyler. Ona göre Cumhuriyeti kuranlar onu kendilerine teslim etmişlerdir. Bu sistemi ve vatani koruma ve kollama görevi onlarındır ve durumdan vazife çıkararak bunu kimseye sormadan yaparlar. On yılda bir darbe yaparak ülkeyi bozulmaktan, yok olmaktan kurtarırlar ama demokrasi gereği yeniden sivil siyasetçilere bırakırlar. Onlar da beceremez, yüzlerine gözlerine bulaştırırlar, devleti ve milleti tehlikeye sokarlar, “asker gel de bizi kurtar” derler, askerler de ister istemez yeni bir darbe yaparak devlet ve millete düzen ve ayar verirler, sonra giderler. Giderler ama siviller gelir... bir devri daim böyle gider gelir.

Ordu maalesef siyasetin içindedir. Her subay mektebe girerken devlet başkanı olma hayali güdermiş. Hükümete bağlı olmak onlara züldür. Genel Kurmay Başkanı Hilmi Özkök kurumu için “Başbakana bağlı bir kurum” dedi diye olmadık hakaret görmüştür maalesef.

Ordu darbe yapmanın suç ve ayıp olduğuna inanmaz. Bu arada verilen kayıplara da acımaz. Gerekirse ve gücü yeterse, tekrar tekrar aynı işi yapabilir. Geçmişte her on yılda bir darbe yaparken, bu son on yılda da belki on kere niyet ve teşebbüs etmiş. Davaları hala yargıdadır.

Oysa “darbe” diyenlere “bBir daha düşünün” demek en başta onara düşmeliydi. Çünkü “darbe” demek ölüm demektir, “darbe” kan ve gözyaşı demektir. Darbe, sorgusuz sualsiz atılan zindanlarda yıllarca “işkence” ve “hakaret” görmek demektir.

İnsana hayvanca muameleler yapılması demektir. Anaların, babaların, eşlerin kan kusması demektir. Ülkenin yağmalanması, talan edilmesi demektir. Fakirlik, yoksulluk ve yolsuzluk demektir. Bir milletin birbirine düşman edilmesi demektir. O yüzden "mel'un" diyoruz tüm darbelere. Mel'un, yani lanetli.

Son zamanlarda o mel'un kelime, yani "darbe" kelimesi sık geçmeye başladı medya'da. Darbe hazırlıklarını haykıran haberler, belgeler uçuşmaya başladı. Birileri birilerini tehdit etmeye, gözdağı vermeye başladı. Bu son beş altı yıl içinde kaç darbe niyetinin açığa çıkarılmasını gördük. Hala bu tür "organize işler" in nasıl yapıldığını açıklayan yayınlar yapıyor şu günlerde. Utanç verici bir ortamdayız.

Babasının parasına konmaktan başka marifeti (!) olmayanların şımarık bir edayla başkalarına dedikleri "akıl tutulması" denilen şey, budur aslında. Yani darbe istemek, darbeciden yana olmak, darbeye tavır koymamak, utanç verici bir rezalettir.

Böyle bir karanlık güç var ve bunlar değişik kurumlara sızmışlar maalesef. Mesela medyaya çöreklenmiş ve kendilerinin sesi soluğu olmuş adamlar bulmuşlar. Üniversiteden şövalyeler (!) katmışlar kendilerine. Yargıdan ağır adamlar edinmişler. Halkından ümit kestikleri için onlardan istikbal dilenen ve hazır kıta bekleyen politikacılar da var kuyrukta. İş dünyasından kimliksizler de. Birileri koordine ediyor bunları ve koro halinde tekrar haykırıyorlar şimdilerde.

Ne istiyorlar?

Demokrasiyi, milli iradeyi ve halkın iktidarını katletmek.

İstedikleri halkın siyasetten ebediyen çekilmesidir. Yani "daha kendilerini yönetmek yetkisini kazanamamış köylü ya da taşralı Haso'lar, Hüso'lar, bu işlerin kendilerine bırakılmayacak kadar ciddi işler olduğunu anlasınlar..."

"Kendilerini yönetme zahmetine (!) hazır bunca jakoben elit veya sosyete varken, dertleri ne ki yönetime talip oluyorlar?"

Rus Nataşa'larından şikayet edilen yerde, "Türk erkekleri de yerli malı kullansınlar" diyerek aklının ve iz'asının seviyesini gösteren yerli mankenimizin, "benim oyumla, dağdaki çobanın oyu nasıl bir olabilir?" demesi gibi bir şey bu!

Halk bu olayları hazin hazin seyrediyor.

Biri çıkıp "Ne yapabilir ki?" demesin.

Aslında bir şeyler yapabilir. Hatta çok şeyler yapabilir. Mesela her gittiği yerde "darbe istemiyoruz" diye avaz avaz bağırabilir. Mesela darbe karşıtı eylemlere katılabilir. İşte "darbeye karşı 70 milyon adım" gibi çalışmalara katılabilir ve bunları çoğaltabilir.

Geçmişte yaşanan acı hatıraları hatırlatabilir. Kaç kişi gözaltına alındı, kaç kişi fişlendi, kaç kişi yargılandı, kaç kişinin idamı istedi, kaç kişi asıldı, kaç kişi öldü, kaç kişi işkencede hayatını yitirdi, kaç kişi kaçarken vuruldu, kaç kişi işinden edildi, kaç kişi yurt dışına kaçtı, acı gurbette vatan hasretiyle yandı, kaç evde eşler, ana babalar, çocuklar kan ağladı. Buna bir katkı sağlayalım:

Gazeteci Oğuz Güven, "Zordur Zorda Gülmek / 78" kitabında 12 Eylül'den traji komik hikayeler anlatıyor ve darbenin acı tablosu şöyle sıralanıyor:

* 650 bin kişi gözaltına alındı.

* 1 milyon 683 bin kişi fişlendi.

* Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı.

* 7 bin kişi için idam cezası istendi.

* 517 kişiye idam cezası verildi.

* Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asıldı (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, 1'i Asala militanı).

* İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi.

* 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılandı.

* 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılandı.

- * 388 bin kişiye pasaport verilmedi.
- * Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi.
- * 144 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.
- * 14 kişi açlık grevinde öldü.
- * 16 kişi "kaçarken" vuruldu.
- * 95 kişi "çatışmada" öldü.
- * 73 kişiye "doğal ölüm raporu" verildi.
- * 43 kişinin "intihar ettiği" bildirildi.
- * 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atıldı.
- * 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarıldı.
- * 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitti.
- * 300 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.
- * 171 kişinin "işkenceden öldüğü" belgelendi.
- * 937 film "sakıncalı" bulunduğu için yasaklandı.
- * 23 bin 677 derneğin faaliyeti durduruldu.
- * 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verildi.
- * 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istendi.
- * Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verildi.

- * 31 gazeteci cezaevine girdi.
- * 300 gazeteci saldırıya uğradı.
- * 3 gazeteci silahla öldürüldü.
- * Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.
- * 13 büyük gazete için 303 dava açıldı.
- * 39 ton gazete ve dergi imha edildi.

Hiç şüphenez olmasın, bugün olacak bir darbe, bunlara rahmet okutur. Çok daha büyük acılar yaşatır. Belki vatan parçalanır, millet birbirine girer Allah korusun. Ne devlet kalır ortada belki, ne millet, ne ordu. Evet, Allah korusun!

İçinde zerre kadar vatan ve millet sevgisi olan, darbe düşünemez. Aklından bile geçiremez. Bu işin iyi niyetle asla ve kat'a bir alakası olamaz. Darbenin bizimkisi sizinkisi olamaz. Bu işin zarardan başka hiçbir faydası yoktur. Bunu anlamak için bu

kadar acı tecrübeler yetmedi mi hala? 27 Mayıs'ların, 12 Mart'ların, 12 Eylül'lerin, 28 Şubat'ların, 27 Nisan'ların kanayan yarası daha kapanmamışken darbe istemek "akıl tutulması" değilse, bu vatana ve bu millete düşmanlıktan başka bir şey değildir.

Milli Güvenlik Kurulu ve Genel Sekreterliği

Bağlı veya ilişkili olduğu kurum, başbakanlıktır. Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili konularda tavsiye kararları alır ve gerekli koordinasyonun sağlanması için görüş tespit eder; bu tavsiye kararlarını ve görüşlerini Bakanlar Kuruluna bildirir ve kanunlarla verilen görevleri yerine getirir. Teşkilat Kanun Sayısı: 2945 s. Kanundur. Bütçesi, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri içindedir. Bu kurum askerlerin sistem içindeki gücünü göstermesi açısından ilginçtir. Neler yapabileceğini 28 Şubat Post Modern Darbesi'nde fiilen göstermiştir. Gerçi daha sonraları giderek hem askerinin, hem de bu kurumun etkinliği kırılmışsa da, hala önemli bir vesayet kurumudur. Gerçek anlamda yapılacak bir Anayasada ilk kaldırılması gereken kurumlardan birisidir.

Bütün bu anayasal kurum ve kuruluşların yanına ayrıca Bakanlar Kurulunu, her bakanlığın bakanlık yardımcılarını, kurul başkanlıklarını, genel müdürlükleri, genel ekreterlikleri, diğer kamu kurum ve kuruluşlarını, yükseköğretim üst kuruluşlarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını, mahalli idareler ve mahalli idarelerin birliklerini de sayabiliriz. Ülkedeki çalışan ve iş veren sendikalarını, iş adamı ve sermayedarları, bankaları, medyayı sistemi koruyan güçler listesine dahil etmek sanurum yanlış olmaz.

Bütün bu kurumların Batılılaşma ve onun sonucunda kurulan Cumhuriyet ve onun yürütülmesi işinde, yani sistem bazında yetki ve etkilerinin örneklerle anlatılması, müstakil

eserlerin konusu olmuştur, daha da olacaktır. Bizim debu konuda yazılarımız, notlarımız ve planlarımız vardır. Rabbim lütfeder izin verirse onları da kitaplaştırmak isteriz. Şimdilik burada bu kadarcık bir hatırlatmayı kitabımızın konusu açısından kafi görerek mevzuyu bitiriyoruz. Ancak bu “halksız” ve “tabansız” sistemi daha yakından tanımak için bir iki noktaya işaret etmeyi faydalı buluyoruz.

“Devlet Muhalifini Yaratıyor”

Bu sistem içinde yıllardır yaşadığımız olaylardan şunu görüyor ve anlıyoruz ki sistem, kendi muhalifini kendisi oluşturuyor ve meydana salıyor. Sonra da onun etrafında kümelenen gerçek muhaliflerini tanıyor, tespit ediyor. Eğer zararlı hale geldiklerine kanaat getirirse, içlerindeki adamları eliyle başlarına bir bela, bir musibetli olay sarıyor ve tek tek, ya da topluca işlerini bitiriyor. Bu “danışıklı dövüş” eskiden “muvazaalı” derlerdi.

Mustafa Kemal’in kendi eliyle bir arkadaşına muhalif bir parti kurdurduğunu, büyüünce de kendisine karşı tehlikeli hale gelmesinden korkarak kapattırıldığını herkes bilir. Zavallı arkadaşı olayın dehşetinden korkarak kendisini yurt dışına atmıştır. Meşhur Ankara valise Tandoğan’ın kendisi kadar meşhur olan şu sözü bu durumlarda her zaman örnek verilir: “Bu memlekete kömünizm gerekse, onu da biz getiririz.”

Ya bu memlekete şeriat gerekse? Acaba onu da sistem getirir mi?

Siyaset bu, hiç belli olmaz. Komünist Rusya’yı Gorbaçov idaresi yıkararak kapitalistleştirmediler mi? bakarsınız bu system de bir gün şeriat ister. O zamanın müslümanları tongaya düşmemek için aman çok dikkatli olsunlar. Bu hayırsız bereketsiz Batıcılara karşı çok dikkatli olsunlar.

Evet, buradan alacağımız çok dersler ve ipretler vardır. Artık Müslümanlar, kuruluşlarında kendilerinin olmadığı dernek,

vakıf, parti vb. hiçbir örgüte hem sahip çıkmamalı, hem de kışkırtmalarına kanmamalıdır. En azından mesafeli ve ihtiyatlı olmalıdırlar. İşte en son “Ergenekon”un “Hizbullah” oyununu yaşadık hep beraber.

Bu sistem bu oyunları eskiden beri yapa gelmiştir. İşte size tarihi bir örnek: Ahmet Rasih Efendi Adana’da zamanın valisi Eyidoğan’ın güvendiği birisidir. Yıllar sonra yaşadığı bir olayı oğlu M. Serhan Tayşi’ye anlatır:

“Basın tarihinde, meşhur bir Arif Oruç vardır. "Cumhuriyet'in ilk muhalif gazetecisi" gibi unvanlarla zaman zaman hakkında yazılar yazılır. Resmî tarihin anlattığına göre: Arif Oruç, Yarın gazetesinde Atatürk'e bayrak açmış, inkılâpları kıyasıya eleştiren, Atatürk'ün icraatlarını sorgulayan yazılar yazmış. Atatürk önce gazetesini kapatıp susturduğu Arif Oruç'u, yurtdışına sürmüştü. Arif Oruç, faaliyetlerine orada da devam etmiş. Yunanistan ve Bulgaristan'da, Türkiye aleyhine yayınlar yapmış.

Babam, gerçeğin hiç de böyle olmadığını, Vali Eyidoğan'ın bir misafiri sayesinde öğrenmiş.

Adana bölgesinin namlı adamlarından biri, Kesebir ailesinin bir üyesi olan bu misafir, aynı zamanda milletvekiliymiş. Valinin odasında babamı görünce, adam çekinmiş. Eyidoğan, “bizden” demiş babam için. Böylece konuşmaya başlamışlar. Babam zaten sivilmiş o sırada.

Laf lafı açmış, babam bir ara "Arif Oruç ne yapıyor şimdi?" diye sormuş. Babam Oruç'un yazılarını ve daha sonra yurtdışına çıkışını hep takip etmiş. Ama Oruç'un epey zamandır sesi çıkmıyormuş.

“Ne yapsın Arif Bey? Kendisine Büyükaada'da bir köşk tahsis edildi, emekliliğin tadını çıkarıyor!" demiş adam gülerek.

Babam tabii böyle muhalif bir adama köşk tahsis edilmesini anlayamamış. Adam babamın şaşkınlığı üzerine, gülerek olayın gerçek yüzünü anlatmış:

Arif Oruç, Atatürk aleyhine duruşuyla dikkat çeken bir gazeteciymiş. Yazdığı yazılarla, yaptığı propaganda ile Atatürk'ü her fırsatta eleştirmiş. Nihayet, Atatürk tarafından mahkemeye verilmiş. Arif Bey de, kararın kesinleşmesinden hemen önce, Edirne üzerinden Balkan ülkelerine kaçmış. Yunanistan, Bulgaristan, Romanya... Bütün bu ülkelerde Türkiye ve Atatürk aleyhine yazılar yazıyor, muhalif gazeteler çıkarıyormuş. Bu yayınlar şiddetlendikçe, Türk Hariciyesi müdahale ediyor, Arif Bey de bir ülkeden diğerine sürülüyormuş. Bütün bu faaliyetler, yaklaşık üç yıl devam etmiş. En sonunda Atatürk "Gelsin, adil bir şekilde yargılayacağız, baskı yapmayacağız" demiş.

Gerçekten de mahkeme süreci çok adil oluyor. Atatürk olumlu tavır alıyor, adam beraat ederek, Türkiye'de sessiz sedasız yaşamaya başlıyor. Bilahare de Büyükada'ya yerleşiyor.

O milletvekilinin babama anlattığına göre, bütün bu olanlar, Atatürk tarafından planlanmış. II. Dünya Savaşı'nın çıkacağını sezen Atatürk, özellikle Balkanlardaki siyasi durumu test etmek, kimler Türkiye aleyhine tavır alır onu belirlemek için Arif Oruç'a muhalefet rolü vermiş. Arif Bey de gittiği ülkelerde Türkiye aleyhine çalışıyormuş gibi görünerek, düşmanlıkların derecesini ölçmüş.

Babam anlatılanları duyunca şaşkına dönmüş. "Ben de kendimi bir şeylerin farkında zannederdim, meğer ne dolaplar dönüyormuş!" derdi rahmetli. Bu olayı anlatırken, "Vali Eyidoğan, benim Arif Oruç olayının içyüzünü öğrenmemden rahatsız oldu, bunu belli etti" diye de eklerdi babam.¹⁶⁷

Evet, başta da dediğimiz gibi, derin devletin bitmez tükenmez oyunlarına karşı dikkatli olmalıyız. Bu kadar sinsi tuzaklardan acaba nasıl kurtuluruz?

Cevabı belli aslında; iyi bir Müslüman olmakla.

Eğer biz Allah Teâlâ'nın yolundan gidersek, dinimizin ölçü ve ilkelerine ihlasla sarılır ve istikametten ayrılmazsak, bilip bilmediğimiz binlerce tuzaktan, Rabbimiz inayetiyle kurtarır

---

¹⁶⁷ M. Serhan Tayşi, Ali Emiri izinde, Timaş y. İst. 2009, s. 71-72.

bizi. Değilse, bunların bitmez tükenmez sinsi hile ve tuzaklarından kurtuluş ne mümkün!

Zaten başka bir çare de yok, yol da, yöntem de yok.

HER ALANDA ÇATIŞMA

Neden Hep Kaostayız?

Bu felaketler yaşanır da o toplumda kaos olmaz mı? Bu musibetler yaşanır da cemiyette sosyal deprem olmaz mı? Fertlerin beli kırılmaz, damarlarında kan donmaz mı? Yerler ve

gökler kan ağlamaz mı? Gündüzler kararmaz, geceler cehennem olmaz mı? insanın utancından yüzü kızarmaz, kararmaz mı?

Kurulduğu günden beridir Türkiye Cumhuriyeti siyasi, idari, iktisadi, dinî, sosyal ve kültürel sahalarda büyük bir bunalımın içinde çalkalanıp durmaktadır. Büyük bir kaos, kargaşa ve karmaşa içinde beşik gibi bir o yana bir bu yana savrulup durmaktayız.

Bunun böyle olması aslında çok tabiidir. Başka türlü zaten olamazdı. Olur diyenler ne dini, ne insanı, ne de evreni tanımayan, kaba gücü her şey zanneden mağrur insanlardı.

Sormakta ve sebeplerini incelemekte, irdelemekte haklıyız: Nedendir bu kargaşa ve karmaşa? Bu kaosu neden sürekli yaşamak zorundayız?

Bu bilinmez bir illet değildir. Çünkü yakın tarihte kendini milletten çok üstün ve yüce gören bir elit, bir seçkin tabaka, bir sosyetenin jakoben tavırlarla ve büyük baskılarla belirlenmiş olduğu devletin temel tercihleri, bir başka ifadeyle resmi ideoloji ve buna dayalı olan baskıcı, zorba, dikta bir statüko. Güya “kurucu irade” diye yüceltilen bu halkı hiçe sayan jakoben, seçkinci elitin halk iradesini katleden uygulamalarına dayanan sistem, artık belli noktalarda tıkanmıştır.

Dayatılan “resmi ideoloji” denilen devletin temel tercihleri nedir?

Kısacası Batı Medeniyetidir. Batıcılıktır. Yani temeli Yunan putperestlik ve ahlaksızlığı ile Roma ırkçı diktatörlüğüne dayalı, materyalizm, pozitivizm, dini dışlayan laisizm, sekülerizm.

Daha açıkçası İslam Medeniyetinden sıyrılıp çıkararak Batının dinsiz ve erdemsiz maddeci medeniyetine, onların örf ve adetlerine göre bir hayat tarzını alıp yaşama mecburiyetinin zorla dayatılmasıdır.

Yeni kurulan Cumhuriyette artık düşman, ülkeyi işgal eden Batılılar değil, sivil halkı katleden ve vatani yakıp yıkan Avrupalılar değil, öteden beri bu halkı yücelten ve ona üstün

değerler vererek mesut ve bahtiyar eden İslam'dır, ona iman eden müslümanlardır. Devletten, kamusal alanlardan, hatta hayattan sökülüp atılan İslam'dır. İnancıyla, ibadetiyle, hukukuyla, ahlakıyla, medeniyetiyle İslam artık yabancıdır. Kılık ve kıyafetiyle, yazısı ve mektebiyle, hukuk ve ahlakıyla, örf ve adetleri ile İslam, kendisiyle mücadele edilecek yeni düşmandır!

Müslüman halk bunu kabul eder mi?

Elbette etmez!

Değil onlar, böyle bir muameleyi isterse gayr-i müslim olsunlar, hiçbir halk kendi özgür iradesi ile asla kabul etmez.

Kendine kalsa asla kabul etmez!

Ama bu devlet, bütün gücüyle kendi halkına çullandı ve olmayacak işi kabullenmeye zorladı. Onlara göre sorun bir nesil sonra biterdi. Ama yanıldılar. İki üç nesil geçti, sorun bütün şiddetiyle devam ediyor. Halk devletinden soğutuldu. Devlet millet kaynaşması bombalandı. Milli birlik parçalandı. Ortak değerler, inançlar ve mefkureler bitti. Yabancı ve çeşit çeşit ülküler, ideolojiler, düzenler ve sistemler nesilleri birbirine girdirerek parçaladılar. Bu arada dışarda da “Türkler tanassur etti. İslam dininden dönerek mürted oldu, kafirleşerek hıristiyanlaştı” propagandaları ile bu millet kendi dünyasından da koparmaya çalıştılar. Felaket üstüne felaketlere düşer oldu bu millet. Azizken zelil, hür iken köle, baş iken kuyruk, zengin iken fakir, alim iken cahil oldu. Velhasıl Akif'in de dediği gibi tarihimizde bu millet “bizden evvel böyle zillet görmedi.”

Ama bütün bu felaketlere ragmen tutulan hesap yine de tutmadı.

Acaba neden tutmadı?

Bilmedikleri bir şey vardı. Allah ile savaşıyorlardı. Çünkü bu din, bu kitap, bu Peygamber, bu şariat Allah'ın idi ve o bunları bir şekilde koruyacaktı. Bütün müslümanlar yüz çevirse bile!

Bu millet bu felaketleri reva görenlere gelince, onlardan kimisi Allah Teâlâ'nın varlığına inanmıyordu. Kimisi de inansa

bile tipik bir Batıcı gibi “vahye” inanmıyordu. Yani Allah Teala'nın insanlara din gönderdiğine inanmıyordu. Dini güya gökten inmiş batıl ve hurafe sayıyordu. “*Bu çağda batıl ve hurafelerle devlet ve toplum yönetilemez*” diyorlardı. Allah'a karşı en saygılıları laikliği kabul ederek diyorlardı ki “*Allah varsa var. İnanan inansın. Fakat varsa da gökte otursun, bizim devlet işlerimize ve sosyal hayatımıza karışmasın. Biz dünyamızı kendi kanunlarımızla bildiğimiz gibi yaşayalım. Biz İslam şeriatini tanımayız. Artık Allah Teâlâ'nın iradesi değil, insanın özgür iradesi egemendir.*”

Mağlup olmaya mahkumdurlar onlar. Çünkü, dedik ya, Allah ile savaşıyorlar!

Halkın zayıf düştüğü bir zamanda gelen bu halka yabancı adamlar, halkın güçlendiği bir zamanda kovulup gideceklerdir. Onlar da bu gerçeği bildikleri için halkı sürekli kaos içinde, kargaşa ve kavga içinde yönetmeye çalışıyorlar.

Ellerinde iki güç var. Biri devletin gücü. Ötekisi ise kendi yetiştirdikleri ve besledikleri kandırılmış zavallı sözde aydınlarının gücü. Bunları biraz yakından tanıyalım mı?

Evet, devleti ele geçiren halkından kopuk bir avuç jakoben elitler, saltanatlarını keyfince sürmek için devleti kendi iktidarlarına göre tanzim ederek düzenlediler.

Buna göre, sözde hakimiyetin kayıtsız şartsız kendinde olduğu söylenerek dalga geçilen halk ne derse desin, ne isterse istesin, hakimiyet devletin önde gelen kurumlarının olacaktır. Yani yasama, yönetme, yargı, eğitim, emniyet ve güvenlik kendi tekellerinde olacaktır. Bütün bu kurumlar içte ordu, dışta büyük devletler tarafından daima denetim altında tutulacaktır.

Devletin gücü malumdur. Ordu besler, polis besler. Kendisine karşı gelenleri emrine amade, zaten onu korumaya ayarlanmış yargı tarafından en ağır biçimde cezalandırır. Ekonomik açıdan boğar atar. Kamusal alandan dışlar. Toplumda anarşist ve terörist gibi göstererek aşağılar ve beslenen korkularla bütün ilgileri keser atar.

Halk gerçeği anlamasın diye sürekli yeni sorunlar ve oyalanma alanları açılır. Sistemle anlaşmalı sözde siyaset, arkasında kimin olduğu belli olmayan ideolojiler, kamplaştırılan halklar, öfkesine mağlup cahil gençlik. Derken sinamalar, tiyatrolar, maçlar, yarışmalar, fuarlar, festivaller, karnavallar vs.

Batılılaşma Çatışma Demektir

Batılılaşma devlet eliyle cepren ve şiddet kullanılarak hayatımıza girdi gireli rahat ve huzurlu olarak bir gün yüzü göremedik. Bireysel ve toplumsal hayatımızda hep çatışma, hep kavga ve gürültü, hep keder ve üzüntü oldu. Batman çağıla karışmıştı bir kere. Hayatı düzenleyen ölçülerimiz kayboldu maalesef. Nasıl mı?

Bizim hayatımıza düzen veren din, ahlak, örf ve adetler işe yaramaz oldu. Yeme ve içmelerden, sofrada tutun da, bir düğün yapmaya, bir cenazeyi kaldırmaya varıncaya kadar hayatımıza bir sürü yeni ölçüler girdi. Bazen ölçüler karıştığı için kim nerde ne yapacağını bilemez oldu. Herkes aklına geleni yapar ve kendince bir yol tutar oldu. Böylece düşünce ve davranışlarda büyük çatışmalar meydana geldi. Gerçekten de insanlar olaylar karşısında ne yapacağını, nasıl yapacağını bilemez oldu. Ne teşrifatımız kaldı, ne adabımız. Her alanda görüşler farklılaştı, davranışlar farklılaştı, amaçlar farklılaştı.

Bireysel hayatımızdan sonra aile hayatımız da alt üst oldu. Çünkü yüzyılların anlayışı, sosyal terbiyesi yıkıldı gitti. Davranışlar, kılık kıyafetler, hatta hitap tarzları bile değişti. Böylece boşanmalar çoğaldı, yuvalar dağıldı, çocuklar perişan oldu. Mutluluk getirecek müesseseler artık sıkıntı ve azap getirmeye başladı.

Konuştığımız dil, yazdığımız harfler, giydiğimiz elbiseler değişti. Şalvar, pantolon, cüppe, sarık, şapka, kalpak vs. çeşit çeşit, renk renk kıyafetlerin her biri bir kimlik ifade eder oldu.

Çarşı Pazar adetlerimiz değışti. Kazancımız ve harcamamız değışti. Dünyaya bakışımız değışti. İnsana bakışımız değışti. Ölçü kaybolunca herkes kendi görüş ve davranışını benimsedi. İşte bu korkunç farklılıkların hepsi, fert ve cemiyete çatışma, kavgı ve kaos olarak yansıyor.

Evimizde kaç musiki, kafamızda kaç mantık, hayatımızda kaç medeniyet var? Bireyde, ailede ve toplumda çeşit çeşit kültür barınıyor. Kılık kıyafetler çeşit çeşit ülkede. “Deliye hergün bayram” misali ülkede her an karnaval var sanki! Doğulu yaşam tarzı ile batılı yaşam tarzı şehirleri, beldeleri, hatta köyleri bile bölmüş. İnanç ve kültürün ikileşmesi toplumun hafızasını bile böldü attı. Tabi ki aynı zamanda yıprattı.

Birkaç asırdan beri Türkiye'yi ayakta tutan kuvvetlerin kaynaklarının neler olduğunun şuuruna varamadık. Bize yaşama sevinci verecek, bizi mutlu kılacak inanç, düşün ve çareleri hep dışımızda aradık. Batıl Batılılara öykündük. Ama neden?

Türkiye'nin zaaflarından ve yersiz çatışmalardan kurtuluşu, ancak kendi inanç, değer ve kuvvet kaynaklarımız olan din, kültür ve medeniyetimizin ana unsurlarına sahip çıkmakla olur. Bizim batılılaşmamız, kendini yeni dünya şartları içinde yenileyemeyen zafiyet içindeki milletin, Batıdan alınacak birkaç müessesesyle kurtulacağı sanılarak başladı. Biz bu sevdaya düştükten sonra her geçen yıl bu sevdanın humması artarak ve değıştirerek Tanzimat ve Meşrutiyetlerden ta cumhuriyete kadar uzandı. Oradan da günümüze kadar sefil bir hayatı yaşamak durumunda kaldık. İşte bugün yaşadıklarımız da malumdur. Darbe üstüne darbedir yediğimiz. Terördür, anarşidir, kaostur, kavgadır, çatışmadır, takrir-i sükundur, istiklal mahkemeleridir, DGM'lerdir, muhtıralardır, darbelerdir. Milletin kamusal alandan dışlanmasıdır. Hatta topyekun hayatta horlanmasıdır, aşağılanmasıdır, hakaret görmesidir, ezilmesidir. Böyle millet mi olur? Böyle barış ve huzur mu olur? Böyle milli birlik ve beraberlik mi olur? Biri azınlık olduğu halde diğerini adam yerine koymasın, hep hakaret ve zulüm etsin, öbür

çoğunluk da bunlara katlanarak eşek gibi çalışıp onlara yedirsın, öyle mi?

Atalar boşuna dememiş, “biri yer, biri bakar; kıyamet ondan kopar!” Bu hareketlerin hepsinde bilerek ve isteyerek milleti birlik ve bütünlükten vazgeçirmek istendiği görülmektedir. Maksat onu zayıf düşürmek, etkisiz kılmaktır.

Millete ait unsurların bir bir terk edildiğine şahit oluyoruz. Kendi kültürünü Batıyı taklit hevesiyle küçümseyen, kendi şahsiyetinden parça parça doku koparıp atan bir halk, şüphesiz ki büyük bir millet olmak şöyle dursun, kaos içinde yok olmaya mahkumdur.

Mazisinden kopan milletlerin yaşayamadıklarını biliyoruz. “Eski” ve “köhne” denilen mazi bizim büyük medeniyetimizin ustasıdır. Hatta bugünkü şuurumuzun yapıcisıdır. Mazinin kesintisiz bir şekilde hale uzanamadığı yerde millet hayatıyeti son bulur. Milletimizin mazisini teşkil eden bütün eski hareketler, eski eserler ve düşüncüler onun varlık binasının temel taşlarıdır. Mazi ile biz, kopmaz bir zincirin halkaları gibiyizdir. Biz “kökü mazide olan âtiyiz.”

Batının bütün tarihi barbarlıkla geçmiştir. Nasıl olmuşsa olmuş, son birkaç yüzyılda ilk defa bir medeniyet kurmuştur. Bunda da yeni tanıdığı ve çok şeyler öğrenip aldığı İslam Medeniyetinin büyük etkisi vardır. Batı bugün kendi medeniyeti içinde kurduğu fikir ve müesseselerini bütün dünyaya ihraç etmek istemektedir. İki üç asırdır milletimize aralıksız önderlik eden Batıcılar bu fikir ve kurumların hemen hepsini tatbik ettiler. Ordu başta olmak üzere eğitim, yönetim, yasalar, siyaset ve sosyal hayatta mimariden müziğe kadar nice kurumlar Batı usulü ile oluştu. Şeriat atılarak alınan Batı yargı ve yasaları bir yaraya merhem olmadı. Başta Anayasa olmak üzere ticaret, medeni ve ceza hukukları görülüyor ki milleti çıkmaz sokaklardan çıkaramadı. Kargaşa ve karmaşaya çare olamadı. Büyük kültür değişimi için hak hukuk yanında kılık kıyafeti bile değiştirdik ne gerekse. Batının her bir fikrî akımının basit bir kopyacısı olduk.

Mesela Batı düşüncesi pozitivismi ortaya koydu. Bizde de “dokunduğundan başkasını tanımayan körler” ortaya çıktı. Asrın başında her hadiseyi açıklamaya muktedir bir doktrin olarak ortaya atılan Durkheim’in öncülük ettiği sosyoloji mektebinin görüşlerini Ziya Gökalp, milli bünyemize uydurmaya çalıştı. Son bir asırdır Marksizmden çok çektik. Daha sonra sosyalist, kapitalist, faşist sistemlerin batıdan bize gelmesi bir bakıma doğudaki bir zamanların Moğol istilasına benzedi. Bütün bunlar beynimize çöreklenen bir engerek yılanı oldu da kin ve ayrılık zehirlerini zihnimize boşalttılar.

Bizde kimi safdiller uzun süredir “Milli Kültürümüzü muhafaza etmek amat evrensel olan Batı medeniyet dairesine de girmek” gereğinden bahsederler. Batı medeniyetinin Batı milletlerinin kültürleriyle yoğrulduğu ve müşterek bir kaynaktan çıktığını görmediler. Batı medeniyetinin dairesine iki çeşit millet girmektedir. Bunlardan birincisi kendi kültürlerini kendileri yapmış, Batı medeniyetini yaratmış olan ev sahipleri, diğerleri ise bir ziyafet sofrasına konmak isteyen ama kendi kültürlerini yapamamış parazitler, asalaklar.

İki asırdan beri aralıksız maymun taklitçiliğine “hayır” diyemiyoruz. Milli zaaflarımızdan sıyrılacak bir din ve milliyet ideali düşünmek yerine, hala batılılaşmadan medet bekliyoruz.

Bir kere daha ifade edelim ki Türkiye'nin bütün meselelerindeki karmaşıklığın sebeplerini, tarihimizin derinliklerinde ve içinde bulunduğumuz medeniyet değişimine ameliyesinde aramalıyız.

Zavalı Aydınlar

Osmanlıda kimi idareci ve aydınlar, hangi Batılı devlet taraftarı olsalar dahi, İslam'a ters düşmek ve açıktan kafir olmak istemiyorlardı. Osmanlıda ilk defa laikliği dile getirenler, latin alfabesini yazı olarak teklif edenler, ibadetin Türkçe yapılmasını savunanlar bile fikirlerine kaynak ve mesnet teşkil edebilmek

için İslami yolları karıştırıp durdular. Cumhuriyete kadar muhtelif batılı modeller alınmakla beraber özdeki doğruluk unutulmadı. Ancak son iki yüzyılın Batılılaşma hareketleri Cumhuriyetle beraber kesin bir şekle kavuştu. Tarihi şartların da kolaylaştırdığı yeni ve radikal Batıcılık, tutunabilmek için köklü bir kültür ihtilaline ihtiyaç duyuyordu. Bu yüzden İslam ile savaşmada asla fütur göstermedi ve İslam'a doğrudan savaş açtı. Benim hayret ettiğim şey, bunu tepedekiler yapıyorken İslam ile alakalarını kestiklerini çok iyi biliyorlardı. Yaptıklarında bilinçli idiler. Ama ya aşağıdaki uygulayanlar? Onlar İslam'a savaş açarken dinden çıktıklarını acaba biliyorlar mıydı? Yoksa olaya sadece "devlet memuru" zihniyetiyle mi bakıyorlardı?

Osmanlının sonunda meşhur olan "Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak" teslisinin/üçlemesinin cumhuriyetten sonra ilk ikisi atıldı. Geriye sadece "Batılılaşmak" anlamında "muasırlaşmak/çağdaşlaşmak" kaldı. Şimdi başlardaki tac muasırlaşmak, çağdaş medeniyet seviyesine ulaşmak idi. Türkçülük üzerinde duranlar bile Osmanlı düşmanlığını laik Türkiye'de iyice açığa çıkararak milleti mazisinden koparmaya çalıştılar. Batıcılığın tipik ve aşırı aydınları maalesef asırlardan beri Osmanlı hükümetini faziletin düşmanı bilmiştir. Meseleye bu açıdan bakınca milliyetçilerin de Batıcıların safında ve laik düşünce içinde oldukları gözüküyor. Bu ne yaman bir çelişkidir!

İslam'a bağlı dünya görüşünden vazgeçince zaten o görüşün muhtevasını taşıyan kelimelerden vazgeçilmesi tabii bir iş oluyor. Batıdan gelen kelimelere müsamaha gösterilmesini, dilimizi bozma çabalarını hep bu anlayışa bağlamak gerekir. Dilde, sanatta ve kültürde yerli kalmak derken İslam'a dayanarak yarattığımız kültür ve medeniyetin muhtevasına sahip çıkmayı anlıyoruz.

Sonsöz

Toplumun kıymeti, fertlerinin kıymetinde gizlidir. Toplumunu oluşturan fertler ne kadar ahlaklı, bilgili, kültürlü, seviyeli, olgun insanlarsa, toplum da o kadar ahlaklı, kaliteli ve kıymetli olacaktır. Dolayısıyla o toplumu idare eden siyasetçiler ve idareciler de o kadar ahlaklı, kaliteli ve kıymetli olacaktır. Bizatihi yönetim biçimi ve kurumlar da o oranda kıymet ve kalite kazanacaktır.

Toplumsal yapı öylesine sağlam ve kaliteli olunca, elbette o toplumun alimleri, önderleri, bürokratları ve memurları, adaletli, düzen ve intizamlı bir toplum için çalışacak, gelecek nesli gayet güzel yetiştirecek, ülkenin yer altı ve üstü zenginliklerini en faydalı bir şekilde kullanarak refah seviyesini yükseltecek, kötülüğe, düzensizliğe, ahlaksızlığa, adaletsizliğe ve anarşiye imkan vermeyecektir.

Bir toplumun ve devletin bu kıymet ve kaliteyi yakalaması, ancak İslam'ı uygulamakla mümkündür. İnancı, ibadeti, hukuku ve ahlakıyla Allah'ın (azze ve celle) dini İslam'ı bir bütün halinde uygulamakla ahlaklı ve faziletli bir birey ve topluma, ancak din ile erişilir. Bunun aksini iddia, tarihi gerçeklere de aykırıdır, yaşanan gerçeklere de.

Merhum Mehmet Akif:

“Ne irfandır veren ahlaka yükseklik, ne vicdandır:
Fazilet hissi insanlarda Allah korkusundandır.”

derken çok haklıdır.

Batılılaşma bu açıdan en büyük yanlışımızdır. Bu yanlışın en başı da dini sosyal alandan, yani idareden, eğitimden, ekonomiden ve hukuktan uzak tutmaktır. Oysa dinsiz ve ahlaksız kurtuluş yolu kapalıdır. Bu bir çıplak gerçektir. Bu gerçeği kabul

etmemede ne kadar direnirsek, batışımız da o kadar derin ve korkunç olacaktır.

İslam toplumunun bu günkü zafiyetinin altında yatan sebep, onun içte ve dıştaki yönetiminin din açısından bazen irtidat, bazen fasıklığı netice veren hatası, yanlışlığı teşkil eder. Evet, “Nasılsanız öyle yönetilirsiniz” muhteşem sözü aynen hakikattir.

Biz batılılaşma ihanetinin sonucu olarak şunu yaptık: yarınımızı inşa edecek insanlar olan öğrencilerimize her türlü ilmi öğrettik, ama kendi dinimizi, ahlakımızı, hukukumuzu, tarihimizi, sanat, kültür ve medeniyetimizi öğretmedik. Eğitimde “tevhid-I tedrisat” dedik ve getirip onu da laiklik ahırına bağladık. “Gavuru” taklit etmek bir marifetmiş gibi bununla da öğündük. “Allah’ın ilk emri oku” dedik ama ayetteki “Allah’ın adıyla” kısmını görmemezlikten geldik. Kitabın bir kısmın aldık işimize geldiğinde, ama bir kısmını hep attık. Sandık ki, kendimize lazım olan sadece ilimdir. Dinin hayatta bir yeri yoktur. İlim edinilirse, her şey halledilir. İlim, her derdin devasıdır, her sorunu ilim çözer. Bu ne büyük bir saflıktır.

Oysa şimdi gördük ki, bilgi sahibi kişiler de kötülük yapabiliyor. Hem de cahillerin yapamayacağı çapta, bir toplumu sarsarak, yok edecek büyüklükte kötülük yapabiliyorlar. Hatta üniversitelerde suç işleme oranı sıradan insanların çalıştığı kurumlardan daha fazla çıkıyor. Ama bu safdiller yanlıştan dönmüyor, inadına hatalarında ısrar ediyorlar.

Ziya Paşadan anladığımız kadarıyla dün de böyle bir yanlış yaşamışız:

İslam imiş millet p’abend-I terkkî,
Evvel yok idi, iş bu rivayet yeni çıktı.

Niye ibret almadık?

Evet, yapılacak iş bir an önce batılılaşma ihanetinden vaz geçmek ve yitiğimize kavuşmaktır. Bizi biz yapan değerlerimize,

bize büyük devletler ve milletler kurduran medeniyetimize dönmektir. Yeniden İslam'a dönmektir. İslam'ı yeniden aslî kaynaklarından öğrenerek, asırlar içinde oluşan kir pas nevinden olan bid'at ve hurafelerden arındırarak almak ve yaşamak, sonar da yaşatmak için çabalamaktır. Çağın cihadı din, ilim, kültür, sanat, teknik ve medeniyete davetten ibarettir.

Zaten cihad, davet ve tebliğın bir vesilesi değil midir?

Hayat, iman ve cihat ise, yapılacak işler de bellidir. Biz son sözler olarak müslümanlara “bir hamle daha, ha bir gayret daha” diyoruz. Allah yâr ve yardımcımız olsun.

KAYNAKLAR

Kur'an-ı Kerim.

Kütüb-ü Tis'a: Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, Nasef, İbn-i Mace, Darimi, Muvatta, Müsned-i Ahmed, Çağrı ist. 1981

Atatürk Yolu Dergisi S 29-30, Mayıs-Kasım 2002, s. 15-29

Agah Sırrı Levend (1972) 'Türk Dili'nde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri. Ankara. s. 156.

Alfabetik İslâm Hukuku ve Fıkıh İstılahları Kamusu I-V”, İslam Araştırmaları Dergisi, İstanbul 1999, III, 297-300.

Abdülkadir Badıllı. Bediüzzaman Said Nursi 3 cilt. Timaş y. 1990

Ali Himmet Berki, Osman Keskioglu, Hatemu'l Enbiya Hz. Muhammed ve Hayatı, DİB. Y.11. Baskı, Ankara, 1986.

Bediüzzaman Said Nursî:, Asar-ı Bediye.

Bernard Levis, *Modern Türkiyenin Kuruluşu*

Cemal Nar, İnançta Arınma, Toprak y. İst. 2008.

Cemal Nar, Cihad ve Zafer Şartları. Özgü y. İst. 2012.

Cemal Nar, İslam'da Devlet ve Siyaset, Toprak y. s. 80-82, 86-88, 96-119.

Cemal Nar, İlim Ve İktidar. Toprak y. İst. 2007.

Cemal Nar, İslamlaşma Bilinci'

Cemil Meriç, Kırk Anbar.

DİA. Diyanet İslam Ansiklopedisi, İst. 1998

D.Mehmet Doğan, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, Risale Yayınları, “Batılılaşma” md.

Doğru Türkçe Rehberi, Sebil Yayınları İstanbul 1993.

Emniyet Genel Müdürlüğü Arşivi, (E.G.M.A.), Ds. 1311 / 1 - 2, B. 591.

Emniyeti Umumiye Sicil Müdürlüğü ülke dışına çıkartılan 234 hanedan üyesi ve hizmetliler için 61 sayfalık bir albüm hazırlamıştır. Liste için bkz. Ek 1. E.G.M A., Ds. 1311/ Faliş Rıfkı Atay (1969). Çankaya. İstanbul.

G. L. Lewis (1999). Türk Cumhuriyeti'nde Bir Uygarlık Ögesi Olarak Atatürk'ün Dil Devrimi. Jacob M. Landau (Yay. Haz.) (1999). Atatürk ve Türkiye'nin Modernleşmesi, İstanbul: Sarmal, ISBN 975-8304-18-6 (s. 251-

Halide Edip Adıvar (1962), Türk'ün Ateşle İmtihanı. İstanbul.

Hayreddin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku, 1-3 İrfan y. İst. 1974

Hayreddin Karaman , İslam'ın Işığında Günün Meseleleri, 1-3 Nesil y. İst. 1988-1992; Yeni Şafak. İst. Ocak 1996.

- Hilmi Ziya Ülken, Türkiyede Çağdaş Düşünce Tarihi, I-II, Selçuk y. İst. 1966.
- Kadir Mısıroğlu, Geçmişi ve Geleceği İle Hilafet, Sebil y. İst. 2013.
- Kadir Mısıroğlu, “Lozan’da Manevi Kayıplar” 17 Ekim 2009 Cumartesi, Kış 99, [65. Sayısı, “Devlet-i Aliyye”
- İbrahim Canan, Kütüb-ü Sitte Muhtarası Tercüme ve Şerhi, 1-18. Akçağ y. Ankara, 1994
- İsmail Kara, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, Risale Yayınları, “Batılılaşma” md.
- İzzet Er, Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, “çağdaşlaşma” md.
- İnönü’nün hatıraları, ulus gazetesi, 14,15 nisan tarihli nüshalar.
- Mehmet Vehbi Efendi, Konyalı Hulasat’ül Beyan Fî Tefsiri’l Kur’an, (Büyük Kur’an Tefsiri) Üçdal neşriyat, İst. T.y.
- MEB.İslam Ansiklopedisi, "hilafet" maddesi. 4/152-153
- Mustafa Armağan, Karabekir’in Gözüyle Kurtuluş Yılları, (1922-1933) Kızıl Pençe, 1. Baskı, Timaş y. İst. 2012.
- Mustafa Armağan, Satılık İmparatorluk, s. 166.
- Mustafa Armağan, Karabekirin Gözüyle Kuruluş Yılları 1922-1933, kızıl pençe, Timaş yayınları, İstanbul 1912, birinci baskı,
- M. Asım Köksal, İslam tarihi, I-XI. İrfan y. İst. 1982.
- Mustafa A. Nevin, İslam Siyasi Düşüncesinde Muhalefet, ter. Vecdi Akyüz, İz. y. İst. 1990.
- Muhammed Hamdi Yazır, Hak Dini Kur’an Dili, 1-10 Azim n. İst. Ty.
- Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk, C. II., s.480.
- Mustafa Sabri Efendi, Hilafetin İlgasının Arka Planı, İnsan Yayınları, İstanbul ocak 1996. s. 137.
- Mümtaz’er Türköne, TDV İslam Ansiklopedisi, “İslamcılık” md. XXIII. 61.
- M.Ziyauddin Rayyıs, İslamda Siyasi Düşünce Tarihi, Nehir y. İst. 1990
- Murat Bardakçı, Son Osmanlılar, İstanbul, 1991, Ek. VI, Ruşen Eşref Ünaydın (1956). Hatıralar. Ankara. s. 29

M. Serhan Tayşı, Ali Emiri izinde, Timaş y. İst. 2009,
Nazmi Eroğlu “Bir Devrin Tasfiyesi veya Hilafetin İlgası”
makalesinde. Bkz. Kış 99, [65. Sayısı, “Devlet-i Aliyye”
Said Halim Paşa, Buhranlarımız,
Sevan Nişanyan, Yanlış Cumhuriyet: Atatürk ve Kemalizm
Üzerine 51 Soru, Kırmızı Y., 23. soru
S. Keramet Nigar, Halife İkinci Abdülmecit, İstanbul, Tan
Gazetesi Matbaası, 1964,
Şamil İslam Ansiklopedisi, “Hilafet md.
Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Dergah Yayınları,
Türk Parlamento Tarihi, II. Dönem , C.I, s.348-351.
Türkiye Tarihi, (Haz.. Sina Akşin v.d.),C.4, İstanbul, 2002, s.
136
Vehbe Zuhayli, Tefsiru’l Münîr, I-XXXII, Daru’l Fikr, Dımaşk,
1991.
Vuslat Dergisi, Sayı 141, Mart 2013.
Yavuz Bahadıroğlu, “Harf devriminin en önemli amacı 2”, Yeni
Akit gazetesi, 22 Mayıs 2013.
Yeni Akit gazetesi, “Harf devriminin en önemli amacı”, 21 Mayıs
2013.
Yeni Akit gazetesi, “Harf devriminin en önemli amacı”, 21 ve 22
Mayıs 2013.
Yakın tarih ansiklopedisi, III. 281 vd.
Yeni Nesil, 12 Şubat 1984.

İnternet

[http://gazikemal.blogcu.com/harf-devrimi-uygulama-ve-sonuclari-\[110/376103](http://gazikemal.blogcu.com/harf-devrimi-uygulama-ve-sonuclari-[110/376103)

<http://www.belgelerlegercektarih.wordpress.com>

<http://www.liseedebiyat.com/index.php/ders-notlari/36-9-sinif-dl-ve-anlatim/1572-muelakat-ceml-merc-le.html>

<http://tdkterim.gov.tr/bts/>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Bat%C4%B1c%C4%B1%C4%B1k>

<http://www.hayrettinkaraman.net/kitap/meseleler/0975.htm>
<http://www.hayrettinkaraman.net/yazi/turkiyeveislam/0067.htm>
<http://www.gunceltarih.org/2012/01/kultursuzlugumuzun-batclktan.html>
<http://www.canmehmet.com/?tag=hilafetin-kaldirilisi>
<http://www.sabah.com.tr/fotohaber/gundem/lozan-antlasmasininzizli-maddeleri-mi-vardi>
<http://dunyagerceklerim.blogspot.com/2012/09/dusunemiyorum-oyleyse-cagdasm.html>
http://www.belgehaber.com/haber.php?haber_id=5258
<https://www.facebook.com/CemilMeric/posts/10150970180238069>
http://www.tccb.gov.tr/sayfa/cumhurbaskanligi/gorev_yetki/